PM
64
B45
1871
SOA

TESTAMENTETOKAK

old testament

HIOBIB AGLANGIT, SALOMOBLO IMGERUSERSOANGA TIKKILUGIT.

Job's his book and Solomon's his great [illegible] to

BUREAU OF
AMERICAN ETHNOLOGY,
9105
LIBRARY

Trans. by Friedrich Erdmann

PRINTED FOR

The British and Foreign Bible Society in London,

FOR THE USE OF THE MORAVIAN MISSION IN LABRADOR.

STOLPEN:

GUSTAV WINTERIB NÊNERLAUKTANGIT.
Gustav Winter's his printings
1871.

AGLAIT INGMIGOLINGAJUT:

Hiobe . . . . *Pag.* 1
Imgerutit 57
Salomob okal. 202
Okaluktok 248
Imgerusersoak 265

HIOBIB AGLANGIT.

KAPITEL I.

Hiobib akluininga; kannoêninga, kennuêningalo.

ANGUTEKALAUKPOK nuname Uzemik attelingme, Hiobemik attelingmik. Tâmna nellâgôlaukpok, idluartôlunelo, Gûdemiglo sivôralaukpok, idluitullitaililunelo;

2 Ernetâlaukporlo 7 inik, pannetâlunelo pingasunik.

3 Nergjutekotingillo saukat 7000 diolaukput, Kamêlillo 3000 diolaukput, tuktuvaillo aiparêngolaukput kakkautinut 500 dinut, siutekoktojullo 500 diolaukput, kivgangillo unnuktovaksôlaukput; opinarnelionersaulaukporlo illunainit nuname taunanêtome nunakartunit.

4 Erningillo nerrimaraksamik âkiksoijartorput, attunit iglomingne, uvlomingne; tilliklerpullo innataukojilutiglo najamingnik pingasunik, nerrimârkattaunermut tâpkonunga imerkattaunermullo.

5 Nerrimârnerublo uvlungit sorailaukpatta, Hiobe tilliklilaukpok tagvunga ivsornaitipaillo, makkilunelo uvlarârsukut, tunnijilunelo tunnergutinnik otaksanik, unnurningit malliklugit. Hiobe issumagame: Ernikka idluitullijungnarajarput, Gûdelo allarungnarajarlugo ômattimingne. Taimailiulaukpok Hiobe uvlut tamaita.

6 Pijokalaukporle uvlut illangane, Gûdib kittorngangit tikkimatta nangeriartorlutiglo Nâlekab sânganut, Sâtanasibtauk tikkikattigivait.

7 Nâlegarle Sâtanasemut okarpok: Nakit pivît? Sâtana-
sib Nâlegak kiovâ okarlunelo: Nuna ingergavigilaukpara.
8 Nâlegak Sâtanasemut okarpok: Kivgara Hiobe kama-
gilaungikiûk? Adsekangimat nuname, nellâgôrlune idluartôv-
lunelo, Gûdemik sivôravok idluitullitaililunelo.
9 Sâtanasib Nâlegak kiovâ okarlunelo: Issumavît Hiobe
akkilertaunane Gûdemik sivôrangmat?
10 Nangminek tâmna, iglunga, pigijangillo tamaita avalu-
liulaukpattit. Aggangita pinniarningit tamaita pitsartutilauk-
pattit, perkutingillo siamarsimavut nuname.
11 Aggaktille issakit aktorlugillo tamaita pigijangit: su-
naubva, okarnerlotiginiarpâtit kênarnut.
12 Nâlegak Sâtanasemut okarpok: Ahâk tamaita pigijangit
aggangnêlit; tâpsomunga nangminek kissiane aggaktit illitai-
likit. Tagva Sâtanase aularpok Nâlekamit.
13 Uvlormele taipsomane erningit panningillo nerrimâr-
tillugit, Weinetortillugillo kattangutimik angajuklionerpâb iglu-
ngane:
14 Taiguijok tikkipok Hiobemut okarlunelo: Tuktuvait
makpiterailaukput, (perorsêvingmik) siutekoktojullo tâpkoa
senniane pissulaukput iviksukatalingme;
15 Tagva Sêbamiut ittârput tiguvaillo, ullimârpaillo angutit
kivgat saviksûb kênanganut, uvangalo kemâjotôlaukpunga,
okautigilugo illingnut perkovlunga.
16 Tâmna okartillugo sulle, ôma assia tikkipok okarlunelo:
Gûdib ikkomanga kattalaukpok killangmit, ikkipaillo saukat
kivgallo, nerrilaitalo, uvangalo kemâjotôvunga okautigilugo
illingnut perkovlunga.
17 Tâmna okartillugo sulle, illangat tikkipok okarlunelo:
Kaldêamiut kattimgajokartitsivut pingasunik, opingarpaillo
Kamêlit, tigulugillo, kivgallo ullimârpait saviksûb kênanganut,
uvangalo kemâjotôvunga okautigilugo illingnut perkovlungo.
18 Tâmna okartillugo sulle illangat tikkipok okarlunelo:
Ernitit pannitillo nerrimâlaukput immerlutiglo kattangutimik
angajuklionerpâb iglungane;
19 Ahâglo tagva akkunaksoak sunakajuitomit tikkipok,
iglulo akkingmivigidlarpâ terrekungitigut sittamattigut ocho-
tilâllo innuosuktut kânginut tokkolugit; uvangalo kemâjotôvu-
nga okautigilugo illingnut perkovlunga.
20 Tagva Hiobe nikkovipok, annorânelo allikpâ, niakune-
lo sallivâ, pâmakterlunelo nunamut, opigosuklunelo.
21 Okalarmelo: Ussingavlunga anânama timinganit pilauk-
punga, ussingavlunga ingerarniarivunga tagvunga. Nâlekab
tunnilaukpait, Nâlekab tiguvait; Nâlekab attinga nertortaule!
22 Tamakkonane tamaine Hiobe idluitullilaungilak, pinnia-
ranelo sunamik sillainartomik Gûde akkerartorlugo.

KAPITEL II.

Hiobib âniatitauninga timimigut, kiksartitauningalo aipaminut, nellipsartauningalo illanârijaminut pingasunut.

PIJOKALAUKPORLE uvlorme taipsomane, Gûdib kittorngangit
tikkimatta nangeriartorlutiglo Nâlekab sânganut, Sâtanasib-
tauk tikkikattigivait, nangeriartorlunelo Nâlekab sânganut.
2 Tagva Nâlegak Sâtanasemut okarpok: Nakit pivît? Sâ-
tanasib Nâlegak kiovâ okarlunelo: Nuna ingergavigilaukpara.
3 Nâlegak Sâtanasemut okarpok: Kivgara Hiobe kamagi-
laungikiûk? Nunamêtokalungimat adsinganik, nellâgôrlune,
idluartôlunelo, Gûdemik sivôralune idluitullitailivok, sokkosijui-
porlo sulle idluitailinermine; igville pitjutekarnanga asseroiti-
laukparma tâpsominga.
4 Sâtanasib Nâlegak kiovâ okarlunelo: Amek, ammermut
pijauvok; tamaitalo angutib pigijane nippotivait inôtsine
pivlugo.
5 Kissiane aggaktit issakit aktorlugillo sauningit uvini-
ngalo; sunaubva okarnerlotiginiarpâtit kênarnut.
6 Nâlegak Sâtanasemut okarpok: Ahâk aggangnêlerle;
kissiane inôsinga ivleriuk.
7 Tagva Sâtanase aularpok Nâlekab kênangata sânganit,
annauvâlo Hiobe ajoarâlungnut ittikkat allungænnit kabjinga
tikkidlugo.
8 Machavinerlo tiguvâ savigarlunelo ingminik tâpsomunga,
iksivalunelo arksane.
9 Nulliangatalo okautivâ: Sulle idluitailinit ungagiviûk?
Ilâ Gûde okarnerlotigiuk, tokkolutillo.
10 Tâpsomale okautivâ: Okarpotit sorlo arnat sillaitut
okarmatta. Ajungitomik pilauktogut Gûdemit idluitoktauk illa-
lioraksaringipittigô? Tamakkonane tamaine Hiobe idluitulli-
laungilak kangasinângminut.
11 Hiobible illanârijangit pingasut tussaramik kannoêtun-
nik tamainik tikkitautigijanginik, tikkiput, attunnit nunagija-
mingnit, Elifas Têmanemit, Bildad Suamit, Zofar Naêmamit.
Issumakattigêlauramik tikkitsomavlutik oggurilugo mannigor-
lugolo.
12 Kaningitomillo tækkosaramik, illitaringilât, nippitiglo
annipât kêalutiglo; attunnillo annorâtik allikpait egitsilutiglo
sanningnik niakomingnut kongmuartilugit killangmut;
13 Iksivakattigivâllo uvlunik 7 inik unnuaniglo 7 nik, okar-
kattigingilâllo sunamik; tækkogamik âniak angijoksôngmat.

KAPITEL III.

Hiobib ârusungninga.

TAMATTOMA kingorngane Hiobib kanine angmarpâ, inûlervinelo ôminarnerarpâ.
2 Hiobelo kiovok okarlunelo:
3 Uvlok tâmna inûlerviga assiolerle, unnuarlo okartokarvik: Angutiârsuk pijauvok.
4 Uvlok tâmna tâktôlerle, Gûdiblo takpângat apperkutigitaililiuk; keblernerublo kaumaksaiviginiarnago.
5 Târnerub tacharnerublo sâlagilikko, nuvujallo ivjojut kânganêtsainarlit, pujublo uvlôtillugo tækkoranêtiliuk.
6 Unnuak tâmna târmut pijaule, kuviasukattautaililunelo Jârib uvlungita akkorngæne, takkillonnêt unnurninginnut piniarane.
7 Ahâk unnuak taimna inutôle, igiakomijarnermiglo pijokarniarane tâpsomane.
8 Ominarnerartaule uvlormik ominarneraijunut, oppalungaersimajunut Leviatane tuppaksarlugo.
9 Uvlogatârningata uvloriangit târlit; nerriugle kaumajomik tikkitaililelo; tækkotaililelo kaub aupalungningata kablunginnik.
10 Anânama timingata upkoanga pallangairlaungimago, pijaksaungitorlo ijerlaungimago ijimnit.
11 Sôg tokkolaungilanga anânab timinganit? Sôg anernêngilaungilanga, igliamit annitualaurama?
12 Sôg sêrkut illaliulaukpânga? Sôg amâmaktitaulaukîk iviangîngnut?
13 Tagva mânna nellanajarpunga nippekarnanga, sinnigajarlungalo, merngoersernekarajarlarmalo;
14 Attannît attannertuijullo nuname illagællugit, innukajuitome igluliortut;
15 Attanîllonet illagællugit Goldekartut, iglomingniglo tættætitsijut Silberemik;
16 Inajarpungalonêt alliktuaktun, sagvarnanga sunaunangalo; nutarârsutitut kaumajomik tækkolaujuitutitut.
17 Tagvane Gûdekangitut sorairiakarput perajaludlarlutik; tagvane merngoerserput siorniudlalauktut.
18 Tagvane ullapirsautekarkattigêkput parngnanairsortat, tussarlungilello tetjartub nippinganik.
19 Tagvanêput tammarmik mikkijut angijullo; kivgak angajokâminillo kippaludjarsimajok.
20 Sôg kaumajok tunnijaumava siorniortomut, inôserlo ômattinut kiksartunut?

21 Tokkomik uttakkijunut tikkinanelo; aggasorajartunullo
tâpsominga sagvangitomit;
22 Kuviasuklutik igiakomijarajartunut, serrijunullo illuve-
karniaramik;
23 Angumullo apkosinelingmut ijersimajomik ulliktaumajo-
miglo sângane Gûdemut?
24 Nerrijuksaujarangamale annersaumijariakarpunga, kêa-
dlarneralo annidlarpok immektut.
25 Erksigilauktamale tikkisimavânga, illimagilauktamalo
uvigalaukpânga.
26 Pillorilaungilanga? Inilangalaungilanga? Merngoerserne-
katsialaungilanga? Tikkitokarporlo mânna uimajârnermik tai-
maitomik.

KAPITEL IV.

Elifasib Hiobe pitlarpâ sivurlerpâmik.

TAGVA Elifas Têmanemiok kiovok okarlunelo.
2 Imakkâ pijominarpallungilak illingnut, ôktortaukpat
okarvigilutit; kinale okautsinik nunojungnarkâ?
3 Ahâk unnuktut ajochertorlaukpáttit aggailo kassungajut
nukkiksalaukpáttit.
4 Okâlanivit pâlaksimajut makkitilaukpait, sêrkullo ajalu-
jut pitsartutilaukpáttit.
5 Mânnale igvit tikkitaugavit mailerpotit; mânnalo igvit
uvigarmattit koaksârpotit.
6 Sivôramît Gûdemik manigorutigingikiuk? apkosinivîllo
idluitailiningæt sungertutigingikiuk?
7 Naglingnartotit issumagit, nanê passijaksaungitok asser-
ortaulaukâ? Ubvalo nanê idluartut nungutaulaukât?
8 Sorlo tækkolauralloarama siorniornermik makpiteraijut,
piulijaunangitomiglo kangasuilauktut, kattersuilaurivut tamat-
tominga;
9 Gûdib annerninganut asserortaumangmatta, ningarninga-
talo annerninganut nerrijaumavut.
10 Loevit kallingoarningit, Loevillo angijut nippingit, Loe-
viarkallo kigutingit serkomisimavut.
11 Loeve asserortaumavok, aksârnigungnaikovlugo, Loevi-
blo arnaub piarangit siamartitaumavut.
12 Uvamnullo tikkitokalaukpok okautsemik angigutsinar-
tomik, siutigalo nippemik tâpsomangat pilaukpok.
13 Tækkotitjutinik kemergolaurama unnuarme; inuit tup-
viotillugit sinningmut ittijomut.
14 Tagva sivuranermut sajudlarnermullo tikkitaulaukpunga,
saunikkalo illunatik koaksâlaukput.

15 Annernerit illangæta sennerkopânga; uvangalo nujaingomilaukpunga timipkut.

16 Tagva adsingoak nangilaukpok ijingma sângangne, tautualo illitarilaungilara; imingnalaukpok, nippemiglo tussarpunga:

17 Kanok inuk idluarnersaujungnarka Gûdemit? angullonêt ivsornainersaujungnarka sennajiminit?

18 Ahâk kivgane tettigijungnangilait, tillijaminelo sillainersivok.

19 Kannorlo angiluartomik tâpkonane, maggarmik iglokartune, sanningnut tungatitaujunne, kettulapiublo nerkingititut nungutaulertune?

20 Sivitôvok uvlâmit unnungmut, tagva serkomitaulerput; mallugijaukârtinagolo sakkijârungnaimarikput.

21 Amiakungillo nungukattauvut, tokkolutiglo nerriugijaunatik.

KAPITEL V.

Elifasib okaranerninga Hiobe akkerartorlugo illilertorlugolo.

KAIKOJILERIT ilâ, attautsiblonêt kiomangâtit, kenâlerillo ivsornaitomik attautsemik.

2 Kaujimangojartok naktertaugalloarpok ningarnerminut, sillaitorlo tokkotauvok kaningajarnerminut.

3 Kaujimangojartok mimernalik siamasertunik tækkolaukpara, tagvainarlo iglunga okarnerlotigivara.

4 Kittorngangit ungasingniarput piulijaunermit, annaulertauvlutiglo serkomitauniarput itterviksoarme piulijekangitome.

5 Kattersininga kâktub nerriniarpâ, ainiarlâlo orpit kakkilautiggit akkorngænit; perkutingillo immeruktut imerniarpait nungudlugit.

6 Siorniornek nunamit annilaungimat, kanoênerlo perorsêvingmit nuilungilak;

7 Inugle inûlerpok kanoênermik pekarkovlugo, sorlo nutiktut kongmuarmatta.

8 Ilâ uvanga Gûde sâviginajarpara, kotsingnerpâmullo illiornera perkonajarpara;

9 Angijunik pinniartok, nautsertortaujungnangitunik, tattamnartuniglo kittiksaungitunik.

10 Sillalungmik tunnijijok nunamut, imermiglo tilliklertok perorsêvingnut;

11 Erkanangitunik angijorortitsijok, kiksartuniglo kakkititsijok.

12 Tâpsoma pingitsertortut issumangit sullingitipait, aggangit kajusimanermik nellautsititsijungnarkonagit.

13 Tâpsoma sillatôjut anguvait pingitsertorninginne, ocho-
titsilunelo mumiksimajut attannertuininginnik;
14 Uvlôtillugo tâksiorkovlugit, uvlublo ketterarningane tap-
sikârkovlugit unnuametut;
15 Aklujorlo ikajorpâ saviksoarmit, kanninginnillo, pitsar-
tujublo agganginnit;
16 Pattangajok nerriungnekarkovlugo, kassênerlo kanner-
minik epumeriakarkovlugo.
17 Ahâk pillorikpok inuk Gûdib pitlartanga; tamanna piv-
lugo ajugakangitub sugiarningit kunnugitailikit.
18 Tâmna ikkilêvok, mangipsêlunelo; egitsilune serkomit-
sivok, aggangillo mammititsivut.
19 Kiksarnartune pingasujortune piuliniarpâtit, 7 inganelo
idluinerit nelliata aktorniangilâtit.
20 Kâvingme tokkomit piuliniarpâtit, unatadlarnermelo
saviksûb agganginnit.
21 Ijerniarpâtit okab issakautinginnit, asseroinerlo erksigi-
jariakangilet tikkileraikpat.
22 Asserortaunerme kângnermelo ijorniarpotit, ômajullo
nujuartut nuname erksiginiangilettit.
23 Angerkattigêngnekarniarpotille ujarkanik naternamêtun-
nik, ômajullo nujuartut nuname ullapirsautekarkattiginiarpâtit.
24 Tukkisiniarpotillo igluit ullapirsautekarmat; iglugijallo,
aulaniarpet, idluitullitaililutillo.
25 Tukkisijomârpotillo nutaijoktokotitit unnuktôleromâr-
matta, kinguvâkotitillo iviksukatitut naternamêtutitut.
26 Inutokaunermelo illijartortaujomârpotit illuvermut, sorlo
kippitat kakkôjaksataggit angerautitaungmatta nelliuner-
mingne.
27 Ahâk tamanna issumaksarsiornermut sakkerlaukpavut,
taimaiporlo; tamanna nâleguk, kamagilugolo.

KAPITEL VI.

*Hiobib ârusungnine passijaungijutiksarsiorutigivâ, attupsar-
lâlo Elifasemut.*

HIOBE kiovok okarlunelo:
2 Kappiagijakka kiktitârtaunajarpatta, âniagijakkalo katti-
lugit kiktitautingnut illijaunajarpatta:
3 Tagva okumainersaunajarput siorkanit imarbiksûb kig-
linganêtunit; tamanna pivlugo okauserijakka sullitsengilet.
4 Ajugakangitub karkjungit kappusimangmatta illumne,
tâpkoa kaningajadlarningæta anernera immerpâ nungudlugo;
Gûdiblo; sivôranarningita torârpânga.

5 Nergutit nujuartut niplialungilet iviksukakarunik; tuktu-
vak angusalluk niplialungilak nerripkautiksakarune.
6 Tarêrsimangitok nerrijaujungnarivâ? ubvalo kia (maniub)
kaunga itsib avatânêtok ôktoromavaûk?
7 Tarnima makkojugilauktanga aktorlugo, tamanna nerkigi-
dlarpara angijomik.
8 Kannoktôk tuksiarnera malliktaule, Gûdiblo tunnitsivigi-
linga nerriungnimnik!
9 Gûde pigiarune annaulerlungalo serkomilunga, agganelo
issumainakitilugit serkalitilungalo:
10 Tagva mannigornekarajarpunga sulle, serridlaromana-
jarlungalo ânianerme, nikkasutuinarlungipat. Hailigeôjub okau-
serijangit angiarilaungigalloartakka atsoilâ.
11 Nukkika sunauvât, sokkosijuituksaunajarama? Nâneralo
kannoêliniarkâ, tarniga kenuêtuksaunajarmat?
12 Nukkika atsoilâ ujaraulungilet, uvinigalo kannujau-
lungilak.
13 Ikajornekangimarikpunga illumne ilâ, sappinginerlo ke-
mâmavok uvamnit.
14 Nâpkiningnermik kunnujub innukattiminut, tâpsoma
ajugakangitub sivôranarninga kemmakpâ.
15 Kattangutima nertornaratik sennerkopânga kôktut, sorlo
imiksuit sennerkotsivlutik kôdlarmatta;
16 Issoklutik kôktut sivakamut, appullo pullamavok tagvunga.
17 Nelliutome ônarsivingine ipterilingalerput; kiakalerpallo
kamilerput inigijamingnit.
18 Ingerarkattigêktut sangulerput apkosinermit, ingerarput
sunakajuitomut, asserorlutiglo.
19 Têmab ingerarkattigêktungita kênâvait, Sâbablo kattim-
gajungita sungertutigivait.
20 Kangusuktitauvullo tettiksakalauramik, tagvungaruniglo
kangusukput.
21 Taimaluatsiak illipsetauk mânna sunaungititauvose;
kappianartomiglo tækkogapse sivoravose.
22 Okalauralloarkîk: Kaitsivigissinga? perkutipsingnillo
pilliutinnik tunnitsivigissinga?
23 Piulissingalo omisuktub agganginnit, kellarudjarlungalo
attaniâlub agganginnit?
24 Ajochertorsinga nippangeromavunga; tammarumalo ta-
mattominga illissaivigisinga.
25 Okâlanek idluartok ila ipiktoksôvok! Pitlarningnerle
pitlarningnipsetut sunamik pitlarnigalloarkâ?
26 Okautsit pitlaromanasugivissigîk? mungojublo okau-
singit sillatuinarmut?
27 Illiarsukulluk opalukpasse, innukattiselo ittersallior-
passe.

28 Ilâ nâmagijaule illipsingnut, tækkonârlunga, pitilungalo
ijipse sânginnut sæglomangârma.
29 Pigiarmititse, nellangainekarniangilak tagvane; pigiap-
sârmititselo tagva idluarnera nachvârtauniarpok.
30 Nâmanginek okamnêgalloarkâ? killagalo ikpigingilâk
kassilingnartok sunaungmangât?

KAPITEL VII.

Hiobib inub illiorninga tamât ârusutigivâ, piluartomigle ajulernine; tuksiarpok Gûdemit nellojungnaititaunermik, tokkomiglônêt.

INUK sorsungnermêtsainariakangilâk nuname, uvlungillo sen-
najuksab uvlok nâlugo uvlungititut îngilat?
2 Sorlo kivgab tachalinek kajungervigingmago, sorlolo
sennajuksak uvlok nâlugo, nerriungmat sullijaksame sorair-
ningannik.
3 Taimak uvangatauk takkinnik siorniornartunnik kingorm-
gutijaksamut pilaukpunga, unnuanniglo kappianartunnik kittit-
siviomavunga.
4 Inilarangama okarpunga: Kanga makkiniarkîk? Unnublo
iviangìnnit uimajârnermik immerpunga, nâmaksilunga uvlo-
gatârninga tikkidlugo.
5 Uviniga illûnane koppergosimavok kinnâliolunelo; amiga
erkingavok marnekarmilunelo.
6 Uvlukka kângersarainersaulaukput kablunâktaijalliortib
aksaloanganit, nâlauklutiglo nerriungnekartitsinatik.
7 Erkailerit, inôsera annoreôngmat, ijîkalo utterungnaima-
nik ajungitok tækkolugo.
8 Ijiblo attautsiblonêt tækkotima. tautungnersariniangi-
lânga. Ijikpit tækkonârpânga, tamattomunga nungutauler-
punga.
9 Nuvujak nungulerpok ingergaulunelo tagvunga; taimak-
tauk tâmna unnungartok kappianartovingmut (annernerit inni-
ngannut) majoarungnaipok;
10 Utterungnailunelo iglominut, innigilauktangatalo illitari-
jungnaipâ.
11 Tamanna pivlugo uvangatauk kannera agviaromangi-
lara; ômattima kappiasungninga okarutigijomavara, tokkailu-
ngalo okaromavunga tarnima kiksarninganik.
12 Imarbingogalloarkik, arviolungalonêt, taimak udser-
toramga?

13 Issumaguma aumitingma mannigoraksarivânga, inanangavingma ârusungnera okiglijaksariva:
14 Tagva igvit koaksârtiparma sinnektomanernut, tækkotitjutinullo kêongomitiparma;
15 Tarniga tussulermat kimitaujomavlune, saunikkalo tussuvut tokkomik.
16 Makkojukpunga, inôtsainaromalungitunga. Nokkarvigilaunga uvlukka pujôngmatta.
17 Inuk sunauvâ, angijônasugigangne, kamagigangnelo?
18 Uvlullo tamaita nellipsarangne, nautsertorlugolo Stundinne tamaine?
19 Kanok akkunêrtigijomik tækkonârtailijungnaipingâ, allarnangalo, nuvamnik êserkârnanga?
20 Idluitullilauruma: sunamik piniarvigijungnarpagît, udsertorteôjotit inungnik? Sôg apporviksangortipinga illingnut, okumaijutiksaulungalo nangminimnut?
21 Sôglo idluitullinimnit issumagijungnaivigingipinga, pêrtaililugillo ajornikka? Mânnale innilaniarpunga nunab illuanut; kaupallo kennertauniaruma, ovanêniangilanga.

KAPITEL VIII.

Biladdib okâlaningita sivurlingit Hiobe akkerartorlugo.

TAGVA Bildad Suamiok kiovok, okarlunelo:
2 Kanok akkunêrtigijomik taimaitomik okaromavît? kannerpillo okarninga annertekosajuksauva piojorijomik?
3 Issumavît Gûde nâmangitomik erkartuingmat, ubvalo ajugakangitub idluarnek mumingmago?
4 Ernitit idluitullilaukpatta sângane: tagva tunnilaukpait idluitulliningita agganginnut.
5 Igville nelliutillugo Gûde najulerungne, ajugakangitorlo kennuvigigungne;
6 Ivsornaikuvillo idluitaililutillo: tagva tuppangniarpok pivlutit, nappârtiniarmilugolo idluarnivit iglunga;
7 Sivurngane pigilauktatit ikkitôtillugit, kingorngane pivalliadlarniarput.
8 Kinguvârêlle sivurlit appertsorkit, kajusilutillo atâtagilauktangit nautsertorlugit.
9 (Uvagut ikpeksaligapta, kaujimalungilagullo sunamik; inôtsivut tachauvok nuname.)
10 Taipkoa ajochertorniarpâtit tamattominga, okautiniarlutillo, okâlanerillo sakkerniarpait ômattimingnit:
11 Ivît suvluggit perorsajungnaralloarkât aijungalungitomêngikunik? iviksukallonêt perorsajungnarkat imekaratik?

12 Nuvugolâkarlutik sulle, kippijaunatik kunnulerput sivur-
liovlutik, iviksukanit kippisimajunit tamainit.
13 Taimailingavut illunatik Gûdemik puigortut; takkomôr-
tublo nerriungninga assioniarpok.
14 Mannigorninga navilermat, sungertutiksangalo nikjut
nulluangitituuipok.
15 Iglune sungertutigivâ, itsainarniaranelo, ajakparvigini-
arpâ nangerniangilarlo.
16 Iptekaralloarpok sekkinekakârtinnago; nutaijoktungillo
nutaijokput perorsêvingata kollânut.
17 Mimernangit akkulaiput puailavît kiglinginne; iglune
tækkovâujarkat kânginnêtillugo.
18 Tâpsomale êguniuk innigijanganit: missiarutiginiarpâ,
okarniarlunelo; tækkolaungilagit.
19 Ahâk, tammanauvok illiorningata kuviasungninga; as-
singillo nuilerniarput sanninginnit.
20 Taimaimat tækkoit, Gûdib idluitailijut egilungimagit,
kassêtullo aggangit najumilungimagit;
21 Kannît tættækârtinago ijornermik, kangasinâkiglo
igiakomijarnermik.
22 Illingnigle illuluktut kangusuktitaunermut imusertau-
niarput, Gûdekangitullo iglugijangæt nipangniarpok.

KAPITEL IX.

Hiobe sorsugutigivok ingminik Bildademut.

HIOBE kiovok okarlunelo:
2 Ilâ, kaujimatsiaralloarpunga taimaimat, innuglo idluar-
tôjungnarlungimat Gûdib sângane.
3 Kuviasutekarpat akkerartorlugo, tagva tausendinut
attautsemiglônêt kiojungnarlungilâ.
4 Sillatôvok sôngudlarlunelo; kina nelliutut nelliane suli-
lauralloarkâ, akkerartulauktok tâpsomunga?
5 Tâpsoma kakkât nûtipait missigikârtinnagit, mumik-
paillo ningarnermine.
6 Nuna aulatipâ inninganit, sukkangit sajukpiludlarkov-
lugit.
7 Sekkinermut okarpok, tagva nuilungilak; uvloritjallo
nakkiterpait.
8 Killak issivipâ innutôlune, pissuklunelo imarbiksûb
mallingita kânginne.
9 Tâpsoma tuktujok udlaktullo, sakkiaitsiallo sennavait,
uvloritsallo sagvangitut sekkinaptingnetut.
10 Tâpsoma pinniarnersuit pinniarpait nautsertortau-

jungnangitut, tattamnartullinerillo kittitaujungnangitut unnumut.
11 Ahâk, sâkopânga, tækkolungilaralo tamanna; agvertarlunelo tagvûna, mallugosulungitungalo tamattominga.
12 Ahâk, tâmna aksorornermut tigusikpat, kia aijomavaûk? Kia okautitsomavaûk: Sunamik pinniarkît?
13 Gûdeôvok, ningarninga saimartaujungnangilak kinamut; tâpsoma attânut okkojariakarput ikajortut piojorijut.
14 Kanok uvanga tagva kiojaksarijungnarajarpigô, okausiksarsijungnarlungalo akkerartorlugo?
15 Idluarnekarajaralloaruma, kiojomanajangilara sulle; erkartortigale kennuviginajarpara.
16 Niplianajaruma, tâpsomalo kionajarumga: tagva sulle okperomanajangitunga tâpsoma nippiga tussarmago.
17 Tâpsoma opalugalloarmanga aksorornermut, ikkekartilungalo unnuktunnik pitjutekarane.
18 Anernera nekkoksijaukotailivâ, nâmaksitipângale kassilingnartomik.
19 Sôngonermik okausekaruma, tagva sôngoluarpok; idluarnermiglo, kina idluarsaijôjomava uvamnut?
20 Idluartôjomaguma, tagva kannerma ôminarnerariakarpânga, idluitailiguma, tagva tâpsoma sulle idluitipânga.
21 Idluitailigalloaruma, tagva nangminimnik illitarijaksaringitunga, innôseralo ôminariakarpok uvamnut.
22 Attausiôvok, okautigijara: Tâpsoma tammarmik idluitailijok, Gûdekangitorlo asserorpak.
23 Pigiarune issakailune, tagva sivumuarsârpok tokko tikkidlugo, passijaksaungitublo issumajârningit tikkitautigijangit mittautigivait.
24 Nuna tunijaulerpok Gûdekangitub agganginnut, ullikserkovlugo idluarsaijungita kênanginnik. Taimaingilâk? Nanelo assianik illinganekarkâ?
25 Uvlukka tuavinersaulaukput akpangerpaktomit; kemâlaukput, tukkisilaungilello ajungitomik sunamiglônêt.
26 Nipaksimavut umiaraktitut okitutitut; sorlolo nektoralik nerkiksamut tingimat.
27 Issumaleraiguma, ârusungnera puigoromavara, kingorlungnikkalo ipperarlugit, nekkoksititsomalungalo:
28 Tagva ânianikka tamaita sivuragivakka, kaujimagama igvit passijaksaunginerarlunginamga.
29 Gûdekangitôvîk ila: sôg serlekinartok taimaitok pitjutekangitok tukkisivigô?
30 Ubvarajaralloaruma imermut apputaulauktomut, aggakkalo sujungaitinajarupkit immektarvingme:
31 Tagva igvit sulle missungniarparma akkilupingmut annorârmalo pinarnaidlartinjarpânga.

32 Tâmna adsiginginapko, kiojungnarlugo, idluarsainerub sânganut tikkékattigêgungnarajarlunuk.
33 Akkongaptingne pijitsertekalungilak namaksêjomik, aggangminik illijijomik tamaptingnut.
34 Issakautine tigulerliuk uvamnit, koaksârnarninelo aularkoligit uvamnit;
35 Okarungnarkovlunga, erksijutekariakarajarkonangalo tâpsominga; uvamnele nangminimne taimailungilanga.

KAPITEL X.

Hiobe ârusuganerpok.

TARNIMA inôsera sinaungajutigivâ; ârusungnera annikojomavara uvamnit, okautekaromalungalo tarnima kiksarninganik,
2 Gûdemullo okaromavunga: Ominarnerartaililaunga; kaujitilaunga suna pivlugo aivajarimangamga?
3 Kuviagiviûk aksorotjigavit, egigamgalo, aggakpit sennalauktangæt, Gûdekangitullo kajusimaningit opinartilugit?
4 Ijekarivêt uviniojunik, tækkovîllônêt inub tækkoningatut?
5 Ubvalo nelliunît inub nelliuningatut îka? Jâritillônêt angutib Jâringititut?
6 Idluitullinikka apperkutigigangne, ajornikkalo kennerangne?
7 Kaujimagalloarlutit Gûdekangitôlunginama; kinakangitillugo piuliklerungnartomik aggangnit.
8 Aggakpit pinialaukpânga, sennalauklugolo înera tamât, avatimne illûnane; kivitiparmalo taimamarik.
9 Erkailerittôk machaktut adsiliulauramga, saningortitsomârmingmangalo.
10 Imuktut makkêtilaungipinga, igjortilungalo punniojârtotut?
11 Igvit amekartilaukparma uvinekartilungalo, saunernullo takkarnullo uigornerêktilaukpânga.
12 Inôsekartilaukpânga ajungitullivigilungalo, kamatsiarnivîllo anernera sapputilaukpâ.
13 Tamannalo ijerlaukpet ômattingne; missigijariakarpungalo tamanna illingnêlaungmat!
14 Idluitúllijarangama, tagva igvit kaujisarparma tamattominga, idluitullinikkalo pitlartautailitilungilettit.
15 Passijaksauguma: kappianamêk uvanga! idluartôguma, tagva sulle niakora kagvartitaksaringilara, tættætôjungatut kangusungnermik, tækkojungatullo ajulernimnik.
16 Kagvarajarpallo: Loevetut aijalikparma, pinniarvigivarmalo ama kappianadlartomik.

17 Kigligiudsijokotitit akkerartortiksakka assetârtipattit, ningarnît pivlunga angijôtipet, kappianartut unnuktut nellekârlutik pagvisarpânga.
18 Sôg anânab timinganit tessiulaukpinga? Kannoktôk inôjungnairajalauruma, tækkojaunajalautsengikumalo ijimut attautsemullonêt!
19 Tagva inajarpunga taipkotitunak îlautsengitutitut, anânab timinganit illuvermut âtaulunga.
20 Uvlukka sivikitôlungilât? Nokkarletok, kemaklungalo, kêtamik nekkoksijaukovlunga;
21 Aularkârnanga utternangalo; tâktub tâksinerublo nunangangnut;
22 Nunamut niptainelingmut târnelingmullo, tachalingmullo, ipperigutinekalungitomullo, keblernelingmut tâktotut.

KAPITEL XI.

Zofarib okausingit Hiobe akkerartorlugo.

TAGVA Zofar Naêmamiok kiovok, okarlunelo:
2 Kina akkunît okarune, tussartuksaunginivâ? Unuktunik okauselik idluarnekariakarkâ?
3 Inuit okâlagaladlarnernut nippangertuksauvât, mittakovlutit kinamullo kangusuktitaukonak?
4 Okarpotit: Ajochertusera ivsornaipok, idluartôlungalo ijikpît sângangne.
5 Kannoktôk Gûde okarajarle, kangasinângnelo angmarligik illingnut;
6 Tækkotinajarlutillo sillatunermik sagvangitomik; kanok maggolivlune angijôngmat sillatunerme illitarksinermelo; kannok ajornitit illunaitaungitok erkaumangmagit.
7 Gûdib kaujimaninga nautsertormarigungnarasugiviûk, ajugakangitublônêt nâmaktomaringninga nachvârasugiviûk?
8 Pôktonersauvok killangmit, sunamik piniaromavît? ittinersauvok kappianartovingmit, sunamik igvit kaujijungnarkît?
9 Takkinersauvok nunamit sillingnersaularmelo imarbingmit.
10 Tâmna tagvungadlarune pallangairsilunelo, erkartuigunelo, kia agviaromavaûk?
11 Tâpsoma inuit suksaungitut illitaringmagit; nâmangitullinek tækkovâ, tâmnale missigilungilak tamattominga.
12 Angut piungitok puvermat ingminik; inuglo ômajotut nujuartotut inûtsuktut erniangolerpok.
13 Omættit torârtinajalaurungne, aggaktillo issalaurungne tâpsomunga;

14 Nâmangitullinek aggangnêtok ungasiktinajalaurungne
illingnit, iglungne idluinekarungnainajarkovlugo:
15 Tagva kênait kagvartitsungnarajarpet nangarijaunak,
pallangainajarlutillo, erksitaililutillo.
16 Tagva siorniornek puigorajarpet, erkaumanginersarilu-
golo immermit kângertomit.
17 Inôtsivillo nelliuninga kaumanersauvlune nuilerajarpok
uvlub ketterarninganit; târnerlo uvlângolerajarpok kauma-
dlartok.
18 Tamannalo mannigorutigijungnarajarpet nerriungnekar-
mat; imertarvingniglo aggasorajarpotit, sinnikarigajarlutillo.
19 Innarajarlutillo, kinamullônêllo tuppaksartauvlutit koak-
sârtitaunajangilatit, unnuktullo sângne kennunajarput.
20 Gûdekangitulle ijingit perlilerniarput, sungertutekarni-
ngællo nipangerniarpok, nerriungningællo annernetuinauvok.

KAPITEL XII.

Hiobe okarpok Zofar illanârijanelo pingasut illunaita

akkerartorlugit.

TAGVA Hiobe kiovok, okarlunelo:
2 Ilâ illipse inûvose tâpkoa, illipse illagælluse illissimanek
tokkoniarpok.
3 Omattekarpungatauk illipsetut, erkananginersaulungilanga
illipsingnit! kinauvalo tamattominga kaujimangitok?
4 Innukattiminut ijutigijaujub uvaptut, Gûde nipliavigini-
arpâ, tâpsoma tussarniarpâ. Idluartok idluitailijorlo ijutigi-
jaujariakarpok.
5 Kaumajoârsôvorlo nachonartok piojorijut issumangita
sânginne, nangerporle sinaungajutiksanginnut.
6 Asserorterijut iglungit merngoêrsernekarput ussornarnar-
nekarlutiglo, kotsingnerpângojomik ningaksaijut, aggamingnik
Gûdekartut.
7 Ilâ nergjutit appertsorkit, tâpkoa ajochertorniarpâtit ta-
mattominga, tingmitjallo killaub attâne, tâpkoa okautiniarpâtit
tamattominga.
8 Ubvalo nuna okarkattigiuk, tâpsoma ajochertorniarpâtit
tamattominga.
9 Kina illitarksingilak tamakkonangat tamainit, Nâlekab
aggangita tamakkoa sennalaungmagit?
10 Aggangminêtoliub inôjut tamaita tarninginnik, uviniggillo
tamaita attunit annerninginnik?

11 Siutib okâlanek nautsertorlungikaûk? killaublo ner-
kiksat ikpigingilagît.
12 Ilâ atâtatsiarne illissimanekarpok, sillatunekarlunelo
inutokaujune.
13 Tâpsomane (Gûdeme) illissimanekarpok, sôngonekarlu-
nelo; tâpsoma attanertuinek, sillatunerlo pigivak.
14 Ahâk tâmna serkomitsilerangat, tagva sennanasuarnek
sulitsengilak; tâpsoma kina pallangairutijarangago, kinalônêt
pallangairutjarijungnangilak.
15 Ahâk, tâmna imekartailititsileraikpat, tagva panniler-
pok; tâpsomalo tamanna anitileraikpago tagva nuna mu-
miktipâ.
16 Tâmna pitsartôvok pinniarpâlo. Tammartok uivêrikler-
torlo pigivak.
17 Tâpsoma sillatôjut tessiorpait, aksârnigaujotut, erkar-
tuijullo kaujimangojârtipait.
18 Tâpsoma attannît ajoringosausêningit kellarutjarpait,
makkitingillo tapseruserpait tapserumik.
19 Ajochertuijut tessiorpait aksârnigaujotut, sôngojullo
mumiktipait.
20 Tâpsoma miksekârtut kângasinângit allartipait innuto-
kaujullo tukkisiningæt pêrpâ.
21 Attanît koverivait nachogijaunermik, sôngojullo anger-
kattigêngningæt kassungatipâ.
22 Tâpsoma ittersat tâktut mattoêrpait, târnerlo sakkerpâ
kaumajomut.
23 Tâpsoma innukattigêksuit unnuksivalliatipait inôsekar-
ungnaitilaitalo; innukattigêksuit siamartipait aulartinivaillo.
24 Innugiartoksuit nuname angajokângit maksoasuêrtipait,
tammartipaillo innukajuitune apkosinekangitune;
25 Tapsikârkovlugit tâktome kaumajokaratik, tammarti-
paillo tallatutitut.

KAPITEL XIII.

Hiobe pigannerpok akkiorlune.

AHAK, tamakkoa tamaita ijingma tækkolaukpait, siutingmalo
tussarlaukpait, ipaksilugillo.
2 Kaujijasse kaujigivakka, erkananginersaulungitungalo
illipsingnit.
3 Uvangale ajugakangitok okarkattigijomadlarpara, Gûdelo
akkiorvigilugo uvamnik tussugajarpunga.
4 Illipse taimângolungitomik tukkekartigapsiuk, âniasiorte-
ôlukluselo illunase.

5 Kannoktôk nippangermarigajarupse! tamanna illissimanerinajarpasse tagva.
6 Tussaritsetôk akkiornimnik, kangasinângmalo sorsungningak kamagissiuk.
7 Gûde sorsugutigijomavissiuk idluinermut, pivlugolo okaromavise pingitsertornermut?
8 Kinauninga kamagijomavissiûk? Gûde akkisartoromavissiûk?
9 Issumanârniaralloarkisse, tâpsoma erkartorniarpasse? Issumavise uivêriniarapsiuk, sorlo inuk uivêrijaungmat?
10 Angijomik pitlarniarpâse, kinaunek kamagijomagupsiuk angigutsivluse.
11 Opinartoksôninga koaksârtitaujutigijomangipissiûk? Sivôranarningatalo tupvigijomavâsê?
12 Erkaumajase arksatuinauvut, sappulutase sappulutauvok machaujok.
13 Nippangervigissinga, uvanga okâlakovlunga; sunamullônêt kângagôrviogalloaruma.
14 Uviniga kigutimnut kingmiatsainaromavara, illijomavaralo tarniga aggamnut.
15 Ahâk tokkokalloarpánga, nerriungnekarungnairumalo: sullele apkosinerijakka akkiorutigijomavakka tâpsoma sângane.
16 Ilâ tâmna nangminek piulijaujutauniarpok uvamnut; takkomôrtok sânganut pingimat.
17 Okâlanera tussatsiarsiuk, tukkekartitsinerlo siutipse sânginêle.
18 Ahâk illiornera oppalungaijarsimavok, kaujimavunga idluarnerartauniarama.
19 Kinauva akkerartoromajiga? Mannale nippangeriakarpunga anernengeriakarlungalo.
20 Maggungnik piniarvigitaililaunga, tagva ijeromalungitunga sângnit.
21 Aggaktit ungasiglit uvamnit kappianarnivîllo koaksârtiniaraninga.
22 Kaigarsugviginga kiojomavagit; ubvalo uvanga okaromavunga, igvit kiolaunga.
23 Kapsiovât idluitullinikka, ajornikkalo? Tappanikkalo ajornikkalo nellonairlit uvamnut.
24 Sôg kênait ijerkiûk ômisukteonasugilungalo illingnik?
25 Millukatak ikkiakijok taimak kungatailijutigijomaviuk, nauligaujarlo pannertok unangmijomaviûk?
26 Igvit aglagvigigamga kassilingnartomik, innuosungnimalo ajorninginnik kingormgujitiparma.
27 Igvit ittigakka kejuksoarmut parngnanairsorlaukpattit, apkoserijakkalo tamaita kamagivattit; ittikkamalo tumingit nellunaikuserpattit.

28 Uvanga akkilupiktut nungutaksaugalloartunga, annorâk-
tut, kettulapingnut nerrijaumajotut.

KAPITEL XIV.

Hiobib inuit ajulerningæt ârusutigivâ.

INNUK arnamit erniangomajok sivikitomik inôvok, nâmalunelo
uimajâdlarnermik.
2 Nuvugulâktut siggilerpok, kattaklunelo; kemâvok tachak-
tut, itsainaranelo.
3 Taimaitorlo pivlugo uitalerpotit, amuarlunga sângnut
erkartoromavlunga?
4 Kia ivsornaitok attausek nachvârungnarkaûk, ivsornai-
tokangitunne?
5 Nelliunekarpok nellonairsimajomik, takkingita unnurningit
illingnêput, kiglilervekartilaukpet kângertauniangitomik tâpso-
munga.
6 Taimak tagva tækkonârungnairuk merngoêrsernekakovlu-
ga nâmakserkârtinago, uvlok nâlugo sennajuksatut uvlorminik.
7 Nappârtok nakkartaugalloarune nerriungnekarpok ama
ablatsângormerkovlune; nutaijoktokotingillo nokkarlungilet.
8 Mimmernangit nunab illuane nutaungitôleralloarpatta,
nappârtungalo tokkovlune saningoleralloarpat:
9 Tagva sulle nutaijupsarivok naimanermut immermik,
perorsalunelo perorsijaksatut.
10 Angulle tokkovok, tagva nellavok itsungnailune; inuk
anernengerpok, nanekâlo?
11 Sorlo immek annilermat tetsermut, sorlolo kôksoak
ipterilingalermat.
12 Taimailingavok innuk, nellalerune makkiniangilak, tup-
pagomângilarlo killakartillugo, aulajomângilarlonêt sining-
nermit.
13 Kannoktôk kappianartovingme (annernerit inningæne)
ulligajarlaunga, ijerajarlungalo ningarnît kassungakârtinago;
kiglilervekartinajarlaungalo erkaumavigijarnik uvamnik!
14 Inuk tokkungajok inôniaralloarivâ? Tagva nerriugomana-
jarpunga sorsungnima uvlunginne tamaine ablatsângornera
tikkerkârtinago.
15 Kaigarsugviginga, kiolutit perkovlunga; killanârittôk
aggakpît piniarninganik.
16 Mânnale ablornikka kittipâttit, udsertorlugillo ajornikka.
17 Tappanikka kippitamut nakkitersimavâttit, idluitullinik-
kalo, kattitilaukpâttit.

18 Kakkak imileralloarpok nungulerlunelo, kairtorlo nûti-
tauvok inniminit.
19 Imiub ujarkat pêrlugit ergortorpait, kuttingitalo nun
pêjarpât; inublo nerriungninga asserorpet.
20 Pingumarikpet tagvungarkovlugo; illinganingalo ablat
sângortipet, tillivello tagvangat.
21 Kittorngane opigijaumangâtta, tamattominga kaujimangi-
lak, erkanangitômangâttalônêt, tamanna mallugilungilâ.
22 Uvinekarlunele, ânianekariakarpok; tarningalo tâpsoma-
nêtillugo kiksariakarpok.

KAPITEL XV.

Elifasib kiopsârninga.

TAGVA Elifas Têmanemiok kiovok, okarlunelo:
2 Angutib illisimajub ajochertûtsit annoreggit okauserijak-
sarivagit, nângnelo puveraksarivagik unnangârmut?
3 Pitlarniklune okautsinut suksaungitunut, okâlanernullo
piutsengitunut?
4 Igvittauk sivuranek pêjaromaviûk, tuksiarnerlo Gûdib
sângane mikkinersautilugo?
5 Kannerpit idluitullinitit ajochertutigingmagit, annerosuk-
lutillo okamik nellangaitomik.
6 Kannerpit pitlarraksaunerarniarpâtit uvangaungitorlo;
kangasinâkpît kiolutit akerartoraksarivâtit.
7 Igvit inungnit erniangomajunit sivurliôvît? igvit kakkâ-
rulait sivurngæne pijaulaukît?
8 Igvit Gûdib kajusimaninga angigutsaumajok tussarlau-
kiûk? Igvit illissimanek millulaukiuk illingnut?
9 Kaujimavît sunamik kaujimangitaptingnik? Sunamik
tukkisivît uvaptingnêlungitomik?
10 Kêrtojokarivok inutokaujokârlunelo akkunaptingne, inô-
kitârnersaulauktunik atâtarnit.
11 Gûdib mannigoiningit taimak pijariakitônasugijaujuk-
sauvât illingnut? okauserlo illanersarnermut okautigijaujok
illingnut?
12 Namut ômattivit aksorotivâtît? Sunamiglo îjikik kab-
lukealarutekarkâk?
13 Kanok maksoanît makkitava Gûde akkerartorlugo, okâ-
lanerit taimaitut annerkogangne kannernit?
14 Innuk sunauva ivsornaituksaunajarmat, tamnalo idluar-
tojuksaungmat arnamit erniangomajok?
15 Ahâk, ivsornaitokotine tettigijungnangilait, killaillo iv-
sornailungilet sângane.

16 Kanok angiluartomik innuk makkojungnarneôjok, ma-
maitoâllôjorlo, idluinermiglo immertok immektut?
17 Unertutitsomavagit tamattominga tussarnânga; unip-
kautitsomavagillo tækkolauktamnik;
18 Illisşimajut okautigilauktanginnik, atâtagilauktangitalo
nellungitaililaungitanginnik;
19 Innutôlutik nunamik tunnitsiviolauktut, tækkorngarto-
mullo ingergaviomalaungitut.
20 Gûdekangitok sajukpok innôtsine nâlugo, attanniâlublo
Jârime unnurningit nellovait.
21 Tussarpaktane koaksârutigivâ; ullapirsautekaralloartillu-
golo asseroijub tikkininga illimagivâ.
22 Okperlungilak kanoêtomit kemâniarame, tikkitaunasugit-
sainarlunelo saviksoarmut.
23 Ingerarpok sivumut uttimullo nerkiksarsiorlune: kauji-
mavok kanoênime, nelliuninga nelliusimangmat.
24 Kappiasungnerub siorniornerublo koaksârtipâk; anau-
vâglo unnunga, attanertut oppalungaersimajotut sorsungnermut.
25 Agganne issalaungmagit Gûde akkerartorlugo, ajuga-
kangitorlo kepêservigilaungmago.
26 Akpangervigivâ kongaselijarlune tessitersimajomik, sap-
pulutaminik kongmuartitsilune.
27 Kênane ullikpâ ingnermut, nângne nimekartipâ ork-
sumik.
28 Iglokarporle iglugaseksoarne asserorsimajune, iglune
itsainarniangitune pijarêrsimajune serkomakungorkovlugit.
29 Akluilerniangilak, perkutingillo sokkosijuiniangilet, pil-
loringningalo pivallianiangilak nuname.
30 Kanoênek nûniangilak tâpsomangat. Ikkomaub akkeru-
ngit kunnulertiniarpait; nungulerniarpok kanningata annerni-
nganut.
31 Uivêrijaumajok sunautsengitomik tettekarniarane; su-
nautsengitomik akkekarniarame.
32 Nelliutekârtinago naggatekarniarpok, akkerungalo tungo-
joksiniangilak.
33 Katterainiarpok perortuminik nappârtotut Weineliksatut
paungaminik piungitunik, nappârtotullo orksuliktut nuvugolârg-
minik.
34 Takkomôrtut kattimaniksangæt inutilunginiarpok; ikko-
maublo iglut nerriniarpait pilliusianik tigusijut.
35 Singaivut pijaksaungitomik, ernilutiglo siorniornermik
nângillo sakkêvut alliktuamik.

KAPITEL XVI.

Hiobib Elifas ârusutigivâ annersaumilunelo Gûdemut.

HIOBE kiovok okarlunelo:
2 Taimaitomik tussarkattarlaukpunga. Illunase mannigo-
ijôvose piungitut pagvinartut.
3 Okautsit okausetuinaujut naggatekarniangilât? Suna-
mullonêt kajungersartauvît kiojariakaravit?
4 Okarungnarajaralloarivunga illipsetut, tarnisse tarnima
inninganênajarpatta; okautsinut opagomanajarpapsetauk, ille-
kettamarutigiluselo taimak.
5 Nekkoksijomanajarpapse kannermut, kangasinângmalo
mannigoiningata nikkaginajaraksarivâse.
6 Okaralloarumale, âniab tagva nikkagingilânga; nippange-
ruma, tagva nûlungilak uvamnit.
7 Mânnale merngortortipânga; inera tamât asserorpet.
8 Imullokartilaukparma, tamannalo kigligiutsivok akkerar-
torlunga; uvinerôtinerma makkitavigivânga passivângalo kê-
namnut.
9 Kanningaumajarningata aksorotivânga, ômigilungalo; ki-
gutiminik kêtitsivigivânga; akkerartortima ijingne takpiksiti-
pak pivlunga.
10 Kannitik aitarpait akkerartorlunga; kangunartomik erk-
salaukpânga, illunatik kattutivânga.
11 Gûdib unertûtigilaukpânga Gûdekangitut agganginnut.
12 Pillorilaukpunga, tâpsomale serkalitilaukpânga, konge-
sipkut tigulaukpânga, toggarlungalo serkomilaukpânga; nap-
pautimalungalo torârviksautilunga ingminut:
13 Illujautilaukpânga pittiksertokotiminut; taktûka koppi-
laukpak annajagilaungilaglo; sungara kovilaukpâ nunamut.
14 Ikkilênangortilaukpânga; oppalulaukpânga angutauser-
totut.
15 Pôksaijak mersorsimavara amimnut, naksugalo illima-
vara sanningnut.
16 Kênara puvimavok kêanermut; ijingmalo attânêtokar-
pok tokkub tachanganik.
17 Aggamnêtokangigalloartillugo piniarlungnermik, tuksiar-
neralo ivsornaipok.
18 Kanoktôk nuna auga ullingniarnago! nipliadlarneralo
inniksarsiniarane!
19 Mânnatauk sulle, ahâk, kigligiutsijigijara killangmêpok;
illitarijimalo kotsiktomêpok.
20 Illanârijakka mittautekartôvut uvamnik; ijigale kugvior-
pok Gûdemut.

21 Kanoktôk angutib Gûde akkiorvigijungnarliuk, sorlo
inub kittorngangata illanârijane piniarvigingmago!
22 Jârille nellonairsimajut tikkiput, uvangalo aivunga tag-
vunga apkosinekut, utterviginiangitapkut.

KAPITEL XVII.

Hiobe ârusuganerpok, kappiasungnine passijaksaungininelo pivlugik.

ANERNERA sangêpok, uvlukka kamisimavut, illuvek tagva-
nêpok.
2 Sullelo mittautiksakatsainarpok avatimne, ijigalo kappia-
gijamine sinniktariakarpok.
3 Igvit sattoraksak nellonailiuk, akkisartorlungalo illingne!
Kina pivlunga angeromavâ?
4 Tâpkoa ômattinginnit sillatunek ijertilaukpet: tamanna
pivlugo angijorortiniangilettit.
5 Illanârijiminik unertutjijub aksârnigaujungortilugit, tâp-
soma kittorngangita ijingit perlerniarput.
6 Tâpsoma okausiongînartilaukpânga inuit akkorngane,
makkojungnartoâlôjariakarpungalo tâpkoa sângine.
7 Tautuga kernangajungorpok kiksarnermut, saunikkalo
illunaita tachartut-iput.
8 Idluartut tamanna tattaminiarutiginiarpât, passijaksau-
ngitullo makkitaniarput takkomôrtut akkerartorlugit.
9 Idluartuble sulle apkoserijane ungagitsainarniarpâ, ivsor-
naitunniglo aggalik sôngutsainarniarpok.
10 Attê, sâleritse illunasse tamaunga; kailuselo; sillatojok-
siniangilanga akkonapsingne.
11 Uvlukka annigorsimavut, kajusimanikka ômattima pigi-
lauktangit iguptersimavut.
12 Unnuak uvlungortitauvok uvamnut, kaumajorlo kanni-
pok tâksinermut.
13 Nerriugalloaruma, sulle kappianartovik iglogivara, tâk-
tomelo inangaviga âkiktaumavok.
14 Asserorsimanek atâtaunerarpara, koppergullo anânau-
nerarpara najaunerarlugolo.
15 Kina uttakkijaksarivigô? Kialo nerriungnera tækkoniar-
paûk?
16 Anernerit inningata, inukajuininganut sittorniarpok, ner-
riungnera illagællunga nellaniarpok sanningne.

KAPITEL XVIII.

Bildadib ningarosuklune Hiobe Gûdekangitunut kittikassiutivâ.

TAGVA Bildad Suamiok kiovok okarlunelo:
2 Kanga okâlanerit sorairtitsomavissigîk? kamatsialauritse, kingorngane okaromavogut.
3 Sôg nergjutitut inasugijauvita ivsornarlutalo ijipse sânginne?
4 Nerkersudlartitotit illingnik annûnerne, issumavît pivlutit nuna kemaktauniarmat, kairtorlo inninganit nûtitauniarmat?
5 Gûdekangitut kaumaningæt kamminiaralloarpok, ikkomangatalo nutiktarninga keblerniangilak.
6 Kaumajok tâksilerniarpok iglungane, kaumautingalo kângane kamminiarpok.
7 Apkosinerit perkutinginnut nerrokiniarput, kajusimaningatalo ochotiniarpâ.
8 Ittiggangita ochotimatsuk nullutjannut, agvertarporlo nullutjat kângine.
9 Aklunâb kingminga tiguminiarpâ, nurlublo tigusârkallakpâ.
10 Aklunânga illijaumavok nunamut, mikkigiangalo apkosininganut.
11 Avatâne illûnâne erksinerub koaksârtiniarpâ tagvainak, allingisârniarpâlo ablornerne illunaine.
12 Perkutigijangit kângniôniarput, pijaksaungitublo sennergagik sillukpak.
13 Uviningata nukkingit nerriniarpait, ilâ takkangit tokkub ernerikârtangata nerriniarpait.
14 Nerriungninga iglunganit pêjartauniarpok, ungorniarpâllo kappianarnerub attaninganut.
15 Iglunga iglugijauniarpok, amiakokalungimat sunamik tâpsomangat; innigijangalo katterarvioniarpok orksorumik.
16 Attânit amângit pannilerput, kollânillo perortungit kippijauvut.
17 Erkaumajauninga nunguniarpok nuname, attekarniangilarlo apkosinerme.
18 Kaumajomit tokkomut aulartitauniarpok, ajaktortauniarlunelo nunamit.
19 Ernekarniangilak, erngutakarniaranelo inugiartoksoakotime akkorngæne; amiakojokarniangilak iglugilauktamine.
20 Kingurlingita uvlunga kakkilâdlarutigijomârpât; sivurlingillo kêongominiarput.
21 Tagva idluangitub iglugijanga; tamadsalo tâpsoma innigijanga Gûdemik nachojub.

KAPITEL XIX.

Hiobib Gûdib ningausinga ârusutigivâ; nerriulerporle piulijaujomârnerminik tâpsomunga.

HIOBE kiovok, okarlunelo:
2 Ilâ kanok akkunertigijomik tarniga pagvisârkissiuk, serkalitilungalo okautsinut?
3 Manna tellimaujortoertorluse mittautigilaukpapsinga, kangusuktaililuselo avavâtinapsinga.
4 Tammaruma, tagva pivlunga tammarpunga.
5 Illungertorluse angijorortitsomavisse illipsingnik akkerartorlunga, suarlungalo kangusuktitaunera pivlugo?
6 Missiginiaritsetôk sukkutsiane Gûdib okkungatimanga, ômajoksiortimelo aklunânganut nappersimangmanga.
7 Ahâk, nipliagalloaruma aksorotijaunek pivlugo, tussartaulungilanga sulle, kaigarsukpunga, idluarnekalungilarlo tagvane.
8 Tâpsoma apkosinera avaluliulaukpâ, kângagôrungnarkonanga, târnermiglo pititsilaukpok apkotigijamnut.
9 Mattalaukpânga opigijaunimnik, niakotelo tigulaukpâ niakumnit.
10 Nappilaukpânga illûnamaripkut, nungulerama, nerriungneralo nussulaukpâ nappârtotut.
11 Ningarningata illungertorutigivânga, ômisukteônasugivângalo.
12 Tâpsoma sorsuksoakattigêktokotingit illagêklutik tikkiput, apkosineliorlutiglo ingmingnut torârlunga, tangmârsimavlutiglo igluma avatâne.
13 Kattangutikka ungasiktilaukpait uvamnit, illakkalo tækkorngartangorsimavut uvamnut.
14 Inukattima kamagijungnairpânga, illanârijamalo puigomavânga.
15 Iglomiokattima, kivgakotimalo arnat tujormiangonasugivânga; illitarnarungnaimavunga ijinginnut.
16 Kivgara angut kaikolaukpara, tâpsomalo kiolaungilanga; kenuvigijariakalaukpara kannimnut nangminimnut.
17 Annernera tækkosungnaitomavok aipamnut; timima kittorngangit kennuvigijariakarpakka.
18 Nukapitsettauk innuôsuktut nachogivânga, makkitavigigangapkillo, tagva okarnerlôtivânga.
19 Nertornartokotima illunatik makkojugivânga, nagligijamalo kiglornilerpânga.
20 Saunikka nippingavut amimnut uvinimnullo, kemâgarpungalo ikkika amekartillugit.

21 Nâpkoarissinga, nâpkoarissinga illipse illânarijakka;
Gûdib aggangita aktorsimangmanga.
22 Sôg unangmivissinga Gûdetut, nâmaksijungnaraselo uvi-
nimnik?
23 Kanoktôk okâlanikka aglaktaunajarlit! Kanoktôk aglan-
nut makpertanut adsiliortitaulit!
24 Aglaumut kikkiangôjomut (aglaktaulit) akkitomut, er-
kaumajaunermut issokangitomut kairtomut kepperortaulit!
25 Kaujimavara piulijiga inôngmat, tâmnalo kingorliovlune
nangeromârpok sanningne;
26 Kingornganelo amerma uvangaunera tamanna illuma-
jomârpâ, uvinimnillo Gûde tækkojomârpara.
27 Tâmna tækkojomârpara pivlunga, ijingmalo tautugomâr-
pak tækkorngârtubloungitok. Taktûka (killanârnermut tamat-
tominga) nungutaumavuk sâmne.
28 Okarupse: Unangmijomavavut, patsitiksarsijomavluta
tâpsomane:
29 Saviksoak sivôragissiuk; saviksoak tâmna ningarniong-
mat idluitullinek pivlugo; kaujimakovluse erkartuivikarmat.

KAPITEL XX.

Zofarib kiupsârninga.

TAGVA Zofar Naêmamiok kiovok okarlunelo:
2 Issumama tamattominga kiojutigivânga, tamannalo pivlu-
go singomavunga illupkut.
3 Tussaromavunga, kia tamanna pivlugo pitlaraksaring-
mangângma, kakkiarijaksarivlungalo; sillatunima annerningata
kigusekartitaksaringmanga.
4 Kaujimangilatit taimaitsainalaungmat inukatainarninganit
nuname:
5 Gûdekangitut opigijauningat akkunêrlungimat, tækkomôr-
tublo kuviasungninga ijib kablukearlarningatut attautsetut sivi-
tutigijôngmat?
6 Pôktoninga killaub illua tikkilugo pigalloarpat, niakungalo
aktoralloarpat nuvujanut;
7 Sulle nungumaringniarpok annangatut, taipkoa tække-
lauktut tâpsominga okarniarkovlugit: Nanêkâ?
8 Sinnektomanertut tingilerpok nachvârtaunanelo: tække-
titjutitut unuarme nipakpok.
9 Ijib tækkolauktub tâpsominga tækkojungnainiarpâ, inni-
gilauktangatalo tautugungnainiarpâ.
10 Kittorngangita aklujut ullapkoseromârpait, (kittornga-
ngitalo) aggangitalo tapsoma nâmangitullinine sattortautini-
arpait.

11 Sauningit nâmavut ajorninginnik angiarijaujunik, tapkoa
tamna illagællugo nellaniarput nunab illuanut.
12 Kassênek kanermine mamarigalloarpago, ijerpagolo
okame attâne;
13 Ivlerigalloarpago, ipperarnagolo, pigênarpagolo kaner-
mine:
14 Tagva nerkingit erchavinginne ablatsângorniarput, sung-
angorniarlutiglo kuglugiamit, Otteremik taijaujomit illungane.
15 Perkutit êlauktane, kesserariakarivait Gûdiblo toggarni-
arpait nânganit.
16 Otterit tokkonartungæt millugiarniarpâ, kuglugiablo
Natteremik attiggub, okangata tokkoniarpâ.
17 Tækkoniangilak kôngnik, kôksoarnik, kôktitsijunik igup-
saujartut orksunginnik, imublo orksuanik.
18 Sennanermut pinasualauktane uttertitsariakarpait, atto-
raksaringilaillo, perkutitut ablatsângornek iniarivok, kuviasuti-
gilugit perkonago.
19 Aklujok okumaiksartilaungmago, kemalauklugolo; iglut
aksorornermut nangmineliutilaukpait, sennalaungitane.
20 Natjak nâmaksijungnalaungilak; tamanna pivlugo pivi-
anartokotiminit sunamiglonêt piuliklerniangilak.
21 Nerkiksangit simnikokaniatsengilet; tamanna pivlugo
kannoêngitsiarninga sokkosijuiniangilak.
22 Pittakalorigalloarune aksigalloarunelo, sulle kappiasuler-
niarpok; siorniornartut sunatuinait tikkiniarpât.
23 Natjak attausiarlutik tættælerniarpûk; Gûdib ningarnime
illungertudlarninga tilliniarpâ tâpsomunga, sillalugviokoniarpa
tamattomunga nerrimârtillugo.
24 Sagvingmiutak kikkiangojok kemâniarpâ, pittiksiublo
kannujaujub unnangminiarpâ.
25 Saviksoak kênailitakangitok tunnuagut anniniarpok, savik-
sûblo kaumalangit sungangagôrniarput, ingergadlarkovlugo tag-
vunga, koaksârnerublo kollangiarlugo.
26 Târnek tamât komergutigijauvok tâpsomunga pivianar-
tokotinginnut illingakovlugo. Ikkomab nerriniarpâ supportau-
malungitub; amiakojorlo iglungane illingalungniarpok.
27 Killaub idluitulliningit nellonairniarpait, nunalo makki-
taniarpok akkerartorlugo.
28 Iglungata kematulliosimajungit ingerarniarput, siamar-
titauvlutik Gudib ningarningata uvlungane.
29 Tamadsa inub piniarluktub akkilertauninga Gûdeme,
okâlaningatalo kingormgutijanga kotsingnerpâme.

KAPITEL XXI.

Hiobib akkerartortine akkiorpait.

HIOBE kiovok okarlunelo:
2 Nalagitsetôk okauserijamnik, taimailioritselo mannigoi-
nipse inningæne.
3 Kennuêrsarvigissinga, okâlakovlungatauk, kingornganelo
mittautigissinga.
4 Atsoila inungnut ârusukîk? sôglo annernera kunnujuk-
saulungilâk?
5 Savigissinga; tattaminiarniarpose, aggasselo illijariakar-
niarpasse kannermut.
6 Erkaumajarangapko koaksârpunga, uvinigalo sajungner-
mut tikkitauvok.
7 Sôg Gûdekangitut inôvât, inutokaulerlutik, perkutekarpal-
lialutiglo?
8 Kinguvângit ussornarnarput avatinginne, nutaijoktungillo
perorsavut ijingita sângine.
9 Iglungæt ullapirsautekarpok koaksârnermit, Gûdiblo issa-
kautingata kollangiarlungilait.
10 Tuktuvakotingit angusalluit illautitauvut, sulingitoka-
lungilarlo tâpsomunga; tuktuvakotingalo arnak nochakarpok
alliktoranelo.
11 Kittorngangit innûtsut annivut kattimgajutitut, nukapia-
kotingillo kiggertarput.
12 Igiakomijarput, killautit Harfillo attorkassiutilugit, ser-
ridlarlutiglo nipsausijarnerme.
13 Inotokaulerput uvlune kanoêngitsiartune, serlerlo kap-
pianartovik koaksârutigivât ijib kablukealerningane attautseme.
14 Okaralloarput Gûdemut: Aularit uvaptingnit; uvagut
apkosinitit kaujijomangilavut;
15 Ajugakangitok kinauvâ kivgartoraksarigaptigo? ubvalo
sunamik âkiktaunersaunekarkita nipliavigiguptigo?
16 Ahâgle, perkutingit agganginnêlungilet, tamanna pivlugo
Gûdekangitut issumangit ungasiktuksauvut uvamnit.
17 Ila Gûdekangitut kaumautingat kamileromârpok, kanoê-
tokotingatalo tikkiniarpait! Ningarnermine ômattib kappia-
narninganik aitortuiniarpok.
18 Ivît nakkangititut annoremut îniarput, sanniktitut, ak-
konaksûb tiktautitangititut.
19 Gûdib tâpsoma kanoêninga komergutigivâ kittorngangin-
nut. Akkiniarniarpago, tagva tamna tukkisiniarpok tamatto-
minga.
20 Ijikita asserortauninga tækkojomârpâk, ajugakangitublo
illungertorninganit immeromârpok.

BUREAU OF AMERICAN ETHNOLOGY. 1899 LIBRARY

21 Kanoêtomigle kuviasutekarniarka iglune pivlugo kingor-
nermine? Takkingitalo unnurningit ketterartaulerpatta?
22 Kia Gûde ajochertorungnarkaûk, pôktojunniktauk erkar-
tuijok?
23 Tâmna tokkovok nukkekarlune, atsuilivlunelo, pittaka-
loringnerme merngoêrsernermelo.
24 Kattat makkitervingit tættæput imungmik, sauningillo
kuinititauvut pattermut;
25 Imnale tokkovok tarnekarlune kiksartomik, nerrilaungit-
sainarporlo kuviasuklune;
26 Adsigêklutiglo sennilerêklutik nellavuk nunab illuane,
koppergullo ullikpakit.
27 Ahâk, issumase illitarigalloarpakka, kajusimaniselo pi-
ungitut akkerartorlunga.
28 Okarapse; Attaniub iglunga nanêkâ? Tupperlo Gûde-
kangitut innigilauktangæt nanêkâ?
29 Ingergajut apperilaungipissigîk, nellonaikutangillo illita-
ringipissigîk?
30 Idluitok nikkagijaungmat asserornartub uvlunganut, ka-
ningajarnerublo uvlungane ittertitaujomârpok.
31 Kia okautijungnarkaûk kênanganut, sunamik piniarvio-
juksaugalloarmat? Kia piniarninginnik akkiniarungnaralloar-
kaûk?
32 Illuvermullo âtauvok, pigârlunelo katsiktome.
33 Naksab ivjungit nerromikput tâpsomunga, sillaksoarmi-
ullo illunaita unniarpait kingôrnermine, taipkoalo sivurlerilauk-
tangit kittiksaungilet.
34 Ila sulinase mannigorpapsinga, kigusiselo naipitauvut
idluangitôvlutik!

KAPITEL XXII.

Elifase pingajuanik okâlavok.

TAGVA Elifas. Têmanemiok kiovok okarlunelo:
2 Kanok angut Gûdemut attornaralloarkâ, ingminut attor-
narune sillatojotut?
3 Issumavît ajugakangitok ajungitulliviongmat, idluaruvit?
piksarsinarmallônêt tâpsomunga, apkosinitit nangarnarnak at-
torungne?
4 Sivuranermut illingnik pitlarniarkâtît? itterkattiginiar-
kâtit erkartuivingmut?
5 Kassênît angiluarlungilâk, idluitullinitillo naggatekang-
ilât?

6 Imakka kattangutingnit pitjutekarnak sattoraksak tigulaukpet, ussingajut anoraijalaukpâttit.
7 Merngortortut imertilaungilettit immermik, kâktorlo kippilulaukpet kakkôjamik.
8 Tallekalauktok, tâmna nunamik pekalaukpok, opinalauktorlo, tâmna iksivatsialaukpok tâpsomane.
9 Uigarnerit sunakaratik aularkolaukpâttit, illiarsuillo tallingit nappijaulaukput.
10 Tamana pivlugo aklunâtjanut nappersimavotit, erksinerublo tagvainak koaksârtilaukpâtit;
11 Târmullonêt, illujaumavotit tækkojungnarkonnak; ingerganiublo ulligariakarpâtit.
12 Gûde kotsiktome killangmêlungilak takpâne? Ahâglo, uvloritjat takpâne, kanok kotsiktigijôngmatta!
13 Igvillo okarpotit: Sunamik Gûde kaujivâ? Tâmna tâktub ungatâne erkartuijungnarajarka?
14 Nuvujat ulligivait tækkonanelo, agvertarlunelo killaub angmalokitauningane.
15 Sillaksûb apkosininga idluitut agvertarvigilauktangæt kamagijomaviûk?
16 Tigujaukalladlarluktut, nelliutilaukârtinago, ullitorniublo tungavingæt ergulaukpâ.
17 Gûdemut okalauktut: Aularit uvaptingnit; ajugakangitublo sunamik piniarvigijungnaralloarpagît?
18 Iglunginik tættætitsigalloarlune perkutinik. Gûdekangitulle kajusimaningit ungasiklit uvamnit!
19 Idluartut tækkoniarpât kuviasungniarlutiglo, passijaksaungitublo, mittautiginiarpait.
20 Sunaubva illinganingæt nipangniarpok, amiakungillo ikkomab nerriniarpait?
21 Tagva mânna ullapkcseruk, ullapirsautekarlutillo; tamattomangat ajungitomik piniarpotit.
22 Malligaksaukojaujut kaninganit illaliorkit, okâlaningalo ômamiutarilugo pît.
23 Sâlerniaruvit ajugakangitomut, tagva sennajauniarpotit; idluinerlo ungasiktiniarpet iglungnit.
24 Tagva Golde illiniarpet nunab illuanut, Golde Ofiremit kôgut ujaraktanginnut;
25 Ajugakangitorlo Goldeoniarpok illingnut, Silbereôlerniarlunelo illingnut kallerêktitaumajut.
26 Tagva ajugakangitok kuviasutiginiarpet, ârlorniarlutillo Gûdemut.
27 Kennuviginiarpet, tâpsomalo tussarniarpâtit; angernerilauktatillo akkilerniarpattit.
28 Piniaromajarne tamaine, sulidlarniarpotit, kaumajublo apkoserijat kaumarniarpâ.

29 Tâpsoma nikkanarsârtut ingminik angijorortimmagit;
ijîngminik kattalungajok pijungnainiarpok.
30 Ilâ passijaksaungitôlungitok piulijauniarpok; piulijauni-
arpok aggakpît ivsornainingænut.

KAPITEL XXIII.

Hiobib Gûdib erkartuininga sungertutigivâ.

HIOBE kiovok, okarlunelo:
2 Okâlanera kiksarnartuarpok sulle; kappiagijara okumai-
nersauvok annersauminimnit.
3 Kannoktôk kaujinajarlanga, kanok nachvârungnarmang-
âpko, tikkitsungnarlungalo iksivautanganut;
4 Idluarnerlo pitilugo sânganut; kanneralo tættætilugo nel-
lonailêjutiksannik;
5 Kaujititaulungalo okâlanermik, kiguserinajartanganik
uvamnut, timeroilarmalo okauserinajartanganik uvamnut!
6 Pitsartunermut angijomut aivajarinajarpângâ? Aukak,
kamaginajarpângale.
7 Tagvane nellâgôrtub akkiorungnarajaralloarpâ; uvangalo
pitlartaunanga erkartortimnik annigoijomagajaralloartunga.
8 Mânnale tukkimuarmarigangama, tagva tâmna tagvanê-
ngilak; utterumalo, tagva mallugingilara.
9 Pinniarvikarune saumiub tungâne, tagva tautungilara;
ijerune tallerpiub tungâne, tækkungilara.
10 Tâpsomale apkotigijara illitaritsiarpâ. Tapsoma ôktor-
langa, tagva sakkeromavunga Goldetut.
11 Ittiggakka pitigapkit tâpsoma tuminginnut, apkosining-
alo attungênarpara, senniagôrnangalo.
12 Kangasinâkitalo perkojangak tunulunginapko kaninga-
talo okâlaninga torkornersarivara illusimnit.
13 Tamna inutôvok, kia sangutitsomavaûk? Piniarpâlo
sorlo pijomagametut.
14 Tunnijigune pijaksamnik, tagva taimaitokarnersauvok
sulle tâpsomane.
15 Tamanna pivlugo koaksârutigivara; issumaksarsiorutigi-
gupkolo, tagva mungorpunga sângane.
16 Gûdib ômattiga iktortimavâ, ajugakangitublo koaksârti-
laukpânga.
17 Nungutaulaunginama târnek tikkilaukârtinago, tâksi-
nerlo ullilaungimago sâmnit.

KAPITEL XXIV.

Hiobib appertsorninga suna pivlugo Gûdib piniarlungnerit agviarlungimangâgit.

SOG nelliunerit ajugakangitomut torkortauvât? sôglo (innuit) illitarijingit tâpsoma uvlunginik tækkolungilat?
2 Tâpkoa (Gûdekangitut) kiglilervît nûtipait, nergjutit kattimgajut arktautigivait mianerilugillo.
3 Illiarsuit siutekoktojokotingit ungorpait tagvangat, uigarnerillo tuktuvakotingit tiguvait sattoraksautilugit.
4 Aklujut allingitârijariakarpait, sukkôjullo nuname illunamassiatik ijeriakarput.
5 Ahâk ômajutitut nujuartutitut sunakajuitomêtutitut annivut sulijaksamingnut, aksârnigaujuksat kenâlugit; innukajuitok kakkôjauvok tâpkonunga nukapianginnullo.
6 Kattersivut perorsêvingme perortunginnik, perorsêvîllo Weineliksat, nâmangitullinermut pigijatik nunnivarivait.
7 Ussingajut nellainartipait annorâkaratik, kebbikarungnaitilaitalo itsekarningane.
8 Kairtunut aijariakarkovlugit, suarutab kakkanit pilune koverijarangagit; assianik mannigorutiksakanginamik.
9 Illiarsuk tigukallakpât iviangêngnit, sattoraksangortipaillo pattangajub pigijangit.
10 Ussingajok aularkovât annorâkarane, kâktullo tâpkoa kippitajokotingit kakkojaksaggit akjartorpait.
11 Karmangita akkorngæne orkserijariakarput sêmiksivlutik, iptêjaivik tullerpât immerudlarlutiglo.
12 Innuit iglugaseksoarnêtut annersaumitipait, unatartaumajullo tarningit avalâtipait; Gûdiblo passilungilait idluitullinermik.
13 Kemailaukput kaumajomik, apkosininganiglo illitarksingilet, tuminginnelo nokkangalungilet.
14 Uvlogatâlerangat innuartok makkipok, tokkotsilunelo aklujomik pêtôjomiglo; unnuamelo tigliktotut ipok.
15 Nulliarêngnermik asseroijub ijingata allajalernek kamagivâ, okarlunelo: Ijib attautsiblonêt tækkolungilânga; kênânelo ullikpâ.
16 Tâmna tâktome ittârpok iglunut. Uvlôtillugolo pallangairutivut, kaumanerlo illeragivât.
17 Uvlâk tâpkonunga tokkub tachangatut îmat; tâktub erksinarninginnik sungiusimagamik.
18 Imna koksalaidlarlune imarbiksoakut sorlo ingerarsâdlarpok, illangiusianga nuname ôminarsijauvok, sâlungilak perorsêvît Weineliksaggit apkosiningænut.

19 Kappianartoviub idluitullijut tiguvait, sorlo kiab pan-
nidlarnerublo imek apputaulauktok nerringmakko.
20 Igliab puigorpâ, koppergut kuviagivait; erkaumajau-
jungnaipok; piniarlungnernik pijok, nappijauniarpok nappâr-
totut.
21 Kiksartitsilauktok kittorngisuitomik, ernisuitomik; uigar-
nermullo ajungitullilaungitok;
22 Sôngojuniglo aksorutjilauktok attiminut pitsartunermi-
nut. Tâmna makkitalaurangame, tagva kialonêt innôsinga
ussornarnarlaungilak.
23 (Gûdib) tâmna ussornarnartokartipâ, sungertutigijanga-
nik, ijikitalo pinniarningit tækkonârpait.
24 Nelliutomik siviktomik kagvertisimavut, nipalerpullo,
nungutaulerlutiglo, sorlo illunaita tigukalladlartaungmatta, kip-
pijauvlutik sullugainertut nauligaujamit.
25 Taimaingilâk? Kia sægloneraromavânga nellonailêjo-
malunelo, okâlanera suksaungimat?

KAPITEL XXV.

Bildadib okausingita kingorlingit.

TAGVA Bildad Suamiok kiovok okarlunelo:
2 Nâlegaunek sivôranarnerlo tâpsomanêpûk, ullapirsaute-
kartitsijome kotsiktokotimine,
3 Kia tâpsoma sorsuktuksakotingit kittitsungnarkagît?
Tâpsomalo kaumajokotingata kina nuivigingikaûk?
4 Kanorlo inuk idluarungnarka Gûdib sângane? Kanorlo
arnab kittornganga ivsornaijungnarkâ?
5 Ahâk, takkek keblerlungilak sulle, uvloritsello ivsornai-
lungilet sulle ijikita sângangne.
6 Kanok sûngiluartomik inuk koppergôjok, inublo kittor-
nganga, pâmgortôjok?

KAPITEL XXVI.

Hiobib Gûdib anginínga okautigivâ Bildademut.

HIOBE kiovok okarlunelo:
2 Sunamik mânna kaujimangertok ikajulaukiûk? Kanok
tallek nukkingerotijok piulilaukiûk?
3 Sunamik attannertuinermik tunnijilaukît, illissimalungito-
mut? sakkertitsilutillo kajusimanernik unnuktunik?

4 Kina okarkattigiviûk? kialo anerninga anilerka illingnit?
5 Inukpait kappiasukput immaksuit attânne, tâpkonanelo
nunakartut.
6 Kappianartovik ussingavok tâpsoma sângane, asserorsi-
manerlo ullekangilak.
7 Tâpsoma unnuab ketterarninga issivipâ pittakajuitub
kânganut, nunalo nivingatipâ sunaungitomut.
8 Imeksuit kattertipait nuvujakotiminut, nuvujallo allilungi-
let tâpkoa attâne.
9 Iksivautaksoarme kênanga atsungertipâ, nuvujakotinelo
issivitipait sânganut.
10 Imaksuit avatâne kiglilervekartitsilaukpok, kaumajub
târniublo nâningak tikkidlugo.
11 Killaub sukkangit sajukpilukput, kakkilâdlarlutiglo su-
arninga pivlugo.
12 Pitsartunerminut imarbik uimajartipâ, sillatunerminullo
ingiuliksoangit nokkartipait.
13 Killangme ânanaulerpok annoringanut; aggangita kug-
lugiak naggojok sennavât.
14 Ahâk, tamadsa apkosiningita illangit; okautsemiglo mik-
kijoârsutuinarmik tussalaukpogut tamattomangat ila! Kiale
pitsartuningata kallungninga tukkisijungnarkaûk?

KAPITEL XXVII.

Hiobib idluitullijok makkojugivâ.

HIOBELO piganerpok, okâlaninelo pigiarpait okarlunelo:
2 Sorlo Gûde miksekârtomik inôngmat, idluarnimnik tæk-
kokojilungitok uvamnik, ajugakangitorlo kiksartitsijok tar-
nimnik;
3 Annernima uvamnêninga nâlugo, annerterinerlo Gûdemit
pijok kingamnêtillugo:
4 Kangasinâka okartuksaungilak sunamik idluitomik, oka-
ralo uivêriklernermik okautekartuksaungilak.
5 Tamanna ungasigle uvamnit idluarneraraksarigapse; aner-
nêngerkârnanga idluitailinera nûlerkojomangilara uvamnit.
6 Idluarnera tigumitoromavara, sapkojomalungilaralo; ômat-
tima passilungilânga inôsera tamât pivlugo.
7 Omigijigale Gûdekangitotun îlerniarpok, akkerartortigalo
idluitullijotut îleromârpok.
8 Takkomôrtuble nerriungninga sunauvâ? illipaudlaralloar-
mat, Gûdib tarninga tigukalladlarpago?
9 Issumavît Gûdib avâlaninga tussarniarmago, kappianar-
tub tikkiniarpago?

10 Ajugakangitok kuviasutigijungnarkaûk, Gûdelo nipliavi-
gijungnarkauk nelliutune tamaine?
11 Ajochertoromavapse Gûdib agganginnik; ajugakangi-
tublo nâmagijangit angiarijomangilakka.
12 Ahâk, illunase tækkolaukpasse; sôg tagva taimaitunik
sunaungitunik sakkêvisê?
13 Tagva inub Gûdekangitub akkilertauninga Gûdemut,
attanniâluillo kingormgutijangæt ajugakangitomit tigujomâr-
tangæt.
14 Kittorngakarpat unnuktunnik, tagva tâpkoa saviksoar-
mut illinganiarput; kinguvângillo nâmaktomik nerkiksakar-
niangilet.
15 Amiakungit tokkome illijartortauniarput, uigarningillo
kêaniangilet.
16 Kênaujanik illagêktitsigalloarune saniktitut, annorâniglo
kattersigune machaktut:
17 Tagva sennaniaralloarpâ, idluartuble attiniarpâ, passi-
jaksaungitublo kênaujat aitortorniarpait.
18 Iglune sennava âsivaktut, sorlolo udsertorte okkoaline-
liormat.
19 Akluitok nellalerune, sunamik tigusikallaklune neksar-
niangilak; uitaniarpok pitakarniangilarlo tagvane sunamik.
20 Koaksârnerub opingarniarpâ immektut, unnuarme sillar-
nerluksûb tiguniarpâ.
21 Unnangâb tiktautiniarpâ, tagvungarkalladlarkovlugo,
akkonalidlarlunelo nûtiniarpâ inninganit.
22 Tâpsoma (Gûdib) uvigarniarpâ nikkaginiangilâlo; tag-
vainak kemâjariakarkovlugo tâpsoma agganginnit.
23 Pattaktorutigijauniarpok, kôkoviarutigijauniarlunelo.

KAPITEL XXVIII.

*Inuit sunatuinarnik nachvâralloarput, nachvâratik sillatuner-
mik Gûdemit pijomik.*

SILBERE apkosinekarpok, Goldelo innekarpok auksearijauvi-
gijaminik.
2 Kikkiak aijauvok nunab illuanit, ujarkanillo kannujak
auksearijauvok.
3 Târnek naggatekartitauvok, illûnanelo nâmaksinerpâng-
ojut kennerasuartauvut, unnuablo tachaublo ujaraktangak.
4 Kôk suppivok tagvunga innemit tækkorngartomit, puai-
lavillo puigortaumajut ittersâlungmit; inub kalluvait nunguti-
lugit, ipterililerpok.

5 Nunakarpok, tâpsomangat kollâne nerkiksat perorsavut,
illuanelo mumiktauvok ikkomatut.
6 Ujarangita illuanne Safir nachvârtauvok, ivjungillo kat-
tingajut Goldekarput.
7 Apkosinek tâmna illitarijaulaungilak nektoralingmut at-
tautsemullonêt, kiggaviublo ijingata tækkolaungilâ.
8 Tullertaulaungilak piojorijub kittornganginnut, Loeviblo
attautsiblonêt pissugvigilaungilâ.
9 Aggait illijauvut ujarkanut alligojaujunut, kakkallo ag-
garsortauvut amângit tikkidlugit.
10 Kôgut annititaulerput kairtunit, ijiblo pivianartut tama-
ita tækkovait.
11 Kôgut kugvingit agviartauvut, sagvangitorlo kaumajomut
âtauvok.
12 Nanele illissimanek nachvârtaugalloarkâ? sillatunerublo
inninga nanêkâ?
13 Kaujijokangilak nane nellamangât, nachvartaungilarlo
inôjut nunangæne.
14 Ittersâluk okarpok: Uvamnêlungilak; immarbiglo okar-
pok: uvamnêlungilak.
15 Golde illakangitok tunijaujungnangilak tâmna illissima-
nek pivlugo, Silberelônêt kiktitartaujungnangilak tâmna akki-
leromavlugo.
16 Golde Ofiremit nelligingilâ, pivianartut Onichelonêt Sa-
firelolonêt (ujarkat).
17 Goldelo Diamantelo adsigijungnangilâk, pivianartokso-
armullonêt Goldeojomut taungniararijaujungnangilak.
18 Korallit alligorlo kamagijaungilet. Illissimanek angi-
nersautitaujariakarpok sappanganit.
19 Topâse Etiopiamit nelligijaungilak tâpsomunga, Golde
ivsornainerpâk nelligingilâ.
20 Illissimanerle nakingme pilerkâ? Sillatunerublo inninga
nanekâ?
21 Inôjut tamaita ijinginnit ergusimavok, ijersimavorlotauk
tingmitjanit killaub attânêtunit.
22 Asserorsimanek tokkolo okarpûk: Siutiptingnut tussau-
majangat tussalaukpavut.
23 Gûdib apkosinek tâpsomunga kaujimavâ, illitarilâlo
inninga.
24 Tâpsoma nunab issungit tækkungmagit, tamaitalo killait
attânêtut tautukpait.
25 Annore okumainekartilauramiuk immarlo âkêvigilaura-
miuk angininganik;
26 Sillaluk kiglilervêkartilauramiuk, kaumalaillo kalluglo
apkutekartilauramigit:

27 Tagva tækkolaukpâ, nellonairpâlo, âkilugolo, nachvâr-
pâlo.
28 Okarlunelo inungnut: Ahâk, sivôranek Gûdemik, ta-
manna illissimaniovok; attortailinerlo idluitomik, tamanna sil-
latuniovok.

KAPITEL XXIX.

Hiobib illiornerilauktane ânanâk, pilloringnerilauktanelo okautigivak.

HIOBIBLO ama okâlanine pigiarpait, okarlunelo:
2 Kannoktôk, înajaruma takkit sivurlinginêtut, uvlunetut
Gûdib sapputsivigijanginnê uvamnik.
3 Kaumautinga kaumalauktillugo niakorma kollâne,
uvangalo tâpsoma kaumaningane agvertartillunga tâktome!
4 Ilaungniptut innuosunguima nelliuningane, Gûdib nello-
narninga igluma kollânêlauktillugo;
5 Ajugakangitok uvamnêlauktillugo sulle, kittorngakkalo
avatimnêtiilugit.
6 Tumikka ubvarlugit pilauktillunga imub orksuanut, kair-
tullo kôktitsilauktillugit uvamnut kôngnik orksulingnik;
7 Annilaurama iglugaseksuit upkoaksoangænut, iksivauta-
ralo âkiksortaukolaurapko apkosinerme iglut akkorngæne;
8 Innuosuktut tækkolauramga ijertillutiglo ingminik, innu-
tokaujullo nikkovijutekalauktillutik uvamnik;
9 Angajokaunerôjut nippangerlauktillugit aggargniglo illiji-
tillugit kanniub kânganut;
10 Attannît nippingit ergotilauktillutik, okangillo nippinga-
tillugit killanginne.
11 Siutit nelliata tussalauktima pilloringneralaungmanga;
ijillo nelliata tækkolauktima nertulaukpânga.
12 Ajulertok avâlajok piulilaurapko, illiârsuglo ikajorteka-
laungitok.
13 Asserortuksaulauktub saimartitsiningata tupvigilauk-
pânga; uigarnerublo ômattinga kuviasuktilaukpara.
14 Idluarnek annorârilaukpara, attilauktara; idluarneralo
ulligilaukpara, nessâlugilugolo attannersiutigilugo.
15 Ijiolaukpunga tautungitomut, tussiatublo ittiggarilauk-
pânga.
16 Atâtaulaukpunga aklujunut; sunalo kaujimalaungitara,
tamanna nautsertorasualaukpara.
17 Idluitullijub erklerpângit serkomilaukpakka, aksârnigau-
jullo aksorotilaukpakka kigutinginnit.

18 Issumalaukpungna: Uvlorijamne tokkojomavunga uvlukkalo unnuktôtitsomavakka siorkatitut.
19 Amârijara immermut tikkitaujungnalaukpok, missuksoarlo nokkangalaukpok akkerkumne.
20 Ananaunera nutângolilaukpok uvamne; pittiksekotigalo idluarnersaupallialaukpok aggamnêdlune.
21 Tussanârtaulaukpunga (angutinnut), tâpkoalo nippangerput, uttakkilutiglo attanertuinimnik.
22 Okautsimalo kingorngane okartokarungnailaukpok; okâlanimalo kusservigivait.
23 Uttakkilaukpânga sillaluktut, kannitiglo aitalaukpait (kêmitingnermut) sillalungmut unnuksiumut sorlo.
24 Kungajarailaurupkit, iktoriktailuarutigilaungilât tamanna; kênamalo kaumaningata mikkinersautilaungilânga.
25 Piniaraksanginnut kaijomalaurangama, tagva issukliovlunga iksivajariakalaukpunga; nunakalauklungalo attannertut sorsuktuksat kattimgajut akkornganêtotut, mannigoijotut kiksartunik.

KAPITEL XXX.

Hiobib ajulernine manna pigijane akkingêtipâ pilloringnerilauktaminut.

MANNALE nukardlerijama ijutigivânga, atâtakalauktut nachoginajalauktamnik sulijaksakartilugit saugakotima kingminginne;
2 Pitsartunekalauktut sunaunasugijaulaungitomik uvamnut, innoksilauktut innutokaunermik;
3 Kângmut issumajârnermullo inutôlutik kemâlauktut ininut pannidlartunut, innuilangotsainalauktunut sunakajuitôlunelo;
4 Perornerluktunnik nussuksilauktut okpit avatâne, kigutangernaujakullo amângit nerkigilaukpait.
5 Innuit akkorngænnit aulartitaulaukput; nipliajutigijaulaukput tigliktok, pivlugo sorlo.
6 Kôngne kappianartune nunakalaukput, nunab ittersanginne kairosungnelo.
7 Okpit akkornganne kallingoalaukput, Distelillo akkorngæne kattimalilaukput.
8 Innuit sukkôjut nachogijaujullo kittorngangit, nunamit aijaliktaulauktut.
9 Manna nipliajôgutiksangorpunga nakakseralingne okangoarutiksaulungalo tâpkonunga.

10 Makkojugivânga allivarvigilungalo, nikkasulungilello kênama sângane kesserlutik.
11 Aklunâkotiga siaktimavât, mannigotitipângalo, kingmiararlo pêjarpât sâmne.
12 Tallerpimne innuosuktut uivêtut makkitavut; tâpkoa ittiggakka koitimavait, apkosineliorpullo akkerartorlunga, asseroromavlunga.
13 Apkosinera serkomipât; asserortaujutiksamnut ikajorput, tâpkoa ikajortekangitut.
14 Tikkiput kingekut nerrotôjokut sorlo; asserortaunekartillugo aksakâtilaukput ovunga.
15 Koaksârnerub sâvigilaukpânga, unangmilaukpâlo ânanaunera annoretut, nuvujatullo ingergaujotut illiornera pilloringnartok.
16 Mannale tarniga kovilerpok (ârosungnermik) kollimnut, nelliunerublo kappianartub tigumavânga.
17 Unnuarme saunikka uvamne puttortauvut, mikkitikkalo innilalungilet.
18 Pitsartunerub sugaluluarninganut assianik annorârtauvunga; tapserusertauvunga ullingma pânganut sorlo.
19 Akkilupingmut tullertaumavunga, sannektitullo arksatitullo inasugijauvunga.
20 Kaigarsugvigijarangapkit, tagva kiolungilarma; sângerjarangapkit, tagva kamagingilarma.
21 Ablatsângorsimavotit pivlunga nâpkigosujuitoâlungmut, sakkertitsivigivarma kingajarnernik aggakpît pitsartuningannut.
22 Igvit kivikparma, tiktautilungalo annoremut, serkomitilungalo sôngojomik.
23 Kaujimagama tokkomut unertutiginiaramga; tagvanêpok inôjut illunatik iglungat nellonairsimajok.
24 Agganele issangniangigalloarpait illuviub katsiktanganut, avâlaniangilello asseroininga pivlugo.
25 Uvangale tâmna uvlokalauktok okumaidlartunik kêagilauralloarpara, tarnimalo aklujok illapsugilaukpâ.
26 Ajunginek uttakkilaukpara, idluitorlo tikkipok; kaumajok nerriugilaupara, târnerlo tikkipok.
27 Erchavikka tertiput, nokkaratiglo; nelliutub kannoêtub opingalaukpânga.
28 Palleksimavlunga agvertarpunga, sekkerngublo akkinârtilaungigalloartânga; nikkovipunga illagêt akkornganne avâlalungalo.
29 Kuglugitsat kattangutigivânga, tingmitjallo Straussit illagivânga.
30 Amera sillatimne kernertaumavok, saunikkalo pannersimavut kiangmut.

31 Harfekotiga, ârusungningorpok, nipsautekotigalo kêang-
ningorpok.

KAPITEL XXXI.

Hiobib passijaungijutiksarsiorningata kingorlingit.

IJIKA angerkattigilaukpâka, uigasuit nelliallônêt kamagilugo
perkonanga.
2 Sunamigle Gûdib takpângat akkilerpângâ? ajugakangi-
tublo kôtsiktomit kanoêtomik kingormgutijakartipângâ?
3 Idluangitok taimaitomik kanoêtokangârtuksaungilâk, id-
luitullijorlo taimak ajaktortaungârlunelo?
4 Apkosinikka tækkungilait, kittilungilaillo ablornikka illu-
naita?
5 Agvertarlaukîk sunaunginerme? ittiggakkalônêt tuavi-
laukat uivêriklernermut?
6 Tagva kiktitartaulanga kiktitautingnut idluartûngnut,
tagva Gûdib idluitailinera tukkisiniarpâ.
7 Agvertarnera sangulaukpat apkosinermit, ômattimalo
ijîka mallilaukpagik, aggamnelo nippingajokarpat sunamik:
8 Tagva uvanga kângasuijuksaunajarpunga, assimalo nerri-
lerliuk; nutaijoktokotikkalo amângejartaujuksauvut.
9 Omattiga kajungersartaukolaukpat arnamut, sillalimalo
upkoangane uttakkilauruma:
10 Tagva aiparma assiga serkalitsivigiliuk, assimalo okku-
ngavigilitsuk.
11 Tamanna (assiniarnek) pinniarlungniongmat, idluitulli-
niolunelo, pitlartaujariakartok erkartuijomut.
12 Tamanna ikkomaunajarmat nungutsijok asserorsimanek
tikkidlugo, pigijakkalo tamaita amângejarlugit.
13 Kivgama angutib arnablônêt idluarninga, sunakalaura-
ngatta akkerartorlunga, nachogilaukpigô?
14 Sunamik piniaromanajarkîk Gûde makkitanajarpat: Su-
miglo kiojaksarinajarpigô, nellipsarajarpanga?
15 Tâpsoma senalaungikauktauk sennalauktima anânab ti-
mingane? sennalaurivâlo timib illuane taimaluatsiamik?
16 Ajoksartut kajungernerijanginnik kippilugvigilaukpakkâ,
uigarnerillo ijingit perlerkolaukpakkâ?
17 Kissiovlunga tamuara nerrilaukpigô, illiarsuglo nerri-
launginiva tamattomangat?
18 Inuosungnimnit illusekalaurama atâtatut, anânamalo
timinganit manigoinek kuviagilaukpara.
19 Kina tækkolaukpigo asserorlune annorâkangimat? aklu-
jorlo agvertarkolaukpigo ullekarane?

20 Tâpsoma sennerakita saimartilaungipânga, saugârsukotima aminginnut okkoksartitaulaurame?
21 Aggakka aulalaukpakka illiarsuk akkerartorlugo, itterviksoarme illilertortaunasugilaurama?
22 Tagva tuiga kattagle arriangmit, talleralo nappile aksakongmit.
23 Asserortaunek Gûdemut sivôragigapko, angijoksôningalo sapperajarapko.
24 Golde sungertutigilaukpigô, Goldemullo illakangitomut okalaukîk: manigornerijara?
25 Kuviasulaukîk, perkutevaksoakalaurama, aggamalo unnuktovaksuit pitsorlaungmagit?
26 Kaumajok tækkonârlaukpigo kaumaidlalaurangat; takkerlo angmalokitaulaurangat?
27 Omattiga angigutsivlune tilliortaukolaukâ, kannerma aggakka kunniklugit perkovlugo?
28 (Tamanna) idluitulliniojoktauk pitlartaujariakartok erkartuijomut; tamattomunga Gûde takpanêtok missiarutiginajalaurapko.
29 Kuviasulaukîk ômigijiga idluitulliviolaurangat, makkitalungalo, kanoêtomut tikkitaulaurangat?
30 Kanera idluitullerkolaunginapko, tussukovlugo tâpsoma tarningata ôminarsijauninganik.
31 Innuit iglumne okajariakalaungilæt: Kina tussarajarkâ tapsoma nerkiksanginnut nâmaksititaunginapta!
32 Tujormijak sillatanetuartuksaulaungilak, upkoarale upkoêlaukpara ingergajomut.
33 Nâmangitullinera inuktut ullilaukpigô, ikkiame idluitullinera ijerajarapko?
34 Kattimgajut unnuktôtillugit kêongomigilaukpakkâ? nachogijaunerlônêt illamnut koaksârutigilaukpigô? nippangerama, anninangalo upkoagut?
35 Kia kiglissiniartomik tunnitsivigivânga? Aglakotikka mânêput. Ajugakangitub kiolinga; aglannik makpertanik aglagle akkerartortiga.
36 Ahamarik tuimnut illijomanajarpakka niakutetullo kellaksoromavakka uvamnut.
37 Ablornima unnurningit taijomanajarpakka tâpsomunga, attannertullo najuleromanajarpara.
38 Nunakotima avâlajutiginiarpanga akkerartorlunga, kôktitsekattigêklutiglo kugvinik pikpatta pivlunga;
39 Perortungit akkilernagit nerrilaurupkit, peroraijullo inôsingit siorniornartilaurupkit:
40 Tagva Distelit perorlit uvamnut Weizenit inninginne, perortokulluillo tokkonartut Gerstit inninganne.
Hiobib okausingit sorairput.

KAPITEL XXXII.

Elihu nâmanersamik kiojomavok illanârijaminit.

TAGVA angutit pingasut tâpkoa nokkarput Hiobe kiolugo idluartônasugilaungmat.
2 Elihule Baracheelib erninga Bûsemiok, Ramib kinguvânginnit pijok ningalerpok: Hiobe ningarivâ tarnine idluarnersaunasugingmago Gûdemit;
3 Illanârijane pingasut ningarivait, kigusiksarsilungimatta, sullelo Hiobe passijaksaunerarmatsuk.
4 Elihu uttakkilaungmat Hiobe okarkattigilugo, tâpkoa angajukliongmatta tâpsomangat.
5 Tamanna pivlugo tækkogame kigusiksakangimat angutit pingasut tâpkoa kaningine ningarosulerpok.
6 Taimaglo Elihu Baracheelib erninga Bûsemiok kiovok okarlunelo: Uvanga inuosukpunga, illipsele inutokauvose, tamanna pivlugo illerasulaukpunga, kijiklungalo illitarksinimnik nellojungnaitiluse.
7 Issumalaukpunga: Jârit okarlit, inutokaunerublo unnurningit illissimanermik sakkerlit.
8 Annernerle innungmêtok tâmnauvok, ajugakangitublo annerningata sillatutipait.
9 Angijut sillatunerpângotsainarlungilet, angajuklillo idluarnek ipaksilungilât.
10 Tamanna pivlugo uvangatauk okâlajomavunga, tussarnârlaunga. Illitarksinera sakkertitsomagivara.
11 Ahâk, uttakkilaukpunga okausipsingnik; kamalaukpunga sillatunipsingnik, idluarnermik nellautsinajarkârtinase;
12 Kamalaukpungalo illipsingnik; ahâgle, tagva akkonapsingnêtokangilak pitlarnigajartomik Hiobemik, okâlaningalônêt kiojutigilugo pijomik.
13 Imakkâ okarkonasse: Illissimanek nellaulaukpavut; Gûdib ajaktorpâ; kialoungitok assiata.
14 Sâvigilunga okâlalaungilak; okâlaniselo attorlugit akkerartoromanginivara.
15 Mungorsimavut, kiojungnailutiglo, okarnerub kemakpait.
16 Uttakkilauramale, tâpkoalo okarungnarlungimatta (nokkangavulle kiojungnailutiglo).
17 Atsoila illangutivimnik kiojomagivunga, illitarksinimniglo sakkertitsijomagivunga.
18 Okâlajutiksamik taimak ullipkitigigama, annernerub nâmne kappiasuktimanga.
19 Ahâk, nâka Weinetut nutaujotut mattosimajotut ipûk, pôktitut kâromajutitut.

20 Okâlajariakarpunga ipjangoêserkovlunga; kangasinâka
aitariakarpâka, kiojariakarlungalo.
21 Kialo kinauninga kamagijomangilara, takkomôrlunga
kina nertoromalungilara.
22 Kaujimalunginama taimailiorajaruma, pingortitima killa-
mik tigukallangniarajangimangângma.

KAPITEL XXXIII.

Elihub Hiobe kaiblarpâ Gûde opigilugo, nellojungnaitilâlo Gûdib inuk âniakartimmago âkiktaujutiksanganut.

ILA Hiobe okâlanera tussalauruk, okautsikkalo illunaita nai-
pertorkit.
2 Ahâk, kannera aitarpara, okaralo okarpok killamne.
3 Omattiga nellâgôrnermik okâlajuksauvok, kangasinâkalo
sillatunermik kissianik okartuksauvûk.
4 Gûdib annerningata sennalaukpânga, ajugakangitublo an-
nerningata inôtsemik tunnitsivigilaukpânga.
5 Pijungnaruvit tagva kiunga; parngnailerit akkerartoro-
mavlunga, nangilerlutillo.
6 Ahâk Gûdib pigivânga taimaluatsiak illiktut; macharmillo
sennajaugivunga.
7 Ahâk, uvanga koaksârutigijariakangilarma; aggakkalo
okumailuartuksaungilet illingnut.
8 Kissianele okalaukpotit siutîngma sângangne, okâlanivîllo
nippinga tussariakalaukpara:
9 Ivsornaipunga, idluitullinekarnangalo, passijaksaungilu-
ngalo, ajornekartaililarmalo;
10 Ahâk, pitjutiksarsilaukpok akkerartorlunga, ômisukteo-
nasugivânga;
11 Ittiggakka kejuksoarmut parngnanairsorsimavait, ablor-
nikkalo tamaita udsertorpait.
12 Ahâk, tammakkonangat issumatâlerpunga akkerartorlu-
tit idluartôlunginavit; Gûde anginersaungmat inungmit.
13 Sôg aivakattigijomaviûk, tamaita piniarnine akkiorutigi-
lungimagit illingnut?
14 Gûde okarpakalloarpok attausiarlune, aipanganiglo, ka-
magijauvangilarle.
15 Sinektomanikut tækkotitjutikut unnuarme, siningnerub
ittijub inuit tupvigilerangagit, sinnileraikpatta inangavingme:
16 Tagva inuit siutingit angmarpait, koaksârtilaitalo pit-
larningnermut.

17 Inuk sangutilugo kajusimaninganit pijomavlune sapputi-
lugolo piojorinermit;
18 Tarningalo ivlerilugo asserortaunermit, inôsingalo, sa-
viksoarmut ochokonago.
19 Anianullo pitlarivâ inangaviane, sauningillo tamaita angi-
jomik;
20 Inôsingata nerkiksat makkojugilugit perkovlugo, tarni-
ngatalo nerkiksatsiat.
21 Uvininga nipakpaliavok kênanganit, niugiglo annauler-
tauvlutik serkalijauvuk tækkojaujungnaikovlugit.
22 Tarninga kaglilerkovlugo asserortaunermut, inôsingalo
tokkotsijunnut.
23 Engelit illangat tagva akkisartuijib, attautsib tausen-
dinit illilertorpago, inuk tâmna nellojungnaitilugo, kannok
idluartullijuksaungmat:
24 Tagva saimarviginiarpâ, okarniarlunelo: Piuliuk, unnu-
ngarkonnago asserornartomut; ullapkosênermik sakkêvunga.
25 Tagva uvininga tungojorsiluarniarpok inuosungnerminit;
utterniarpok inuosungnime uvlunginnut.
26 Gûdemut tuksiarniarpok; tâpsoma saimarviginiarpâ, kê-
nanganik tækkoniarkovlugo igiakomijarlune, inuglo tâmna tun-
nitsiviginiarivâ idluarninganik.
27 Inuit sânginne kigligiutsiniarpok, okarniarlunelo: Idlui-
tullilaukunga, idluarnerlo mumiktilaukpara, sulilautsengilangale.
28 Tâpsoma tarniga piulilaukpâ ingerarkonanga asserornar-
tomut, inôserale tækkonajarkovlugo kaumajomik.
29 Ahâk, tamanna tamât Gûdib pinniarpâ maggoertorlune
pingasoêrtorlunelônêt inungmut.
30 Tarninga uttertilugo asserornartomit pijomavlune, kau-
maksarlugolo innôjut kaumaningænut.
31 Naipertorit Hiobe, tussarnângalo nippangerlutillo, uva-
nga okâlakovlunga.
32 Okausiksakaruville tagva kiunga; okarit, idluarsarnît
tussaromadlarapko.
33 Okausiksakangikuville, tagva tussarnânga, nippangerlu-
tillo, sillatunermik ajochertoromavagit.

KAPITEL XXXIV.

Elihub Hiobib opigosuktailiune okauserilauktangit Gûdemut pitlarpait, sorsugutigivâlo tâpsoma idluarninga.

ELIHULO kiovok, okarlunelo:
2 Illissimajose okâlanera tussarsiuk, sillatôjoselo naiperto-
singa.

3 Siutib okâlanek nautsertormago, kanniublo, nerkiksak ikpigivâ.
4 Nâmagijaunek annerilavut, akkonaptingne illitarksikovluta suna idluarmangât.
5 Hiobe okâlaungmat: Idluarpunga, Gûdiblo idluarnimnik pêjaivigivânga;
6 Sæglojariakarpunga idluarnekaralloarlunga, kappiaktoadlartitauvungalo karkjumnut, sunamik passijaujutiksaliulaungigalloarama.
7 Angutit nelliat Hiobetut, mittautekarnermik imertuksauvâ immektut?
8 Idluitullijullo pissukattigivlugit, Gûdekangitullo agvertarkattigivlugit?
9 Okalaungmat: Angumut ikajortiksaungilak Gûdemik pilloriguteskaralloarune.
10 Tamanna pivlugo tussarnârsinga, innuojose illissimajose: Tamanna ungasigle, Gûde idluilune piniartuksaunajarmat, ajugakangitorlo idluartaililune;
11 Tâpsomale inuk akkiniarpâ, sorlo pinialaungningatut, attunîllo nachvârkovait apkosinerijatik malliklugit.
12 Ahamarik ilâ, Gûde idluitulliniangilak, ajugakangitublo idluarnek mumilungilâ.
13 Kia nuna perkolaukauk tâpsomunga? Kialo nuna illûnât tunganektâlaukaûk?
14 Tâpsoma ômattine torârtitsomanajaruniuk tâpsomunga, (inungmut) tagva inôsinga annerningalo kattersorajarpak ingminut;
15 Uviniggit illunatik anernêngerkattigênajarput, inuglo saningorajarivok.
16 Sillatunekaruvit mânna, tagva tussarit tamattominga, okâlanimalo nippinga naipertoruk.
17 Idluarnermik ômisukfok, attanniotijuksaugalloarkâ? Idluartorlo sôngojok passijaksauneraromaviûk?
18 Attannermut okartokartuksauvâ: Angutaujotit suksaungitok; angajokâksoarnullo: Gûdekangitôjose?
19 Kanok sungiluartomik tâpsomunga, attannît kinauninginnik kamalungitomut, ânanaudlartomiglo anginersautitsilungitomut aklujomit; aggangita illunaita sennajaringmagit.
20 Tagvainak tokkojuksauvut, unnuablo ketterarningane innukattigêksuit nungulerput; sôngojullo tigujauvut aggangnuungitok.
21 Tâpsoma ijikita illunatik attunnît apkosiningit tækkonârmagit, ablorningillo illunaita tautukpait.
22 Târnekangilak, tâksinekaranelônêt, idluitullijut ijerungnarajarvianik tagvane.

23 Tâpsoma innuk kamagikitâjariakangimago, tikkerkovlugo
Gûdib sânganut, erkartortaunermut.
24 Tâpsoma sôngojut kittiksaungitut serkalivait, pititsilu-
nelo assianik tâpkoa inninginnut:
25 Tamanna pivlugo piniarningit illitaringmagit, mumik-
paillo unnuakut, serkalititaukovlugit.
26 Ochotipait Gûdekangitut akkorngænut sagvartome.
27 Tamana pivlugo kemâlaungmatta tâpsominga, apkosini-
ngitalo nelliallonêt tukkisilaungimatsuk.
28 Aklujut avâlaningæt tikkijariakalaungmat tâpsoma
sânganut; tâpsomalo aklujut avâlaningit tussarmagit.
29 Tâmna ullapirsautekartitsileraikpat, kina tagva passik-
lerungnarka? Tâpsomalo kênane ijerangago, kia tækkojûng-
narkaûk? innukattigêksuit illuitut pivlugit pikpallônêt, inug-
lonêt attausek pivlugo.
30 Inuk takkomôrtok attaniotijungnaikovlugo, nigangorko-
nagolônêt inugiartoksoarnut.
31 Ilâ Gûde okarviojariakarpok: „Pitlartaunermik tukki-
silaukpunga, asseroijomairpunga;
32 Ipaksingitamnik, igvit ajochertulaunga; idluitullilauru-
ma, taimailioromairpunga.“
33 Illingnit pijuksauva, kannok akkiniartuksaungmat?
(okarajarlune:) Tamanna nachogiviuk, attê tagva annerosulerit
inimne? Kaujimaguvit sunamik tagva okarit.
34 Innuit sillatôjut illiginiarpânga, angutiblo illissimajub
tussarniarpânga:
35 Hiobe okarmat sillaidlune, okausingillo sillatolungilet.
36 Kannoktôk Hiobe ôktortaule nâninga tikkidlugo! ta-
manna pivlugo, kigusekarame innuktitut idluitutitut.
37 Ajornerminut illautitsivok idluitullinermik, aggane pat-
taktorpait akkonaptingne, okautsinelo unuktôtipait Gûde akke-
rartorlugo.

KAPITEL XXXV.

Gûdib erkartuininga tikkitaililungilak.

ELIHULO kiovok okarlunelo:
2 Tamanna idluartônasugiviuk okaravit: Idluarnera angi-
nersauvok Gûdib idluarninganit?
3 Okaravit, sunamik piksarsigalloarmangât illingnut? Suna-
mik ikajorkâ, ajortoêrutigalloaruma?
4 Kiojomavagit okautsenik illanârijattillo illagilutit.
5 Killak tækkonâruk, tækkolutillo; nuvujat tautukit, innor-
nadlarmatta illingnut.

6 Idluitulliguvit sunamik piniarvigijungnarkiûk? Idluitul-
linitillo unnuktôkpatta, sunamîk piniarvigijungnarkiûk?
7 Idluartônajaralloaruvillo, sunamik tunnitsivigijungnar-
kiûk? Ubvalo sumik tigusiniarka aggangnit?
8 Inuk illiktut itok kassênivit sunamik piniarvigijung-
naralloarpâ, inublo kittornganga idluarnivît.
9 Nênertaujut aksorutijaunek avâlajutigivât, angajokâk-
suillo tallingæt kaigarsugutigivât;
10 Okartokangilarle: Gûde pingortitiga nanêkâ, imgerne-
kartitsijok unuarme?
11 Ajochertuinersaujok uvaptingnik nergjutinit nunamêtunit,
illissimanersautitsilunelo uvaptingnik tingmitjanit killaub attâ-
nêtunit.
12 Tagva idluitut piojoriningæt avâlajutigilitsuk, tâmnalo
kioniangilak.
13 Gûdib sunaungitok tussarniangimago, ajugakangitublo
tækkosarniangilâ.
14 Okaralloaruvit tækkonianginangne; sullele erkartuive-
karpok sângane; nerriugituinaruk.
15 Ningarningale tuavdlune nellipsailungimat, kamalungi-
mallo piniarlungnekarmat taimak unnuktigijunik:
16 Tamanna pivlugo Hiobib kannine aitarpâ sullinane,
sakkertitsilunelo okautsinik piojorijunik, sillainermut.

KAPITEL XXXVI.

Gûdib idluarninga pitsiarningalo tâpkonunga nekkorner-saujomajunut. Tâpsoma ajugakangininga sakkijârtok pingortitamine.

ELIHULO piganerpok okarlunelo:
2 Uttakilaulârsunga sulle unertutigijomavara illingnut; Gûde
pivlugo sulle okausiksakarama.
3 Sillatunera kanningitomit aijomavara, pingortitigalo idlu-
arneraromavara.
4 Okâlanikka nellangaituksautsengilet ilâ, sillatunera
nangarnartailijuksauvok sângne.
5 Ahâk, Gûde songojoksôvok, sullele nacholungilak kina-
mik; ômattingata pitsartuninga songojoksôngmattauk.
6 Gûdekangitok piulilungilâ, pattangajulle ikajorpait idlu-
arnermik perkovlugit.
7 Ijîngne allartingilak idluartunit; attanîllo illaliudlugit
iksivautaksoarmut ingitipait soraijuitomik pôktotsainarkovlugit.

8 Parngnanairsortauvlutiglo nellagangatta kellaksortauvlutik kellarutinnut, kappianarnerublo aklunânginnut:
9 Tagva nellojungnaitipait piniarlaungninginnik, illusilungninginniglo, kanok angutauserasuarlaungmatta;
10 Angmaivigivaillo siutinginnik nâlegomamanermut, okautilugillo nâmanginermit sâlertuksaungmatta.
11 Nâlekunik, kivgartoruniuglo; tagva uvlutik naggaserniarpait ajungitome, Jâritiglo inarkonartome.
12 Nâlengikunik, tagva saviksoarmut ochoniarput, nungulerniarlutiglo mallugosukâratik tamattominga.
13 Takkomôrtulle ningarnermik kallerêktitsivut, avâlalungilello, tâpsoma kellaksorpagit.
14 Tagvalo innuosungnerme tokkoniarput inôsingillo ajortullijut akkorngænêniarput.
15 Pattangajorle pattanganingane piuliniarpâ, angmaiviginiarlâlo siutinganik kiksarnerme.
16 Igvittauk nûtiniarpâtit kappianarnerub torkluanit initonekarkovlutit tetjartaunangitomik inningane; illijauniartullo nerrimavingnut orkserusersimaniarput.
17 Gûdekangituble idluarninga nellautsitigungne: tagva idluarnerub erkartuinerublo tigukalladlarniarpâtit.
18 Kamatsiarit ningarnek nussukserkonago illingnik pattaktorlune agganik, sattutiksamullo angijomut piulijaujungnarajarkonak.
19 Issumavît, akluinît kamagingmago? Goldeungitok, pitsartuneungitorlônêt nelliat, sappingineungitorlonêt.
20 Killanârniarnak unnuarmut, innukattigêksoarnik nûtitsijomut innigijanginnit.
21 Udsertorit sâlerniarnaglo idluanginermut: sorlo pijomangâlauravit ânianermit.
22 Ahâk, Gûde pôktovok pitsartunermine; nanê ajochertuijokarka topsôtunak?
23 Kia tamna perkojungnarkaûk apkotigijaksarianginik? Kialo okautijungnarkaûk: Nâmangitullivotit?
24 Erkaumalerit tâpsoma piniarninga angijorortitaksarigangne, inuit imgerutigijangæt.
25 Inuit illunatik tækkovât, tokkojuksab tækkovâ kanningitomit.
26 Ahâk, Gûde angijôvok, nellonarporlo uvaptingnut; Jâringita unnurningit nautsertortaujungnangilet kinamullonêt.
27 Tâpsoma imiub kuttingit amuarlugit kongmuartileringagit, tagva táktungata sillalungat kovivât;
28 Nuvujat kôktitserkovlugit, kusserkovlugillo inungnut unnuktunut.
29 Ilâ nuvujat issivijauningæt tukkisijaujungnarka kinamut? tuppingata ivulungninga?

30 Ahâk, kaumanine issivipâ avatiminut, ulligêrpaillo imar-
biub amângit.
31 Tamattomunga inukattigêksuit erkartormagit, tunniji-
kassiutjilunelo nerkiksanik nâmaktomik.
32 Aggane ullikpait kaumajomut, tamannalo aulatipâ pijit-
sertortinnut.
33 Nellojungnaitipait kuviagijaminik, nergjutit pivlugit, ilâ
perortut pivlugit aglât.

KAPITEL XXXVII.

Gûdib angijoksôninga kallungnerme.

ILA, ômattima tamanna kakkilârutigiva, piglertarlunelo inni-
minit.
2 Tussaritse, tussaritse ilâ, kanok kallungninga ningarusu-
lermat, kanoêtomiglo okarnermik annijokarmat kaninganit.
3 Ingergausadlartipâ killaub illunât attâne, kaumalanelo
nunab issunginnut.
4 Kingorngane kalluk ivuludlarpok, kallerpok, angijoksôni-
me nippinganut; kallungningalo tussartaulerpat, nokkartitau-
jungnangilak.
5 Gûde kallerpok nippiminut tattamnadlartomik; angijok-
soarnik piniarpok, illitaringitaptingnik.
6 Apumut okaraigune: Nunamut kattagit; suarutamullo,
pitsartunimelo sillaluksoarninganut:
7 Tagva inuit illunatik aggangit nakkiterpait, inuit, (sen-
najangit) illitarksilerkovlugit sunamik piniarungnarninganik.
8 Omajok nujuartok sittimut aivok, inniminêtuarlunelo.
9 Sekkernganit sillarneluk tikkilerpok, avangallo itje.
10 Gûdib annerninganit koarnek pivok, imaksuillo, aukser-
kojiraigune.
11 Nuvujallo avilerivut allakijarkovlugo, kaumaningatalo
takto tabligutivigivâ.
12 Tâpsoma pijokartut, ablatsângorningit aulatipait kaju-
sinermut sillatojomut, piniarkovlugit tamainik nuname perko-
janginnik tâpkonunga;
13 Pitlartaunermut, nunaminullônêt, nâpkigosungnermul-
lônêt tikkerkova.
14 Tagva kamatsiarit Hiobe; makkitit, Gûdiblo tattamnar-
tulliningit timerokit.
15 Kaujimavît, kanga Gûdib taimaitut tikkerkoniarmangâ-
git tâpkonunga? kangalo nuvujakotime kaumaninga kaumai-
lerkoniarmangâgo.

16 Nuvujat annisimaningit kaujimavigît, illissimajub nâmaktomariub tattamnartitangit?
17 Kanok anorâkotitit ônarsilermangâtta, nuna innilangaleraikpat uarngnerluangmut?
18 Illagællugo killak issiviniarkiûk, aulajuerkovlugo tachartûtitut kovisimajotut.
19 Unnertutitigut, sunamik (tamna) okautitaksarigaptigo; uvagut innorniarpavut târmut.
20 Unipkarvioniarkâ, uvanga okarama? Kina okarune (Gûde akkerartorlugo) ahamarik êjauniarpok.
21 Manna kaumajok tækkojaungilak pôktojomêdlune killangme kaumaigalloartok, annorele ingergadlarniarpat tagvûna tagva allakipjarniarpok.
22 Avangat Golde pivok, Gûdib kappianadlartub nertornautânut.
23 Ajugakangitorle nachvârungnangilavut, angijoksoarmik pitsartunelik; tâpsoma idluarnine illiorninelo idluartok akkiniarutiginiangilak.
24 Tamanna pivlugo inuit sivôragijariakarpât; tâpsomalo attauserlonêt sivôragingilâ, sillatudlaralloarpallonêt.

KAPITEL XXXVIII.

Gûde nangminek okâlavok kallungnekut, unertutivâlo Hiobe ajugakanginermik illissimanermiglo.

NALEKABLO Hiobe kiovâ akkunaksoarmit okarlunelo:
2 Kinauva tâmna kajusimanermik nellonartitsijok, okartorlo taimak, sillainermut?
3 Makkitikik tapseruserkik angutetut; appertsoromavagit, ajochertunga.
4 Nanêlaukît nuna tunganektâlaurapko? Okautinga, taimak sillatutigijôvît?
5 Kaujimavît kia angininga âkilaungmangâgo? ubvalo kia nokakservallilaungmangâgo?
6 Ubvalo nanê ittigangit manguktitaumavât? Ubvalo kia terrekungata ujaranga illilaukaûk?
7 Uvloritjat uvlâksiutit illagêklutik nertordlilauktillugit, Gûdiblo kittorngangit illunatik igiakomijarlauktillugit.
8 Kia imarbik upkoanut pallangairutilaukaûk, annilauktillugo anânab timinganit sorlo?
9 Nuvujanut anorâlaurapko, târmullo imuserlugo nanginnut sorlo.

10 Ingerganinga nokkartilaurapko kipputekotimnut, senneroatâlaurapko, upkoatârlugolo,

11 Okarlungalo: Manna tikkilugo tikkituksauvotit, kaninginersamulloungitok; mâne malliksuatit, piojorijut nokkartuksauvut.

12 Igvit nelliunerne uvlâk perkolaukiûk, kaublo aupallungninga inninganik unertutilaukiûk?

13 Nunaksûb issungit tigulugit perkovlugo, idluitullijullo serkitijauvlutik nâvitaunajarkovlugit?

14 Ablatsângorkovlugo machaktut nippinerkutiksatut, nangerkovlugillo tagvane annorâktut.

15 Idluitullijullo kaumanermingnik aksârtaukovlugit, pimariutertullo tallingit nappijaukovlugit.

16 Igvit immarbiksûb erkanut tikkilaukît, ittinersûblo tuminginne agvertalaukît?

17 Tokkub upkoaksoangit upkoêlaukât illingnut? Ubvalo tâktub upkoaksoangit tækkolaukpigît?

18 Timeroilaukît nuna kannok silliktigijongmangât? Okarit, tamakkoa tamaita kaujimavigît?

19 Nelliangovâ apkosinek kaumajub innigijanganut, nanêkalo târnerub inninga?

20 Kiglilervinginnik kaujimatsiarajarkovlutit, nellojungnaikovlutillo apkosinermik iglunganut?

21 Kaujimalaukît nelliutome taipsomane erniangojuksaulauravit? Uvlutillo kapsiolerniarmangâtta?

22 Tagvanêlaukît apputib aulatainarvigijangane? nettarkonaillônêt kematullivingæt tækkolaukiûk?

23 Komergutigijama kiksarnarnerub nelliuninganut, sorsungnerub unatadlarnerublo uvlungangnut.

24 Apkosinerit nelliagut kaumajok avikâ? unangârnerlo aularka nuname?

25 Kia suarutak kôgvilliulaukaûk, kaumalaglo, kalluglo apkosinelliulaukâk?

26 Sillalukovlugo nunamut pittakangitomut kinamik, sunakangitomut innukajuitomut?

27 Inukajuitok, sunakajuitorlo nâmaksitilugik, iviksukallo nutaijoktungit perorsatilugit?

28 Sillalub atâtanga kinauvâ? kialonêt mitsuksûb kuttingit ernetarilaukpagît?

29 Kia timinganit sikko anilaukâ? kialo killaub kakkornanga erniarilaukaûk?

30 Immek ijertaukovlugo ujarkat attânut sorlo, ittinnerlo kângane koakovlugo.

31 Igvit sakkiaitsiat kellarutingat kellaksorungnarkiûk? Udlaktullonêt kippijutât kellarutjarungnarkiûk?

32 Planêtit uvloritsat nuititsungnarpigît nelliuninginne? tuktujuglonêt tessiorungnarkiûk killangme kittorngangita kollâtigut?
33 Killaub illusinga kaujimaviûk? ubvalo kakkearungnarkiuk nuname?
34 Igvit kallungnît nuvujame tessiorlugo kotsiktitsungnarkiûk? imiksuillônêt unnurningita ullingniarkâtît?
35 Igvit kaumalait aulartitsungnarpigît tagvunga ingergasâdlarkovlugit, okarkovlugillo illingnut: Mânêpogut?
36 Kia illissimanek tunnivauk sagvangitomut? kina issumanik sillatojunik tunnijivâ?
37 Kina taimak illissimatigijôva nuvujat kittitsungnarlugit? Kia killaub immikautingit kovivagît?
38 Sannit koverijaugangatta, kattilerkovlugit, kattingajullo nippiutikovlugit?
39 Igvit Loeve aksârnigaujokartitsungnarkiûk, Loeviarkallonêt akkeartortitsungnarpigît?
40 Okkolerangatta iglomingne, merngoêrserlutiglo, sittimingne uttakkivlutik?
41 Kia tullukat nerkiksalliorpagît, piarangit Gûdemut nipliarangata, sanguerlutiglo tingilutik nerkiksakangipatta?

KAPITEL XXXIX.

Gûdib Hiobe ajugakanginerminik nellojungnaitipâ ômajut illinganinginnit. Hiobe kigligiutsivok kangusuktitaugame nippangertuksaugamelo.

NELLIUTOK kaujimaviuk tuktungajut nujuartut ernivingat kairtune? Ubvalo mallugosulaukît kanga tuktut nochakarangatta?
2 Tâpkoa takkingit kittilaukpigît nâmaksikpatta? erniangoningitalônêt nelliuningit kaujimavigît?
3 Okkôlerput ernilerlutiglo piaramingnik, annititsilutiglo sillimanermingnik.
4 Kittorngangit koinilerput angijororlutiglo kakkôjaksat akkorngæne; aularput utterungnailutiglo tâpkonunga.
5 Kia siutekoktojok nujuartok kippalutjarlaukaûk? kia siutekoktojub nujuartub pitutanga pitudjalaukaûk?
6 Tunitsivigilauktama innuilarmik igluksanganik, sunakajuitomiglo sioraujalingmik inniksanganik.
7 Iglugaseksuit perajâdlarningæt ijutigivâ, ungortiblo kaggudlarninga tussarlungilâ.

8 Kakkat tækkosarpait nerripkautiksataggit tâpsomunga, perortullo tungojortat sunatuinait kennerasuarpait.
9 Issumavît tuktûjârtub kivgartorniarmattit, sinniktarniarmallo nerchevekotingne?
10 Kakkaumik atsungersuivigijungnarkiûk, makpiteraijungnarkovlutit perorsêvingmik? kingunerne niksikartausijarniarka naksane?
11 Sungertutigijungnarkiuk sôngojoksongmat? sennakoniarkiuglo illingnut?
12 Tettigijungnarkiuk kangâsortiksakotitit uttertiniarmagit illingnut, kattersorlugillo kematullivikotingnut?
13 Kuviasuklune tingmiab Straussib esarunga tingmerojukpok; ila esarokarpok sullukalarmelo Storchetut.
14 Sullele mannine kemakpait nunatuinarmut, ivajaukolugillo sannerne.
15 Puigorpok tullerajartaujungnarajarmatta ittikkat illanginnut, ômajublo nujuartub serkomitsungnarajarmagit.
16 Taimak piarkane nikkasujuivigivait, nangmineringipagit sorlo; kamalungilak, sullinane sennagame.
17 Gûdib illissimanêrotimago, illangiutitilaungilâlo sillatunermik.
18 Makkitavingminele tamarmik horselo ablangajorlo horseme ijutigivak.
19 Igvit horse pitsartunekartitsungnarkiûk, kongesingalônêt ânanausilugo kallingoarninganik?
20 Igvit kiggertartitsungnarkiuk piglertattitut? Kingangata annerteridlarningata ânanauninga kappianadlarpok.
21 Tukkarpok (ittikkaminut) nunamut, kuviasukporlo pitsartunekarkassiutjilune, aularporlo sakkolijartut pachreartorlugit.
22 Nangiarnek mittautigivâ, koaksâranelo, saviksoarlo kemâlungilâ;
23 Pittiksertak nierkudlaralloarpat akkerartorlugo, kappullo kallugiarlo tammarmik keblidlaralloarpanik.
24 Sajukpok, perajarludlarlunelo, aggarsudlalarmelo nunamik, kamalungilarlo tiptulautit nippinginnik.
25 Tiptulaut sôngojomik tussaksaulerangat tagva huilavok, naimalunelo sorsungnermik kaningitomit, attanît kaggudlarninginnik igiakomijarninginniglo. —
26 Sillatunernut kigaviojârtok tingika esarogiglo issakpagik uarngnarluangmut?
27 Perkojat malliklugo nektoralik taimak pôktotigijomik tingikâ, uvlune senalugo pôktojome?
28 Kairtune nunakarpok, kairtullo kakkâluillo erklalângine nokkangavok.

29 Tagvangat nerkiksat kenâvait, ijîgiglo kaningitomut
tautukpûk.
30 Piarangit aungmik millugiarput; nanelo killokartome
tagvanêpok.
31 Nâlekablo Hiobe kiovâ okarlunelo:
32 Ajugakangitomut aivanigomajub ajochertorniarkaûk?
Gûdemiglo kakkiardlijub tamanna kiogutiginiarkaûk?
33 Hiobible Nâlegak kiovâ okarlunelo:
34 Ahâk kuksalailaukpunga, sunamik kiojaksarivagît?
Aggakka illivakka kannimnut.
35 Attausiardlunga okâlalaukpunga, kiojomairpungalo; ai-
panganik piniaromairpara.

KAPITEL XXXX.

Gûdib Hiobe pitsartunerminik illissimanerminiglo nellojungnaitipâ ômajoâlungmit Behemotemik attelingmit.

NALEKABLO Hiobe kiovâ akkonaksoarmit, okarlunelo.
2 Makkitikik tapseruserkik angutetut; appertsoromavagit,
ajochertorlaunga.
3 Attannertuineratauk sunaungititaksarinajarkiûk, passijak-
saunerarlungalo, igvit idluarkovlutit?
4 Tallekarkît Gûdetut nippemullo taimailuatsiartomut kal-
lerungnarkît, sorlo tâmna piniarmat?
5 Ananausilerit illingnik pinarnartomik, angijoksônermiglo;
annorârit nertornarnermik ânanaudlarnermiglo.
6 Ningarnivit illungertorninga tamât serkitiuk; piojorijut
illunaita tækkonârkit, manigotitikillo.
7 Ilâ piojorijut illunaita tækkonârkit okkotilugillo, Gûde-
kangitullo akkutôtikit nanêmangâttalonêt.
8 Illagêklutik saukit sannernut, tautungillo kivitikit sag-
vangitomut.
9 Tagva kigligiudsivigijomavagittauk, tallerpikpît ikajorung-
narmattit.
10 Ahâk, tagga Behemote, senningne sennalauktara, ivik-
sukanik nerrivok tuktuvaktut angusalluktut.
11 Ahâk, pitsartuninga makkitinginnêpok; sappinginingalo
nângata kallasinganêpok.
12 Pamiunga tessiterpok Cederetut; makkitikkita takka-
ngit keratavut akkeroktut.
13 Sauningit kannujatun serkopsêdlartotun - iput, sauningit
ajaupiatitut kikkiangojutitut-iput.

14 Gûdib apkosiningita tâmna pigiarnerivât; sennajingata
mannijervigivâ saviksoanganik.
15 Kakkat nerripkautiksamik sakkêvut tâpsomunga, ômajullo nujuartut illunatik kettikput tagvane.
16 Inangalauromavok ijersimavlune tachalinerme, ivijaujat
suvluggit akkorngæne akkilupingme.
17 Okpit ullikpât tachamingnut, okpillo kôgut sennianêtut
illumavât.
18 Ahâk kôksoak êvâ, angijônasugingilâlo; issumavok Jordan kallugomavlugo nungudlugo kannerminut.
19 Sullelo angujauvok ijiminut tækkonârtillugo, aklunânullo nigaujunut kinganga puttortauvok.

KAPITEL XXXXI.

Gûdib okâlaninga ômajoâluk Leviatan pivlugo.

LEVIATAN karsusanut amuarungnarkiuk, okangalo aklunâmut tigujungnarkiûk?
21 Karsusamik illijivigijungnarkiûk kingangagut, niksimullo
aglerogik puttorungnarpigîk?
22 Issumavît kennuviginiarmattit angijomik takkomorviginiarmattilônêt?
23 Issumavît angerkattiginiarajarmattit, kivgaritsainarlugo
perkovlutit?
24 Pingoarijungnarkiuk tingmiatut? kellaksorungnarkiuglônêt uigasukotitit pivlugit.
25 Issumavît kattimgajut nerrimârkattaujutiginiarmatsuk,
niuvertinut aviktauniarmat?
26 Aminga nâmatitsungnarkiuk kakkilautinik, niakungalo
mingeriarniartit naulanginnik?
27 Aggaktit illikit tâpsomunga, kingorngane sorsungnek
issumagijungnainiarpet.
28 Ahâk, nerriungninga (pinasuartub) sulliniangilak, tækkoguniuglo ochovok.
KAP. 41. V. 1. Taimak nangiartuisartokangilak attautsemiglonet, ningaksarungnarlugo: kinauva sângane nangerungnarajartok?
2 Kia piniarkârvigilaukpânga sunamik akkiniarlugo perkovlunga? Killait illunatik attânêtut perkutigivakka.
3 Tamattomungalo taitailijomangilakka avatingit, sunalo
okautigijaujungnartok pitsartuninga pivlugo, tautungatalonêt
tækkoranidlarninga.

4 Kia annorânganik ullêrsivigijungnarkaûk? Kinalo ôktor-
ungnarkâ kigutingita akkorngænnut pilune aggangminut?
5 Kia kênangata aglerugik aitartitsungnarkagîk? Kiguti-
ngit kappianadlarlutik nappavut.
6 Kabvisingit piojorijut sappulutatitut sôngojutitut iput,
pallangairsimavut nippitinerkumut sorlo.
7 Illangat assianut aktoavok, taimak tokkitigijomik sillalo-
nêt akkorngænut pijungnangimat.
8 Nippiutivut tigutilutiglo igupteriutilungilello.
9 Tagiorninga keblerpok kaumajotut; ijîgik kaub aupalu-
ngningata kemeriangititut ipûk.
10 Kaninganit ikkoalanek annivok, nutiktarnerillo annisâ-
dlarput.
11 Kingangatalo pâgingnit isserluk annivok, ukkusingnit
kattanillo ônadlartunit sorlo.
12 Anerningata aumait ikkipait, kanninganillo ikkoalanît
annivut.
13 Kongesingane pitsartunek siniktarpok, koaksârnek kig-
gertarpok sivurngane.
14 Nerkingata sægloingit attajigêkput, pallangilello tâpso-
mane, erparungnarkonago.
15 Omattinga ujarkatut sittitigijôvok, serkalitsiviublo uja-
raktangatut atsingnersatut.
16 Tâmna makkitaleraikpat, tagva sôngojut kakkilâdlarput;
tagvûnalo pittarutileraikpat, amaingavlutik nangerput.
17 Opaktaujuksaukpat saviksoarmut, tagva sullitsengilak,
kallugiarlônêt, naularlônêt, sagvingmiutarlônêt.
18 Kikkiak iviktut înnasugivâ, kannujarlo kejuktut ausi-
majotut.
19 Karkjub aijalingniangilâ; illoereutib ujaraktangit ivît
nakkangititut îput tâpsomunga.
20 Ujaratsiak ivît nakkangititut înasugivâ, kallugiarlo sa-
juktok mittautigivâ.
21 Attâne nellajokarpok ujarkanik kênalingnik; kakkilau-
tillo nellatipait allorluktut.
22 Imarbik ittijok tertipâ ukkusiktut, aulalugolo akkupâ
sorlo mingoarut akkutaupangmat.
23 Kingorngane apkosinek ingnarorpok; ittinerlo sinarnau-
tidlarpâ.
24 Nuname adsekangilak; sennajaumavok erksitailer-
kovlugo.
25 Pôktojut tamaita nachogivait; attaniôvok piojorijunut
tamainut.

KAPITEL XXXXII.

Hiobib kakkialerninga, idluarnerartauningalo illanârijangita pingasut sânginne. Akluipsârninga, illingatsiarninga, tokkungalo.

HIOBIBLO Nâlegak kiovâ okarlunelo:
2 Illitarksilerpunga, igvit tamainik sappinginavit, sagvangitokalungilarlo illingnut issumamik attautsemiglonêt.
3 Ilâ kinauva tâmna kajusimanermik ulliksijok sillainermut? Tamana pivlugo ipaksilaungitara okautigilaukpara; pijokartut innorlauktakka, illitarilaungitakka.
4 Tagva igvit mânna tussalaurit, okarlanga; apperijomavagit, ajochertulaunga.
5 Tussarkauvagit siutimnut, ijimalo tækkogivâtit mânna.
6 Tamanna pivlugo passijaksaunerarpunga, kakkialerlungalo sannerne arksannelo.
7 Nâlekab mânna okautsinik makkoninga Hiobe okarkattigijarêrmago, Elifase Têmanemiok okautivâ: Ningarnerma igvit illanârijakiglo illungertutigivâse; nâmaktomik okautigilaunginapsinga, kivgaptut Hiobetut.
8 Tagva mânna tuktuvângnik angusallungnik 7 nik, saukanniglo angusallungnik 7 nik, tigusileritse, ailerluselo kivgamnut Hiobemut, tunnijiluselo pivluse tunnergutinik ôtaksanik, kivgaralo Hiobe tuksiutjerkosiuk illipsingnik. Tâmna tækkonâromagapko, piniarvigiluse perkonanga sillainisse malliklugo: nâmaktomik okautigilaunginapsinga kivgaptut Hiobetut.
9 Tagva Elifase Têmanemiok, Bildadelo Suamiok, Zofarelo Naêmamiok aivut, taimailiorlutiglo sorlo Nâlekab okautilaungmagit. Nâlekablo Hiobe tækkonârpâ.
10 Nâlekablo Hiobib pallangairsortaumaninga mumikpâ illanârijane tuksiutingmagit. Nâlekablo Hiobe tunnitsivigivâ maggoertordlutik unnuktigijunik pigilauktanginnit.
11 Kattangutingitlo angutit illunatik, najangitalo illunatik tikkipât, illunatiglo illitarilauktingita, kakkôjaktorkattigivâllo iglungane, oggurivâllo mannigorlugolo, idluinek tamât pivlugo, Nâlekab tikkerkolauktanga tâpsomunga. Illûnatiglo attunit tunnitsivigivât kênaujamik, suvlulingmiglo Goldeojomik siumiutamik.
12 Nâlekablo kingorngane Hiobe pitsartutinersarilaukpâ sivurnganemit, pekartilugolo saukanik 14000 dinik; Kamêliniglo 6000 dinnik, tuktuvangniglo aiparênik kakkautinnut 1000 dinnut, siutekoktojunniglo 1000 dinik.
13 Ernetâlaukporlo 7 nik, panetârlarmelo pingasunik.

14 Tâpkonangallo angajuklek attekalaukpok Jemimamik, tuglialo Keziamik, pingajuak, Kerenhapuchemik.
15 Nunanelo illunaine naipitaujokalaungilak arnanik taimak ânanautigijunnik Hiobib panningititut. Atâtangatalo kingormgutijakartipait anningita akkorngænne.
16 Tamattomalo kingorngane Hiobe inôlaukpok sulle Jârinik 140 ginik, tækkolunelo kittornganik erngutaniglo kinguvârêt sittamangit tikkidlugit.
17 Hiobelo tokkovok inutokaulune, inônermiglo nâmaksilune.

IMGERUTIT.

IMGERUT I.

Idluartut apkosiningæt pilloringnartok, Gûdekangitullo apkosiningæt pilloringnangitok.

PILLORINGMEK tâmna arvertarlungitok Gûdekangitut kajusimakattigêngningæt malliklugo, tullerajarilungitorlonêt ajortullijut apkutânnik, iksivalungitorlonêt mittautekartut iksivavigijanginne;
2 Kuviasutekartorle Nâlekab malligaksaukojanginnik, okautekartorlo tâpsoma malligaksaukojanginnik uvlôtillugo unnuamelo.
3 Tâmna nappârtotun-îpok illijaumajotut kôgut (imiggit) sinânut, paungakalertotut nelliunermine; millukattanginniglo kunulerviolungitotut; sennaningillo sullitsiarput.
4 Gûdekangitulle taimaingilet, sanniktitulle, tiktaujutitun annoremut iput.

5 Taimaimat Gûdekangitut erkartortaunermê nâmagijaungilát, idluitullijullonêt idluartut illagêngninginêtsungnangilet.
6 Nâlekab idluartut apkosiningæt illitaringmago, Gûdekangitulle apkosiningæt nungujomârpok.

IMGERUT II.

Nellautainek Gûdib erningata nâlegauvinganik, sâlakarninganiglo ômigijiminik.

SOG nellojut perajarludlarkât, innuillo sullinatik okâladlarkât?
2 Attannersuit nuname akkerartorput, nâlekallo kachimiokattigêlerput, Nâlegak mingoartangalo akkerartorlugik.
3 Kellarutingit kiktoralerlavut, aklunângillo egidlarlavut.
4 Killangmêtuble ijutigivait, Nâlekablo mittautigivait.
5 Sukkutsiane okarvigijomârpait ningadlarlune, kaningaumajarnerminullo koaksârtitsomârpait.
6 Uvangale attannekotiga mingoarlugo attanningortilaukpara kakkakotimne ivsornaitome Zioneme.
7 Illusek taimaitok okâlautigijomavara, Nalekab okautilaungmanga: Ernerivagit uvlome ernetârivagit.
8 Kennuviginga, tagva nellojut kingormgutijaksautitsomavakka illingnut, sillaksublo issungit perkutautitsomavakka illingnut;
9 Ajaupiamut (opigijautiksaujomut) kikkiangojomut serkomitaksarivâttit, machaktitut serkallijaksarivâttit.
10 Tagva manna attanniojose sillatoleritse, tennersartaukolerluselo erkartuijose nuname!
11 Nâlegak kivgartorsiuk sivôraluse, kuviasuleritselo sajukluse.
12 Ernek kunnissiuk, ningarkonago, nungutaukonaselo apkome; ningarninga ikkoalasarainiarmat; pilloridlarpulle illunatik tettekartut tapsominga.

IMGERUT III.

Tettekarnek Gûdemik nangiarnartome unangmiklertut pivlugit.

Davidib imgerutâ, taipsomane ernine Absalome kemâgamiuk.

2 NALEGAK! ila unnuktoksôvut ômigijikka, unnuktullo akkerartorpânga!

3 Unnuktut tarniga okautigivât: Ikajortiksakangilak Gûdeme! Sêla.
4 Igville Nâlegak sappulutaksauvotit uvamnut, nâlengnartitsijok uvamnik, niakumniglo kagvertitsijok.
5 Nippimnut Nâlegak nipliavigivara, tâpsomalo tussarpânga kakkaminit ivsornaitomit. Sêla.
6 Inangavunga, sinniklungalo, tuppaklungalo; Nâlekab najumingmanga.
7 Innuit 100000 dit avatimne nangeriartortut akkerartorlunga, erksigingilakka.
8 Attê Nâlegak! ikajulaunga Gûdîk! Igvit ômigijikka illunaita erksarangne, Gûdekangitullo kigutingit serkomidlarpáttit.
9 Nâlekame ikajortiksarsiviksauvok, saimartitsinîllo innukotingnut pile! Sêla.

IMGERUT IV.

Davidib tuksiarninga pitsartutitaunermik okpernerme, ômigijingit kallêviotillugit sunatuinarnik tâpsomunga.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo nokakseralingnut.

2 TUSSALAUNGA nipliaraiguma, Gûdîk, idluarutigijara, mannigoijotit uvamnik kappiaktoajarangama; saimavigilaunga, tussalaulutillo tuksiarnimnik!
3 Kittorngaujose innungnut, kannok sivitutigijomik opinarnera kangusuktitaujuksauvâ? kannok akkunêrtigijomik suksaungitut nagligivissigîk? okkigilugillo sæglonerit? Sêla.
4 Illitarksileritsetôk Nâlekab idluartitane tessiormagit tattamnadlartomik; Nâlegak tussarpok nipliavigijarangapko.
5 Ningaleraigupse idluitulliniarase. Omattise okarkattigissiuk innangavipsingne innilangaluselo, Sêla.
6 Idluarnermik tunnijititse, Nâlegarlo tettigissiuk.
7 Unnuktut okarput: Kia tækkotiniarpâtigut ajungitomik? Nâlegarle kollangiarvigittigut kênavît kaumaninganik!
8 Igvit ômattiga kuviasuktipet, ipkoa Weinekadlaralloarmatta, kakkôjaksakadlaralloarlutiglo.
9 Innangavunga, sinniklungalo ullapirsautekarlunga; igvit kissivît Nâlegak ikajoramga, innekarkovlunga ussornarnartomik.

IMGERUT V.

Tuksiarnek ikajortaujomamut Gûdekangitut akkerartorungnarlugit.

Davidib imgerutâ idluartut Gudekangitullo kingormgutijaksangit imgerutigilugit.

2 NALEGAK, okautsikka tussarkit, okâlanikkalo kamagitsiarlugit pît!
3 Niplianera tussalauruk, attanîk, Gudîklo! sângne tuksiaromagama.
4 Nâlegak uvlârârsukut nippiga tussalauruk; uvlârârsukut sâvigijomavagit naipertoromalungalo.
5 Gûdeunginavit kuviasutekartok Gudekangitut illusinginik; ajortok sângnêtsungnangilak.
6 Pimariutertut ijikpît sângangnêtsungnangilát; idluitullijut illunaita ômigiváttit.
7 Sæglojut nungupáttit; Nâlekab aungnik pinasuartut, nellangaitullo makkojugivait.
8 Uvangale iglungnut itteromavunga pitsiartoksônît pivlugo, tuksiaromalungalo Tempelekotit ivsornaitok sângalugo sivuranerme illingnik.
9 Nâlegak tessiorlaunga idluarnerne, omigijikka pivlugit; apkosinît âkiksolauruk sivunimne.
10 Taipkoa kanningine miksekârnekangimat; illumigijangit idluitoksôvut, torklungit illuvektut angmarsimajotun îput, okamingnullo takkomôrput.
11 Passikit Gûde, kajusimanermingnik allaikovlugit, ajáktorkit tappatojoksôningit pivlugit, kepêservigingmattit.
12 Illunatik tettekartut illingnik kuviasuglît; soraijuitomik nertordlerlît, igvit serngnigigangne; serrilerlît illingne, atternik naglingniktut.
13 Igvit Nâlegak idluartut pitsartutigangne; niakoserpáttit saimarvionermik sappulutarmut sorlo.

IMGERUT VI.

Tuksiarnek kappiasungnerme.

Davidib imgerutâ, imgerutigilugo nokakseralingnut.

2 NALEGAK ningarlutit pitlarniarnangatôk, sugiarnangalo kaningaumajarlutit.
3 Nâlegak saimarvigilaunga, sangêdlarama; innûlilaunga Nâlegâk, saunikka koaksârsimangmatta;

4 Tarnigalo koaksârsimadlarpok. Igvit Nâlegâk kannok sivitutigijomik?
5 Sâviginga Nâlegâk, tarnigalo piulilauruk; ikajulaunga nâpkigosungnît pivlugo.
6 Tokkome erkaumajaulunginavit; kialo kujalivigijomavâtit annernerit inningæne?
7 Annersaumingudlarpunga, aumitikkalo kausertipakka unnuak nâlugo, kugvimnullo innangaviga mitsuktipara.
8 Kiksarnermut kênara tautorlukpok, îtolerlunelo, illunane kappiasuktitaugama.
9 Allarsinga idluitullijose illunase! Nâlekab kêanera tussarnago;
10 Nâlekab kennunera tussarpâ, tuksiarneralo Nâlekab illaliorpâ.
11 Omigijikka illunamassiatik kangusulârput, koaksâdlarlârlutiglo; niverlârput, kangusulârlutiglo tagvainak.

IMGERUT VII.

Tuksiarnek ômisuktut akkerartorlugit.

Davidib passijaksaungininga, imgerutigilugo Nâlekamut, Kusib Benjaminiteôjub okausingit pivlugit.

2 NALEGAK Gûdîk, igvit tettigivagit. Ikajulaunga unangmijimnit illunainit, piulilungalo!
3 Loevititut anguserkonagit tarnimnik, alliktuilutiglo piuliklertekangimat.
4 Nâlegak Gudîk! taimailiulauruma, idluinekalaukpâllo aggamne;
5 Idluitomik akkililaurupkit taipkoa ullapirsautekarlutik inukattigilauktakka; taipkoalonêt pitjutekaratik ômisulauktut uvamnik akkunarlaurupkit:
6 Tagva ômigijima tarniga unangmiliuk, tiguliuk, inôseralo tulerlugo nunamut, opinarneralo tarniga pitilugo sannermut pile! Sêla.
7 Makkitit Nâlegak ningarnerne, kagverlutillo ômigijima kanningaumajarningit akkerartorlugit, ikajulungalo, erkartuinermik pititsilerit.
8 Innukattigêksuit kattimalerkokit avatingnut! tâpkoalo kollânut kagvalaungmît.
9 Nâlegak erkartuijôvok innungnik. Erkartunga Nâlegâk, ajunginera idluarneralo malliklugik.
10 Gûdekangitut kassêningit nungutaulît, idluartullo sullitsiartikit; igvit idluartôlutit Gûdeôjotit ômattit taktullo nautsertorangne.

11 Sappulutara Gûdemêpok ômattinnik idluitailijunik ikajortome.
12 Gûde erkartuijôvok idluartok, Gûdeôlunelo uvlut tamaita tennersarijok.
13 Sâleromangitokarpât, tagva saviksoane kênaksarsimavâ, kellumalâlo pittiksinne, orlertorlunelo;
14 Torârtitsilunelo tâpsomunga sakkunnik tokkonartunnik; karkjune âkiksorlaukpait asseroerkovlugit.
15 Ahâk taimna idluiluktomik issumalerpok; singailunelo sorlo kannoêtomik; tammartovinermigle erniniarpok.
16 Assine ittersalliorpait, aggasorlugolo, nangminerlo kaggitakpok ittersamut sennalauktaminut.
17 Kanoêninga niakoanut piniarpok, pinniarlungningalo kabsinganut kattangniarpok.
18 Nâlegak kujagivara idluarninga pivlugo, nertoromavaralo Nâlekab kotsingnerpângôjub attinga.

IMGERUT VIII.

Nâlekab pingortitsijub angininga pitsiarningalo.

Davidib imgerutâ, imgerutigilugo Gititemut.

2 NALEGAK attannerijavut, ila ânanaudlartoksôvok attit, nunanne illunaine, kujalinermik illingnik torârtitsijokartunne killangmut!
3 Sorrusiârsuit amâmaktullo kanningittigut nertordlernek illingnik âkikpet, ômigijitit pivlugit, nungutserkovlutit ômisuktomik kiglugosuktomiglo.
4 Tækkonârupkit killait aggakpit sennamaningit, takkerlo uvloritsallo pingortilauktattit:
5 Innuk sunauvâ, erkarangne, inublo kittornganga naipertorangne?
6 Annikitomik Gûdemit kemaktaukolaukpet; opinarnermulle, pinarnarnermullo niakoseromârpet.
7 Nâlegangortitsomârpet aggakpît senamajanginut; tamaita aggangita attânut pitilaukpâttit:
8 Saukat tuktuvaillo tamaita, tappilugillo omajut nujuartut.
9 Tingmitjet killaub attâne, mingeritjello imarbingme, tamaitalo imarbingme aulajut.
10 Nâlegak attannerijavut, ila ânanaudlartoksôvok attit nunanne illunaine!

IMGERUT IX.

Davidib imgerutâ kujalinelik piulijaunek ômisuktunit pivlugo, tuksiarnerlo ikajortauganeromavlune.

Davidib imgerutâ innuosuktunnut imgertaukovlugo.

2 NALEGAK kujagijomavara ômamut illunânut, tattamnartullinitillo tamaita unipkauserilugit.
3 Kuviasugomavunga serrijomavlungalo illingne, attillo nertorlugo imgerutigijomavara kotsingnerpângôjotit.
4 Omigijikka ungomalaurangne, ochosimavut asserorsimalutiglo sângne.
5 Igvit idluarnera illiorneralo âkiksorangne; igvit iksivavotit iksivautame, erkartuijôvlutit idluartok.
6 Nellojut suarpáttit, Gudekangitullo tokkopáttit; attingit nungupattit issokangitomut.
7 Omisuktut saviksoangit nungusimavut; iglugaseksuit pussitilaukpáttit; erkaumajauningæt nungutaumavok, tapkoa illagilugit.
8 Nâlegak issokangitomut îtsainarpok, iksivautane âkikpa erkartuijomavlune;
9 Tâpsomalo nunamiut erkartoromârpait idluartomik, innuillo aulatitsomârpait namaktomik.
10 Nâlegarlo sappulutauvok aklujunnut, sappulutak nangiarnartomê.
11 Taimaimát tettigivâtit atternik illitarksijut; igvit kemalunginangne illingnik Nâlegak kennertut.
12 Nâlegak nertorsiuk, Zionemê innekartok; pinniarningit okautigissigik innukattigêksuit akkorngæne!
13 Tâpsoma tâpkoa aungit erkaromangmagit apperkutigilaitalo; aklujut niplianingit puigorlungilait.
14 Nâlegak nâpkigilaunga, ânianikka ômigijimnut tækkonârkit, kagvertitsijotit uvamnik tokkub itterviksoanginnit.
15 Unipkârkovlunga nertornarnernik tamât Zionib panniata itterviksoanginne, kuviasorkovlunga ikajornît pivlugo.
16 Nellojut kivisimavut ittersame sennalauktamingne; ittiggangit pijauvut nullutjennut ningitilauktamingnut.
17 Nâlegak illitarijauvok, idluarnermik sakkêmat. Gûdekangitok illakutjauvok aggame pinniarninginnut. Higgajon, Sêla.
18 Gûdekangitut kappianartovingmut torârtitaujuksauvut, nellojullo tamaita Gûdemik puigortut.
19 Tâpsoma aklujok puigormaringniangimago, pattangajullo neriungningæt assioniangilak issokangitomut.

20 Nâlegak makkitit, innuit attanniolerkonagit; nellojut illunaita erkartortaulît sângne.
21 Nâlegak koaksârtikit, nellojut illitarksilerkovlugit innôgamik. Sêla.

IMGERUT X.

Tuksiarnek ikajortaunermik, ômisuktut akkerartorungnarlugit.

NALEGAK, sôg kaningitome nangerkît, ijerlutillo nelliutome kappianartome?
2 Gûdekangitub pimariuterlune pattangajok unangmivâ; pijauvut illuserlungnut taipkoa issumertulauktanginnut.
3 Gûdekangitok uivênerminik nertutekarmat ingminik, illipaujublo Nâlegak okarnerlutigilugolo nachogivâ.
4 Gûdekangitok issumamine piojorijome (okarpok): apperkutigingilâ; illuserlungnermine tamaine Gûde sunaunginasugivâ?
5 Apkosiningit sokkosijuitsainarput; erkartuinivît pôktôningæt kanningilak tâpsomunga; angutauserlune ômigijine illunaita pinniarvigivait.
6 Omamigut okarpok: Aulaniatsengilanga; kanoêtokarniatsengimarikpok.
7 Kanninga tættæpok okauselungmik, nellangainermiglo uivêriklernermiglo; okangata attâne kannoêtokarpok kappianartokalunelo.
8 Iksivavok uttakilunelo iglugasait terliarsivinginne, passijaksaungitullo tokkopait, angigutsivlune ijikita aklujut kenânasuarpait.
9 Sagvangitome uttakkivok Loevetut sittimine; uttakkivok pattangajok angujomavlugo; anguvâ nulluaminut nussukuniuk.
10 Annaujaulune ochovok, pitsartuninganullo aklujut ochotitauvut,
11 Omâmigut okarpok: Gûdib puigorpâ, kênane ijerpâ, tækkoniangitsainarpâ.
12 Nâlegak Gûde makkitit, aggaktit kongmuartikit; pattangajut puigortailikit.
13 Sôg idluitoâlub Gûde nachogijaksarivaûk, okartuksaulunelo ômamigut apperkutigingilet?
14 Tækkolaukpotit; kannoêtut kappianartullo tautukpâttit; illijaksauvut aggangnut; aklujut perkovât illingnut; ikajorteôvotit illiârsungnik.
15 Gûdekangitub tallinga serkomitsuk, idluitullo pinniarlungningit apperkutigikit, nachvarniangilettillo.

16 Nâlegak attanniotsainarpok issokangitomut; nellojut nunanganit nungutaujomârput.
17 Pattangajut tussuningit tussalaukpáttit, Nâlegâk; igvit ômattingit kollarungnaitimarikpáttit, siutivît kamagingmagit.
18 Illiârsuk aklujorlo idluarnermik sakkêvigigangne, innuk tettitosarungnaikovlugo nuname.

IMGERUT XI.

Tettekarnek Gûdemik idluartôjomik unangmijaunerme ômisuktunnut.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

NALEGAK tettigivara; kannok tagva tarnimnut okarkisê; Kemâleritse tingmiatut kakkapsingnut?
2 Ahâgle Gûdekangitut pittikse kelluvât, karkjakotitiglo illivait nokaktemut, angigutsivlutik idluitailijut pittijomavlugit tâpkonunga.
3 Tungavingmik asseroingmatta; sunamik tagva idluartok piniarungnarkâ?
4 Nâlegak Tempelekotiminêpok ivsornaitome; Nâlekab iksivautanga killangmêpok; ijigik tautukpuk, ijingminullo nautsertorpait innuit kittorngangit.
5 Nâlekab idluartok nautsertorpâ; tarningatale Gudekangitok pinniarlungnerniglo naglingniktut ômigivait.
6 Sillalukojijomârpok Gûdekangitunnut kaumalangnik; ikkoma, orksoruglo, annorelo ônadlartok, ermgusiangæta piksarivait.
7 Nâlegak idluarmat, idluarnerlo kuviagivâ, kênangata idluitailijut tækkonârpait.

IMGERUT XII.

Tuksiarnek okpertokattigêngnek piganerkojomavlugo.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo nokakseralingnut.

2 IKAJULAURIT Nâlegak, ivsornaitut illangersimangmatta, okpertullo ikkitôlerput innut kittorngangita akkorngane.
3 Sæglojunik okautiutivut; kangasinângnut piangnartunnut, ômamullo maggogusertomut okarput.
4 Nâlekab pêjarligit kangasinângnerit piangnartut illunaita, okarlo pimariuterlune okartok.

5 Okartut: Okaptingnut attanniotijomavogut, kangasinâpta illigivâtigut, kina nalegarivitigô?
6 Pattangajut tagva asserortaungmatta, aklujullo annersaungmingmatta, parngnaileromavunga, Nâlegak okarpok; ikajornermik sakkêvigijomavara tâmna kêmitiktok tamattominga.
7 Nâlekab okausingit illakangilet Silberetut 7 êrtorlune illakarungnaititaumajotut ukkusingme maggaujome.
8 Igvit Nâlegak udsertorniarpâttit, sapputiniarlugillo kinguvarênit ipkonangât issokangitomut.
9 Illûnane Gûdekangitokadlarpok saksârtunik, uivênek sugalulerpât innuit kittorngangita akkorngæne.

IMGERUT XIII.

Arusungnek kemaktaunek Gûdemut pivlugo.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 NALEGAK, kannok sivitutigijomik puigormarigomavingâ? Kannok sivitutigijomik kênait ijerpiuk uvamnit?
3 Kannok sivitutigijomik issumajârtuksauvîk tarnimne, kappiasuktuksaulungalo ômattimne uvlut tamaita? Kannok sivitutigijomik ômigijima kagvervigijaksarivângâ?
4 Tækkosalaurittôk, tussalungalo Nâlegak Gûdîk; ijîka kaumaksarlaukik tokkolunga sinnisilerkonnanga.
5 Omigijiga okarkonnago: ajugaulaukpunga tâpsomunga, akkerartortikkalo kuviasulerkonnagit majangagama.
6 Tettigivarale saimavekarosudlaravit; ômattima ikajornit kuviagivâ; Nâlegak imgervigijomavara, taimak ajungitullivigingmanga.

IMGERUT XIV.

Sillaksoarmiut asserorsimaningit, okpertullo piulijauningæt asserornartomit.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

SILLAITUT ômattimingne okarput: Gûdekangilak! Piungilet, makkojungnartôlutiglo pinniarninginnut; tagvane ajungitullijokangilak.
2 Nâlekab killangmit innuit kittorngangit tækkonârpait, tækkojomamut, kina sillatômangât, Gûdelo apperkutigingmangâgo.

3 Illunatigle uniorsivut, illunamassiatiglo ajulerput; tag-
vane ajungitullijokangilak, attautsemiglonêt.
4 Idluitullijut illangallonêt mallugosugomangilak tamatto-
minga? innukotimnik nerrijut, innûgutigilugit, Nâlegarle nip-
liarvigingilât?
5 Tagvane erksivut; Gûde idluartut kinguvarênginêmat.
6 Aklujub kajusimaningit mittautigivasse; Gûdele tettigivâ.
7 Kannoktôk ikajortiksamik tikkitokarle Zionemit Israelitin-
nut, Nâlekablo innukotine parngnanairsortat piuliligit! Tagva
Jako kuviasugajarpok, Israelelo serridlarajarpok.

IMGERUT XV.

Nâlekamik opigosuktub illinganinga.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK kina innekarniarkâ tuppingne? Kina kakkako-
tingnêtsainaromârkâ ivsornaitome?
2 Nangarnangitomik arvertartok, namaktullijorlo, ômamullo
mikselingnik okausekartok;
3 Okaminut mangatsilungitok, assiminullo idluitullilungitok,
innukattiminiglo okarnerlotjilungitok.
4 Ajáktorsimajunnik nachojok, opiguktorle Gûdemik sivôra-
junnik; innukattiminut angernermik malliktok;
5 Kênaujakotiminik taukteliksarsiviolungitok illakaromavlu-
ne, pilliusiamiglo tigusilungitok passijaksaungitok pivlugo; ta-
makkoninga pinniartok, tâmna issokangitomut îtuatsainaro-
mârpok.

IMGERUT XVI.

Kristusib âniajub Gûde, sapputsijok ânanausêjorlo tâpsominga, nertorpâ.

Davidib ivlerijanga.

SAPPUTILAUNGA Gûde, igvit tettigigapkit.
2 Okarpotit Nâlekamut: Igvit nâlegauvotit, pilloringneka-
ngilak uvamnut assingne;
3 Ivsornaitut nunamêtut, ânanausijaujullo, tâpkoa illu-
naita kuviagivakka.
4 Taipkoa assianik pinasuartut, âniakarniarput unnuktun-
nik; tunnergutingænik imiksamik aungôjomik tunnijijomalungi-
langa, attingillonêt taijomalungilakka kannimnut.

5 Nâlegarle perkutigivara, illangiusiarijaralo ermgusiârsungmit; igvit kingormgutijara udsertorpet.
6 Imerautib nellaupânga namatsiartomik; ila kingormgutijamik ânanaudlartomik pivunga.
7 Nâlegak nertorpara attanertortiga; unnuamêtauk taktuma kaiblarpânga.
8 Nâlegak tautukôtsainarpara; tallerpimnêmát aulaniangilanga.
9 Tamanna pivlugo ômattiga kuviasukpok, annerneralo, opinarneralo (tarniga) serridlarpuk; uvinigalotauk ussornarnartome innekaromârpok.
10 Tarniga annernerit inninginêtsainarkojomânginangne, perkojijomângilatillo ajunginerit asserornermik (illuverme) tækkokovlugo.
11 Igvit innôtsib apkosininganik nellojungnaitiparma; kuviasungnekadlarpok arklingnartomik kênavit sângane, illiornekalunelo inerkonartomik tallerpit senniane issokangitomut.

IMGERUT XVII.

Tuksiarnek sapputijaujomamut sillaksoarmiut sugaluktut akkorngænne.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK idluarnek tussalauruk, kaggudlarnera kamagilauruk, tuksiarnera timerolauruk, kannermit nellangaitomit pingitok.
2 Illingnit idluarsartaunera pile, ijikik tækkonâlaulik nellâgôrnermik.
3 Igvit ômattiga ôktorlaukpet, unnuamelo nellipsarlaukpet, kiglissiniarlungalo nachvângilattillo sumik; kajusimalaukpunga kannera tappajuksaungimat.
4 Innuit illiorninginne kangasinâkpit okausingit malligaksarilaukpakka, sapputilungalo aksorornermut idluitullijub apkotinganit.
5 Arvertarnera apkosinernêtsainartilauruk, ablornikka uniorkserkonnagit.
6 Illingnut nipliadlarpunga, igvit Gude tussaramga; siutikik mannikik. uvamnut, okautsikka tussarkit.
7 Pitsiarnit tattamnartok sakkertilauruk, piuliklerteôjotit tettekartunnik illingnik, tâpkonangat akkerartortunnit aggangnut tallerpingnut.

8 Sappumijalaunga ijib tækkonatingatut sorlo, ijertilaunga
esarokpit tachaliningane;
9 Gûdekangitunnit asserorsartimnit ômigijimnit tarnimnik
pinasuartunnit avatimne illûnane.
10 Omattitik ikpiginekangitut pallangairpait; kannermingnut
pimariuterlutik okarput.
11 Nane arvertarviptingne illumavâtigut, ijitik torârtipait
tagvunga, ochotitsomavluta nunamut;
12 Loevetut îput nerkiksasiortotut, Loeviaraktullo inimine
akkopijotut.
13 Nâlegak oppalungairit, ingiariartoruk, manigotitilugolo
Nâlegâk; tarniga piulilauruk Gûdekangitunnit saviksoako-
tingnut.
14 Innungnit aggangnut, Nâlegâk, sillaksub innunginnit,
illangiusiamingnik pekartunit inôtseme, akkeartortitarnit
pingnik, kittorngakartunit unnuktunnik, amiakomingniglo
kemaijunnit kittorngamingnut.
15 Uvangale kênet tautugomârpara idluarnerme; kâgung-
nairomârlungalo tuppagomâruma adsekarlunga illingnik.

IMGERUT XVIII.

Davidib kujalininga, ikajortauninga tattamnadlartok
piulijauningalo ômigijinginit tamainit, pivlugo.

Imgerut imgerutigilugo. Davidemit Nâlekab kivganga-
nit, okalauktomit Nâlekamut imgerutsib tamattoma okauser-
tanginnik, nelliutome Nalekab piulilaungmago ômigijingita
illunatik agganginnit, Sauliblo agganginnit;

2 OKARPORLO: Omamut nagligivagit, Nâlegak, pitsartu-
nerijara;
3 Nâlegak kairtorijara, serngnigijiksakautigijaralo, piuliji-
galo; Gûdiga torkorviksakautigijara tettigijara, sappulutak-
sarijara, piulijauviksamalo sakkunga, sapputsijigalo.
4 Nâlegak nertoromavara nipliavigijomalugolo, tagva
ômigijimnit piulijauniarpunga.
5 Tokkub kellarutingita illumalaungmanga, Beliablo kôngita
koaksârtilaukpânga;
6 Kappianartoviub kellarutingita nappilaukpânga, tokkublo
aklunângita opingalaukpânga.
7 Kappiasungnimne Nâlegak nipliavigivara, kaigarsuk-
lungalo Gudimnut; tagva nippiga tussarpâ Tempelekotiminit,
kaigarsungneralo sânganut siutikingnut, pivok.

8 Nuna sajukpilulaukpok, aulatitaulunelo, kakkello tungavingit aulavut sajukpilulutiglo ningaumajartillugo.
9 Iserluk kongmualaukpok kinganganit, ikkomalo nungutsijok kanninganit, auma annilaukpok tâpsomangat.
10 Killak nakiglitilaukpâ akkarlunelo, tâktokalaukporlo ittiggangita attâne.
11 Kêrubib kângane ablângavok, tingilunelo tagvunga; ikkiakilaukporlo annorib esarungine.
12 Tuppinga avatâne tâktoksôniolaukpok, nuvujangolunelo kernertunnik silliktunniglo ijersimavinga.
13 Keblidlarnermut sânganêtomut nuvujangit alliktorput nettarkonâlungnut kaumalangnullo.
14 Nâlegarlo kallilaukpok killangme, kotsingnerpângojublo nippine annitipa nettarkonâluktigut aumatigullo ikkomaliktigut.
15 Karkjokotinelo pittiksautilaukpait, siamartilaitalo, kaumalaktitsilaukporlo, koaksârtipaillo (Gudekangitut).
16 Tagva immiksuit kôdlartut tækkojaulaukput, nunaksublo tungavinga ulligêrtaumalaukpok, suadlarnermut Nâlegak, kingavillo annerningata annerteridlarninganut.
17 Tâmna tilliklilaukpok kôtsiktomit ailungalo; kakkilaukpângalo imaksoarnit.
18 Piulilaukpânga ômigijimnit pitsartujomit, ômigijimnit sangiluadlalauktunnit uvamnut;
19 Opingailauktunnit uvamnik kannoênima nelliuningane; Nâlegarle sukkarilaukpara;
20 Tâpsomalo annitilaukpânga initojomut; nussulaukpânga kuviagilauraminga.
21 Nâlekab ajungitullivigivânga idluarnera malliklugo; akkiniarpânga aggama ivsornainingæt malliklugo.
22 Uvanga Nâlekab apkosiningit attorapkit, idluiluklungalo nûlungilanga Gûdimnit.
23 Idluarijangit illunaita ijingma sângangnêmatta, perkojangillo egilungilakka uvamnit;
24 Idluinekalungilangalo sângane, ulloreasuklungalo ajornimnik.
25 Tamanna pivlugo Nâlekab akkiniarvigivânga idluarnera malliklugo, aggama ivsornainingæt ijikita sângangne malliklugo.
26 Hailigeôjunne hailigeôvotit, idluartunelo idluarpotit,
27 Ivsornaitunne ivsornaipotit, mumiksimajunne mumiksimavotit.
28 Innugiartoksuit ajulertut ikajorangne, ijillo pimariutertut manigotitipâttit.
29 Igvit kaumautiga kaumaksarangne, Nâlekama Gûdima tângnera kaumaniôtipâ.

30 Aiparilutit sorsuktut pittarungnarapkit, Gûdigalo aiparællugo avaloksuit aptusarvigijungnarpakka.
31 Gûdib apkosiningit kannoetokatsengılet; Nâlekab okausingit illakangilet. Sappulutauvok illunainut tettekartunnut tâpsominga.
32 Kinale Gûdeôva Nâlegak pinago? Kinalonêt torkorviksakautauvâ, Gûdivut pinago?
33 Gûdib pitsartunekartipânga, apkosinikkalo tammarnartokajuitipait.
34 Ittiggakka tuktut ittiggangititut îtipait, pitilungalo pôktojokotimnut.
35 Tâpsoma aggakka ajochertorpait sorsungnermik, tallera-lo ajochertorpâ pittikse kannujaujok kellulugo.
36 Igvit piuliklernivît sappulutanganik tunnitsivigivarma, tallerpikpîllo pitsartutipânga; nikkanarsârnivîllo angijorortipânga.
37 Attimne inniksakartitsivotit pissungnermut, kamgakka uniorterkonnagik.
38 Omigijikka udlatsomavakka, tigujomalugillo, utteromalungilangalo tokkotserkârnanga tâpkoninga.
39 Egilugit serkomitsomavakka makkitsungnarkonnagit; ittikkama attânut ochojuksauvut.
40 Pitsartunekartitsungnarparma sorsungnermut, akkerartortikka ochotipâttit attimnut.
41 Omigijikka kemâtipáttit, asseroerkovlunga ômisuktunik uvamnik.
42 Nipliavut, tagvanele ikajortekangilak; Nâlekamut, tâpsomale kiolungilait.
43 Toggarlugit serkalitipakka sanniktitut annoreme, pêjarpakka allorluktitut apkosinerme.
44 Ikajorparma inugiartoksuit annârtorninginit, angajokângortiparma nellojut akkorngæne, innukattigêksuit illitarilaungitama kivgartorpânga.
45 Nâlekpânga siutinnut nâletsiartunnut; tujormitjet kittorngangita illanersârlutik okarvigivânga.
46 Tujormitjet perlerput nimâjalutiglo igloksoamingnit sôngojunnit.
47 Nâlegak ômavok, torkorviksakautigalo nertortaule; piulijauviksamalo Gûdinga angijorortitaule.
48 Gûde tâmna, akkiniarnermik tunnijijok uvamnut, innukattigêksoarniglo ajoringorsaijok attimnut;
49 Piuliklerte uvamnik ômigijimnit, kagvertigalo tâpkonangat akkerartortimnit; igvit ikajorparma koksalaitunnit.
50 Tamanna pivlugo kujagijomavagit Nâlegak nellojut akkorngæne, attillo imgervigilugo nertordlerutiksenik;

51 Attannekotiminut piulijaunekartitsijok angijoksoarmik, ajungitullijorlo mingoartitaminut Davidemut, tâpsomalo kinguvânginnut soraijuitomik.

IMGERUT XIX.

Gudib ânanaudlarninga, sakkijârtok pingortitannit perkojannillo.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 KILLAIT Gûdib opinarninga unipkautigivât, aulangitublo aggangita pinniarningit okautigivait.

3 Uvlut illangæta assiminut okautigivâ, unnuablo assiminut akpautigivâ.

4 Okarnekangilak okausekaranelo nippinganik tussarviolungitomik.

5 Nokakservalautinga annivok nunet illunaita kângagôrvigivlugit, okarningalo sillaksub issuanut pivok; sekkinek tuppekartilaukpâ taipkonane;

6 Tâmnalo annivok uiksatut inniminit, kuviasuklunelo sâlakartotut, apkosinek akpangervigilugolo.

7 Nuilerpok killaub issuata aipâne, kaivalailunelo ingergavok ama tâpsoma issua tikkilugo; sagvangitokangilarlo ônarninganut.

8 Nâlekab malligaksaukojangit kanoêtokatsengilet, tarnelo nekkoksitipât. Nâlekab kigligiudsiningit nellâgôrput, sillatutipaillo sillaitut.

9 Nâlekab piniartaukojangit tammartovinekajuiput, kuviasuktilâlo ômat. Nâlekab perkojangit illakangilet, kaumaksartipaillo ijit.

10 Nâlekab sivuranarninga ivsornaipok itsainarlunelo issokangitomut. Nâlekab idluarijangit miksekartôvut, idluartôlutiglo illunatik.

11 Pivianarnersauvut Goldemit, unuktunnillo Goldenit illakangitunnit; mamarnersauvut igupsaujârtut orksunginnit, tâpkoalo orksungita ingningænit.

12 Kivgaittauk tâpkonunga kaumaksartauvok; malliktorlo tamakkoninga angijomik akkilertauvok.

13 Kina tammarnime unnurninginik kaujimava? Issumagijungnaivigilaunga tammarnimnit kaujimangitamnit.

14 Kivgait sapputilauruk piojorijunnit, attanioterkonnagit uvamnut; tagva tammartovinekarniangilanga, passijaksaungitsainarniarpungalo idluitullinersoarnut.

15 Kannerma okausingit, ômattimalo unipkausingit kuviagijaulît sângne, Nâlegâk, torkorviksakautigijara, piulijigalo.

IMGERUT XX.

Inugiartoksuit tuksiutjiningit attanermingnik unatadlarnerub nelliuningane.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 NALEKAB tussarlitit kappianarnerub uvlungane; Jakob Gûdingata attingata sappumijarlitit.
3 Tâpsoma ikajortaunermik tilliklervigilitit ivsornaitovingmit, pitsartutilitillo Zionemit.
4 Tâpsoma tunnergutitit nerkikset tamaita erkaumaligit, tunnergutillo ôtaksak kuinilerle. Sêla.
5 Tunnitsivigilitit ômattivit kajungervigijanganik, kajusimanitillo tamaita nellautsitiligit.
6 Igiakomijaromavogut sâlakarnît pitjutigællugo, Gûdiptalo attingane saimat nappautivavut. Nâlekab tuksiarkilitit kennunernik tamainik.
7 Mânna tukkisivunga Nâlekab mingoartane ikajormago, tussarlugolo killangminit ivsornaitomit; tallerpinga ikajorpok angijoksoarmik.
8 Ipkoa aksalloalingnik tettiksakarput, ipkoalo horsinik; uvagulle Nâlekab Gûdipta attingannik.
9 Ipkoa ochosimavut pâlaklutiglo; uvagulle makkipogut nangerlutalo nappalutalo.
10 Nâlegak ikajorit! Attaniub tussarlitigut nipliarangapta.

IMGERUT XXI.

Kujahtiksak attaniub sâlakarninga pivlugo.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 NALEGAK, attanek kuviasukpok pitsartunerne, ila angijomik serridlarpok ikajornît pivlugo!
3 Tunnitsivigivet ômattingata pijomajanganik, kippilulungilattillo ômattingata tuksiararijanganik. Sêla.
4 Igvit koverigangne saimartitsinernik ajungitomik, niakutelo Goldeojok illivet niakoanut.

5 Tuksiarvigilaukpâtit innôtsemik sivitojomik, tagva tunnitsivigilaukpet inôtsemik sivitojomik îtsainartomik issokangitomut.
6 Opigijaunersoakarpok ikajornernut; nertortaunermiglo pinarnarnermiglo illitsivigivet.
7 Saimanartungortigangne issokangitomut; kuviasuktipet kuvianartunnut kênavit sângane.
8 Attaniub Nâlegak tettigingmago, kotsingnerpângôjublo pitsiarninganut aulatailiniarpok.
9 Aggakpît ômigijitit illunaita nachvarniarpait; tallerpikpît ômisuktut illingnik nenniniarpait.
10 Kiaksautitut ikkomaliktut illingatiniarpáttit tækkonârniarungnę; Nâlekab ningarlune êniarpait, ikkomablo nerridlarniarpait.
11 Kinguvângit nunguniarpáttit nunamit, kittorngangillo innuit kittorngangit kittornganginnit.
12 Issumâlukalaungmatta illingnik, kajusimaneliorlutiglo, nellautsititsungnarlaungilaille.
13 Kemâtiniarangne, nokaktingnut kênangit orlertorniarpáttit.
14 Kagvarit Nalegak pitsartunerne; tagva ajugakanginît imgerutigilugo nertoromavavut.

IMGERUT XXII.

Kristusib âniangínik ânanauninganiglo.

Davidib imgerutâ, tuktu imgerutigilugo, uvlâkut pinasuartaujok.

2 GUDIK, Gûdîk, sôg kemakpingâ? Ungasikpotit ikajortaunimnit, ârusungnimalo okausinginnit.
3 Gûdîk uvlôtillugo nipliadlarpunga, tagva kiolungilattit; unnuangotillugolo nippangerlunginivunga.
4 Igville hailigeôvotit, innekarlutillo Israelitit nertordlerninginne.
5 Atâtagijapta tettigilaukpâtit, tettekartillugillo ikajorlaukpáttit.
6 Illingnut kaigarsulaukput, piulijaulutiglo; tettigivâtit kangusuktitaunatiglo.
7 Uvangale pâmgortôvunga, inônangalo, mittautiksauvunga innungnut, nachogijaksaulungalo innugiartoksoarnut.
8 Illunatik tækkojut uvamnik mittautigivânga; kanermingnik aitarput, illekettamarlutiglo:

9 Illinganine ârusutigiliuk Nâlekamut, tâpsoma ikajorliuk, piulilugolo, kuviagikpago.
10 Ila igvit anânama timinganit nussulaukparma, sungertutigilaukpagit anânama iviangigingnêlaulunga sulle.
11 Illingnut pititaulaukpunga anânama timinganit; igvit Gûdigivagit anânama timinganit.
12 Ungasingniarnak uvamnit, kappiasungnek kannidlarmat; mâne ikajortiksakalungimat.
13 Tuktuvait parngnît unnuktut illumavânga, angusalloâluit koinijut avatimnêput.
14 Kanersoarmingnik aitarvigivânga, Loevetut kallingoartotut kêsuktoksoatullo.
15 Kovijaumavunga imektut, avatikka illunatik uniortiput; ômâttiga timimne igupsaujârtut orksungita tangingatut aulersimajotut îpok.
16 Nukkika pannersimavut machavinertut sorlo, okaralo nippipok killamnut; igvillo illivarma tokkub sanninginnut.
17 Kingmit illumangmanga; idluitoâluit, pikablajoksuit avatimnôrsimavut; aggakka ittiggakkalo puttorpait.
18 Saunikka illunaita kittipakkə; tâpkoale tækkonârput, kuviasutigivângalo.
19 Anorâka avikpait ingmingnut, ulligalo immerautigivât.
20 Igville Nâlegak ungasingniarnak; pitsartutiga errinesugit ikajoromavlunga!
21 Tarniga piulilauruk saviksoarmit, pituara kingminit!
22 Ikajunga Loevib torkluanit, piulilungalo tuktuvâluit nakjunginnit.
23 Attit unipkautigijomavara kattangutimnut, illagêktunnelo nertoromavagit.
24 Nâlegak nakorissiuk sivurajose tâpsominga; Jakob kinguvângita illunatik opigilitsuk, Israeliblo kinguvângita illunatik illeragilitsuk!
25 Tâpsoma aklujub pattanganinga nochogilaungimago, allangoarnagolonêt; kênanelo ijilaungilâ tâpsomangat, kaigarsugvigingmagolo tussalaukpâ.
26 Nertordlernera illagêksoarne illingnit pivok. Angersimanikka nellautsititsomavakka, sivôrajut tapsominga sânginne.
27 Pattangajut nerrijuksauvut, kâgungnaituksaulutiglo; Nâlekamiglo apperkutekartut nakorijomârpât; ômattise innôjuksauvut issokangitomut.
28 Erkaijomârput, sâleromârlutiglo Nâlekamut sillaksub issunginêtut, sângnelo tuksiaromârput nellojut kinguvârêngit illunatik.
29 Nâlegak nâlegauvekarmat, attanniotilunelo nellojut akkorngæne.

30 Koinijut nuname illunatik nerrijomârput, opigosugomârlutiglo; sângane sêrkut sêrkortoromârput illunatik, sannermut ununga ijukartut, inôserminiglo piuliklerungnalaungitok.
31 Kinguvâkaromârpok kivgartortunnik tâpsominga; Nâlegak unipkautigijaujomârpok kittorngæt kittorngangiunut.
32 Kaijomârput, idluarningalo unipkautigijomârpât inugiartoksoarnut erniangojomârtunnut, tâmna piniarlaungmat tamattominga.

IMGERUT XXIII.

Tettekarnek Nâlekab sapputsininganik tessiorninganiglo.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK pairijigivara; ajoksarniangilanga sunamik.
2 Natername iviksukatolingme tungojoktannik tangmârterpânga, tessiorlunga merngoêrsernerub iminginut.
3 Tâpsoma tarniga nekoksitipâ, tessiorpânga idluarnerub apkosiningane attine pivlugo.
4 Koroksioralloarajarumalo tâktokut, kannoêtomik illimasulungilanga; igvit najoramga, ajaupiakotivit tessiornivîllo mannigorpânga.
5 Igvit sâmne sâmik (nerrimavingmik) âkiksoivotit ômigijima tækkoæne. Igvit niakora mingoarpet orksomut, imilarmalo namaktomik.
6 Ajungitullivionerit nâpkigijaunerillo illagitsainarniarpânga inôsimne tamât, uvangalo Nâlekab iglunganêtuatsainaromârpunga.

IMGERUT XXIV.

Attanniub nâlengnartub nâlegauvinga, kivgangillo itterningalo.

Davidib imgerutâ.

NALEKAB nuna pingillo pigivait; nunaksoak, nunakartullo tâpsomane.
2 Tâpsoma imarbiksuit kânginut tunganektalaungmago, ingerganerillo kânginnut atsungilaukpa.
3 Kina Nâlekab kakkanganut ainiarkâ? Kinalo nangitsainaromârkâ tâpsoma inningane ivsornaitomê?

4 Passijaksaungitunnik aggalik, ivsornaitomiglo ômattelik;
illusilungnik kuviasutekangitok, angilulungitorlo.
5 Tâmna pitsartutitaunermik Nâlekamit piniarpok, idluar-
nermiglo piulijauningata Gudinganit.
6 Tamadsa kinguvârêt tâpsominga apperkutekartut; ken-
nertut kênarnik, Jakokunit, Sêla.
7 Upkoaksuit nerrotosigik, upkoello sillaksoarme pôktosisi-
gik, attannek nâlengnartok itterkovlugo!
8 Kinauva attannek nâlengnartok taimna? Nâlegauvok
pitsartujok sôngolunelo, Nâlegak sôngojok sorsungnerme.
9 Upkoaksuit nerrotosigik, upkoello sillaksoarme pôktosisi-
gik, attannek nâlengnartok itterkovlugo.
10 Kinauva attannek nâlengnartok taimna? Tagva Nâle-
gak Zebaot, tâmna attanniôvok nâlengnartok! Sêla.

IMGERUT XXV.

Kêmitingnek ajochertortaunermik nâpkigijaunermiglo Gûdemut.

Davidib imgerutâ.

IGVIT Nâlegak killanârivagit.
2 Gûdîk tettigivagit! Kangusuktitaukoniarnanga, ômigi-
jikka kuviasutekarkonagit uvamnik.
3 Illunatik illingnik nerriuktut kangusuktitaungimatta,
kangusuktitaujariakarpulle pitjutekaratik nertornangitomik pi-
niartut.
4 Nâlegâk, apkosinernik unertutilaunga, apkotingniglo ajo-
chertorlaunga!
5 Tessiunga miksekârnerne, ajochertorlungalo; igvit Gûdiô-
gavit tâmna, ikajorte uvamnik; uvlut tamaita nerriugivagit.
6 Nâlegak nâpkoarnît, pitsiarnîllo erkaumakik, issokangito-
mit pingmanik.
7 Inuosungnima idluitullininigit, tappanikkalo issumagitaili-
kit; nâpkiningnîlle malliklugo issumagilaunga, pitsiarnît pivlugo.
8 Nâlegak ajungitôvok, idluitailijôlunelo, tamanna pivlugo
ajortuggit ajochertorpait apkosinerme.
9 Pattangajut tessiorpait namaktomik, ajochertorpaillo pat-
tangajut apkosinerminik.
10 Nâlekab apkosiningit pitsiarniotuinarput, miksekârniô-
tuinarlutiglo, tâpkonunga angerninganik kigligiudsininginniglo
nâlektunnut.
11 Attit pivlugo Nâlegak namangitullinikka unnuktoksôjut
saimarvigikit.

12 Kinauva tâmna Nalekamik sivôrajok? Tâpsoma unertutiniarpâ apkosinermik idluarnerpâmik, annerijaksarijanganik.
13 Tarninga ajungitome inekarniarpok, kinguvângitalo nuna pigijomârpât.
14 Nâlekab illanâkarninga tâpkonanêpok sivôrajunne tâpsominga, angernerminiglo kaujitipait.
15 Ijingma Nâlegak tækkonâtsainarpâk, tâpsoma ittiggakka nussungniarmagit nullutjennit.
16 Sâviginga nâpkigilungalo; inutôgama pattangalungalo.
17 Omattima kappiasungninga angijôvok; nussulaunga kannoênimnit!
18 Kappiaktoadlarnera pattanganeralo tækkonârkik, issumagijungnaivigilungalo ajornimnit illunainit.
19 Tækkolerit ômigijikka unnuktôngmatta, ômigilungalo uivêmut.
20 Tarniga udsertoruk, piulilungalo; kangusuktitaukoniarnanga tettigigapkit.
21 Passijaksaunginerub idluarnerublo sapputilinga; nerriugigapkit.
22 Gûde, Israele piulilauruk kannoêninginnit tamainit.

IMGERUT XXVI.

Tuksiarnek passijaksauginek sâlakarkojomavlugo.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK, idluartomik sakkêvigilaunga, arvertarlaurama passijaksaunanga. Nâlegak tettigivara, tamanna pivlugo aulaniangilanga.
2 Kiglissinialaunga Nâlegâk, ôktorlungalo; taktûkka ômattigalo illakarungnaitikit.
3 Saimarvekarnît ijingma sângangnêmat, arvertarpungalo miksekârnerne.
4 Innuit nellangaitut iksivakattigilungilakka, illagêngnekarnangalo angêjijunnik.
5 Kassêtut kattimaniksangit ômigivakka, Gûdekangitullo iksivakattigingilakka.
6 Aggakka ubvarpakka passijaksaunginerme; Altarekotillo, Nâlegâk, ungagivara;
7 Tussartaukovlugo kujalinerub nippinga, tattamnartullinitillo tamaita unipkautigilugit.
8 Nâlegak iglovit ininga ivlerivara, innelo opinarnivît najugâ.

9 Tarniga idluitullijut illagilugit pêjarkassiutiniarnago,
innôseralonêt aungmik pinasuartut illagilugit.
10 Illusiâlungnik attorpaktut, aggamingniglo tættætaukojijut
pilliusianik.
11 Uvangale arvertarpunga passijaksaunginimne. Piuli-
launga saimarvigilungalo!
12 Ittigakka nangerput apkosinerme manniktome. Nâlegak
nertoromavara kattimaniksanne.

IMGERUT XXVII.

Kajungersartaunek kuviasungnermut Nâlekamik

tettekarnermullo tâpsominga.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK kaumanerivara piulijaunerilugolo, kina erksigijak-
sarivigô? Inôtsima Nâlegak pitsartutigivâ, kina kêungomivigi-
jaksarivigô?
2 Idluitut akkerartortima, ômigijimalo pinasuarumga, uvini-
ga nerrijomavlugo, apportuksauvut ochojuksaulutiglo.
3 Kattimgajoksuit akkerartorlunga tikkigalloarpanga, tagva
ômattiga erksilungilak; unatadlartokalerangat akkerartorlunga,
tagva tamattomane maksoavunga.
4 Attausek kennuarivara Nâlekamit, pijomadlartara; Nâle-
kab iglunganêtsainarungnarkovlunga, Nâlekab innerkonarninga
tautuklugo, Tempelekotingalo kemergolugo.
5 Tâpsoma serngnigingmanga iglomine nelliunerluktome,
ijerpângalo tuppingmine, kagvertipângalo kairtub kânganut.
6 Mânnalo niakungma ômigijikka illumajikka kagvervigivait,
tunnergutiniglo nertordlerutiksennik tunnijijomavunga tuppingne,
Nâlegak imgervigijomavara nipliajorvigijomalugolo.
7 Nâlegâk, nippiga tussaruk, nipliaraiguma; saimarviginga
tussarlungalo.
8 Omattima okausernik erkaitipâtit: Kênara kenneraksari-
vasse. Tamanna pivlugo uvangatauk, Nâlegâk kênait, kenner-
para.
9 Kênait ijertaililugo pît uvamnit; ningarlutillo kivgait
ajáktorniarnago; ikajortigigapkit. Ipperarniarnanga, aggaktillo
pêrniarnagit uvamnit, Gûde piulijiksarijara!
10 Atâtama, anânamalo kemalaungmanga, Nâlekable illali-
orpânga.
11 Nâlegâk, apkosinernik unertutilaunga, tessiorlungalo
apkosinerme tammarnangitome, akkerartortikka pivlugit.

12 Tunnitaililaunga ômigijima pijomajanginnut; passiklertokalermat sæglojunnik akkerartorlunga, annerterijuniglo pinniarlungnernik.
13 Okperalloarpungale sulle, tækkoniarama Nâlekab ajungitullininginnik inôjut nunangæne.
14 Nâlegak nerriugiuk; maksoalerit, tâpsomalo ômattit pitsartutiliuk, Nâlegarlo nerriugiuk.

IMGERUT XXVIII.

Attaniub tuksiutjininga innukotiminik idluartunik.

Davidib imgerutâ.

NIPLIALERANGAMA illingnut Nâlegâk, kairtorijara, tagva niplertailiviginiarnanga; taipkotitunak îlerkonanga, niplervigingikumga, ittersâlungmut ijukartutitut.
2 Kennunima nippinga tussaruk, kaigarsugvigigupkit, aggakka kongmuartileraigupkit ivsornaitovekotingnut takkamanênerpâmut.
3 Nussukassiutiniarnanga Gûdekangitut illagilugit, idluitullijullo, illanârnartunnik okausekartut inukattimingnut, idluitomiglo ômamiutiggit.
4 Tunnitsivigikit pinniarningit illusiâlungillo malliklugit; aggangita pinniarningit malliklugit tunnitsivigikit; akkiniarvigikit, sorlo sennaningit ikajusekariakarmatta.
5 Kamajomangimatta Nâlekab pinniarninginik, aggangita sullijanginiglonêt; tamanna pivlugo serkomitsomârpait, âkiniarnagillo.
6 Nâlegak nertortaule kennunima nippinga tussarmago.
7 Nâlegak pitsartutigivara, sappulutarilugolo; ômattima tâmna tettigiva, ikajortaumalungalo; ômattigalo kuviasukpok; kutsaservigijomavaralo imgerumut.
8 Nâlegak pitsartutigivât; pitsartuniôvok mingoartanganik ikajortok.
9 Innugiartoksoakotitit ikajorkit, kingormgutijatillo pitsartutilaukit pairilugillo, kagvertilugillo issokangitomut.

IMGERUT XXIX.

Nâlekab opinarninga kallungnerme.

Davidib imgerutâ.

ERNIOJOSE Gûdemut, Nâlegak kaitsivigissiuk, kaitsivigissiuk opigosungnermik pitsartunermiglo!

2 Kaitsivigissiuk Nâlegak attingata opigijauninganik, Nâlegak tuksiarvigissiuk pinnarnarsiluse ivsornaitomik.
3 Nâlekab nippinga imaksuit kângine ingergavok; Gûde opinartok kallerpok, Nâlegak imaksuit kângine.
4 Nâlekab nippinga ingergavok pitsartolune, Nâlekab nippinga ingergavok ânanaudlarlune.
5 Nâlekab nippingata Cederit serkomipait; ila Nâlekab Libanonib Cederingit serkomipait.
6 Kiggertartilaitalo nochaktut, Libanon, Sirionelo tuktuvaraktut.
7 Nâlekab nippinga nutiktartitsivok sorlo ikkomab ikkoalaninganik.
8 Nâlekab nippingata sunakajuitok koksalaktipâ, Nâlekab sunakajuitok Kades koksalaktipâ.
9 Nâlekab nippingata tuktut ernisuktipait erritârlaitalo nappârtut, Tempelekotinganelo illunatik okarput: opinak!
10 Nâlegak iksivalaukpok ullitornivaksoakartillugo, Nâlegarlo attanniovlune iksivajomârpok issokangitomut.
11 Nâlekab innukotine pitsartunekartiniarpait, Nâlekab innukotine pitsartutiniarpait ullapirsaumut.

IMGERUT XXX.

Piulimajub kujaliningata imgerutinga.

Davidib imgerutâ, attortaujok iglotâminut ittertainarame.

2 NAKORIVAGIT Nâlegâk, igvit angijorortilunga kellulauramga, ômigijikkalo kuviasukolungilettit pivlunga.
3 Nâlegak Gûdiga, kaigarsuktillunga illingnut, pijungnaitilaukparma.
4 Nâlegak igvit tarniga tessiulaukpet kappianartovingmit; innôkolaukparma tâpkonangat ittersamut ijukartunnit.
5 Nertordlerluse Nâlegak imgervigissiuk illipse ivsornaitokutaujose tâpsomunga; nakorissiuglo opinarninga ivsornaidlartok.
6 Ningarninga ijib sikkungilarningatut attautsetut annikitigijôngmat, inûtsiarningale innôtsib sivitôningatut akkunertigijôvok; unnungme kugviornekarpok, uvlârmele kuviasungnekarpok.
7 Uvangale kanoêngitsiarlunga issumalaukpunga: Aulaniatsengilanga.
8 Nâlegak nâmagijarnut kakkakotiga sôngotilaukpet: kissiane kênait ijilaurangne uvamnit, koaksâlaukpunga.

9 Illingnut Nâlegak, nipliavunga, Nâlegak kenuvigivara:
10 „Auga suksauva, asserornartomut ijukaruma? Sannit „kujaginiarolloarpâtît nertornarnillo okautigilugo?
11 „Tussalaurit Nâlegâk, saimarvigilungalo; Nâlegâk ika„jorteôlaurit uvamnik!“
12 Tagva ârusungnera ablatsângortilaukpet okigêsernermut, annorâka pôksaijangojut pêjarpáttit uvamnit, tapserusijutekartilungalo kuviasungnermik;
13 Opigosungnera nertordlerlune imgervigilutit perkovlugo, nippangerkonagolo. Nâlegak Gûdiga, kujagijomavagit issokangitomut.

IMGERUT XXXI.

Tuksiarnek illinganerme kanoĉtome, nertordlernerlo ikajortaunek pivlugo.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 NALEGAK igvit tettigivagit, kangusuktitaukoniarnanga issokangitomut; piulilaunga idluarnernut!
3 Siutit maniguk uvamnut, ikajorsâlaunga; kairtôlaurit sôngojok uvamnut, torkorviksakautaulutillo, ikajorkovlutit uvamnik.
4 Kairtorigapkit torkorviksakautigilutillo, attîllo pivlugo aulatiniarparma tessiorniarlungalo.
5 Nussungniarparma nullutjenit, taipkoa ningitilauktanginit pivlunga; igvit pitsartutigigapkit.
6 Aggangnut annernera perkovara; igvit piulilaukparma Nâlegak nertornartôjotit Gûde!
7 Omigivakka sæglonernik tangekangitunik ivlersijut uvangale Nâlegak tettigivara.
8 Erkiêrtorpunga kuviasuklungalo pitsiarnit pivlugo, pattanganera tautugangne, kamagigangnelo tarniga siorniortillugo.
9 Unertutiginangalo ômisuktub agganginnut, ittiggakkalo pitipáttit initojomut.
10 Nâlegâk napkigilaunga, kâppiasudlarama; ijiga perlerpok kiksarnermut, taimâktauk tarnigalo timigalo.
11 Inôsera illangersimangmat kiksarnermut, Jârikkalo annersauminernut; nukkingerotivunga idluitullinimnut, saunikkalo perlersimavut.
12 Siorniortitimnut mittautiksangorsimavunga sillalimnuttauk, makkojungnarsilungalo illamnut; tækkojut uvamnik apkosinerme iglut akkorngæne kemâvânga.

13 Puigortaumavunga tokkungajotut; illulerkutitut serkomisimajotut-îlersimavunga.
14 Tussarama unnuktut mangatsininginik, sivôranek illunanêpok avatimne; kachimiokattigêlerput pivlunga, issumaksarsiorlutiglo, inosêrotitsomavlunga.
15 Uvangale igvit Nâlegâk, tettigivagit, okarlungalo: Gudigivagit;
16 Nelliunera aggangnêpok. Piulinga ômigijima agganginnit, tâpkonangallo unangmiklertunnit uvamnik!
17 Kênavit kivgait kaumaksarliuk; ikajulaunga pitsiarnernut!
18 Nâlegâk, kangusuktitaukoniarnanga nipliavigigapkit; Gûdekangitut kangusuktitaujariakarput, okausiksêrotitaujuksaulutiglo kappianartovingmut.
19 Kannît nellangaitut nippangertuksauvut, iktoriktaidlutik pimariuterlutiglo mittautekarlutiglo idluartok akkerartorlugo okausekartut.
20 Ila angijoksôvok pitsiarnît, ijertet sivôrajut illingnik, pivlugit sakkertello tettekartunut illingnik, innuit kittorngangita tækkoane!
21 Igvit ijertorpâttit sagvangitome illingne, innuit aklunânginnit, ullikpâttit tupperme okannit aivagosuktunnit.
22 Nâlegak nertortaule pitsiarnine tattamnartok sakkertilaungmago uvamnut iglugaseksoarne sôngojunne.
23 Uvangale mungudlarlunga okalauktunga: Ijikpît sângangnit nussuktaumavunga; sullele kennunima nippinga tussarlaukpot kaigarsudlartillunga illingnut.
24 Nâlegak nagligissiuk ivsornaitokutaujose tâpsomunga illunase! Nâlekab okpertut sapputivait, nâmaktomiglo akkiniarpâ piojorinermik attortok.
25 Maksoatitse, tâpsomalo ômattisse nekkoksiligit, illunase Nâlekamik nerriuktose.

IMGERUT XXXII.

Ajornerit issumagijaujungnainingita pilloringnarningat.

Davidib illissaininga.

PILLORIKPOK tappanernit issumagijungnaiviôjok, ajortunnik mattoviôjok.
2 Pillorikpok innuk, Nâlekab taisivigijungnaitanga idluitullinernik, nellangainekangitorlo annernermine.

3 Angigutjutigijomalaurapko, saunikka perlilaukput kêadlarnimnut uvlok nâlugo.
4 Agaktit uvlôtillugo unnuamelo okumailaungmatta uvamne, iptiga ipterililaukpok, sorlo aujame ipteriliktitaungmat. Sêla.
5 Tagva ajornimnik kigligiksarvigilaukpagit, idluitullinikkalo angiaritailivakka. Okalauktunga: Nâlegak tappanimnik kigligiksarvigijomavara; tagva issumagijungnaivigilaukparma ajornima idluitoksôninginit, Sêla.
6 Tamanna pivlugo ivsornaitut illunatik tuksiarviginiarpâtit nelliutome nachvârvionerne; tikkitokarniarpallo imaksoarnik, tâpkoa tikkitauniangilet tâpkonunga.
7 Igvit serngnigijiksarivagit, sappumijartiniarparma kappiaktoarnermit, piulijauvlunga kuviasuklunga nertordlerungnarkovlunga, Sêla.
8 Uvanga ajochertoromavagit apkosinermiglo unertutigijomavagit, agvertarvigijaksarijarnik; ijimnut attanertoromavagit.
9 Horsititut, horseojârtutitullo sillatunekangitutitut-iniarase, kingmiarangnik nokkilautiniglo kaningittigut pijariakartutitut, illingnut aijomangipatta.
10 Gûdekangitok kappianartokarpok unnuktunnik; Nâlekamigle tettekartok pitsiarnerub erkiniarpâ.
11 Idluartose Nâlegak kuviasutigissiuk, serridlarluselo; nertordleritselo illunase idluitailijose.

IMGERUT XXXIII.

Idluartitaumajut nertordlerningæt Gûdemik.

KUVIASUDLARITSE Nâlekame idluartose; idluitailijut nertutsiaraksarivât.
2 Nâlegak kujagissiuk Harfesijarluse; nipliajorvigissiuk Psalterinnut nokakseralingnut tellimaujortunnik.
3 Imgervigissiuk imgerusertâmik; namaktomik pinniarsiuk nokakseralingnut, angijomik nippelingmut.
4 Nâlekab okausingit miksekârtôngmatta, angersimaninelo nellautsititsainarpait.
5 Idluarnek idluarsainerlo namagivak; nuna nâmavok Nâlekab pitsiarninganik.
6 Killait Nâlekab okausinginut pingortitauvut, tamaitalo kattimgajokotingit tâpsoma kaningata annerninganut.
7 Immarbiub imaksoangit kattersorpait attautsemut sorlo, pivianartotalikotiminut malliksuit pitipait.
8 Sillaksoarmiut illunatik Nâlegak sivuragilitsuk, tâmnalo illunamassiatik nuname nunakartut illeragilitsuk.

9 Tâmnale sumik okarpát taimailerpok tâva; perkojikpat innerpok tâva.
10 Nâlekab nellojut kajusimaningit asserorpait, innukattigêksuillo issumangit sangutipait.
11 Nâlekable kajusimaninga issokangitomêtuatsainarpok, ômattingatalo issumangit soraijuitsainarput.
12 Pilloridlarput innukattigêksuit Nâlekamik Gûdekartut; innukattigêksuit tâpsoma annerimajangit kingorngutijaminut.
13 Nâlegak kenâvok killangmit, tautukpaillo inuit illunamassiatik kittorngangit;
14 Iksivautaksoaminit aulajuitomit illunaita tækkonârpait, nuname nunakartut.
15 Tâpsoma illunatik ômattingit sennavait, pinniarningit illunamassiatik kamagivait.
16 Attanniub pitsartunersoarne ikajortigingila; innuk sôngojok piulijaulungilak pitsartunersoanganut.
17 Horsit ikajorniôlungilettauk sullitsiartomik, sôngonersoamingnullo piuliklerlungilet.
18 Ahâk, Nâlekab ijingata sivuragijine tækkonârpait, pitsiarninganik nerriuktut.
19 Tarningit piulilugit tokkomit perkovlugo, nerritilugillo kâksoakartillugo.
20 Tarnipta Nâlegak nerriugivât, tâmna ikajortigivavut, sappulutarilugolo.
21 Omattipta kuviasutigingmatsuk, attingalo ajungitok tettigivavut.
22 Pitsiarnivît, Nâlegak, kollangiarlittigut sorairane, sorlo nerriugigaptigit.

IMGERUT XXXIV.

Kajungersainek Gûde nertorlugo sivuragilugolo.

Davidib imgerutâ, issumaminik pissertorame Abimelechib sângane, aularkojijub tâpsominga, aularamelo.

2 NÂLEGAK nakorijomavara nelliutunne tamaine, nertortauninga kanimnêtsainartuksauvok sorairane.
3 Tarnima Nâlegak nertortigijaksarivâ, kennukaijuitut tussarkovlugit tamattominga, kuviasukovlugillo.
4 Illagilunga Nâlegak nakorissiuk, illagêklutalo attinga angijorortilavut!
5 Nâlegak kennilaurapko, tagva kiolaukpânga, piulilungalo kappiasungnimnit tamainit.

6 Kenâjut tâpsominga aijullo tâpsomunga, kaumaksartauvut kênangillo aupallerniangilet.
7 Ajulertok una niplialauktillugo, Nâlegak tussalaukpok, ikajorlâlo kannoêninginnit tamainit.
8 Nâlekab Engelingata sivôragijine illumavait, ikajorlaitalo.
9 Ikpigileritse tækkoluselo kannok Nâlegak illannâkarmat! Pillorikpok tettekartok tâpsominga!
10 Nâlegak sivôragissiuk illipse ivsornaikutaujose tâpsomunga; sivôrajut tâpsominga ajoksalungimatta.
11 Loeviarkat ajoksariakarput, kâdlariakarlutiglo; Nâlekamigle kennertut ajoksalungilát perkutinnik sunatuinarnik.
12 Kaititse kittorngaujose tamaunga, tussanârissinga, sivôranermik Nâlekamik ajochertoromavapse.
13 Kina inôtsiarnermik tussuvâ, uvlokaromalunelo ajungitunnik?
14 Okait sapputiuk idluitomit, kangasinâkiglo, nellâgôngitomik okarkonagik.
15 Idluinek allaruk, ajungitullilutillo; ullapirsaumik kenneruk unangmilugolo.
16 Nâlekab ijikita idluartut kamagivait, siutikitaklo nipliadlarningit.
17 Nâlekable kênangata idluitullijut akkingerpait erkaumajauninginnik pêjairkovlugo nunamit.
18 Ipkoa (idluartut) nipliaraikpatta, tagva Nâlegak tussarpok, piulilugillo kanoêninginnit tamainit.
19 Nâlegak kannipok serkomisimajunnik ômattelingnut, ikajorpaillo issumamikut kappiasuktut.
20 Idluartok kappiagijakarpok unnuktunnik, Nâlekable ikajorpâ tamakkonangat tamainit.
21 Sauningit illunaita sapputivait, tâpkoa illangállonêt serkomitaukonago.
22 Kanoênerub Gûdekangitok tokkoniarpâ, idluartomiglo ômisuktut, passijaksauniarput.
23 Nâlekab kivgame tarningit piulivait; illunatiglo tettekartut tâpsominga passijaksauniangilet.

IMGERUT XXXV.

Tuksiarnek piulijaujomamut ômisuktunnit mittautelingnit.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK akkerartortikka akkerartorkit; sorsuktikka

2 Sappulutak, sakkutillo tigukit, oppalungairlutillo ikajoromavlunga.
3 Kallugiak aksorotiuk, apkosinerlo pallangairuk unangmijimnit. Tarnimnut okarit: Ikajortigivarma.
4 Sillasiortitaulît mittautaulîllo unangmiklertut tarnimnik; uttertitaulît kangusuktitaulîllo kanoênimnik issumaksarsiorutekartut.
5 Sanniktitut, annoremut tiktaumajutitut îlerlit, Nâlekablo Engelingata ajáktorligit!
6 Apkotingæt tâktôlerle koaitarnalerlelo, Nâlekablo Engelingata unangmiligit!
7 Pitjutekaratik angigutsivlutik nulluakotimingnik ningititsivigilaungmanga, asseroromavlunga, pitjutekaratiglo tarniga ittersalliorutigilaukpât.
8 Taimaitok, asseroinerub opingârliuk tagvainak, nulluakotimelo ningitilauktame nulluartiliuk, asserornartomullo ijukarle.
9 Tagva tarnima Nâlegak kuviasutiginiarpâ, serridlarniarlunelo ikajorninga pivlugo.
10 Saunikka illunatik okartuksauvut: Nâlegâk, kia adsigivâtît? ajulertomik piuliklertotit tâpsomangat pitsartuluartomit tâpsomunga, pattangajorlo aklujorlo arktartinginnit.
11 Tikkitokalerpok passiklertunnik sæglojunnik; passivânga kaujimangitamnik.
12 Idluitomik akkiniarpânga ajungitomut, tarniga illiârsukojomavlugo.
13 Uvangale kanimalaurangatta annorângmik pôksaijamik attilaukpunga, okumaitilungalo nerritailinermut, tuksiatsainalauktungalo illungertorlunga.
14 Illusekalaukpunga illanârinajarupko, kattangutiginajarupkolonêt sorlo; kiksarlunga okkungavlunga arvertarlaukpunga, taimaitotut anânaminik kiksarutekartotut.
15 Tâpkoale kannoêtokarnera kuviasutigivât pikabladlarlutiglo kattingalerput; akkerartoromavlunga egissimajut kattingalerput illitarilaungitakka; aksorotjivut nokarlungilello.
16 Taipkoa takkomortut mittautekartullo natjak pivlugik illagilugit, kigutitik kêtipait pivlunga.
17 Nâlegâk, kannok sivitutigijomik tækkonâromavît? Tarniga piulilauruktôk pêrajaludlarnermit tamattomangat, petuara Loeviarkennit!
18 Kujagijomavagit illagêktoksoarne; innugiartoksuit akkorngæne nertoromavagit.
19 Kuviasukoniarnagit pivlunga, sullinatik ômigijikka; ijinginnullo allêkutekarkoniarnagillo uvamnik, pitjutekaratik ômisuktut uvamnik.
20 Kanoêtokartitsinasuarmatta,* patsitiksarsiorlutiglo taimângolungitunnik sinaungaitunnut nuname;

21 Kannermingnullo aitadlarvigivânga, okarlutiglo: Takka, takka! tamanna tækkoranerivavut!
22 Igvit Nâlegak tækkovet, niplinginiarnak! Nâlegak ungasingniarnangatôk.
23 Tuppaksarit, tuppaklutillo idluarkutiksamnut, illuserijaralo pivlugo, Gûdiga Nâlegaralo!
24 Erkartunga idluarnît malliklugo Nâlegak Gudîk, kuviasutiksakarkonagit uvamnik.
25 Okartailitikit ômattingine: Takka, takka! tamattominga pijomalaukpogut. Okarkoniarnagit: Emavavut.
26 Kangusulerlît, kangusuktitaulillo illunaita kanoênimnik kuviasutekartut; kangusuktitaunermik kangunartomiglo anorartitaulît angutauservigijikka!
27 Opigosuglît, kuviasulerlîllo idluarnimnik naglingniktut; okatsainarlît: Nâlegak nertortaudlarle kivgaminik ikatsoriktok.
28 Okamalo idluarnît okautigijaksariva, nakorijaksarivâtillo uvlut tamaita.

IMGERUT XXXVI.

Arusutiksak Gûdekangitut pivlugit. Nertordlernek Gûdib pitsiarninganik idluartunnut.

Davidib Nâlekab kivgangata imgerutâ imgerutigilugo.

2 OMATTIMNE okausiksakarpok Gûdekangitub illusinginnik; sivuranekalungilak Gûdemik ijikita sângangne.
3 Ingminik ijingmine nertortingmat, idluitullinerminik attoromavlune ômisugomavlunelo.
4 Kaningata okausingit kannoêtôvut, uivêriklerniôlutiglo; sillatojungnairpok, ajungitullijungnairlunelo.
5 Kannoênek issumaksarsiorutigivâ inangavingmine; sokkosijuidlune nangerpok apkutiâlungme, idluitomiglo sunamiglonêt ulloreasulungilak.
6 Nâlegâk pitsiarnît killangmut tôrpok, miksekârnîllo nuvujat tikkiningit tikkidlugit pivok.
7 Idluarnît Gûdib kakkangititut îpok, idluarsainitillo ingergarnertut angijoksoatut îput. Nâlegak igvit ikajorpotit tamangnik; innungnik, ômajuniglo.
8 Pitsiarnît ila ivlernartoksôvok Gude, innuit kittorngangit esarokpît tachaliningane inilangangmatta!
9 Nâmaksititauvut iglovît perkutsaringninginnut akluinartunnut; immerpattillo iklinartokotivît kôksoanganut.

10 Inôtsib puailavinga illingnêmat; kaumasernelo kaumasek tækkovavut.
11 Pitsiarnît piganerle tâpkonunga illitarksijunnut illingnik, idluarnîllo idluitailijut ômattinginnut.
12 Piojorijunnut tullerartaukoniarnanga, Gûdekangitullo aggangita ochotiniarnanga.
13 Tagvane idluitullijut ochovut, nellalutiglo ochotisimavlutik, makkitsungnangimatta.

IMGERUT XXXVII.

Idluitullijut idluartullo akkilertauningit.

Davidib imgerutâ.

IDLUITUT ningarutiginiarnagit pît, idluitullijullo anneruti-tailikit.
2 Iviksukatitut nakkartausârniarmatta, perorsajutitullo tungojoktutitut kunnulersârniarput.
3 Nâlegak tettigiuk ajungitullilutillo; nunamêtuarit, nertornarnermiglo serrijutekarit!
4 Nâlegak kuviasutigiuk; tâpsoma tunnitsiviginiarpâtit ômattivît tussugijanganik.
5 Apkotiksarnik Nâlekamut perkojilerit, nerriugilugolo, tâmna idluartomik illingatitsiniarpok.
6 Idluarnîllo sakkerniarpâ kaumanertut sorlo, namaksinîllo uvlub ketterarningatut sorlo.
7 Inilangalerit Nâlekame, uttakkilugolo. Ningarutigitailiuk tâmna uivênermine sullidlartok.
8 Ningarnek allaruk, kaningarnerlo ipperaruk; ningarnak idluitullerkonak!
9 Idluitut pêjartauniarmatta, Nâlekamigle nerriuktut nuna kingormgutigijomârpât.
10 Killamiârsôvok sulle, tagva Gûdekangitok îtsungnaipok; innigijangalo nautsertorniarungne, tagvanêtsungnainiarpok.
11 Sinaungaitulle nunamik kingormgujiniarput, erkiêrtornekarniarlutiglo ullapirsaume angijome.
12 Gûdekangitub idluartok issumaksarsiorutigiva akkerartoromavlugo, nierkolârutigivâ kigutiminut.
13 Nâlekable ijorivâ; tækkogame uvlunga tikkiniarmat.
14 Gudekangitut saviksoak amuarpât, pittiksitiglo kellumivât, pattangajok aklujorlo ochotitsomavlugit, tokkotsomavlugillo arvertartut apkosinerne ajungitunne.

15 Saviksoangille ômattinginnut kibligutiniarput, pittiksingillo navingniarput.
16 Idluartub perkuteârsunga pigijanga namanersauvok Gûdekangitut unnuktut perkutevaksoanginit.
17 Gûdekangitut tallingit naviktauniarmatta; Nâlekable idluartut innôsavait.
18 Nâlekab idluitailijut uvlungit illitarivait, kingormgutijangillo îtsainaromârput issokangitomut.
19 Kangusuktitauniangilet nelliunerlungme, kâviksoakartillugolo pekarniarput namaktomik.
20 Gûdekangitut nungutaujomârmatta, Nâlekablo ômigijingit, naternaub tungojoktub ânanauningatut nungujomârput, sorlo isserluk nungusârmattut.
21 Gûdekangitok akkiliksarsivok akkilênanelo, idluartorle nâpkigosukpok aitugolunelo.
22 Tâpsoma saimartitangita nuna kingormgutiniarmatsuk; ôminarnerartangille pêjartauniarput.
23 Nâlekamut angutib taimaitub arvertarninga piganertitauvok, apkosininga kuviasutigivâ.
24 Pâlakune, tagva egitaulungilak, Nâlekab tigumingmago aggangittigut.
25 Junuôsuktôlaukpunga inutokaulerlarmalo, tækkolautsengilangalo sulle, idluartok kemaktaulaungmat, kinguvângillonêt kennujartoriakalaungmatta nerkiksannik.
26 Uvlut tamaita pillitsivok attarksiakititsilunelo, kinguvângillo saimartisimavut.
27 Idluinek ipperaruk ajungitullilutillo, innilangatsainarlutillo.
28 Nâlekab idluarnek nagligingmago, ivsornaitokotinelo kemalungilait, issokangitomut sapputijauvut; Gûdekangitulle kinguvângit pêjartaujomârput.
29 Idluartut nuna kingormgutivât, tagvanêtsainarlutiglo issokangitomut.
30 Idluartub kaningata illissimanek okarutigivâ, okangatalo idluarnek ajochertutigivâ.
31 Gûdingata malligaksaukojangit ômattinganêput; ablorningit uniorksilungilet.
32 Gûdekangitub idluartok uttakkivâ tokkoniarasugivâlo.
33 Nâlekable tâpsoma agganginêtsainarkolungilâ; pitlaraksaunerarlungilâlo erkartortaukpât.
34 Nâlegak nerriugiuk, apkosiningalo attutsainarlugo pît, tagva kagvertiniarpâtit, nunamik kingormgujerkovlutit; tækkojomârpotit Gûdekangitut pêjartauninginnik.
35 Gûdekangitut illangât tækkolaukpara; tâmna tettitosartôlaukpok, siamarterlunelo, tungajoksilunelo nappârtotut, nunamine nangminerijaminêtotut;

36 Senerkutaugamele, ahâk tagvanêtsungnailaukpok; apperkutigilaukpara, nanelonêlle nachvârtaulaungilak.
37 Idluitailijok kemergoleruk, nertornartorlo tækkonaruk; taimaitok kingorlermik pilloridlaromârmat.
38 Tappajulle nungutaujomârput attautsekut; Gûdekangitullo kingorlermik pêjartaujomârput.
39 Idluartullo tikkitauvut ikajornermut Nâlekamit; tâmna kappianartome pitsartutigivât.
40 Nâlekablo illiginiarpait piuliniarlugillo, Gûdekangitunnit piuliniarpait, ikajorniarlaitalo tettigingmatsuk.

IMGERUT XXXVIII.

Tuksiarnek ikajortaujomamut, piulijaujomamullo pitlartaunermit ômisuktunnillo.

Davidib imgerutâ erkaumanermut.

2 NALEGAK ningarlutit pitlarniarnanga, sugiarnangalo kaningajarlutit.
3 Karkjutit illumnêmatta, aggakpîllo akkarvigimavânga.
4 Atsuilijokangilak timimne ningarosungnît pivlugo, ullapirsautekangilak saunimne ajornikka pivlugit.
5 Idluitullinima niakora kângagôrvigingmatsuk; nangmaktut okumaitotut okumaigidlalerpakka.
6 Ikkika tippelukput, marnekarlutiglo sillainera pivlugo.
7 Pissukpunga kallangavlunga okkungadlarlungalo; uvlok nâvlugo arvertarpunga kiksarlunga.
8 Okpetikka pannidlarmaringmannik, atsuilijokangilarlo timimne.
9 Nukkingêrotivunga toggarsimadlarlungalo. Kêavunga ômattima uimajâdlarninga pivlugo.
10 Nâlegak kajungiutikka tamaita sângnêput, annersauminikka ijersimangilet sângne.
11 Omattiga sajukpok, nukkingma kemaksimavânga; ijîngmalo kaumaningak, tamannatauk uvamnêngilak.
12 Nagliktama illanârijamalo okumainera akkingerpât, illakkalo nangerput allivasiktome.
13 Tarnimniglo pinnasuartut nigartorpânga; idluivekaromajullo uvamnik, kassênermik okautekarput, attorpullo uivêriklernermik uvlut tamaita.
14 Uvangale tussangitotun îpunga, tussarlungilangalo; okajuitotullo, kannerminik angmailungitotut.
15 Tussangitotun îpunga, akkiornekalungitotullo kanermine,

16 Igvit Nâlegak nerriugigapkit; igvit Nâlegak Gudîk tussarniarpotit!
17 Uvanga okarama: Kuviasutekarkoniarnagit uvamnik! Ittiggakka majanganajarpatta, angijomik nertotinajarput akkerartorlunga.
18 Aniajuksaliortaumagama, âniaɒikkalo sâmnêtsainarput.
19 Idluitullinera kigligiutigigapko; ajornikkalo sannikterijutigivakka.
20 Omigijikkalo inôvut pitsartolutiglo; pitjutekaratiglo illuluktut uvamnik unnuktôvut.
21 Idluitomiglo akkiniartut uvamnik ajungitomut, akkerartorpânga, tamanna pivlugo, ajunginek ivlerigapko.
22 Kemaktaililaunga Nâlegâk; Gudîk ungasingniarnak uvamnit!
23 Errinesugit illilertoromavlunga, Nâlegak ikajortiga!

IMGERUT XXXIX.

Kajusimanek kenuêrsarlune nippangeromavlune, Tuksiarnek manigortaujomamut Gûdemut.

Davidib imgerutâ, imgerutigilugo Jedutunemut.

2 KAJUSIMALAUKPUNGA, apkosinikka udsertoromavakka, idluitullerkonnanga okapkut. Kanera nippangertitsomavara, Gûdekangitok sâmne tækkojariakarapko sulle.
3 Nippangersimavunga innutôlungalo, niplingilungalo, kanningitome pilloringnermit, kappiaktoadlarneralo uimajâdlarpok illumne.
4 Omattiga ônadlalerpok illumne, issumaksarsiortillungalo ikkoma ikkoalalerpok; tagva okapkut okalerpunga:
5 Ajochertorlaungatôk Nâlegak naggatiksamnik, kannorlo inôtsima sivitôninganik, illitarksitilaunga sunamik ajoksarnimnik sulle.
6 Ahâk uvlukka, aggait igluinait senimutôningititut îtipâttit, innôtsimalo nelliuninga sunaungitotun-îpok sângne; sunaungimariktotun innuit illunamassiatik îput tagvane. Sêla.
7 Tachaktut kissiane innuk arvertarpok, sunaungitotuinak pivlugo perajarnekartitsivut; kattersuivut kaujimanatiglo kia piginiarmangâgit.
8 Mânnalo Nâlegak sunamik nerriuktuksauvîk? Nerriungnera illingnêpok.
9 Piulilaunga ajornimnit tamainit, mittautiksaukoniarnangalo sillaitunnut!

10 Nippangerpunga, kanneralo angmarlungilara; igvit pinialauravit tamattominga.
11 Pagvisarnît pêruk uvamnit, perlersimagama aggakpît pitlarningningænnut.
12 Igvit nelliat sugiarungne ajornerit pivlugit, tagva ânanauninga nungutaulerpok kettulapiktunnut sorlo. Ila sunaungimarikput innuit illunamassiatik! Sêla.
13 Nâlegak tuksiarnera tussalauruk, kaigarsungneralo timerolauruk; niplingitailigit kugvinimnut; ingergajôgama illingne, tujormijangôlungalo atâtagijaptut illunaititut.
14 Allangoanga, nekkoksilerkovlunga nûlerkârnanga îtsungnaikârnangalo.

IMGERUT XXXX.

Nellautainek Kristusib tunergutauninganik pijarællune.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 NALEGAK nerriugilaukpara, tâpsomalo okkungavigivânga, tussalâlo kêanera.
3 Kellulaukpângalo ittersâlungmit asserornartomit, akkilupiub maujanganit, ittiggakkalo pitipait kairtomut, ablornikkalo nakkimarnijuitipait.
4 Imgerusertâmiglo tunnitsivigilaukpânga kannimnut Gûdivut nertorlugo. Unnuktut tamanna tækkojomârpât Nâlegarlo sivuragijomârpât nerriugilugolo.
5 Pillorikpok tâmna Nâlekamik sungertutekartok, sâlungitorlo piôjorijunnut, sæglonerniglo attorpaktunnut.
6 Nâlegak Gudîk tattamnartullinitit issumattillo sakkertettit uvaptingnut unnuktôvut; illiktut îtokangilak: akpautigijomavakka, okautigijomalugillo; kittiksaungilelle.
7 Tunnergutikset tokkotakset tunnergutiksallo nerkikset kuvigagingilettit; siutimnigle angmaivigimavarma. Tunnergutiksat ôtaksat, tunnergutiksallonêt ajortoêrutiksat pijomangilettit.
8 Tagva uvanga okalaukpunga: Ahâk aggerpunga aglait makperningæne aglaksimavok uvamnik;
9 Pijomajat Gudiga piniaránérivara, malligaksaukojattillo ômattimnêput.
10 Idluarnek okalautigijomavara illagêktoksoarne; kangasinâka epumertitsomangilâka, Nâlegak tamana nellungilet!
11 Idluarnît ijertorlungilara ômattimne; miksekârnît piuliklernîllo okautigivâka illagêktoksuit sângine.

12 Igville Nâlegak napkiningnît nokkartitailiuk uvamnut; saimarvekarnivît miksekârnivîllo sapputitsainarlinga.
13 Anianerit kittiksaungitut illumangmanga; ajornima tigumavânga tautugungnarkonanga; tapkoa unnurnersauvut nutjanit niakumnetunnit, ômattimalo kemakpânga.
14 Kuviagiliuktôk Nâlegak piulivlunga; errinesugit Nâlegak ikajoromavlunga!
15 Kangusulerlît, kangusuktitaulerlîllo tarnimnik pinasuartut tokkotsomavlugo; kingorpiosarlutik niverlît nachonartungorlutik, kannoênimnik annerpagijikka.
16 Koaksârlît kangunarnermingne nipliajutigijikka: Takka, takka!
17 Kuviasuglît serrilîllo illingnik appertsutekartut; piuliklernerniglo ivlersijut okatsainarlît: Nâlegak angijomik nertortaule!
18 Uvangale akluvunga pattangalungalo, Nâlekable angajokauvigivânga; igvit ikajortigivagit piulijigilutillo; Gudîk mulluniarnak!

IMGERUT XXXXI.

Arusungnek ômisuktut annerpallijut pivlugit, illanârlo nellangaitok pivlugo. Tuksiarnek ikajortaujomamut Gûdemut.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 PILLORIKPOK ajoksartomik ikajorte; Nâlekab piuliniarpâ nelliunerluktome.
3 Nâlekab sappumijarniarpâ innûkoniarlâlo, illinganitsiakarkoniarlâlo nuname, igvillo tunniniangilet ômigijingita pijomajanginnut.
4 Nâlekab nekkoksitiniarpâ kanimaningata inangaviane; igvit piulivet kanimasinganit illunânit.
5 Uvanga okarpunga: Nâlegak saimarvigilaunga; tarniga innulilauruk, illingnut idluitullilaurama.
6 Omigijima okautigilukpânga akkerartorlunga: Kakkugo tokkoniarkâ attingalo nunguniarkâ?
7 Tikkitokarangallo tækkojartorlunga, tagva ômattinga okarpok nellangainermik; kassênermik kattersuivok, annivok okautigilâlo.
8 Omigijima illunatik issivsorkattigêgutigivânga akkerartorlunga, issumâlugutigivângalo.

9 Asserornermik nâvitsiviôvok (okarput); nellavok makkitsungnainiarlunelo.
10 Illanârijamatauk tettigilauktama kakkôjaktorkattima ittikaminut tullerarpânga.
11 Igville Nâlegak saimarviginga makkitilungalo, tagva akkiniarpakka.
12 Tamanna mallugosugutigivara kuviagigamga, ômigijima igiakomijarutiginiangimanga.
13 Uvangale najumivarma idluitailinera pivlugo, pitilungalo kênavit sânganut issokangitomut.
14 Nertortaule Nâlegak Israelib Gûdinga issokangitomit issokangitomut. Amen. Amen.

IMGERUT XXXXII.

Idluartub kappiasuktub kippininga Gûdib Tempelekotinganut.

Kôrab erningita kaiblainingæt imgerutigilugo.

2 SORLO tuktu nipliamat imekaromamut, nigliktomik, taimak tarniga nipliavok illingnut Gûde.
3 Tarniga kêlerpok Gûdemut, Gûdemut ômatsainartomut. Kakkugo tagvunga tikkitsomârkik Gûdib kênangata sângane sakkijârlunga perkovlunga?
4 Kugvikka nerkigivakka uvlôtillugo unnuamelo, uvlut tamaita okautsaugama: Gûdit nanêka manna?
5 Tamanna issumagigupko, tagva ômattiga nâvipara illumne; aikattaujomadlarama kattimgajunnut, agvertarkattigijomavlugillo Gûdib iglunganut, kuviasudlarlunga kujalidlarlungalo kattimgajut uvloksiortut akkorngæne.
6 Sôg kiksârtikît, tarnîk, uimajâdlarlutillo illumne? Gûde nerriugiuk; kujaginiarapko sulle, ikajormanga kênaminut.
7 Gûdîk tarniga kiksarpok illumne; tamanna pivlugo erkaumavagit nunamê Jordanemêtomê, Hermonemelo kakkârsôjome.
8 Ullitornersuit kajumiklutik nippalâkput, mâne ittinersoak, ikkanelo ittinersoak iktulliarmarik; ingiulekotivit illunatik, malliksoakotivillo ittipsoarpânga.
9 Nâlekab pitsiarnine angerutigilaukpa uvlôtillugo, unuamelo imgervigivara, tuksiarpungalo inôtsima Gûdinganut.
10 Okarpunga Gûdemut kairtorijamnut: Sôg puigomavingâ? Sôg taimak kiksarlunga arvertariakarkîk ômigijima tettikpanga?

11 Innuartaunertut saunimne, ômigijima mittautekarningit iput uvamnut, okautitsainarpánga: Gûdit nanêka mânna?
12 Sôg kiksartikît tarnîk uimajâdlarlutillo illumne? Gûde nerriugiuk: kujaginiarapko sulle, kênama ikajortigingmago Gûdigigapkolo.

IMGERUT XXXXIII.

Tuksiarnek piulijaujomamut.

IDLUARSARLAUNGA Gûde, illiorneralo aulatiuk innugiartoksuit ivsornartut akkerartorlugit, piulilaunga inungnit nellangaitunit idluitunnillo!
2 Igvit Gûdeôgavit pitsartutigijara; sôg ajáktorpingâ? Sôg taimak kiksarlunga arvertariakarkîk ômigijima tettikpánga?
3 Kaumanît miksekârnîllo tillikik, tessiornerkovlugik uvamnik, âlungalo kakkakotingnut ivsornaitomut, iglokotingnullo;
4 Itterkovlunga Gûdib Altarekotinganut, Gûdemut, kuviasutigijamnut, serrijutigijamnullo, kujagilutillo Harfinik attorlunga, Gûde, Gudik,
5 Sôg kiksartikît, tarnîk, uimajârlutillo illumne? Gude nerriugiuk; kujaginiarapko sulle, kênama ikajortigingmago Gûdigigapkolo.

IMGERUT XXXXIV.

Gûdib inukotingita ârusungningit ômisuktut okumaititsiningæt pivlugo.

Kôrab erningita illisainingæt imgerutigilugo.

2 GUDE siutiptigut tussalaukpavut, atâtagijapta unipkautigilaukpait uvaptingnut, pinniarnerilauktáttit taipkoa nelliuningine itsaksoarme.
3 Aggangnut nellojut aulartilaukpáttit, taipkoale inekartilaukpáttit; innukattigêksuit asserorlaukpáttit, taipkoale siamartilaukpáttit.
4 Nuna saviksoarmingnut nangmineliutiluangimatsuk, tallingitalo ikajulaungilait, tallerpikpîlle, tallivîllo kênavîllo kaumaningata; igvit kuviagilaurangne.
5 Igvit tâmnatsainak attannerivagit, Gûdîk; Jakokut ikajornekartikit!

6 Illikut ômigijivut toggarlugit serkalitsomavavut; atterne tullerlugit serkomitsomavavut akkerartortivut.
7 Pittiksiga tettiksaringinapko, saviksoakotimalo ikajorungnangilânga;
8 Igville ikajorpaptigut ômigijiptingnit, kangusuktipáttillo illulugvigijivut.
9 Uvlut tamaita Gûde nertordlerutigijomavavut, attillo kujagijomavavut issokangitomut, Sêla.
10 Mânnale ajáktorpaptigut, kangusuktitaukolutalo, kattimgajokotivullo aularkattigingilettit.
11 Utterkokovaptigut ômigijipta sânginnit, arktaikovlugit uvaptingnik illulugvigijivut.
12 Saukatitut tokkotaksatitut îtipaptigut, siamartilutalo innukattigêksuit akkorngænut.
13 Inukotitit niorvgotigiváttit akkekangitomik, akkekarkolungilettillo angijomik.
14 Kangusuktitaksangortipaptigut sillaliptingnut, mittautiksangortilutalo, allêkutiksangortilaptalo illumagijiptingnut.
15 Okausiksangortipaptigut nellojut akkorngæne, illekettamarutiksangortilutalo innukattigêksuit akkorngæne.
16 Uvlok nâlugo mittautaunera samnêpok kênaralo ulliksimavok kangusungnermut.
17 Mittautekartut, okauteluktullo tussariakarapkit, ômisuktullo, kiglugosuktullo tækkojariakarapkit.
18 Tamakkoa tamaita tikkisimavâtigut; puigorlungigalloaraptigit, nertornangitomiglonêt pinnialaungilagut angerutingne.
19 Omattivut allailungilet, arvertarnivullo sangulaungilet apkosinernit.
20 Taimak annaulerluta serkaligaptigut terrianiat akkorngæne, ulliklutalo tâktomut.
21 Gûdipta attinga puigorajalauruptigo, aggavullo kongmuartinajalauruptigo Gûdemut tækkorngartamut:
22 Gûdib tamanna nautsertorajangikaûk? tâpsoma ômattib sagvangitôningit illitarigalloarmagit.
23 Pivlutille uvlok nâvlugo tokkotauvogut, inasugijaulutalo saukatitut tokkotaksatitut.
24 Tuppaksarit Nâlegak, sôg sinnikît? Tuppalaurit ajáktormáringniaratigullo!
25 Sôg kênait ijerkiuk puigorlutillo kanoêniptingnik, tettijauniptingniglo?
26 Tarnivut okkungangmatta sannermut, nâvullo nippingavut nunamut.
27 Oppalungaijarit ikajortigut, piulilutalo, pitsiarnît pivlugo!

IMGERUT XXXXV.

Nâlekab saimartitangata imgerutâ nullianiksiut.

Kôrab erningita imgerutât imgerutigilugo, paunaujaujartut pivlugit, illissainek, nagligijaujut imgerutât.

2 OMATTIGA auladlarlune imgerusiorpok ânanâmik; attannek imgerutigijomavara; okara aglatsiartib aglautigiva.

3 Igvit ânanaunerpangôjotit innuit kittorngangita akkorngæne, pitsiarnek kovijaumavok kangasinângnut; tamanna pivlugo Gûdib saimartipâtit issokangitomut.

4 Saviksuit tapseruserutigiuk makkitikut angutaudlartotit, pinnanarsitilutillo ânanâmik;

5 Sâlakarlutillo arvertarit miksekârnek idluarnerlo illanersârtok pivlugik; tagva tallit tattamnartunnik sakkêniarpok.

6 Karkjukotit ikpikput, innukattigêksuit ochokovlugit attingnut; attaniub ômigijingita ômattinginnut kibligutivut.

7 Gûde iksivautet issokangitomit issokangitomut îtsainarpok; nâlegauvikpît ajaupianga opigijaujutiksak naggovlune opigijautiksauvok.

8 Idluarnek ivlerivet, illuserlungnerillo ômigivâttit; tamanna pivlugo Gûdib, Gûdivit mingoarlaukpâtit kuviasungnerub orksutânut, piluartomik illangnit.

9 Annorâtit illunatik Mirreôvut, Alloeôlutiglo, Kezeaôlarmiglo; igloksuit illuænit, Elefantit tôganginnit sennamajut, attornermut nokakseralingnik kuviasuktitauvotit.

10 Attanît panningit ânanaukotigivattit, nulliet nangerpok tallerpikpît tungâne anorârsimavlune Goldemik Ofiremit pijomik.

11 Pannîk nâlagit, tækkonârlugo pît, siutikik mannikik: innukattigijáttit atâtavîllo iglomiokattingit puigorkit,

12 Tagva attanniub pinarnarnît kuviaginiarpâ; tâmna nâlegarigangne, igvillo tuksiarvigijaksarivet.

13 Zôrib paniata pilliutilijarlune kênait tuksiarviginiarpâ, akluitut innugiartoksuit akkorngæne.

14 Attanniub pannia ânanaudlarmarikpok illuane; annorângit pinarnarsijauvut aglaksaijánnut Goldeojunnut;

15 Annorâlijarlune taksapatânik tessiortauvlune âtauvok attannermut; uigasuit mallikpât, illagijangit âtauvut illingnut.

16 Kuviasungmut igiakomijarnermullo tessiortauvok; itterpok attanniub igloksoanganut.

17 Ernitit atâtagilauktavit inninginnêtsomârput, tâpkoa attaningortitsomârpáttit nunaksoarme illunane.

18 Attit erkaumajomavara kittorngânit kittorngât kittornganginut, tamanna pivlugo innukattigêksuit nakoritsainaromârpâtit issokangitomut.

IMGERUT XXXXVI.

Illagêktut manigorutiksangæt sungertutigijangællo.

Kôrab kittorngangita imgerutingat inuosuktunnut imgerutigilugo.

2 GUDE sungertutigivavut, pitsartutigilugolo; tukkisijaudlarpok ikajorteôngmat kannoêtune.
3 Tamanna pivlugo nangiarlungilagut, sillaksoak nungunajaralloarpát, kakkello kivigalloarpátta imarbiub kerkanut.
4 Imaksoangit iktulligalloarpatta, auladlaralloarpattalo, aulajadlarninganullo kakket sajukpiluktitaugalloarpattalo, Sêla.
5 Taimaigalloarpat kôksoab kôgârsungitalo illagilugit Gûdib iglugaseksoangit, najortekartut kotsiktub iglunginnik ivsornaitunnik kuviasutitaksarivait.
6 Gûde tâpkonanêpok, tamanna pivlugo aulaniatsengilet, Gûdib ikajorpait uvlarârsukut.
7 Nellojut perajalukput, attaniovîllo aulavut; nuna auksilerpok tâpsoma nippine tussaktaukoguniuk.
8 Nâlekab Zêbaotib illagivâtigut, Jakob Gûdinga sapputjigivavut. Sêla.
9 Kaititse tækkoluselo Nâlekab pinniarninginnik, nuname asserortaunermik taimaitomik pititsijub;
10 Unnatadlarnernik nokkartitsijub nuname illûnane; pittiksinnik naviksijub, kallugiarniglo serkomitsijub, aksalloalingniglo ikkitsijub.
11 Nippangeritse illitarksiluselo uvanga Gudeôgama. Uvanga angijorortitaujomavunga nellojut akkorngæne, angijorortitaujomavunga nuname.
12 Nâlekab Zêbaotib illagivâtigut, Jakob Gûdinga sapputjigivavut.

IMGERUT XXXXVII.

Imgerusek sâlakarsiut.

Kôrab kittorngangita imgerutingæt imgerutigilugo.

2 AGGAPSINGNUT pattaktoritse inukattigêksoangojose illunase Gude igiakomijarvigissiuk nippemut kuvianartomut.
3 Nâlegak kotsingnerpângojok kappianadlarmat, attanersoangovlune nunaksoarmut illunânut.

4 Tâpsoma innukattigêksuit aksorotivait attiptingnut, innuillo pitipait ittikapta attânut.
5 Kingormgutijaksaptingnik annerosugvigivâtigut, Jakob nagligijame ânanaudlarninganik, Sêla.
6 Gûde kongmuarpok igiakomijartokartillugo, Nâlegarlo tiptulausijartokartillugo.
7 Nertordlerluse imgeritse, Gûde nertordlerluse imgervigissiuk; nertordlerluse imgeritse, attannivut nertordlerluse imgervigissiuk.
8 Gûde attanniôngmat nunaksoarme illunâne; imgerutinnik imgervigissiuk.
9 Gûde attaniôvok nellojunnut; Gûde iksivavok iksivautamine ivsornaitome.
10 Innukattigêksuit attaningit kattimavut Abrahab Gûdingata innukotinginnut; Gûdib nunaksub sapputjingit pigingmagit; angijomik angijorortitaumavok.

IMGERUT XXXXVIII.

Zionib kuviasungninga Nâlekab ikajorninga sapputsiningalo tâpkoninga pivlugik.

Kôrab kittorngangita imgerutingæt.

2 NALEGAK angijôvok, okausiongînadlarlunelo Gûdipta iglugaseksoakotinginne, kakkakotingane.
3 Zionib kakkanga nuitatsiarpok, nunab illunât kuviasutigijanga, sivinganingane tachanêput attaniviksub iglugaseksoangit.
4 Gûde tâpkoa igloksoangine illitarijauvok sappulutatut.
5 Ahâgle attanît kattimalaukput illagêklutiglo (nuna) ulligarpât.
6 Tâpkoa tækkovut, tagva tattaminiarput; kakkilâdlarput kemâlutiglo.
7 Sajungnermut tikkitaulaukput tagvane, kappiasungnermullo ernisuktotut sorlo,
8 Unangârmut, umiaksoarnik serkomitsijomut.
9 Sorlo tussalaurapta tækkovavut mânna Nâlekab Zêbaotib iglugaseksoakotingine, Gûdipta iglugaseksoakotingine; Gûdib tâpkoa pairitsainarpait issokangitomut. Sêla.
10 Gûde pitsiarnît erkaumavavut Tempelekotingne.
11 Gûde sorlo attertut, taimaktauk nertornarnît tôkpok sillaksub issuanut; tallerpît tættæpok idluarnermik.

12 Zionib kakkanga kuviasukpok, Judablo panningit serri-
vut, idluarsainitit pivlugit.
13 Zione illumagissiuk, kaivalerlugolo, nuvogusingit kittis-
sigik;
14 Avaluksoangit kemergosigik, igloksoangit arvertarvigis-
sigik, okautigilugit perkovluse kinguvâksannut, pijomârtomê-
tunnut.
15 Gûde tâmna Gûdigitsainaraptigo issokangitomut: tâp-
soma tessiorpâtigut tokko tikkidlugo.

IMGERUT IL.

Sillaksub innungita pilloringningæt tokkome naggatekarpok.

Kôrab kittorngangita imgerutingæt imgerutigilugo.

NALAGITSE inukattigêksoangôjose illunase;
3 Kamatsiaritse sillaksoarmiôjose illunase, tamarmik inutu-
inait, angajokajallo, akluitut aklujullo illagêkluse:
4 Kanera illissimanermik okartuksauvok, ômattimalo issu-
maksarsiorutingit sillatuniôvut.
5 Siutiga manijomavara adsiujunnut. Harfelo attorlugo
nellaupsarutiksakka nellonairtitsomavakka.
6 Sôg erksijuksauvîk uvlune idluitune, tullerartima idluitul-
liningita illumakpánga?
7 Perkutimingnik sungertutekartut, akluinermingniglo pima-
riuterutiksakârtut.
8 Taipkoa nelliatalonêt kattangutine piulijungnangimago;
sattutiksamiglonêt Gûde tunitsivigijungnangilâ tâmna pivlugo.
9 Akkitoluadlarmat sattutiksak tarningit pivlugit, sapper-
paillo issokangitomut;
10 Innôtsainarmarkovlugo ittersamiglo tækkokonago.
11 Tækkogame sillatôjut tokkomattatauk sillaitutitut illis-
simaitutitullo, perkutitiglo kemagariakarmagit assimingnut.
12 Tamadsa omattingita issumangit iglutik issokangitomut
îtsainarniarmatta, innitiglo soraijuitsainarniarmatta, attingit
nertortauniarmatta nuname illunâne.
13 Taimaigalloarmat taimak nakorijautsainarungnangilet,
nergjutitulle pêrtaujuksauvut.
14 Pinniarningit tâpkoa sillainiotuinauvut; taimaigalloar-
mallo kinguvângita nertorutigivât kannermingnut. Sêla.
15 Nellavut kappianartovingme saukatitut, tokkub mikkik-
pait; idluitaillijulle attanniotivut tâpkonunga uvlarârsukut; tau-
tungit nungutauvut kappianartovingmut, tokkaviksakaratiglo.

16 Gûdible tarniga piuliniarpâ kappianartoviub pitsartuninganit; illaliormanga, Sêla.
17 Sivôrajutiginiarnago, kina akluileralloarpat, iglungata ânanaudlarninga angijoksôgalloarpat.
18 Tokkomine sunamik neksarniangimat, ânanaudlarningatalo mallingniangilâ.
19 Tarnine saimartigalloaruniuk inosermine, nertoralloarpattillo ajungitullivigilauravit.
20 Ainiarpok atâtagijame kinguvânginut, kaumajomik tækkojomâtsengitunnut.
21 Ila inuk opigijaugune sillatunekaranelo, tagva nergjutitun îpok nungutauniartotun.

IMGERUT L.

Kivgartornek nellâgôrtok Gûdemik.

Assafib imgerutâ.

GUDE Nâlegak pitsartojok okarpok, sillaksoarmiullo kaikovait sekkerngub nuilerninganit nippininga tikkidlugo.
2 Zionemit, ânanaumaringniojomit, Gûde keblidlarnermik kaulerkojivok.
3 Gûdivut aggerpok nippangertaililunelo; ikkoma nerridlartok sivurlerivâ, sillarnerluksublo kaivalerpâ.
4 Killak takpâne kaikovâ, nunalo, inukotine erkartoromavlugit.
5 Ivsornaitokotikka kattersorsigik uvamnut, angilauktut uvamnut tunnergutiksak pitjutigællugo.
6 Killaillo idluarninga okautiginiarpât; Gûde erkartuijôngmat. Sêla.
7 Inukotikka nâlagitse, uvanga okaromavunga; Israelitiôjose, uvanga kigligiudsivigijomavapse; uvanga Gûdeôjunga Gûdigivapsinga.
8 Tunergutise pivlugit pitlarlungilapse; tunnergutise ôtaksât sâmnêtsainaralloarmatta.
9 Tuktuvait pijomangilakka iglupsingnit, angusalluillonêt avalukotipse illuanit.
10 Omajut tamaita nappârtunêtut perkutigigapkit, nergjutillo kakkane, tagvane tausendeokattarlutik pissuktut.
11 Tingmitjat tamaita kakkanêtut illitarivakka, ômajullo nujoartut natername illunamassiatik sâmnêput.
12 Kâgajaruma, okautijomanajangilapse; nunaksoak perkutigigapko, tâpsomanêtullo tamaita.

13 Tuktuvavinetoromanasugivingâ, angusallublonêt aunganik imeromanasugællunga?
14 Kujalinermik tunnijilerit Gûdemut, angersimanerillo namaksitikit kotsingnerpângôjomut;
15 Kannoêtokarnerublo uvlungane nipliaviginga, tagva piulijomavagit, igvillo nakorijaksarivarma.
16 Idluangitomulle Gûde okarpok: Sôg igvit idluarijakka okautigivigît, angersimaneralo okkomilugo kannernut?
17 Illisainermik ômisugalloartotit egitsilutillo okausimnik tunnungnut.
18 Tigliktomik tækkoleraiguvit, tagva akpangerkattigivet, nulliarêngnermiglo asseroijut illagivâttit.
19 Kannît okarkovet idluitomik, okello pergaivok nellangainermik.
20 Iksivavotit kattangutillo okautigilukpet; anânavîllo erninga mangarpet.
21 Taimailiorpotit, uvangalo niplingilanga; tagva illiktuninasugivarma. Kissianele pitlaromavagit, pititsomavara ijikpît sângangnut.
22 Kamagitsetôk tamattominga Gûdemik puigortose, sukkutsiane sugautjerkonanga, piuliklertekarungnairkonnagolo.
23 Kujalinermik tunnijijub, tâpsoma nakorivânga, tamanalo apkutauvok Gûdib piuliklerninganik sakkertitserkovlunga tâpsomunga.

IMGERUT LI.

Tuksiarnek issumagijaujungnainek ajortunnit pivlugo.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo;
2 Nellautaijub Natanib tikkingmago, Batsebamut ittilaukârmat.
3 GUDIK saimarviginga pitsiarnît malliklugo, tappanikkalo pêjarkit napkiningnîtangijoksoak malliklugo!
4 Ubvatsialaunga idluitullinimnit, êpkejarlungalo ajornimnit
5 Idluitullimanera illitarilerapko ajortullimaneralo sâmnêtsainarpok.
6 Illingnut kissiane ajortullilaukpunga, idluitullilarmalo sângne, igvit idluatsainarkovlutit okauserne ivsornaitsiarkovlutillo erkartortauguvit.
7 Ahâk kinguvângnit ajortolingnit ernertarijaulaukpunga anânamalo ajornekarlune erniarilaukpânga.

8 Ahâk, miksekârnek sagvangitomêtok kuviagivet; illisimanermik ijersimajomik kaujimatiparma.
9 Ajortoêrotilaunga Isopemut ivsornaikovlunga; ubvalaunga kakornersaulerkovlunga apumit.
10 Tussarkolaunga kuviasungnermik erkiêrtornermiglo, saunit serkomilauktáttit kuviasulermerkovlugit.
11 Kênait ijilauruk ajornimnit, idluitullinikkalo illunaita pêjarkit.
12 Gûde ômamik ivsornaitomik sennalaurit illumne, tunnitsivigilungalo annernermik nutâmik nakkimarnijuitomik.
13 Pingujarniarnanga kênarnit, aksârtaililaungalo annernernik ajunginermik.
14 Manigulaungminga ikajornernut, annernermullo kuvianartomut maksoatilaunga!
15 Tagva tappatôjut apkosinernik ajochertoromavakka, idluitullijut sâlerkovlugit illingnut.
16 Piulilaunga akkiliksakarnermit aungmik, Gûde, Gûdigijagit, piulijigijagillo, okara idluarnernik nakorsarkovlugo.
17 Nâlegak kangasinâka aitartikik, kannera nertornarnernik okâlakovlugo.
18 Tunnergutit kuviaginginangne, taimainajarpat taimaitunnik tunnitsivigijomagalloarpagit; tunnergutillo ôtaksat namagingilettit.
19 Tunnergutit Gûdib kuviagijangit, annerniôvut serkomisimajok; ômamik kappiasuktomik serkomisimajomiglo igvit Gûde nachoniangilatit.
20 Zione ajungitullivigiuk saimarvekarnît malliklugo; Jerusalemib avaluksoangit sennalaukit.
21 Tagva idluarnerub tunnergutingit kuviaginiarpáttit, tunnergutit ôtaksat, tunnergutillo illuitut; tagva tuktuvait tunijauniarput Altarekotingnut.

IMGERUT LII.

Arusungnek Doegib kassêninga pivlugo. Davidib tettekarninga Gûdib sapputsininganik.

Davidib illisaininga imgerutigilugo;
2 Doege Edomitereojok, tikkitillugo Saulelo okautingmago okarlunelo: Davide tikkipok Ahimelechib iglunganut.

3 SOG tettitosârkît, attaneâlôjotit, pijaksaungitoâlungmik piniarungnaravit; Gûdib pitsiarninga soraijuitsainaralloartillugo?

4 Okait kassênermik issumalerpok, umgijautitut ipiktotut, annerpanaitotit!
5 Idluinek okautigingârpet ajungitomit, nellangainerlo idluartomit. Sêla.
6 Okautsit asserornartut illunaita ivlerivâttit, okaujotit nellangaitok.
7 Tamanna pivlugo Gûdib asserormaringniarpâtittauk, tigukallaniarpâtit nussungniarlutillo tuppermit, pêjarniarpâtillo inôjut nunangænit. Sêla.
8 Idluartullo tækkoniarpât, sivuraniarlutiglo, ijorutiginiarpâllo.
9 Ahâk takka angut Gûdemik sappulutakalaungitok; akluinermigle tettekalauktok, sôngolaukporlo kassênermine.
10 Uvangale nappârtotut orksoliktotut tungojortotut Gûdib iglunganêtuatsainaromârpunga; Gûdib pitsiarninga tettigitsainarpara issokangitomut.
11 Issokangitomut kujagijomavagit, igvit pinialaurangne namaktomik; attîllo nerriugijomavara pivianadlarmat ivsornaitokotivît sângine.

IMGERUT LIII.

Inuit asserorsimaningæt, piulijauningællo.

Davidib illisaininga, imgernermik illissimajomut imgerutigilugo.

2 SILLAITUT ômattimingne okarput: Gûdekangilak. Piungilet makkojungnartôlutiglo piniarlungninginnut. Tagvane ajungitullijokangilak attautsemiglonêt.
3 Gûdib killangmit innuit kittorngangit tækkonârpait, tækkojomavlune kina sillatomangât Gûdelo apperkutigingmangâgo.
4 Illunatigle uniorsivut, illunamassiatiglo ajulerput. Tagvane ajungitullijokangilak attautsemiglonêt.
5 Idluitullijulle illitarksileromangilet? innukotimnik nerrijut innûgutigilugit; Gûde nipliavigingilât.
6 Tagvanele erksivut erksijutiksakangitome; Gûdib tetjartivît sauningit siamartimagit. Kangusuktipâttit, Gûdib nachogingmagit.
7 Kannoktôk ikajortiksamik tikkitokarle Zionemit Israelitinnut, Nâlekablo innukotine parngnairsortát piuliligit! Tagva Jako kuviasugajarpok, Israelelo serridlarajarpok.

IMGERUT LIV.

Tuksiarnek piulijaujomamut.

Davidib illisaininga, imgerutigilugo nokakseralingnut;
2 Sifimiut tikkitillugit okarlutiglo Saulemut: Davide ijersimavok uvaptingne.
3 GUDE attikkut ikajulaunga, idluartomiglo sakkêvigilaunga aksorotjinernut.
4 Gûde tuksiarnera tussalauruk, kannerma okâlaningit timerolaukit.
5 Piojorijut makkitavigingmanga akkerartorlunga tettitosartullo tarniga unangmivât, Gûdelo pigingilât ijimik sângine. Sêla.
6 Ahâk Gûdib illigivânga, Nâlekab tarniga pairivâ.
7 Kassênek utteromârpok ômigijimnut. Asserorkit miksekârnît malliklugo.
8 Tagva tunnergutiksamik pijarijomik âtsivigijomavagit, attillo Nâlegak kujagilugo, taimak ajungitôngmat.
9 Igvit piulijgamga kappiagijamnit tamainit, ijîka ômigijikka pivlugit kuviasutiksamik tækkokovlugik.

IMGERUT LV.

Arusungnek kattangutit nellangaitut pivlugit.

Davidib illisaininga imgerutigilugo nokakseralingnut.
2 GUDE tuksiarnera tussalauruk, kennunikkalo ergutiniarnagit.
3 Kamagilaunga tussarlungalo, kannok ârusungnimne maksoasuêrama kêadlarlungalo;
4 Omisukte taimak nipliadlarmat, Gûdekangitorlo tettingmat; kanoêtomik aksakâtitsivigingmanga, ômamullo ômigivânga.
5 Omattiga kappiasukpok timimne, tokkublo erksinarningita tupvigivânga.
6 Sivuranermut sajungnermullo pijauvunga, kêongomijarnerublo ullikpânga.
7 Okalaukpunga: Kannoktôk esarokarlanga Taubititut, ovangat tinginajarkovlunga utternangalo.
8 Ahâk, tagva kemâjomadlarajarpunga, sunakajuitomêtsainaromalungalo. Sêla.

9 Errinisugajarpunga annigoerkovlunga akkonaksoarmit sillarnerlungmillo.

10 Ekit Nâlegak, okangillo adsigêgungnaitikit; pinniarlungnernik akkerartornermiglo tækkogama iglugaseksoarne;

11 Taimailiorsajokarpok uvlôtillugo unuamelo avaluksoangita kângine, siorniornekalunelo, sullijaksakalarmelo takkamane tâpkonane;

12 Kanoêtokartitsinek attanniotivok takkamane; sæglokitsinek uivêriklernerlo nûlungilâk apkosininginnit iglut akkorngænêtunnit.

13 Omigijimaungitub mamailisarmanga, tamana kenuêrsarutiginajartara; illulugvigijimaungitub angutauservigivânga, tagva ijerajarpunga.

14 Igville uvaptun înasugijauvotit, illanârijigivlutit, pairijigivlutillo, illagijigivagit.

15 Illanârêlunuk kachimiokattigêlauktoguk, arvertalauklunuglo kattimgajut akkorngæne Gûdib iglunganut.

16 Tokkomut opingartaulît, inôvlutik kappianartovingmut ijukarlît; kassênekarmat iglungine, ômattinginne.

17 Uvangale Gûdemut kaigarsugomavunga, Nâlekablo ikajorniarpânga.

18 Unnuktillugo uvlangotillugolo ketterartillugolo ârusugomavunga kêajomalungalo; tagva nippiga tussarniarpâ.

19 Tâpsoma tarniga piulivâ merngoêrsernekartilâlo tâpkonangat uvamnûromajunnit; akkerartortikka unnudlarmatta.

20 Gûde tussarniarpok mannigotitiniarpaillo; tâpsoma iksivajub tagvane itsaksoarmit, Sêla. Ablatsângorniangimatta, Gûdelo sivuragingilât.

21 Aggatik illivait illanârijanginnut, angersimaningalo serkomipât.

22 Kanningit piarnarnersauvut imub orksuanit unatadlarnerlo ômattinginêpok; okausingit kettulinersauvut orksumit, saviksoatuinaugalloarpullo.

23 Tussunitit pitikit Nâlekamut, tâpsoma pattangaitiniarpâtit, idluartorlo inilangajuinermêtsainarkoniangilâ soraijuitomik.

24 Igvillo Gûde ijukartitsomârpáttit ittersâlungmut. Auruktut nellangaitullo inôtsimik ketterarningit angujomângilait; uvangale tettigivagit.

IMGERUT LVI.

Tuksiarnek piulijaujomamut unangmiklertunit.

Davidib ivlerijanga, Taube okajuitok pivlugo tækkorngartet akkorngæne; Filisterit tigulaungmatsuk Gateme.

2 GUDIK nâpkigilaunga inuit êjômangmanga, uvlok nâlugo ômigijima tettivânga.
3 Akkerartortima êjomavânga uvlok nâlugo; unnuktut sorsungmanga, piojorijunik illusekarlutik.
4 Sivôrajarangama tagva tettigivagit.
5 Gûdib okausingit nertoromavakka; Gûde tettigijomavara, erksijomanangalo; uvingub suniarajarpângâ?
6 Uvlut tamaita okautsikka akkerartorasuarpait; issumangit illunatik taimailingavut idluitullivigijomavlunga.
7 Unnuktôvlutik kattingalerput, uttakkilutiglo, kingmîkalo nautsertorpakit, kannok tarniga angugomavlugo.
8 Kassêtoksôvlutik piulijaujuksaunajarkât? Gûde ningarlutit innukattigêksuit tâpkoa ijukartikit unnunga.
9 Kemânera kittilauruk, kugvikka pôlerkit pôkotingnut. Ila aglakotingne aglaksimavut.
10 Tagva ômigijikka utteriakarniarput niplianiaruma. Tamana nellungilara, Gûdib illigingmanga.
11 Gûdib okausingit nertoromavakka, Nâlekab okausingit nertoromavakka.
12 Gûde tettigivara erksitaililungalo inuit suniarungnarpângâ?
13 Gûde angilaukpagit kujagijomagapkit.
14 Igvit tarniga piulilaurangne tokkomit, ila ittiggakka koitarnermit, agvertarungnarkovlunga Gûdib sângane inôjut kaumaningæne.

IMGERUT LVII.

Tuksiarnek ômisuktut pivlugit.

Davidib ivlerijanga imgerutigilugo: Asserorkonago Saule kemâgamiuk kairosungmut.

2 NAPKIGILAUNGA, Gûde nâpkigilaunga: tarnima tettigingmattit, esarokpîllo tachaliningane serngnigijauneksiorpunga, kanoênek kângerkârtinago.
3 Nipliadlarpunga. Gûdemut kotsingnerpângôjomut Gûdemut kappiagijamnik nungutsijomut.
4 Tilliklerpok killangmit ikajorlungalo, kangusuktitsivok êjimnik, Sêla. Gûde tilliklerpok saimanerminik miksekârnerminiglo.
5 Tarniga Loevit akkornganêpok, ikkomamik nutiktarnekartitsijut akkorngæne nellavunga; innuit akkorngæne, kig-

gutiggit kallugiangojunnik, karkjôjunniglo, okaggillo saviksoangôjunnik.
6 Gûde killaub kollânut kangattarit, opinarnillo pile nunaksoarmut illunanut.
7 Nullutjat ningitilaukpait arvertarnimnut, tarnigalo nênerpât kannunga; sâmnelo ittersamik aggalaukput, ijukarvigilugolo nangminek, Sêla.
8 Omattiga oppallungêrsimavok, Gûde ômattiga oppalungêrsimavok imgeromavlunga, nertordlerlungalo pêrkovlunga.
9 Tuppalerit nertornarnîk; tuppaleritik Psaltere Harfelo! Uvlarârsukut tuppagomavunga.
10 Nâlegak kujagijomavagit innukattigêksuit akkorngæne; nertorlutit imgervigijomavagit innuit akkorngæne.
11 Pitsiarnit pingmat killaub îninga tikkidlugo, miksekârnillo nuvuját tikkiningit tikkidlugit.
12 Gûde killaub kollânut kangattarit, opinarnîllo pile nunaksoarmut illunanut.

IMGERUT LVIII.

Arusungnek mangatsijut idluitut pivlugit.

Davidib ivlerijanga imgerutigilugo, asserorkonago.

2 OKAJUIKISE, okaromanginapse idluartomik, erkartuijomanaselo nertornartomik, illipse kittorngaujose innungnut?
3 Ila pijarælluse idluitullivose nuname, nokaraselo aggapsingnut piniarlungnernik attorpose.
4 Gûdekangitut mumiksimavut anânab timinganit; sæglojullo tammarput anânab timinganit.
5 Tokkonartungæt kuglugitsab tokkonartungatut-îpok; otteretut (kuglugiak) tussajuitotut siutitik simikpait;
6 Tussarlungitotut angakoktortub nippinganik, namaktomik angakoktorungaralloartub.
7 Gûde kigutingit kaninginne serkomikit; Nâlegak Loeviarkat tulloriangit tuggarlugit serkomikit.
8 Auksarlit immektut kôktotut tagvunga. Karkjumingnut orlertorput, tâpkoale kippisimajutitut îput.
9 Nungulerput sorlo akkopijok auksarmat; arnab alliktuangatut sekkinek tækkolungilât.
10 Ukkusikotisse missigerkârtinagit orpinik kakkilautelingnik pêjarniarpait tagvainak ullajujaksoarmut.
11 Idluartok kuviasungniarpok akkiniarnermik taimaitomik tækkogune, ittikkánelo mitsuktiniarpait Gûdekangitub aunganut;

12 Innuit okarniarkovlugit: Ahamarik idluartok akkekar-
alloarpok! ila Gûde erkartuijôvok nuname.

IMGERUT LIX.

Tuksiarnek ikajortaujomamut Gûdemut ômisuktut sôngojut akkerartorlugit.

Davidib ivlerijanga, asserorkonago; Saul tilliklertillugo, iglungalo udsertortaukongmago, tokkotsomavlugo.

2 PIULILAUNGA Gûdîk, ômigijimnit, sappumijarlungalo
akkerartortimnit.
3 Piulilaunga idluitullijunnit, ikajorlungalo auruktunnit!
4 Ahâgle Nâlegak, tarniga terliarasuarpât; sôngojut kat-
timalerput akkerartorlunga, idluitullinekarnanga ajornekarna-
ngalo.
5 Pitjutaunanga akpangerput, oppalungaijarlutiglo. Tuppa-
git pachrearomavlunga tækkolutillo!
6 Ila igvit Nâlegak Gûde Zêbaot, Israelib Gûdinga, tuppa-
git, nellojullo illunaita nellipsarkit; idluitullijut nertornangitut
tâpkoa nelliallonêt saimarviginiarnago pît, Sêla.
7 Unnungme utterniarput, miagôrlutiglo kingmititut, akpa-
ngerniarlutiglo sunatuinarnut iglugaseksoarne.
8 Ahâk okagallakput kannekadlarlutik; saviksoakarpok
kangasinângine: kiale tussaralloarkaûk?
9 Igville Nâlegak ijoriniarpáttit, nellojullo illunaita mittau-
tiginiarpáttit.
10 Pitsartuningit pivlugit tettigivagit; Gûde sapputsauvi-
gigapko.
11 Gûdima pitsiarningata pachrearpânga; Gûdib kuviasu-
tiksamnik tækkokovânga ômigijikka pivlugit:
12 Tokkotailikit, innukotikka puigorkonnagit tamattominga,
siamartikille pitsartunernut, ijukartilugillo unnunga, Nâlegak
sappulutarijavut.
13 Kangasinângita okausingit ajornetuinauvut; tamanna
pivlugo angujaujuksauvut pimariuterninginne, okarnerlotjini-
ngit, sæglonerillo unipkautigijangit pivlugit.
14 Kaningajârlutit nungukit; nungukit sunaungerkovlugit
tukkiserkovlugillo Gûde attaniojôngmat Jakokune sillaksub
nâninga tikkidlugo. Sêla.
15 Unnungme utterniarput miagôrlutiglo kingmititut, ak-
pangerniarlutiglo sunatuinarnut iglugaseksoarne.

16 Akpangerniarput sunatuinarnut, nerkiksat pivlugit, okalokiniarlutiglo akkeartorlungikunnik.
17 Uvangale pitsartunît imgerutigijomavara uvlâkullo pitsiarnît nertoromavara; igvit sapputsauvigigapkit, kemâviksarilutillo kappiasungnimne.
18 Igvit pitsartutigijagit imgervigijomavagit; Gûde sapputsauvigigapko, Gûdigivaralo nâpkigosuktok uvamnik.

IMGERUT LX.

Tuksiarnek sâlakaromamut ômisuktunik.

Davidib ivlerijanga imgerutigilugo ajochertutiksarilugolo.
2 Sôrsulaukârdlune Siriamiunut Mesopotamiamêtunnut, Siriamiunullo Zobamêtunnut; Joabe utterlune Edomiterit 12000 dit ullimârmagit naksarme sioraujalingme.
3 GUDE ajáktuilauktotit siamartitsilauktotillo uvaptingnik, ningalauktotillo, ama mannigortigut.
4 Nunamik koksalâtitsilauktotit, kopluilauktotillo napvangit âkilaukit; aulangmat.
5 Igvit innukotitit okumaitomik tukkiserkolaukpáttit, immertilaukpaptigut Weinemik amainartomik.
6 Taimaigalloarmat saimat tunnilaukpet sivoragijingnut, nappaulerkovlugo miksekârnek pivlugo, Sêla.
7 Nægligijattit piulijaukovlugit, ikajulaurit tallerpingnut, tussalutalo!
8 Gûde okarpok ivsornaitovingmine, tamanna pivlugo kuviasukpunga: Sicheme avitsomavara, Suchotiblo naksanga ôktoromavara.
9 Gilead perkutigivara, perkutigivara Manasse; Efraim sapputsauviksauvok niakumnut; Juda tunnijijigivara perkojannik.
10 Moabe ubvarvigivara; ittigagutiga egipara Edomib kânganut; Filistêab igiakomijarvigilinga!
11 Kia tessioromavânga iglugaseksoarnut sôngojunnut? Kia aiparivânga Edomemut?
12 Igvit piniarniangilatit Gûde, ajáktuilauktotit uvaptingnik, aulalungitotillo, Gûde, kattimgajokotivut illagilugit?
13 Ikajornekartitigut kappiasungniptingne; innuit ikajorningæt piutsengimat.
14 Gûde illagilugo pinniarnersoarnik piniaromavogut; tâpsoma ômigijivut tullerniarpait.

IMGERUT LXI.

Attanniub tuksiarninga upputsaujomamut.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo nokakseralingnut.

2 GUDE nipliadlarnera tussalauruk; tuksiarnera kamagilauruk.
3 Nunab issuanit nipliavigivagit ômattiga kappiasulerangat; tessiorlaunga kairtomut innornartomut uvamnut.
4 Igvit sungertutigigapkit, nuvugosengovlutit sôngojok, ômisuktub sângane.
5 Tuppit iglomêvigitsainaromavara issokangitomut, tettekaromalungalo esarokpît sapputsauvingata attâne, Sêla.
6 Igvit Gûde angernera tussalaurangne; tunnitsivigivarma tâpkoa atternik sivôrajut kingormgutijangænik.
7 Attannek tunnitsivigivet innôtsemik sivitôjomik, Jâringit soraijuerkovlugit issokangitomut;
8 Gûdib sângane iksivatsainarkovlugo; saimanermut miksekârnermullo sapputsaukolauruk.
9 Tagva attit nertorlugo imgervigijomavara issokangitomut, angernikka akkilerlugit perkovlunga uvlut tamaita.

IMGERUT LXII.

Ingilanganek Gûdib sângane.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo Jedutunemut.

2 TARNIGA innilangavlune uttakkivok Gûdemik; tâpsomangat ikajortaunera pivok.
3 Tâmna kairtorivara, ikajortigilugolo, sapputsauvigilugolo, angijomik aulaniarkonanga.
4 Kannok akkunêrtigijomik illunase attausek unangmivissiuk, inosêrotitsomavlugo, iglub sennerangatut ochungajotut, karmaktullo serkomisimajotut?
5 Kachimiokattigêtuinarput kannok pôktoninganit ajáktoromavlugo, sæglonernik attaruilivlutik, saimartitsivut kanermut, ômamele ôkarnerlotjivut, Sêla.
6 Tarnîk, innilangalutit Gûdemik uttakkituinarit; nerriungnera tâpsomangat pingmat.

7 Tâmna kissiat kairtorivara, ikajortigilugolo, sapputsauvigivaralo aulaniarkonanga.
8 Piulijauviksara nertornautiksaralo Gûdemêpûk; pitsartunima kairtunga, tettiksara Gûdemêpok.
9 Inôjose tettigitsainarsiuk sorairase; ômattise nâvissigik sânganut; Gûde tettigivavut, Sêla.
10 Innuille kittorngangit sunaungimarikput; innuit pijariakortojut sæglopakputtauk; kiktitautingne okinersauvut sunaungitomit unnuktôgalloarlutik.
11 Aksorornermut aksârnigaujut sungertutiginiarassigik, tettekaraselo ivartaujunik. Akluinermik tunnitsiviogupse, ômattise ungakoniarassigik tamattominga.
12 Gûde okausekalaukpok tussakattartamnik: Gûdib pitsartunek pigingmago.
13 Igvillo Nâlegak saimarvikarpotit; illunaita attunit akkilêvigigangne pinniarningit malliklugit.

IMGERUT LXIII.

Tussunek kivgartornermik Gûdemik, idluartomik.

Davidib imgerutâ, Judakut sunakajuitunganêdlune.

2 GUDE, igvit Gûdigivagit; uvlârârsukut kenneromavagit; tarnima kêniarvigivâtit, uviningma kêmitigvigivâtit nuname ipterilingajome, pannertomelo immekangitome.
3 Tagvane illingnut tækkosarpunga ivsornaitovingmêtotit, tækkojomadlarama ajugakanginernik, opinarnerniglo.
4 Saimarvekarnît namanersaungmat innôtsemit. Kangasinângma nakorijomadlarpâtit.
5 Taimak nertoromanajarpagit innôsera nâvlugo, aggakkalo kollangiutitilugit atterne.
6 Tagva tarniga namaksinajarpok orksumut orksulingmullo sorlo, kanneralo kangasinângnut kuviasuktungnut nertordlerajarpok.
7 Erkaumajarangapkit inangavimne, tagva okautigivagit unnuab pigârvingit nâlugit.
8 Igvit ikajortigigapkit, esarokpîllo tachaliningane nertordlerpunga.
9 Tarnima ungagivâtit, aggakpît tallerpikpît pattangaitipânga.
10 Taipkoale asseroinasuartut tarnimnik, ijukariakarput nunab ittininginnut.

11 Tunnijauniarput sâviksoarmut, terrianianut illinganiarput.
12 Attannerle kuviasungniarpok Gûdeme; illunatik nertorniarput angerutekartut tâpsominga; kannit sæglojut simiktaujuksaungmatta.

IMGERUT LXIV.

Davidib tuksiarninga sapputijaujomamut.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 GUDE ârusuktillunga nippiga tussalauruk; inôsera sapputilauruk ômisuktub kappianarninganit.
3 Ijilaunga idluitut kachimioningænit, idluitullijut unurninginnit,
4 Okarmingnik kênaksaijut saviksoatut, okautsinnullo orlertortut karkjunnut sorlo,
5 Angigutsivlutik idluitailijok pittigomavlugo; tagvainak pittikpât illerasugatik.
6 Nekkoksitiput ingmingnik idluitomut; unipkârlutik kannok nikkanik illijijomagamik, okarlutiglo: Kia tækkojungnarpagît?
7 Nellangainermik sagvaivut: Pijarêrpogut nachvârtautsiartomik pingitsertortomik (okarput). Illunatiglo attunnit ômattingit illungillo ittersangôvut nettekangitut.
8 Gûdible tagvainak pittingniarpait karkjumut, tâniakovlugit.
9 Okangita nangminingita ochotitsomârpait; tâpkoninga tækkojut illekettamaromârput.
10 Innuillo illunatik sivôrajomârput unipkausekarniarlutiglo Gûdib pinniarninginnik, kamaniarlutiglo tâpsoma pinniarninginnik.
11 Idluartut Nâlegak kuviasutigijomârpât, tettigijomârlugolo, ômattillo idluitailijut illunatik tamna nertordlerutigijomârpât.

IMGERUT LXV.

Kujalitiksât nertordlerutiksâllo Gûdib ajugitullingit pivlugit.

Davidib imgeruta imgerutigilugo.

2 IGVIT, Gûde nertortauvotit innilanganerme Zioneme, igvillo akkilêvigijauvotit angervionernik.
3 Igvit tuksiarnernik tussarpotit, tamanna pivlugo uviniggit illunætik opakpâtit.
4 Idluitullinipta nênidlarpâtigut; igvit ajornivut issumagijungnailaukittôk.
5 Pilloridlarpok igvit annerijet, innekarkojello iglorusingne. Namaksijautitigut iglovît, Tempelekotivît perkutinginut.
6 Kappianarlutit idluarnerme, kiojomavaptigut, Gûde piulijaujutiksavut, sungertutiksaujotit nunaksub issunginnut kanningitunnut tamainut, imarbiksoarmullo.
7 Kakkanik atsungersijok pitsartunerminut, tapserusersimajorlo sôngonermik.
8 Imarbiksub iktullijaninginik saimarsaijotit, mallingità iktullijarninginik, innukattigêksuillo perajarludlarninginik.
9 Nunakartut issungne nellonaikutetit kakkilârutigilugit perkovlugit. Nertordlertipâttit aulajut, tamangne uvlâkut unnukullo.
10 Nuna nellipsarpet, imekartilugolo, akluitidlarlugolo. Gûdib puailaviârsunga imekarpok nâmamariktomik. Tâpkoa kakkôjaksakotingit perutsiakovâttit, tâmna nunna taimak âkiksolaukârungne.
11 Perorsêviub ittersangit imertipâttit, makpiterarsimaningillo manniksarpâttit; sillalungmut akkitipet, perortungillo pitsornartipâttit.
12 Igvit Jare pinarnartipet pitsiarnernut, ittikkavillo tumingit orksumik kusserput.
13 Sunakangitub perorsêvingit orksuliovut kuttekarlutik, kakkârulaillo kuviasukput.
14 Naternait nâmavut saukânik naksallo kakkôjaksakarput akkulaidlartunnik; igiakomijartokarpok imgertokarlunelo.

IMGERUT LXVI.

Kajungersainek Gûde opigilugo kujagilugolo tessiorningninga innukutiminik pivlugo.

Imgerusek imgerutigilugo.

NUNAUJOSE illunase Gûde igiakomijarvigissiuk,
2 Attingata opinarninga imgerutigissiuk, nakorissiuk ânanaudlartomik:

3 Gûde okautissiuk: Ila˙ tattamnadlarput pinniarnitit! Omigijivit kennuviginiarpâtit pitsartunersoarnit pivlugo.
4 Nunab illunât tuksiarvigilitit, imgervigilitillo nertordlerutiksanik; attit imgervigilitsuk nertordlerutiksánnik, Sela.
5 Kaititse tamaunga tækkonârluselo Gûdib pinniarninginnik, tattamnadlartub pinniarnermine innuit kittorngangita akkorngæne.
6 Tâpsoma imarbik ablatsangortipâ ipterilingajomut; kôksoakut pissuklutik pivut; tamanna kuviasutigivavut tâpsomane.
7 Attanniôtivok pitsartunerminut issokangitomut, ijikita innukattigêksuit tækkonârpait. Kemaijut tâpsominga angijorortitsungnarniangilet, Sêla.
8 Innukattigêksoangojose Gûdivut nertorsiuk, nertortauninga tussartaule.
9 Tarniptingnik inôsekainartitsijok, ittikaptingniglo koitartailititsilune.
10 Igvit Gûde ôktulauraptigut êpkejarlutalo sorlo Silbere illakarungnaititaungmat.
11 Nuvogusermut parngnanairsortautilaukpaptigut, okumailutamik illijilaukpotit makkitiptingnut.
12 Innungnut pergaukolaukpaptigut niakuptigut, ikkomame imânelo ilaukpogut; igville annilaukpaptigut, nekkoksitilutalo.
13 Tamanna pivlugo iglungnut aijomavunga tunnergutiksalijarlunga ôtaksanik, akkilêvigijomavlutillo angernerilauktamnik;
14 Sorlo kangasinâka aitarlaurapkik, sorlolo kannera okalaungmat kappiasungnimne.
15 Tunnergutinnik ôtaksanik orksulingnik tunnitsivigijomavagit, saukat angusallunginit pujôktunit; tunnijijomavunga tuktuvângnik, angusalluit illautillugit. Sela.
16 Kaititse tamaunga, tussaluselo, illunase Gûdemik sivôrajose, unipkâromavunga sumik tâpsoma pinnialauktanginnik tarnimnut.
17 Kanimnut nipliavigilaukpara, nakorsarnerlo mânna okamnêpok.
18 Omattimne idluangitomik kajusimanajaruma, Nâlekab tussarajatsengilânga.
19 Gûdible tussalaukpânga, kamagilugolo kennunima nippinga.
20 Nertortaule Gûde tuksiarnimnik nacholungitok pitsiarnerminiglonêt allailungitok uvamnik.

IMGERUT LXVII.

Gûdib saimarsainingata innukattigêksoarnik tamainik nakorijauninga.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo nokakseralingnut.

2 GUDE saimarvigitigut, pitsartutilutalo; tâpsoma kênaminut kaumaksarlitigut, Sêla.
3 Apkosininga illitarijaukovlugo nuname, nellojullo akorngane piuliklerninga.
4 Gûde innukattigêksuit kujagivâtit; innukattigêksuit illunatik kujagivâtit.
5 Innuit kuviasukput igiakomijarlutiglo, innukattigêksuit namaktomik idluarsarangne, innuillo nuname aulagangne, Sêla.
6 Gûde, innukattigêksuit kujagivâtit, innukattigêksuit illunatik kujagivâtit.
7 Nuna perortuminik sakkêvok. Gûdib Gûdipta saimartilittigut.
8 Gûdib saimartilittigut, nunablo issungita illunatik sivôragijaksarivât.

IMGERUT LXVIII.

Gûdib nellojungnaititsininginik ânanânik. Tækkosarnek Kristusib killaliarninganik ânanaudlartomik.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 GUDE makkile, ômigijingit siamartitaukovlugit, illulugvigijingillo kemâlugo perkovlugit.
3 Pêjarkit, sorlo isserluk pêjartaungmat; sorlo igupsaujârtut orksungita tangit auksilermatta ikkomamut, taimak Gûdekangitut nungutaujuksauvut Gûdib sângane.
4 Idluartulle kuviasuktuksauvut, serrijariakarlutiglo Gûdib sângane, ômamullo erkiêrtoriakarput.
5 Gûde imgervigissiuk, attinga nertorlugo imgervigissiuk, Apkosineliorsiuk, tâmna sunakajuitutigut pijok tamaunga; Nâlekamik attekarpok; igiakomijaritselo sângane.
6 Atâtaujok illiârsungnut, idluarsaijôjorlo uigarnernut; Gûdeojok inimine ivsornaitome.

7 Gûdeôjok kittorngisuitunnik tunnijijok kittornganik iglungit tættælugit; parngnanairsortaujunnik annitsijok nelliutome idluartome, kemaijuniglo (Nâlekamik) ajoksarnartovingmêtsainarkojijok.
8 Gûde inukotivît sivurngæne ingergalauravit, arvertalauravit, sunakajuitome, Sêla.
9 Tagva nuna sajukpilulaukpok, killaillo kussilaukput Gûdib sângane; Sinai tâmna, Gûdib, Israelib Gûdigijangata sângane.
10 Sillalungnermik nekkoksinartomik kovisilaukpotit Gûde, kingormgutijallo nukkingerotisimalauktut nukkiksalaukpáttit.
11 Kattimgajokotitit innekalaukput tagvane. Gûde pattangajut nekkoksitipáttit pitsiarnernut.
12 Nâlekab okautsit tunnivait okalajutigut okautsinik tussarnertunnik amisutigut.
13 Kattimgajoksuit attaningit kemâmavut, kemâmavut! arnablo aulatsijub iglome aksârnigaujut aviklugit aitutigivait.
14 Avalut illuane merngoêrserupse, tagva keblernekarpok Taubit esarungititut, Silberemik sillapârsimajut, merkokartullo, Goldemik tungojortamik sillapârsimajunnik.
15 Ajugakangitok attannernik siamartitsikpat tagvane, tagva kannerpok Zalmonib kakkangane.
16 Gûdib kakkanga kakkauvok pitsornartok, kakkauvok kingiktok pitsornartorlo.
17 Kakkaujose kingiktose sôg tækkosarkise? Gûde kuviasutekarpok kakkame ômane inekaromavlune, Nâlegarlo tagvanêtuatsainarivok.
18 Gûdib aksalloalekotingit, tausendit tausendertorlugit unnuktigijôvut; Nâlegak tâpkoa akkornganêpok Sinaimêtut ivsornaitome sorlo.
19 Igvit kongmuarsimavotit, parngnanairsimavik parngnanairsortautilaukpet, tunnergusiannik pilaukpotit innungnut illingajuksanik, kemaimajunnuttauk, Gûde Nâlegak tagvane innekarkovlugo.
20 Nâlegak nertortaule uvlut tamaita. Gûdib nangmagakartipâtigut, ikajorpâtigulletauk, Sêla.
21 Gûdekarpogut ikajortemik, Nâlegakarlutalo Nâlekamik, piuliklertemik tokkomit.
22 Gûdible ômigijime niakungit egilugit serkomitsomârpait, tâpkoa kabsingit, agvertaranertut passijaksaunermingne.
23 Nâlegak okarpok: Basanemit uttertitsomavakka; uttertitsomavakka imarbiksub ittininginnit.
24 Ittigarnik missukserkovlutit aungmut, kingmikotivîllo okangit alluktorkovlugit tamattôminga ômisuktunnit.
25 Tækkuksauvok kannok igvit Gûde ingeraravit, kannok igvit Gudiga attanneralo ingeraravit ivsornaitovingme.

26 Imgertut sivurliovlutik arvertarput, tungâne nokaksera-
lingnik attortut niviarsijat killausijartut akkorngæne.
27 Gûde nertorsiuk kattimaniksane, Nâlegak, illipse Israe-
lib puailavinganit pijose.
28 Tagvanêpok Benjamin mikkijok attaningæt, Judakut
angajokângit, kattimgajoksoatik illagilugit; Sebulonekut anga-
jokângit, Naftalikut angajokângit.
29 Gudivît nâlegauvît âkilaukpâ; sôngolerit Gûde piniar-
nerne uvaptingnut.
30 Tempelekotit Jerusalemêtok pivlugo attannît pilliutinik
âtsiviginiarpâtit.
31 Omajok ivît suvluggit akkorngænêtok suaruk, angasalluit
unurningit, innukattigêksuit nochangita akkorngæne pâmakter-
kovlugit, kênaujanik Silbereôjunik najortekarlutik. Tâpsoma
innukattigêksuit unatarosuktut siamartipait.
32 Egiptenemiut angajokângit tikkitsomârput, Etiopiamiut
aggatik issagomârpait Gûdemut.
33 Attaniôviôjose nuname, Gûde imgervigissiuk, nertor-
dlerluse Nâlegak imgervigissiuk, Sêla.
34 Tâmna ingergajok killait killangita kângine pigiarner-
mit. Ahâk kallungne aularkoniarpâ, pitsartunerub kallunga.
35 Gûde pitsartunekarle. Tâpsoma ânanauninga Israelib
kanganêpok, pitsartuningalo nuvujanêpok.
36 Gûde tattamnarpotit ivsornaitovekotingne. Gudeôvok
Israelemut, sôngonermik pitsartunermiglo tunnijijok inugiar-
toksoarnut. Gûde nertortaule.

IMGERUT LXIX.

Messiase âniajok.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

2 GUDE ikajunga; imek tarniga tikkilugo pingmat.
3 Kivivunga akkilupingmut ittijomut tungaverkangitomut;
tikkipunga imiksuit pârpalatsijut illuænut, ulliublo ipititso-
mavânga.
4 Nipliangorpunga, torkluga katjaráksimavok, tautugara
nungulerpok, taimak akkunêrtigijomik uttakkijariakarama Gû-
dimnik.
5 Pitjutekaratik illuluktut ômisuktut uvamnik, tâpkoa un-
nurnersauvut nutjánit pigijamnit niakumne. Sullinatik ômi-
suktut uvamnik asseroijullo, pitsartojoksôvut. Akkilêjariakar-
punga aksârnerilaungitamnik.

6 Gûde sillainera kaujimavet, akkiliksakkalo ijersimangilet sângne.
7 Nerriuktut illingnik kangusuktitaukoniarnagit uvamne, Nâlegak, Nâlegak Zêbaot; kangusumut aupalerkoniarnagit uvamne, kennertut illingnik, Israelib Gûdinganik.
8 Pivlutit mamailisartaunelijarama, kênara nâmavok kangusuktitaunermik.
9 Tujormijangolerpunga kattangutimnut, illitarijaunangalo anânama kittornganginnut.
10 Illungertornerub igluit pivlugo nungutimanga, okautekaluktullo illingnik okarnerlungningita tupvigivânga.
11 Kêajungalo nerritaililungalo illapsungnartomik; mittautigijauvungalo tappilugo aglât.
12 Attisimavunga pôksaijamik, okausiovakpungalo tâpkonunga.
13 Ittertarvingme iksivajut kannekadlarvigivânga, immerkattauvingnelo imgertigivânga.
14 Uvangale tuksiarpunga, Nâlegak illingnut nelliutome kuvianartome; Gûde pitsiatoksonît pivlugo tussalaunga ikajornernut nertornartomut.
15 Piulilaunga akkilupingmit, kiverkonanga; piulijaukovlunga illulugvigijimnit, imânillo ittijomit.
16 Ullitornek ippititserkonago, ittinerlo êserkonago uvamnik, ittersâlublo pânga kollimne kôkonago.
17 Tussalaunga Nâlegak, pitsiarnît mannigornarmat; sâviginga nâpkiningnersoarnît malliklugo.
18 Kênaillo ijerniarnago pît kivgakotingnit; kappiasukama tussasâlaunga.
19 Tarniga najulauruk piulilugolo, kippaludjarlaunga ômigijikka pivlugit.
20 Mamailisartaunera kangusuktitauneralo illerasuktitauneralo nellungilettit; akkerartortikka illunaita sângnêput.
21 Mamailisartaunerub ômattiga serkomipâ kappiasuktilungalo. Uttakkivunga illapsugosuktokaralloarmangât uvamnik, pittakangilarle; mannigoijunniglo, nachvâtsengitungale taimaitunnik.
22 Sungarmik nerritipânga, sêrnartomiglo immertipânga imerungnimne.
23 Nerrivingæt nigangortuksaule sângine, akkiniarutigilugolo, mikkigiarilugo pigilitsuk.
24 Ijingit takpêlit tautukonagit; koktorangillo ajalutsainarlit.
25 Nâpkigosujuinernik koverikit, ningarnivîllo illungertortub tiguligit.
26 Iglungit innuêrutsaulit, innukaranelo tuppingine iglokartunnik.

27 Annaulilauktet unangmingmatsuk, ikkilertavîllo âniani-
ngit akpautigivait.
28 Ajortunnut kattakattarlit, perkonagit idluarnernut.
29 Pêjartaulit inôjut aglanginnit makpertanit, idluartullo
aglakassiutitaukoniarnagit.
30 Uvangale pattangavunga, âniadlarlungalo. Gûde ikajor-
nivît sapputilinga!
31 Gûdib attinga nertoromavara imgerumut, angijomiglo
opigijomavara kujalinermut.
32 Tamana Nâlekab kuvianarnersariniarpâ tuktuvangmit,
naksulingmit kukkilingmillo.
33 Pattangajut tækkovât kuviasulutiglo; Gûdemiglo ken-
nertut ômattingit ômaniarput.
34 Nâlekab aklujut tussarmagit, parngnanairsortaumajoko-
tinnelo nachogingilait.
35 Killaublo nunablo, imarbiksublo, tamaitalo aulajut tâp-
konane nertorlitsuk.
36 Gûdib Zione ikajorniarmago Judablo iglugaseksoangit
iglugaseliorniarpait, tagvane iglokartokarkovlugo, perkutigijau-
kovlugillo.
37 Kivgangitalo kinguvângita kingormgutijomârpait; attinga-
niglo naglingniktut tâpkonanêtuatsainaromârput.

IMGERUT LXX.

Tuksiarnek ikajortaujomamut.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo erkaumanermut.

2 ERRINISUGIT Gûde piulijomavlunga, Nâlegak, ikajor-
lunga.
3 Kangusuglît, kangusuktitaulîllo tarnimnik pijugaklertut;
kingorpiosartitaulît mittautaulîllo idluitomik pekarkojijut
uvamnik.
4 Utteriakarlît kangusumut, nipliajutekartut uvamnik:
Takka, takka!
5 Kuviasuglît, serrilîllo illingne, illingnik appertsutekartut;
piuliklernerniglo naglingniktut, okatsainarlît: Gûde nertor-
taudlarle!
6 Uvangale pattangavunga, akludlarlungalo; Gûde kaisâr-
viginga. Igvit ikajortigivagit, piulijigilutillo; Nâlegak mullu-
niarnak!

IMGERUT LXXI.

Tuksiarnek piulijaujomamut.

NALEGAK tettigivagit; kangusuktitaukoniatsengilaungatôk.
2 Piulilaunga idluarnernut, ikajorlungalo; siutit manniuk uvamnut, piulilungalo.
3 Torkorviksakauteôlaurit sôngojok uvamnut, kemâvigitsainarungnartara, angilauktotit ikajoromagamga; igvit kairtorigapkit, serngnigijiksakautigigapkillo.
4 Gûdîk ikajulaunga Gûdekangitut agganginnit, idluitub attanniâlojub aggâlunginnit.
5 Igvit nerriungnerivagit, Nâlegak, Nâlegak sungertutigijara innuosungnimnit.
6 Igvit tettigilaukpagit anânab timinganit, igvit anânama timinganit nussulaukparma. Nertordlernera sângnêtsainarpok.
7 Unnuktunnut tattamnartotut îpunga; igville sungertutigivagit sôngojok.
8 Kanera tættæle nertordlernermik illingnik, nakorsarnermiglo illingnik uvlut tamaita.
9 Eginiarnanga innutokaunimne; kemangniarnanga sangêniaruma.
10 Omigijikka okarmatta akkerartorlunga, tarnimniglo pinasuartut, kachimiokattigêkput,
11 Okarlutiglo: Gûdib kemakpâ; udlanigitse, tigulugolo, piuliklertekangimat tagvane.
12 Gûde ungasingniarnak uvamnit; Gudîk errinisugit ikajoromavlunga.
13 Kangusuglît nungutaulîllo tarnimnik akkerartortut; kangusuktitaunermut mittautaunermullo imusertaulît, kanoênimnik kennertut.
14 Uvangale nerriutsainaromavunga, nertortaunîllo tamât angijorortitsomavara.
15 Kanerma idluarnît okautigijaksarivâ, uvlut tamaita piuliklernît; kittitsungnangitakka.
16 Arvertaromavunga Nâlekab, Nâlekab pitsartuningane; idluarnît nertoratuarijomavara.
17 Gûde igvit innuosungnimnit ajochertorlaukparma; mannalo tikkidlugo tattamnartullînitit okautigivakka.
18 Kemangniarnangatauk innutokaunimne kêrtoniaruma; tallit okautigilugo perkârtinanga kittorngat kittornganginut, pitsartunîllo, illunainut tikkitsomârtunnut sulle.
19 Gûde idluarnît pôktovok, pinniarnersoarnik piniartotit. Gûde kia adsigivâtît?

20 Igvit tukkisitilauramga kappiaktoanermik akkulaitomik angijomiglo, annapiktiparmalo, kagvertilungalo nunab ittininginnit.
21 Angijorortidlarparma, mannigormilungalo.
22 Tagva kujagivagittauk Psalterisijarnermut nertornarnît pivlugo; imgerlunga nertorpagit Harfesijarlunga, igvit hailigeôjotit Israeleme.
23 Kangasinâka igiakomijarpûk nipliajorvigigupkit, tarnigalo piulilauktet.
24 Okamatauk uvlut tamaita idluarnît imgerusiorutigivâ. Illerasuktuksaungmatta kangusuktitaujuksaungmattalo kanoênimnik kennertut.

IMGERUT LXXII.

Nellautainek Kristusemik tâpsomalo nâlegauvinganik.

Salomomut

GUDE, idluarsainît tunnilauruk attanermut, idluarnîllo attanniub erninganut.
2 Idluarsaikovlugo inugiartoksoakotingnik idluarnermut, ajulertokotingniglo nâmanermut.
3 Kakkat ullapirsaumik kaitsilaulît inugiartoksoarnut, kakkârulaillo idluarnermik.
4 Tâpsoma pattangajut inugiartoksuit akkorngæne idluarnermik sakkêviginiarpait, aklujullo ikajorniarpait, okumaiksartitsijullo egilugit serkomitsomârpait.
5 Sivuragijaujomârpotit sekkinekartillugo tækkekarninganelo, kinguvârênut illunainut.
6 Akkaromârpok sillaluktut nunamut iviksukatalingmut nakkarsimaviojomut sorlo, kutititut nunamik kausertitsijutitut.
7 Tâpsoma nelliuningane idluartok nuvugolâtâromârpok ullapirsautekaromârlunelo angijomik, takkekarungnaininga tikkilugo
8 Attanniotijomârpok imarbingmit imarbiksub aipâ tikkidlugo, kôksoarmillo nunaksub issungit tikkidlugit.
9 Sângane okkoleromârput sunakajuitomêtut; ômigijingillo sanningnik alluktoromârput.
10 Attannît Tarsisemit, kikkertennillo pilliutinnik kaitsijomârput; attannîllo Arabiab, Sebablo attaniovingangnit tunnergutinik âtsijomârput.
11 Attannît illunatik tuksiarvigijomârpât, nellojullo illunatik kivgartoromârpât.

12 Piulijomârmago aklujok nipliajok, pattangajorlo ikajortekangitok.
13 Erkanangitut aklujullo nikkagijomârpait, aklujullo tarningit ikajoromârpait.
14 Tâpkoa tarningit uivêrijaunermit namangitullivionermillo piulijomârpait; aungællo akkitonasugijaujomârpok tâpsoma sângane.
15 Inôjomârpok, tunitsiviojomârlunelo Goldemik Arabiamib attaniovinganit pijomik. Tuksiarviotsainaromârporlo, uvlut tamaita nertortaujomârpok.
16 Kakkôjaksallo akkulaitôjomârput nuname, kakket kemerdluangine; perorkterningillo aulajomârput Libanonetut; nuilerlutiglo tungujoksileromârput iglugaseksoarnit, iviksukatitut nunamit sorlo.
17 Attinga itsainaromârpok issokangitomut; sekkinekarningane attinga kinguvângnut tôgomârpok, saimausertaujomârpullo tâpsomunga; nellojut illunatik nakorijomârpât.
18 Nertortaule Gûde Nâlegak Israelib Gûdinga, tattamnartullitotôjok!
19 Nertortaule attinga ânanaudlartok issokangitomut; nunello illunaita nâmalerlit nertortauninganik, Amen, Amen.
20 Davidib Isaib erningata tuksiarningit sorairput.

IMGERUT LXXIII.

Gûdib nellonarninga idluartut idluitullo pivlugit.

Assafib imgerutâ.

ISRAELIB sulle Gûde mannigorneriva, ômattekartuinarpat ivsornaitomik.
2 Uvangale akpalektorkasalaukpunga ittikamnut, ablornera siargikasalaukpok.
3 Nertortinasuartut sinaungalaungmatta uvamnut, tækkolaurama Gûdekangitut kannoêngitsiarlaungmatta.
4 Serlekilungimatta tokkotik tikkidlugit, pitsartuningællo nukkiksasimatsiarpok.
5 Kannoêtomêlungilet innuktitut assingititut, innuktitullo assingititut pagvisartaulungilet.
6 Taimaimat tappatonitik pinnarnarutigivât, uivênitiglo annorâritsiarpât.
7 Kênangit singomavut kuinimut; ômattib issumagituinartangit pinniarpait.

8 Tamainik asseroivut, kassêlutiglo okausekarput aksorornermik; sôngojunnik okausekarput.
9 Okarningæt killangmit pijotut ituksauvok; okausingillo nâlektaujuksauvut nuname.
10 Tamana pivlugo innukotingit tagvunga sâlerput, tavanelo imiksoatik amigangitomik nachvârpât;
11 Okarlutiglo: Kannok Gûde kaujijuksauva sunamik? Kotsingnerpâglo nellojungnaituksauvâ?
12 Ahâk, tagva Gûdekangitôvut, tâpkoa pillorikput sillaksoarme, kattersoilutiglo akluinermik.
13 Sullinanga ômattiga ivsornaitipara, ubvarlugillo aggakka passijaksaunginerme.
14 Pagvisartaulungalo uvlut tamaita, pitlartaunera uvlâne illunaine tagvanêpok.
15 Taimak okaromanajalaurumatauk, ahâk, tagva kittorngavit kinguvârêngit erkartorajarpakka.
16 Issumaksarsiorutigilaukpara ipaksijomavlugo; ajurlaukparale.
17 Itterkârtinnanga Gûdib ivsornaitovekotinganut, tâpkoalo nâningit kamagilugit.
18 Siarginartomulle pitituinarpáttit, ochotilugillo serkomerkovlugit.
19 Ila tagvainak nungutauvut! Sutairput naggatekarlutiglo kappianadlartomik.
20 Sinektomanertut tuppaksimanerub kingorngane, taimak igvit Nâlegak tâpkoa tautungit nachonartipáttit iglugaseksoarne.
21 Omattimne taimak kaivitillugo, kakkitilugolo taktumne:
22 Tagva sillaitôlaukpunga, kaujimalaungilangalo sunamik; ômajotun-ilaukpunga sângne.
23 Sulle illingnêtuatsainalaukpunga; igvit tigumilauramga aggangnut tallerpingnut.
24 Igvit tessiorparma attanertuinît malliklugo illaliorsinarniarparma nertornauserlunga.
25 Igvit pigituinarupkit, tagva killak nunalo kujanarutigivâka.
26 Timigalo tarnigalo perleralloarpannik, tagva igvit Gûde sulle ômattima mannigornerivâtit illangiusiarivagillo.
27 Ahâgle, illingnit nûlertut nungujomârmatta, illunaita idluitullivigijitit nungupâttit.
28 Tamanale kuviasutigivara, Gûde ungagilugo pigama, sungertutekarlungalo Nâlekamik Nâlekamik piniarnitit tamaita okautigilugit.

IMGERUT LXXIV.

Nellautainek okpertokattigêt siorniorningit pivlugit.

Assafib illisaininga.

GUDE sôg ajáktormarikpittigût? ningarnîllo isserluka saugakotitit pairijáttit pivlugit?
2 Illagêktokotitit erkarkit, itsaksoarmit pinialauktâttit, kingormgutijaksarnullo piulilauktáttit; kakkak Zion innigiját (erkaruk)!
3 Ittikketit kivikit serkomakunut soraijuitunnut. Omisukte tamainik asseroimavok ivsornaitovingme.
4 Akkerartortitit iglokotivit kattimaviksaujub illuane kallingoarput, nellonaikutatiglo illivait, nellonaikutaukovlugit.
5 Tâmna (ômisukte) sakkerpok kinatut ullimautekotiminik kongmuartitsijotut nappârtut akkulaitut kângine.
6 Manale senangoarsimaningit kepperoksimajut (Tempelib) illunaita serkomilugit ullimârpait ullimautinut ujaratsiarnullo.
7 Ivsornaitovekotit ikkipât atterpîllo iglunga ivsornaijungnaitipât.
8 Okarput ômattimingne: Asserorlavut illunaita! Gûdib kattimavikotingit nuname illunaita ikkipait.
9 Nellunaikutavut tækkolungilavut; nellautaijokarrungnaipok; kinakangilarlo uvaptingne kaujimajomik namût.
10 Gûdîk kanok sivitutigijomik akkerartorte suartuksauvâ, ômisuktiblo attit taimak okarnerlotigijaksarivaûk?
11 Sôg aggaktit tallerpîllo allarpigît? Amukit ikkiarnit nungutsilutillotôk!
12 Gûde attanerigapko itsarnit, ikajornernik sunatuinernik pinniartok nunab kerkane.
13 Igvit imarbik avikpet pitsartunernut, ômajoâluillo niakungit serkomikpáttit imâne.
14 Igvit arvit niakungit avârlugit serkomipáttit, tunnilugillo nerkiksautilugit innugiartoksoarnut sunakajuitomêtunnut.
15 Igvit puailavingnik kôngniglo puailakojivotit; igvit kôksuit kôtsainarlauktut imekarungnaitipáttit.
16 Uvlok perkutigivet, unnuak perkutigivet; igvit uvloritset sekkinerlo âkiksulaukpáttit.
17 Igvit nunab kiglilervingit illunaita illiváttit; aujarlo okkiorlo pingortipakik.
18 Tagva erkailerittok, ômisuktib Nâlegak mamailisarmago, innukattigêllo sillaitut attit okarnerlotigingmatsuk.
19 Taubekotivit tarninga tuniniarnago pît, ômajoâlungmut, pattangajokotivîllo inôsingit puigormaringniarnagit!

20 Angernek tækkosaruk; nunab târninginne nâmangmat inninik uivênelingnik.
21 Erkanangitok kangusuktitauvlune aularkotailiuk; pattangajut aklujullo attit nakorilitsuk!
22 Makkilerit Gûde, pinniaraksatillo pinniarkit; mamailisartaunek erkaruk, uvlut tamaita tukkisijet sillaitunnit.
23 Omigijivit nipliadlarningat puigorniarnago; akkerartortivit perajaludlarningæt pivalliatsainarpok.

IMGERUT LXXV.

Kujalinek Gûdemik, innuit piojorijut uivêtullo mannigotititauningæt pivlugo.

Assafib imgerutâ tuksiarutâlo imgerutigilugo: Asseroiniarnak.
2 KUJAGIVAPTIGIT Gûde, kujagivaptigit, attit-kannidlarmat; tattamnartullinitit okautigijauvut.
3 Nelliunera tikkisimakpát, tagva nâmaktomik erkartuijomârpunga.
4 Nuna sajukpilukpok, illunatiglo iglokartut tâpsomane; uvangale sukkangit najumivakka Sêla.
5 Nertotigosuktunnut okalaukpunga: Nertotiniarase taimak; Gûdekangitunnullo: naksut tellijiniarassigik.
6 Nakjuse kongmuartiniarassigik taimak; keppêserluse okarniarase.
7 Illimanartokangilak, sekkerngub nuininganillonêt, nippininganillonêt, kakkanillonêt sunakangitomêtunnit.
8 Gûde idluarsaijôngmat, ôminga miklilertitsijok, ipsomingalo angijorortitsijok.
9 Nâlegak ermgusiarsungmik tigumiarmat aggangminut, Weinelingmik pitsartujomik aituilunelo tâpsomangat; Gûdekangitulle nuname illunatik puvjupsautingit alluktoraksarivait, imeraksarilugillo.
10 Uvangale nellonêrsijomavunga soraijunanga, Jakoblo Gûdinga imgervigijomavara.
11 Gûdekangitullo naksungit illunaita serkomitsomavakka, idluartut naksungit kongmuartitaukovlugit.

IMGERUT LXXVI.

Kujalijutiksak piulijaunek ômisuktunit pitsartujunnit pivlugo.

Assafib imgerutâ nokakseralingnut imgerutigilugo.

2 GUDE Judame illitarijauvok, Israelemelo attinga angijôvok.
3 Tuppinga Salemêpok, iglungalo Zionemêpok.
4 Tagvane pittiksib karkjungit, sappulutát, saviksuit, unatarnerlo navikpait, Sêla.
5 Igvit ânanaunersauvotit, sôngonersaulutillo arktaijut opingaijoâluit kakkagijanginnit.
6 Sivurajuitut aksârnigaujungorsimavut, sinnisilerlutiglo sinimingnik; sôngojullo illunatik aggairsivut.
7 Suarnernut Gûdeôjotit Jakomut, sinisilerput tamarmik Horsit kemuksertullo.
8 Igvit kappianadlarkotit, kina sângne nangerungnarka ningaleruvit?
9 Idluarsainerub kajusimaninga tussartaukogungne killangmit, tagva nuna koaksârpok innilangalunelo;
10 Gûde makkilerpát idluarsailune, pattangajut nunname ikajoromavlugit, Sêla.
11 Inuit kenajungninginut igvit nertornartigavit, tapseruserutekarpotillo kanningajârnernub amiakunganik.
12 Nâlegak Gûdise angervigissiuk pinniarvigilugolo tamattominga. Illunatik tâpsoma illumajingit pilliutinik kaitsilerlît koaksârnartomut,
13 Attannernik maksoajungnaititsijomut, sivôranartomullo attannersoarnut nuname.

IMGERUT LXXVII.

Okpertut ôktortauninginnik manigorutiksanginiglo.

Assafib imgerutâ imgerutigilugo Jedutunemut.

2 NIPLIADLARPUNGA nippimnut Gûdemut; Gûdemut nipliadlarpunga, tâpsomalo tussarpânga.
3 Kappiaktoadlarnima nelliuningane Nâlegak kennerpara; aggakka unnuame issangavut katsunganatiglo, tarniga mannigortaukojomangimat.
4 Gûde erkaumavara uimajâdlarlungalo; issumaksarsiorpunga, annerneralo illungudlarpok, Sela.

5 Ijika taimailingatipakik pigârkovlugik; taimâk koksalangavunga okarungnanginama.
6 Nelliutok itsanîtak, Jârillo kângertut erkaumavakka.
7 Unnuarme nokakseralijarnera erkarpara, okausekarpunga ômattimnut, annernera issumaksarsiorpok.
8 Nâlegak tagva issokangitomut ajâktuijomârkâ, illanérsarnekarungnailunelo?
9 Pitsiarninga soraimarikâ? angersimanerlo naggatekarka soraijuitomik?
10 Gûdib saimarvikarnek puigoromavauk nâpkiningninelo ningarlune parngnanairkaûk? Sêla.
11 Sulle okarpunga: Tamattominga tukkisijariakarpunga; kotsingnerpâb aggangita tallerpingita tamaita ablatsângortitsungnarpait.
12 Tamanna pivlugo Nâlekab pinniarningit erkarpakka, ila tattamnartullinilauktáttit itsaksoarme erkaumavakka.
13 Pingortitattit tamaita okauserivakka, issumaksarsiorutigilugillo piniarnitit.
14 Gûde apkosinerijât ivsornaitôvok. Nane Gûdekarkâ taimak angitigijomik, illiktut Gûdeôjotit îtomik?
15 Igvit Gûdeôvotit, tattamnartullijok; pitsartunît sakkertilaukpet innukattigêksoarne.
16 Igvit innugiartoksoakotitit piulilaupáttit tallermut pitsartudlartomut, Jakob Josefiblo kittorngangit, Sêla.
17 Immaksuit tækkolaukpâtit, Gûde immaksuit tækkolaukpâtit, kappiasulerlutiglo, ittinerillo iktullijâlaukput.
18 Nuvujat immermik kovisilaukput, nuvujat kallilaukput, karkjutillo ingergausadlalaukput tagvunga.
19 Kallukotit tussaksaulaukpok kilangme; kaumalait sillaksoak kaumartilaukpât; nuna koaksâdlalaukpok sajukpiludlarlunelo.
20 Apkut imarbingmêlaukpok apkosinîllo imaksoarne, sullele ittikkatit mallugijaulaungilet.
21 Inugiartoksoakotitit tessiulaukpáttit saukatitut kattimgajutitut Mosekut Aronekullo.

IMGERUT LXXVIII.

Gûdib tessiorningninganik nertornartomik innugiartoksoakotiminik tappatôjunik.

Assafib illisaininga.

INNUGIARTOKSOAKOTIKKA malligaksaukojakka tussarsigik, siutise mannisigik okama okausinginnut.

2 Kannera angmaromavara issumaksarsiorutiksannut; nellaupsarutiksannik itsaksoarnitanik nellonaijaijomavunga;
3 Tussalauktaptingnik, tukkisilauktaptingniglo, atâtagijaptalo unipkâlauktanginik uvaptingnut.
4 Kittorngangit unipkautitaililugit tamakkoninga pijuksaunginapta, kinguvârêllo nellojungnaititaksarigaptigik Nâlekab nertornarninganik, pitsartuninganiglo, tattamnartulliningiinniglo, pinnialauktanginnik.
5 Tâpsoma kigligiudsinek âkiksulaukpa Jakokune malligaksallo tunnivait Israeleme, perkolauktangit atâtagijaptingnut, ajochertorutigilugit kittorngamingnut perkovlugit.
6 Kinguvât kaujimakovlugit tamakkoninga, sorrutsillo innuleromârtuksat sulle; inumariolerunik kittorngatiktauk nellojungnaitilugit tamakkoninga perkovlugit.
7 Tettiksamingnik tungakovlutik Gûdemut, puigornatiglo Gûdib pinniarninginnik, perkojanginniglo nalekovlugit.
8 Atâtagijangititullo îlerkonagit, kittorngarêngolauktutitut kemaijut Nâlekamik, tappatojullo; ômattekalaungitut sokkosijuitunik, anernekalaungitullo nertornartomik ungajomik Gûdemik.
9 Efraimib kittorngangititut sakkolijarlutik pittikselijarlutiglo kemaijut sorsungnerub nelliuningane,
10 Gûdib angersimaningit nâlelaungilait, malligaksaukojanginnelo arvertaromalaungilet.
11 Pinniarningillo tattamnartulliningillo puigorpait, sakkertilauktangit tâpkonunga.
12 Atâtagilauktangita sânginne tattamnartullilaukpok Egiptenib nunangane, Zoanib naternangane.
13 Imarbik avikpâ pissukolugillo tagvûna, imaklo kakkârulaktitun îtipâ.
14 Uvlôtillugo tessiulaukpait nuvujakut, unnuarmelo ikkomakut kaumajokut.
15 Kairtut koppilaukpait sunakajuitome, imertipaillo kôngnut sorlo, amigangitomik.
16 Kôgut kôlertilaukpait kairtunnit, immiksuillo kajumiktilaukpait unnunga, kôksoatut îtut.
17 Sulle idluitulliganilaukput tâpsomunga, kotsingnerpâk ningaksarlugo sunakajuitome.
18 Gûdelo ôktorpât ômattimikut, nerkiksakarkojinermut tarnemingnut.
19 Gûdelo akkerartorlugo okautigivât okarlutiglo: Gûde nerrimaraksamik âkiksuijungnaralloarkâ sunakangitome?
20 Ahâk, kairtok annaulauralloarpâ imiksuit kôlerkovlugit, kôgullo iggerkovlugit, kissianele innukotine kakkôjanik nerkemiglo sakkêvigijungnaralloarivagît?
21 Nâlekablo mâna tamanna tussaramiuk illungertulerpok ikkomakalerporlo Jakokut akkerartorlugit ningarnerlo kongmualerpok Israelekut akkerartorlugit;

22 Gûde okperilungimatsuk, ikajorningalo sungertutiginago pingmatta.
23 Nuvujallo takpâne perkovait, killaublo upkuanga angmarpâ;
24 Sillalugviokovaillo Mananik, nerkiksanginut illingajunnik, tunnitsivigivaillo killaub kakkôjanginnik.
25 Illunatik Engelit kakkôjanginnik nerrilaukput, tilliklervigivait nerkiksannik amigangitunnik.
26 Unangâk unangârkovâ killaub attâne, pitsartunerminullo uarngnerluak annordlertipâ.
27 Nerkemiglo sillalugviotipait sanniktitut tingmianiglo merkolingnik siorkatitut imarbiksub sikjanganêtutitut îtunnik.
28 Kattaktipaillo tâpkoa tangmârvingæta kerkanut iglungita avatânut illunane.
29 Tagva nerrilaukput namaksimaridlarlutiglo, ikligosungningit namaktomik attortaukovait tâpkonunga.
30 Ikligosungnitiglo attorêrlaungimatsuk sulle, nerkitiglo kanninginnêtillugit:
31 Tagva Cûdib ningarningata makkitavigivait naktertitsilunelo kuinijunginit ochotilaitalo Israelib angutingit innuosuktut.
32 Taimailauralloarmat, idluitulliganerput sulle, okperatiglo tattamnartullininginnut.
33 Tamanna pivlugo maungatuinak tokkolaukpait, sunamik anguserkonagit, inôtsitiglo nâvlugit kappiasugariakalaukput.
34 Naktertilaurangagit tagva apperkutigivât, sâlerlutiglo, Gûdelo kennerpât.
35 Erkailerlutiglo Gûde kairtorigamitsuk, Gûdelo kotsingnerpâk piulijigigamitsuk.
36 Takkomôrvigivâllo kannermingnut, saglokilugolo okamingnut.
37 Omattingille sokkoseratik tâpsomanêlaungilet, nertornarlutiglo angersimaninga kamagilaungilât.
38 Tâmnale nâpkigosulaukpok, idluitullinerillo issumagijungnaipait, nungutailivailo; ningarninelo allartikattarpâ, kaningajarninelo illunât tuppakolaungilâ.
39 Erkaigame, uviniôngmatta, annore ingergausadlartok, utterniatsengitorlo.
40 Kannok unnuktoêrtorlutik ningaksalaukpât sunakajuitome, illuluktilugolo innukajuitome!
41 Gûdelo ôktutsainalaurivât, sannikteritilugolo Hailigeôjok Israeleme.
42 Tâpsoma aggangit erkaumalaungilait uvlorme taipsomane piulilaungmagit ômisuktunnit;
43 Kanok nellonaikutane pinnialauramigit Egipteneme, tattamnartullininelo Zoanib naternangane;

44 Taipkoa kôngit ablatsângortilaungmagit aungmut, immerungnarkonagit kôngmingnit;
45 Omajokulluit pagvisartokulluit tillilaungmagit tâpkoa akkorngænut nerrijut tâpkoninga, narnâjillo asseroijut tâpkoninga;
46 Perortokotingillo tunningmagit aubvinnut, kângasutekotingillo piglertaujârtunnut;
47 Nappârtokotingit Weineliksat annaulermagit nettarkonarnut, nappârtokotingillo Maulberigit nettarkonâlungnut;
48 Nergjutekotingit tunnilaungmagit nettarkonarnut, kattimgajokotingit kaumalangnut.
49 Ningarnime aumauninga, kanningajârnek, saimajuinek, kappiasungnerlo tillilaungmagit akkorngænut, Engelit idluitut kattimgajut illaliudlugit;
50 Ningarnine apkosineliortimago, tarningillo ivlerilaungimagit tokkomit, nergjutekotingillo tunnilaungmagit nussilingnartomut;
51 Erniangokârtut illunaita Egipteneme annaulilaungmagit, pitsartunerub sivurlingit Hamib iglunginne;
52 Innugiartoksoakotinnelo aulartimagit saukatitut, tessiulaungmagillo kattimgajutitut sunnakajuitome.
53 Ussornarnartomik tessiulaukpait, erksilerkonagit; ômigijingille ullutsaumalaukput imânut.
54 Alaukpaillo kiglilervekotime ivsornaitut illuænut, kakkamut ômunga, tallerpingame piniarnerilauktanganut.
55 Aulartilaukpait, tâpkoa sivurngæne innukattigêksuillo kingormgutijakartilugillo imeraut malliklugo, taipkoalo iglunginne Israelib kinguvârêngit innekarkovait.
56 Kissianele Gûde kotsingnerpâk ôktorlugolo ningaksarpât kigligiutsiningillo nâlelaungilait;
57 Tunnulaukpullo, nertornartaililutiglo atâtamiktut, katsungainatiglo, pittiksetut kassungajotut;
58 Ningaksarlaukpâllo pôktojokotimingnut, illungertortilugolo Gûdingoakotimingnut.
59 Gûdiblo tamana tussaramiuk illungertudlalaukpok egidlarpaillo angijomik Israelitit;
60 Iglune Silome ipperaramiuk, tuppek, inuit akkorngane innekarutigijane;
61 Pitsartuningallo tunnivâ parngnanairsimavingmut, ânanauningalo ômisuktub agganginnut;
62 Innugiartoksoakotinelo tunnivait saviksoarmut, kingormgutijanelo ikkoâlajutigivâ.
63 Ikkomab angutingit innuosuktut nerrilaukpait, uigasukotingillo aipakarungnalaungilet.
64 Ajochertuijungit ochotitauvut saviksoarmut, uigarningillo kêajungnalaungilet.

65 Nâlegarle tuppalaukpok sinniktotut; sorlo sôngojok igiakomijarmat Weinetulauktok.
66 Omigijinelo anaulerpait tunuanit, kangusungnekartipaillo soraijuitomik.
67 Josefiblo tuppinga ipperarpâ, kinguvârêllo Efraimekut annerilaungilait;
68 Annerilaukpaille kinguvârêt Judakut, kakkak Zion nagligijane.
69 Sennavâlo ivsornaitovekotine killaub pôktoningatut, nunatut tunganilitilauktamitut soraijuitomik.
70 Annerilaukpâlo kivgane Davide, tiguvâlo saukat iglunginnit.
71 Saukanit sârliartunnit ailaukpâ, innukotingit Jakokut pairilugit pijuksaungmat, kingormgutijangalo Israelitit.
72 Tâpsomalo pairilaukpait ômamut idluitailijomut, tessiorlaitalo aggangnut sillatojunnut.

IMGERUT LXXIX.

Arusungnek ômisuktut pivlugit, Gûdemik mittautekartut, idluitullijullo tâpsoma innukotinginut.

Assafib imgerutâ.

GUDE nellojut ittârsimavut kingormgutijarnut, Tempelekotillo ivsornaitok ivsornartilaukpât, Jerusalemelo ujarangortilaukpait kallerêktunnik patsalungajunik.
2 Kivgakotivit timingit annernengertut tunnilaukpait tingmitsenut killaub attânêtunut nerkiksaukovlugit tâpkonunga, ivsornaitokotivîllo uviningit ômajunnut nunamêtunnut.
3 Tâpkoa aungit kovilaukpait imektut Jerusalemib avatâne; illuverksijokalaungilarlo.
4 Sillaliptingnut kangusuktitaksangorpogut, mittautiksangorlutalo, allêkutiksangorlaptalo avatiptingnêtunnut.
5 Nâlegak kannok sivitutigijomik ningaromamarikît, illungertornîllo ikkomatut ikkoalakojomaviûk?
6 Kaningajârnît nâviuk nellojunnut illitarksingitunnut illingnik, attaniovingnullo niplialungitunut atternut.
7 Tâpkoa Jakokut nerrilugit nungulaungmagit, iglungillo asserormagit.
8 Idluitullinerilauktavut issumagitailikit, pârtaukosârtigut nâpkiningnernut; akkutôjungorapta.
9 Ikajortigut Gûde, ikajortivut atterpît nertornauta pivlugo; piulitigut ajornivullo ullapkoserkit attit pivlugo.

10 Sôg nellojut okartuksauvât: Gûdingæt nanêka mânna?
Nellojut akkorngæne ijipta sângine, nellonairtaule kivgakotivît
aungita kovijaumajut akkiniartauningæt.
11 Parngnanairsortet annersaumiiningit tikkilaulît sângnut
tallivît angininga malliklugo, kittorngat tokkotaksat sapputikit.
12 Sillalivullo akkiniarkit ikkianginut 7 ertorlugit, mamaili-
sainingit, mamailisaijutigilauktangit illingnik Nâlegak.
13 Uvagulle innukotitit pairksinivîllo saugangit kujagijo-
mavaptigit issokangitomut, nertornarnîllo okautigijomavavut
soraijuitomik.

IMGERUT LXXX.

Tuksiarnek nappârtok Weineliksak, Gûdib illilauktanga (okpertokattigêt) sapputijaukovlugo.

Assafib imgerutâ imgerutigilugo.

2 IGVIT Israelib mianerijinga tussalaurit Josefekunik
pairksijotit saukatitut; sakkijâlaurit iksivajotit Kêrubit kângine.
3 Pitsartunnît tuppaksaruk Efraimekut Benjaminekullo
Manassekullo sângine, ikajoriartorlutalo.
4 Gûde mannigortigut, kênailo kaumalerle, tagva nekkoksini-
arpogut.
5 Nâlegak Gûd Zebaot, kannok sivitutigijomik ningarosugo-
mavît innukotivit tuksiarningit pivlugit?
6 Nerritipâttit kakkôjanik kugvinelingnik, imertilugillo
ôktomut angijomut ullipkitomut kugvinnik.
7 Aivaniksangortipaptigut sillaliptingnut, ômigijiptalo mit-
tautigivâtigut.
8 Gûde Zêbaot mannigortigut; kênait kaumalerle, tagva
nekkoksiniarpogut.
9 Nappârtok Weineliksak ailaukpet Egiptenemit, nellojut
aulartilaukpâttit, tâmnalo illilaukpet.
10 Sângane inniksakartitsilaukpotit amângillo siamaseriar-
kolaukpâttit; nunamik nâjimangmat.
11 Kakkât tachanganut ulliktaulaukput, akkerunginnullo
Gûdib Cederekotingit.
12 Igvit perortungit siamartilaukpâttit immarbik tikkidlugo,
akkerungillo kôksoak tikkidlugo.
13 Sôgle tagva avalungit serkomilauklaukpigît nussuijau-
kovlugo illunainut senerkotunnut?
14 Kuingêngit nujuartut siggumingnut aggasorpât, nater-
nablo ômajungita nerridlarpât.

15 Gûde Zêbaot sâlaurittôk; tækkosarit killangmit, tækko-
nârlutillo, nappârtorlo Weineliksak tâmna nellipsaruk;
16 Weineliksak aggakpît tallerpikpît illilauktanga, ernerlo
sokkosijuitomik anerilauktât.
17 Ikkomamut ikkitaumavok, ullimârtaumavlunelo asseror-
tauvok; kênavit suarninganut nungulerput.
18 Aggakpît, kollangiarlitsuk tallerpikpît angutinga, innub
erninga sokkosijuitomik annerilauktat.
19 Tagva nûtsomalungilagut illingnit. Innôkolauktigut
tagva attit nipliavigijomavavut.
20 Nâlegak Gûde Zêbaot manigortigut; kênait kaumalerle,
tagva nekkoksiniarpogut.

IMGERUT LXXXI.

Kaiblainek uvloksiorvît uvloksiorutigillugit Gûdelo nâleklugo.

Assafib imgerutâ nokakseralingnut imgerutigilugo.

2 KUVIASUKLUSE Gûde pitsartutigijavut imgervigissiuk;
Jakob Gûdinga igiakomijarvigissiuk.
3 Tuksiarutsit pigiarsigik, killautillo kailersigik, Harfit tus-
sarnertut, Psalterillo illagællugit.
4 Takkêlame tiptulausijaritse: takkiub angmaloriksini-
ngane, uvloksiorvipta uvlungane.
5 Taimaitomik illusekarmat Israeleme, perkojangôlunelo
Jakob Gûdinganit.
6 Taimaitomik pititsilaukpok Josefekut akkorngænnut kig-
ligiudsinermut, aulalaurame Egiptenib nunanga akkerartorlugo,
okautsinik tussarngârtanik tussalauktilluta.
7 Tuingit erksugakaêrutilaukpakka; aggangillo ukkusingê-
rutitaulaukput.
8 Kappiasungnerne nipliavigilauramga tagva ikajulaukpagit;
tussalaukpagit sillarnerlungme, ôktulaukpagillo Meribab imi-
ngane, Sêla.
9 Okokse innukotikka, akkonapsingne kigligiudsijomavunga;
Israelitiôjose kanoktôk nâleksinga!
10 Akkonapsingne Gûdekartuksaungilak assianik, Gûdelo
tækkorngartak tuksiarvigijaksaringilasse.
11 Uvanga Nâlegauvunga Gûdise, aulartitsilauktok illip-
singnik nunamit Egiptenemit. Kanise aitarsigik angijomik
tættætilakka.
12 Innukotimale nippiga nâlelungilât, Israelitillo pijoma-
lungilânga.

13 Taimak issumainâkitilaukpakka, agvertarkovlugit attannertuinitik malliklugit.
14 Innukotima nâlegomanajarpánga Israelitillo arvertaromakpatta apkosinimne.
15 Tagva ômigijingit nukingêrotisâromanajarpakka, aggakkalo torârtitsomavlugit akkerartôrtinginnut.
16 Nâlekamik ômisuktut kenuvigijaksarinajarpait; tâpkoale nelliuningæt sorainiatsenginajarpok issokangitomut.
17 Uvangalo nerritinajarpakka kakkajaksanik nımanerpânik, namaksitinajarlugillo igupsaujârtut orksuanut kairtomit pijomut.

IMGERUT LXXXII.

Kaiblainerit attannernik.

Assafib imgerutâ.

GUDE nangerpok Gûdib illagêktokotinginne, idluarsaijôlunelo Gûdit akkorngæne.
2 Kannok sivitutigijomik nâmangitomik idluarsaijomavisê, Gûdekangitullo kinauningit erkaginersarilugit? Sêla.
3 Aklujok illiârsuglo idluarnermik sakkêvigissigik, ajulertorlo pêtorlo ikajorsigik idluarnermik perkovlugit.
4 Erkanangitok aklujorlo piulissigik, kellarudjarlugolo Gûdekangitut pitsartuninginit.
5 Kissianele illitarksingilet, kamalungilello tamattominga; tâksiutsainarput; tamanna pivlugo nunab tungavingit illunatik aulajariakarput.
6 Okalauralloarpunga; Gûdeôvose, kittorngauluselo illunase kotsingnerpâmut;
7 Tokkojomârposele innuktitut, sorlolo attannît assingit ochungmatta.
8 Gûde parngnailaurit nunalo idluarsaruk; igvit nellojut illunaita kingormgutijaksarigangne.

IMGERUT LXXXIII.

Tuksiarnek ikajortaujomamut ômisuktut akkerartorungnarlugit.

Assafib imgerutâ.

2 GUDE nippangerniarnaktôk, niplingitaililutillo taimak; Gûde inilanganiarnak taimak.

3 Ahâgle ômigijitit perajaludlarmatta, illuluktullo illingnik niakotik kagverpait.
4 Pingitsertortunik kajusimaneliorput innukotitit akkerartorlugit, kachimiokattigêlutiglo ijersimajáttit akkerartorlugit.
5 Attê okarput, nungulavut innukattigêksoangojungnaikovlugit, Israelib attinga erkaumajaujungnaikovlugo.
6 Ila issumakarkattigêkput angerkattigêngnekartitsilutigo akkerartorlutit.
7 Edomiterit iglungit, Ismaeliterillo, Moabiterillo Hagariterillo.
8 Gebaliterit, Amoniterit, Amalekiterillo, Filisterit Tirusemiut illagilugit;
9 Assiriamiut illauvuttauk tâpkonunga, ikajorlutiglo Lotib kittornganginnik, Sêla.
10 Pinniarvigikit Midianiterititut, Siseratut, Jabinetut kôngme Kisoneme.
11 Nungutaulauktut Endoreme allorlungorlutiglo nuname.
12 Attaningit Orebetut Seebetullo îtikit, angajokângit illûnaita Sebatut, Zalmunatullo.
13 Okartut: Gûdib iglungit aksârnigarijomavavut.
14 Gûde ullajujaktut itikit, ivît kippangititut annordlerpát.
15 Sorlo ikkomab nappârtut ikkingmagit, sorlolo ikkoalanerub kakkat ikkingmagit;
16 Taimak unangmikit sillarnerlukotingnut, koaksârtilugillo akkonaksoakotingnut.
17 Kênangit kangusungnekartikit illûnâne, attît apperkutigilugo pijuksaukovlugit, Nâlegak!
18 Kangusuktuksauvut, koaksâtsainartuksaulutiglo kangusuktitaujuksaularmiglo, nungujuksaulutiglo.
19 Tagva illitarksiniarput, igvit attikkut atserartaumagavit Nâlegaujotôjomik, kotsingnerpâmiglo, sillaksoarme illûnane.

IMGERUT LXXXIV.

Gûdib iglungata kuvianarningit.

Kôrab kittorngangita imgerutingæt nokakseralingnut imgerutigilugo.

2 KANNOK iglotit ânanauvaksôvut Nâlegak Zebaot!
3 Tarnima Nâlekab iglorusingit tussugivait, kêmitigvigilugillo; timimalo tarnimalo Gûde ômatsainartok igiakomijarvigivâk.
4 Tingmiabtauk iglo nachvârpâ, tullugarnaublo uvlokarvine ivavigijane piarkaminik; Altarekotitit Nâlegak Zêbaot, attanerijara Gûdigalo.

5 Pillorikput iglungne iglokartut, tâpkoa nertutsainarpâtit,
Sela.
6 Pillorikput inuit pitsartunekartut illingnik; tâpkoa ômat-
tingine apkosinekarpok sennamatsiartunnik.
7 Naksakôrtut kugvinelikut, puailavekartipât unnuktunnik;
sillalungnerublo okkiaksanitab pitsornartipâ.
8 Arvertarput pitsartunermit pitsartunermut, illûnatik attu-
nît sakkerkâratik Gûbib sângane Zioneme.
9 Nâlegak Gûde Zêbaot, tuksiarnera tussaruk; timeroleruk
Jakob Gûdinga, Sêla.
10 Gûde sappulutarijavut, tækkosarittôk; mingoartavît
kênanga tækkonâlauruk.
11 Uvlok attausek iglorosingnêdlune namanersaungmat
uvlunnit assinginit tausendinnit. Upkuamik udsertorteôjo-
mangârpunga. Gûdima iglungane, akkunît innekarnermit
Gûdekangitut iglunginne.
12 Gûde Nâlegak sekkiniôngmat, sappulutaungmallo; Nâle-
gak saimarvekarnermik, nertornarnermiglo tunnijivok; idluitai-
lijut ajoksarkoniangilait ajungitomik.
13 Nâlegak Zêbaot, pillorikpok innuk sungertutekartok
illingnik.

IMGERUT LXXXV.

Tuksiarnek saimavionek nutângortitaukojomavlugo.

Kôrab kittorngangita imgerutât imgerutigilugo.

2 NALEGAK nunakotit saimarvigilaukpet, parngnanairsor-
taumajullo Jakokut piulilaukpáttit.
3 Inukotitit issumagijungnaivigilaukpáttit idluitullinermit,
ajorningillo illûnaita ullilaukpáttit, Sêla;
4 Kaningajârnît tamât sorailaukpet, allarlutillo ningarnivit
aumauninganit;
5 Mannigortigut, Gûde, piulijivut, saimarvekajuinerlo uvap-
tingnik ipperaruk.
6 Issokangitomut ningarijomavittigût, ningarnîllo soraijuer-
kojomaviûk?
7 Nekkoksititsomanginivitigût, inukotitit kuviasugungnar-
kovlugit pivlutit?
8 Nâlegak saimarvekarnît sakkijârle uvaptingnut, tunnitsi-
vigilutalo piuliklernernik.
9 Tussaromavunga Gûdib Nâlekab okauserijanganik; in-
nukotine ivsornaitovekotinelo ullapirsaumik angervigingmagit,
amalo sillainartomut illingajuksaungilet.

10 Ila ikajorninga kannipok sivôrajunnut tâpsominga; nu-
naptingne opinarnekarkovlugo;
11 Pitsiarnek nertornarnerlo pârtigêkovlugik, idluarnerlo
ullapirsaullo kunniktigêkovlugik;
12 Miksekârnek nuilerkovlugo nunamit, idluarnerlo tækko-
sarkovlugo killangmit.
13 Ilâ Nâlekab ajungitomik tunnitsiviginiarpâtigut; tagva
nunavut tunijiniarpok perortuminik.
14 Idluarnek arvertarniarpok tâpsoma kênangata sângane,
tutininelo pitiniarpait apkosinermut.

IMGERUT LXXXVI.

Tuksiarnek siorniornerme.

Dâvidib tuksiarninga.

NALEGAK siut manilauruk, tussalungalo, pattangagama aklu-
lungalo.
2 Tarniga sapputiuk ivsornainama. Igvit Gûdîk kivgaḳotit
ikajolauruk, illingnik sungertutekartok.
3 Nâlegak saimarviginga; uvlut tamaita nipliavigigapkit.
4 Kivgavît tarninga kuviasuktilauruk; igvit Nâlegak ka-
jungervigigapkit.
5 Igvit Nâlegak ajunginavit illaneksârlutillo; saimarvekar-
lutit angijomik, illûnainut nipliavigijingnut.
6 Timerolauruk tuksiarnera Nâlegak, kennunermalo nippi-
nga kamagilauruk.
7 Siorniornima uvlungane nipliavigivagit; igvit tussaramga.
8 Nâlegak illiktut-itokangilak Gûdit akkorngane, pittaka-
ngilarlo illiktut piniarungnartomik.
9 Nellojut illunatik pingortilauktattit tikkitsomârput, tuk-
siaromârlutiglo sângne Nâlegak, attîllo opigilugo;
10 Angijoksôgavit taimak tattamnartullilutillo, Gûdeojotô-
gavillo.
11 Unertutilaunga Nâlegak apkosinernik, agvertarkovlunga
miksekârnerne; ômattiga pituarijamêtitsainaruk atternik sivura-
kovlunga.
12 Kujagivagit Nâlegak Gûdiga, ômamut tamânut, attîllo
opigivara issokangitomut,
13 Pitsiarnît angidlarmat uvamnut, tarnigalo piulilaukpet
kappianartovingmit ittijomit.
14 Gûde piojorijut akkerartorpânga, attanniâluillo unnur-
ningita tarniga unangmivât, illingniglo pekangilát ijimik
sânginê.

15 Igville Nâlegak Gûd, nâpkigosukpotit, saimarvekarosuklutillo, kennuêlutillo takopsoajoksôlutillo nertornartoksôlarpillo.
16 Sâviginga, saimarvigilungalo; pitsartunît tunnilauruk kivgakotingnut, ikajorlugolo kivgavît arnab erninga.
17 Nellonailiviginga, kanoêngitsiarkovlunga, tækkuksaukovlugo ômigijimnut, kangusugariakarkovlugillo, igvit illilertoramga Nâlegak, manigoramgalo.

IMGERUT LXXXVII.

Okpertokattigêt illinganingit ânanauningillo.

Kôrab kittorngangita imgerutât.

AULAJUITOMIK tungænilititaumavok kakkane ivsornaitunne.
2 Nâlekab Zionib itterviksoangit ivleriluarpait Jakokut iglunginit tamainit.
3 Pijokartunnik ânanaudlartunnik okâlatigijauvut illingne iglugaseksoangojotit Gûdemut, Sêla.
4 Erkaromavakka Rahabekut Babelekullo, illitarksijut uvamnik akkorngæne. Ahâk Filisterit, Tirusemiullo, kernertet illaliudlugit, erniangojomârput tagvane.
5 Zioneme okartokaromârpok, innuit sunatuinait erniangôngmatta tagvane, tâpsomalo kotsingnerpâb iglugaselliormagit.
6 Nâlekab nippisiorutinne innukattigêksuit taijomârpait: Tâpkoa erniangomavut tagvane, Sêla.
7 Imgeromârpullo nellekârlutik: Puailavekotikka illûnatik illingnêput.

IMGERUT LXXXVIII.

Tuksiarnek, tukkisivekartune okumaitomik.

Kôrab kittorngangita imgerutingæt imgerutigilugo, nellekârlutik Machalatemut. Hemanib Esrahiteôjub illisaininga.

2 NALEGAK Gûde; piulijiga, nipliadlarpunga sângne, uvlotillugo unnuamelo:
3 Tuksiarnera sângnut tikkilerle, siut manniuk nipliadlarnimnut.
4 Tarniga tættæmat kappianarnermik, innôseralo kannidlarpok kappianartovingmut.

5 Taipkotitunak înasugijauvunga ittersamut ijukartutitut; angutitut îpunga nukkekangitotut.
6 Nellavunga kemaktauvlungalo tokkungajut akkorngæne, annaulertauvlutik tokkotaumajutitut, illuverme nellajutitut erkaumajungnaitaktut, aggangnillo avisimajutitut.
7 Ittersamut atsingnerpâmut illilaukparma, tâktomut ittinermullo.
8 Kaningajârnivît nênerpânga, tettivarmalo ullinernut tamainut.
9 Illannârijakka ungasiktilaukpáttit uvamnit, kuinangnartungortilaukparma tâpkonunga. Parngnanairsortauvlunga nellavunga annijungnangilangalo.
10 Tautuga ogguarnarpok ajulernermut. Nâlegak uvlut tamaita nipliavigidlarpagit, aggakkalo issakpakka illingnut.
11 Tokkungajunnele tattamnartulliniarkît? ubvalo inôjungnaitut makkiniarkât kujalivigilutillo? Sêla.
12 Illuverne pitsiarnît unipkautigijauniarkâ, nertornarnîllo asserornartovingme?
13 Tattamnartullinitit illitarijauniarkât tâktome idluarnîllonêt puigornerub nunangane?
14 Uvangale nipliadlarpunga illingnut Nâlegak, tuksiarnimalo uvlarârsukut sângerpâtit.
15 Nâlegak, sôg tarniga egipiûk, kênaillo ijerpiûk uvamnit?
16 Ajulerpunga nukkingêrotilungalo taimak ajáktortaumagama; koksanarnît attorpara mungomariklungalo.
17 Kaningajârnivît kâugagôrvigivânga, koksanarnivît nungupânga.
18 Uvlut tamaita illumavânga immektut, illagêklutiglo avatimnôrput.
19 Illanârijakka, illakkalo ungasiktilaukpáttit uvamnit; kaujimajikka tâktomêput.

IMGERUT LXXXIX.

Nellautainek Messiasemik nâlegauvinganiglo.

Etanib Esrahiteôjub illisaininga.

2 NALEKAB saimarvêkarninga imgervigijomavara issokangitomut, miksekârningalo kannimnut okautigijomavara soraijunanga.
3 Okarama: Saimavekarnek sokkosijuitsomârpok issokangitomut, killangmelo miksekârnît aulajuitiniarpet.

4 Anerijara angerkattigilaukpara; Davide kivgara anger-
marilaukpara:
5 Issokangitomut kinguvâksatit nakkiteromavakka, iksi-
vautakotillo aulajuititsomatsainarpara, Sêla.
6 Killaillo Nâlegak tattamnartullinitit nertoromârpait, mik-
sekârnîllo ivsornaitut illagêngninginne.
7 Kiale nuvujanne Nâlegak adsigivaûk? kinalo Nâlegaktun
îtsungnarka Gûdit kittorngangita akkorngæne?
8 Gûde sivôranadlarpok ivsornaitut kattimaniksangine, opi-
nadlarlunelo illunainut illumajiminut.
9 Nâlegak Gûde Zebaot, kina illiktut Gûdeôva ajugakangi-
tok? miksekârnîllo avatiptingnêpok.
10 Igvit attaniotivotit imarbingmut aulajadlartomut; igvit
mallingit saimarpâttit makkitalerangæta.
11 Igvit Rahabe serkalivet annaulertaumavlutik tokkotau-
majutitut; igvit ômigijitit siamartipâttit tallernut sôngojomut.
12 Killaklo nunalo perkotigivakik; igvit nuna tunganek-
tâlaukpet, tâpsomanêtullo.
13 Tachâ sekkerngalo pingortilaukpakik; Tabor Hermonelo
igiakomijarpuk atterne;
14 Tallekarpotit sangijoksosoarmik; aggaktit pitsartôvut,
tallerpîllo pôktovok.
15 Idluarnerub idluarsainerublo iksivautet aulajuitipâk;
saimavekarnek miksekârnerlo kênavît sânganêpuk.
16 Pillorikput innukattigêksuit igiakomijarungnartut. Nâle-
gak, arvertarniarput kênavit kaumaningane.
17 Kaut tamât attit pivlugo kuviasugomârput, kagveromâr-
lutiglo idluarnerne.
18 Igvit pitsartuningæta nertornarutigingmattit, saimavekar-
nernullo naksuvut kongmuartiniarpet.
19 Nâlegak sappulutarigaptigo, Hailigeôjorlo Israeleme
attannerivavut.
20 Taipsomane tækkotitjutikut okalaukpotit ivsornaitoko-
tingnut okalutillo: Ikajornermik pititsilaukpunga sôngojomut;
annerimajok angijorortipara inugiartoksoarnit.
21 Kivgara Davide nachvârsimavara; mingoalaukpara ork-
sokotimnut ivsornaitomut.
22 Aggakka sokkosijuilutik tâpsomanêtuksauvut tallermalo
pitsartutitaksarivâ.
23 Omisuktib tettijaksaringilâ, idluitublo nokartitaksari-
ngilâ.
24 Uvangale akkerartortingit annauleromavakka sivurngane;
ômigijingillo okumaiksartitsomavakka,
25 Miksekârnimalo, saimavikarnimalo illagijaksarivâk; nak-
sungalo attimne kongmuartitaujuksauvok.

26 Aggangit pititsomavakka imarbingmut, tallerpingalo kôksoarnut.

27 Tâpsoma taijomârpânga: Igvit atâtagivagit, Gûdigilutillo, piulijaunimalo kairtorivâtit.

28 Uvangalo erniangokârtungortitsomavara, anginersauvlune attannernit nunamêtunnit.

29 Saimarvêkarnera tâpsominga sokkosijuitsainarkojomavara issokangitomut, angerneralo aulajuitsainartuksauvok tâpsomunga.

30 Kinguvângit soraijuititsomavakka issokangitomut, iksivautangalo, killakarningane.

31 Kittorngangita, malligaksaukojakka kemagalloarpagit, idluarnerijakkalo malliklugit arvertarlungipatta;

32 Illusiokojakka ivsornaijungnaitipagit, perkojakkalo mallilungipapit:

33 Tagva ajorningit nellipsaromavakka issakaumut, idluitulliningillo sugiarnermut.

34 Saimarvekarnerale allartitsomangilara tâpsomangat, miksekârnimniglo pekartailikojomangilara.

35 Angersimanera ivsornaijungnaititsomangilara, kannimnillo annisimajut sokkoseromalungilakka.

36 Sukkutsiane okamarilaukpunga ivsornainera malliklugo: Davide sæglokitsomangilara;

37 Kinguvâksanga issokangituksauvok, iksivautangalo sâmne sekkinertut îtuksauvok;

38 Takkertut soraijuituksauvok; sorlolo kigligiudsijok nuvujanne nellonangitôjuksauvok, Sêla.

39 Mannale mingoalauktet ajâktorpet, egilugolo ningarivet.

40 Kivgavît angervioninga attornarungnaitipêt, niakotingalo, ivsornaijungnaitilaukpet eginermut nunamut.

41 Avalungit ujaraggit illunaita serkomipâttit, igloksoangillo sôngojut serkomakungortipâttit.

42 Sennerkotut illûnatik arktaivigivât, mittautiksangorpok sillalerminut.

43 Akkerartortingita tallerpingit kongmuartipâttit, ômigijingit illûnaita kuviasuktipâttit.

44 Saviksoangata kênanga ipkêtilaukpet najumitaililugolo sorsungnerme.

45 Ivsornaininga sujukpet, iksivautangalo ochotipet nunamut.

46 Inuosungningata uvlungit sivikitipâttit, ulliklugolo mittautaunermik, Sêla.

47 Nâlegak kannok akkunêrtigijomik ijeromamarikît taimak, kaningajârnîllo ikkomatut ikkoalakojomaviûk?

48 Erkaigit inôtsima nelliuningata sunauninganik; kannok erkanangitigijomik innuit kittorngangit illunaita pingortilaurangne.
49 Nanêtokarka innôjomik, tokkomiglo tækkoniangitomik? tarniminik piulijomik kappianartoviub agganginnit? Sêla.
50 Nâlegak saimarvikarnerilauktat sivurnganitak, angernerimarilauktát Davidemut miksekârnerne, nanêkâ?
51 Erkaigit Nâlegak kivgavit mamailisartauninginik, akjartamnik sámne inukattigêksoarnit unnuktunnit,
52 Omigijivît Nâlegak mamailisaijutigijanginnik, mamailisaijutigijanginik mingoarlauktavît tuminginnik.
53 Nâlegak nertortaule issokangitomut, Amen, Amen.

IMGERUT XC.

Inuit inôsingita sujusarainingit.

Môsesib Gûdib angutekotingata tuksiarninga.

2 NALEGAK igvit uneksiorviksaritsainarpagit issokangitomut. Kakkat pilerkârtinagit, nunalo sillaksoarlo pingortitaukârtinagik, igvit Gûde îpotit issokangitomit issokangitomut.

3 Innungnik sanningortitsijotit, okarlutillo: Utteritse innuit kittorngangit.

4 Jârit tausendit sângne îmatta uvloktut ikpeksak annigulauktotut, unnuablo pigârvingatut attautsetut.

5 Sâptautipáttit sorlo, siniktut îput; uvlârme nuilerput iviksukatitut;

6 Uvlâkut nuvugolâkartutitut, tungojoksijutitullo, unnuarmelo nakkartaujutitut, kunnulertutitullo.

7 Ningarnît pitjutauvok taimak nungusarainapta, kaningajârnîllo, taimak tagvainak nûtaujariakarapta.

8 Idluitullinivut pitipáttit sângnut; ajornivut illitaringitavut kênarpît kaumaninganut.

9 Uvluvut tamaita nungulermatta ningarnît pivlugo. Jârivut nâvavut okâlagallánektitut.

10 Inôsivut Jârititut 70 gitut sivitutigijôvut, unnuktôkpattalo Jârititut 80 gitut; ânanautsialaukpattalo, tagva siorniorneliolaulaukput, sullijaksakarneliolutiglo. Anigorsaraidlarmatta tinginajaraptatut sorlo.

11 Kiale ningarnivît pitsartuninga illitarivaûk? kialo kaningajârnît taimaitok namaktomik sivôragivaûk?
12 Tagva ajochertortigut issumaksarsiornermik tokkojuksauniptingnik, sillatulerkovluta.
13 Uttilaurittôk Nâlegak! kannok sivitutigijomik? Kivgakotitit illapsugikit!
14 Uvlarârsukut namaksititigut saimarvekarnernik, nakorsarungnarkovluta kuviasugungnarkovlutalo inôtsivut nâlugit.
15 Kuviasuktilaungmittigut, taimak akkunêrtigijomik okumaiksartilaukârluta, taimak akkunêrtigijomik kannoêtomik tækkolaukârluta.
16 Pinniarnitit tækkojautikit kivgarnut, opinarnillo kittornganginnut.
17 Nâlekablo Gûdipta illanâkarningata kollangiarlitigut; aggaptalo pinniarningit igvit sullitilaukittôk!

IMGERUT XCI.

Manigoinek nangiarnartome.

KOTSINGNERPAB sapputsiningata attânêtok, ajugakangitublo tachalingninganêtsainartok:
2 Tâmna Nâlekamut okarpok: Sungertutiga, serngnigijiksakautiga, Gûdiga nerriugijara.
3 Tâpsoma piulingmattit ômajoksiortib aklunânganit, nussilinartomillo kanoênartomit.
4 Esarungminut ullingniarpâtit, sungertutigijallo esarungita attânêniarpok, miksekârninga serngnigiksauvok; sappulutaksaulunelo.
5 Unnuab erksinarninganik koaksârutekariakarkonak, pittiksiniglo ingergajunik uvlôtillugo;
6 Nussilingnartomik tâktome terrêsartomik; nunalungnermik uvlub ketterarningane asserorterijomik.
7 Tausendit ochogalloarpatta senningne, zehntausendillo tallerpingne; igville uvigartauniangilatit.
8 Ijikingnut taututuinarniarpet, tækkolugolo, kannok Gudekangitut akkiniartaungmatta.
9 Nâlegak sungertutigigangne; kotsingnerpâk uneksiorviksarigangne.
10 Idluitomut nellianullonêt tikkitauniangilatit, pagvinartullo nelliallonêt kaglilerniangilak iglokotingnut.
11 Tâpsoma Engelekotine perkolaukpait pivlutit, sapputserkovlugit illingnik, apkosinerne illunaine.

12 Aggangnut kivgumiarniarpâtit ittikkattit apporkonagit ujarkamut.
13 Loevillo kuglugiarâluillo pissugviginiarpáttit, Loeviarkállo Drachillo tullerarniarpáttit.
14 Killanârivânga, tamanna pivlugo ikajoromavara; attimnik illitarksivok, tamanna pivlugo sappumijaromavara.
15 Nipliavigivânga, tamanna pivlugo tussaromavara; kappianartome najorpara; nussugomavara opinartilugolo.
16 Namaksititsomavara inôtsemik sivitôjomik, tækkotitsomavlugolo piuliklernimnik.

IMGERUT XCII.

Nertordlernek Gûdib pinniarninginnik.

Imgerut Sabbatib uvlunganut.

2 TAMANNA pivianartôvok, Nâlegak kujagilugo, attillo nertorlugo imgervigilugo kotsingnerpangôjotit;
3 Uvlákut saimarvikarnit, unnuarmelo miksekârnît okautigilugik;
4 Nokakseralingnut tellimaujortunik Psalterinnullo Harfesijarnermullo.
5 Igvit kuviasuktigamga, Nâlegak, piniarnernut; aggakpît sennaningit nertordlerutigivakka.
6 Nâlegak pinniarnitit ila angijôvaksôvut! issumattit kannok ittijôksovlutik!
7 Sillaitub tamanna kaujimangilâ illissimaitublo mallugingilâ.
8 Gûdekangitut tungojoksivut iviksukattitut, idluitullijullo nuvugolâtârput illûnatik; nungutaukârtinagit soraijuitomik.
9 Igville Nâlegak pôktojoksôvotit issokangitomut.
10 Ahâgle, ômigijitit, Nâlegak, ahâk, ômigijitit nungutaujariakarput; idluitullijullo illûnatik siamariakarput.
11 Naksugale kongmuartiniarpet, tuktûjârtub naksungatut; mingoartauniarpungalo orksumut nutâmut.
12 Ijimalo kuviagijane tækkoniarpâ ômigijimne; siutimalo kuviasutigijane tussarniarpâ kassêtune, akkerartortimne.
13 Idluartok tungojoksijomârpok nappartotut Palmetut; perorsajomârlunelo Cederetut Libanonemêtotut.
14 Illijaumajut Nâlekab iglungane, Gûdipta iglorusingine tungojoksijomârput.
15 Inutokaunermingne sulle perorteromârput, iptekarlutiglo kunulijuitsomârput.

16 Okarkovlugit Nâlegak idluarmat, kairtorijara, idluinekangilarlo tâpsomane.

IMGERUT XCIII.

Gûdib nâlegauvingata ânanaudlarninga.

NALEGAK attaniôvok, ânanaunelijarlunelo pinarnadlartomik, Nâlegak ânanaunelijarpok, tapseruserutekarporlo pitsartunermik; tamanna pivlugo nunaksoak pallangilak aularanelo.
2 Iksivautát nappatsainarpok; igvit issokangitomit îpotit.
3 Imaksuit ingergarningit makkitalerput Nâlegak; imaksuit ingergarningita nippalâdlarnitik tussartautilerpât; imaksuit ingergarningit iklullijâlerput.
4 Imarbiksub malliksoangit sôngonersauvut imaksuit nippalâdlarninginnit, Nâlegarle kotsiktomêtok sôngonersauvok sulle.
5 Kigligiudsinitit miksekartôvut; iglokotivît ivsornainek pinarnarutigivâ issokangitomut.

IMGERUT XCIV.

Tuksiarnek okpertut ômigijingit akkerartortaukovlugit.

NALEGAK Gûde, akkiniarnermik pilik, Gûde akkiniarnermik pilik, sakkijârittôk.
2 Nikkovilerit idluarsaijôjotit sillaksoarmiunik; piojorijut akkiniarkit pijuksauningit malliklugit.
3 Kannok sivitutigijomik Gûdekangitut, Nâlegak, kannok sivitutigijomik okâlagallaktuksauvât?
4 Okausekartuksaulutiglo keppêsertunnik, idluitullijullo illûnatik nertotijuksauvât?
5 Nâlegak inugiartoksoakotitit annaulerlugit serkomipait, kingormgutijállo okumaiksartipait.
6 Uigarnerit, tujormijallo naktertipait, illiarsuillo tokkopait.
7 Okarlutiglo: Nâlekab tækkolungilâ, Jakoblo Gûdingata kamagingilâ.
8 Illissimaitose innuit akkorngæne mallugosuleritsetôk; sillaitoselo, kanga sillatuleromavisê?
9 Siutemik illijilauktok, tâmna tussarungnarajangilâk? ijimik sennalauktok, tâmna tautugajangilâk?

10 Nellojunik sugiarte, tâmna pitlarnigajangilâk? Innungnik ajochertuije kaujimajanginnik.
11 Nâlekab innuit issumangit kaujimavait sunautsengimatta.
12 Pillorikpok tâmna, igvit Nâlegak sugiartát, ajochertortâllo malligaksaukojarnut;
13 Kennuêrsarkovlugo idluitullivionekarangat Gûdekangitok âkiksimaviokârtinago ittersâlungmik.
14 Nâlekab innugiartoksoakotine ajaktorniangimagit, kemangniatsenagillônêt kingormgutijane.
15 Idluarnek idluarniotsainariakarmat; ômattillo idluitailijut illûnatik tamana ungagilerniarpât.
16 Kia illilertorpânga kassêtut akkerartorlugit? kia ablorvigivânga idluitullijut akkerartorlugit?
17 Nâlekab ikajorajangipanga, tarniga nellanajarmarikpok tussarvikangitome.
18 Okalaukpunga: Ittigakka akpalektulaukput, saimarvekarnivîlle Nâlegak najumilaukpânga.
19 Issumajârnekalaukpunga unnuktunnik ômattimne; manigoinivîlle tarniga erkiêrtortilaukpât.
20 Iksivautak kanoênartok angerkattigijungnarniatsengilet, kanoêtokartitsijok illusitsiakartuksauningane.
21 Kippalilutik kattimalerput idluartub tarninga akkerartoromavlugo, auglo passijaksaungitok passijaksaunerarpât.
22 Nâlegarle sappulutijigivara, Gûdiga sungertutekarnima kairtorivâ.
23 Tâpscmalo namangitulliningit akkiniarutigijomârpait tâpkoninga, kassêninginnullo nungutsomârpait; Nâlekab Gûdipta nungutsomârpait.

IMGERUT XCV.

Gûdib niplianinga innuit ômattinginnut.

KAILAURITSE, erkiêrtorluta Nâlegak nertorlavut, piulijauniptalo kairtunga igiakomijarvigilavut.
2 Kujaliluta kênangata sânganut tikkilerta, imgerutinnullo igiakomijarvigilavut.
3 Nâlegak Gudeôjoksôngmat, attannersoangôlunelo Gûdinut tamainut.
4 Nunab illua tâpsoma agganginêmat; kakkállo pôktoningit perkutigivait.
5 Imarbik perkutigivâ, tâpsomalo sennalaukpâ, aggangita ipterilingajok âkilaukpât.

6 Kaititse, opigosukta, sêrkortorlutalo, pâmakterlutalo Nâlekab sennajipta sângane.
7 Tâmna Gûdigigaptigo, pairilutalo innukutigivâtigut, aggangitalo saugakutigivâtigut. Uvlome nippinga tussarupsiuk,
8 Omattise mangaitinassigik, sorlo Meribame pijokalaungmat, sorlolo Massame sunakajuitome;
9 Atâtagilauktapse ôktulaungmanga, nautsertulaukpânga, pinniarnimnik tækkogallorlutik.
10 Jârinnik 40ginnik innukattigêt taipkoa kuvianailijutigilaukpakka, okarlungalo: Inûvut ômattiggit apkome tammarnartome arvertaromatsainartunnik; apkosinikkalo illiniaromalaungilait.
11 Ningarlunga okamarilaurama: Merngoêrservimnut tikkituksaungilet.

IMGERUT XCVI.

Kaiblainek Nâlegak nertorlugo, angininga, nâlegauvinga, idluarsainingalo pivlugit.

IMGERUSERTAMIK Nâlegak imgervigissiuk; sillaksoarmiut illûnatik imgervigilitsuk.
2 Nâlegak imgervigissiuk, attingalo nertorlugo pititse; uvlormit uvlormut piuliklerninga okâlatigissiuk.
3 Nellojut akkorngæne opinarninga unipkautigissiuk; innukattigêksuit illûnatik akkorngæne tattamnartulliningit.
4 Nâlegak angijôngmat, angijomigio nertortaujuksauvok; sivuranarnersauvlune Gûdinnit tamainit.
5 Innukattigêksuit Gûdingit Gûdingoangôvut; Nâlekable killak sennalaukpâ.
6 Pinnarnarnek, ânanaunerlo tâpsoma kênangata sânganêpuk, sôngonerlo innerkonadlarnerlo ivsornaitovekotinganêpuk.
7 Nâlegak kaitsivigissiuk, kittorngarêktose innukattigêksoarne, Nâlegak kaitsivigissiuk opigijaunermik, pitsartunermiglo.
8 Nâlegak kaitsivigissiuk attingata opigijauninganik; pilliutinik kaitsileritse tikkilluselo iglorusinginnut!
9 Nâlegak tuksiarvigissiuk ivsornainerub pinnarnarsiningane; sillaksoarmiut illûnatik sivuragilitsuk.
10 Nellojut akkorngæne okaritse: Nâlegak attanniôvok; tamana pivlugo nuna pallangilak aularanelo. Tâpsoma innukattigêksuit idluarsarpait namaktomik.

11 Killak kuviasugit, nunalo serrilerit; imarbik tâpsomanêtullo iktullijârlit.
12 Perorsêvît, tamaitalo tâpkonanêtut erkiêrtorlît; nappârtullo nappârtungit illûnatik nertorlît!
13 Nâlekab sângane, aggermat, aggermat nunaksoak erkartoromavlugo. Tâpsoma sillaksoak erkartoromârpâ idluarnermut, innukattigêksuillo miksekârnerminut.

IMGERUT XCVII.

Nâlekab ajugakangitub nâlegauvinga.

NALEGAK attanniovok, nunaksub tamanna kuviasutigiliuk kikkertello unnurningit tamaita serrilerlît.
2 Nuvujat, târniublo illumavât idluarnerlo idluarsainerlo iksivautavît aulajuijutigivak.
3 Ikkomab sivurlerivâ ikkitsilunelo avatâne ômigijinginik.
4 Kaumalakutingita nunaksoak kaumarpât; nuna tækkovok tamattominga koaksârlunelo.
5 Kakkat auksilerput igupsaujârtut orksungita tangititut, Nâlekab sângane, nunab illunât attannertangata sângane.
6 Killait idluarninga okautigivât, inukattigêksuillo illûnatik opinarninga tækkovât.
7 Kangusugariakarput illûnatik adsingoanik kivgartortut, Gûdingoeniglo nertutekartut. Gûdiojose illûnase tâmna tuksiarvigissiuk!
8 Zione tussarpok tamattominga, kuviasuklunelo; Judablo panningit serridlarput Nâlegak attanniotinît pitjutigællugo.
9 Igvit Nâlegak kotsingnerpângôgavit nunanit tamainit, angijororsimanerpauvotit Gûdinnit tamainit.
10 Nâlekamik næglingniktose, idluinek ômigissiuk! Tâpsoma ivsornaikotime tarningit udsertorpait; Gûdekangitub agganginnit piulijomârpait.
11 Idluartok nuiviotsainariakarivok kaumajomut kuviasungnermullo ômattit idluitailijut.
12 Idluartose Nâlegak kuviasutigissiuk, kujaliluselo, ivsornainingalo nakorissiuk.

IMGERUT XCVIII.

Kajungersainek Nâlegak nertorlugo, nuname illûnâne nâlegauvingminik âkiksoijok.

Imgerut.

IMGERUSERTAMIK Nâlegak imgervigissiuk, tâmna tattamnartullingmat. Sâlakarpok tallerpingminut, tallerminullo ivsornaitomut.
2 Nâlekab piuliklernine okautigijaukovâ; innukattigêksuit sânginne idluarnine nellonairpâ.
3 Saimarvekarnine, miksekârninelo erkarpak Israelib iglunga pitjutigællugo. Sillaksub issungita tamaita Gûdipta piuliklerninga tækkovât.
4 Sillaksoarmiojose illûnase Nâlegak igiakomijarvigissiuk; imgeritse, nakorsarluselo, nertordlerluselo!
5 Nâlegak nertorsiuk, nertorsiuk Harfinnut, Harfit Psalterillo nippinginut.
6 Trompetit tiptulautillo nippinginut; igiakomijaritse Nâlekab attanniub sângane.
7 Immarbik iktullijârle tâpsomanêtullo; nuna innekartullo tâpsoma kângane.
8 Imaksuit ingerganingit erkiêrtorlît; kakkat kuviasuglît illunamassiatik.
9 Nâlekab sângane, aggermat nunaksoak erkartoromavlugo. Tâpsoma sillaksoak erkartoromârpâ idluarnermut, innukattigêksuillo namanermut.

IMGERUT IC.

Ivsornainek saimarvekernerlo Nâlekab nâlegauvinganêpuk.

NALEGAK attanniôvok, tamanna pivlugo innukattigêksuit sajukput; iksivavok Kêrubit kângine, tamanna pivlugo sillaksoak aulavok.
2 Nâlegak angijôvok Zioneme, kotsingnerpângôvok innukattigêksoarnit tamainit.
3 Attit angijok sivuranartorlo nakorijaule, ivsornaitôjok;
4 Attanniublo pitsartuninga, idluarnermik nagligosuktub. Illusitsiakarnek aulajuitipet; idluarnermik idluarsainermiglo pekartitsivotit Jakokune.

5 Nâlegak Gûdivut angijorortissiuk, opigosugitse ittiggangita ikovrangane; ivsornaimat.
6 Mose Aronelo ajochertuijungita akkorngæne, Samuelelo taipkoa akkorngæne attinganut niplialauktut; Nâlekamut niplialaukput, tâpsomalo tussarpait.
7 Okarkattigivait nappajome nuvujaujome; kigligiutsiningit perkojangillo tunnijangit tâpkonunga nâlekpait.
8 Nâlegak Gûdivut tussalaukpâttit; Gudeôlaukpotit tâpkonunga issumagijungnainiktok, akkiniartelo pinniarninginnik.
9 Nâlegak Gûdivut angijorortissiuk, opigosugitselo kakkangane ivsornaitome; Nâlegak Gûdivut ivsornaimat.

IMGERUT C.

Kajungersainek Gûde kujagilugo.

Imgerut kujalijutiksak.

NALEGAK igiakomijarvigissiuk sillaksoarmiôjose illûnase.
2 Nâlegak kivgartorsiuk kuviasukluse; kaititse kênangata sânganut erkiêrtorluse.
3 Illitarksileritse Nâlegak Gudeôngmat. Tâpsoma sennalaukpâtigut, nangmineungitogullo, innukotautiluta ingminut saugakutautilutalo mianersinerminut.
4 Itteritse itterviksoanginut kujaliluse, iglorusinginnullo nertordlerluse; kujagissiuk attinga nakorissiuk.
5 Nâlegak illanâkarmat, saimarvekarninga issokangitôvok, miksekârningalo soraijuitôvok.

IMGERUT CI.

Attanniub tachartûtâ.

Davidib imgerutâ.

SAIMARVEKARNEK idluarnerlo imgerutigijomavâka; igvit Nâlegak nipliajorvigijomavagit.
2 Ittaktorlunga nellâgôrlungalo arvertaromavunga tikkileraigumga; ômattelijarlunga idluitailijomik arvertaromavunga iglumne.
3 Idluitomik kajusilungilanga. Tappatôjut piniarningit ômigivakka, taimaitorlo uvamnêtsainarkolungilara.

4 Omattelik mumiksimajomik nûleriakarpok uvamnit; idluitok illitarijomangilara.
5 Inukattiminik angigutsivlune kiggoijok nungupara. Tâmna pijomalungilara piojorijomik tautugakartok, angutausertomiglo ômattelik.
6 Ijîngma nertornartut nunamêtut kenâvait, tâpkoa uvamnêkovlugit; apkosinernik idluartunik attortok kivgarijomavara.
7 Innuit nellâgôngitut iglumnêtsainarlungilet, sæglojut perorsalungilet uvamne.
8 Uvlarârsukut Gûdekangitut nuname illûnaita nungutsomavakka, pêjairkovlunga idluitullijunik illûnainik Nâlekab iglugaseksoakotinginit.

IMGERUT CII.

Imgerut ârutiksak.

Pattangajub tuksiarninga, angijomik kiksarune, ârusungnerminiglo nâvitsigune Nâlekab sânganut.

2 NALEGAK tuksiarnera tussalauruk, nipliadlarneralo tikkile illingnut.
3 Kênait ijerniarnagotôk sâmnit kappianartokartillugo, siut maniuk uvamnut; kaigarsukuma tussarsâlaunga!
4 Uvlukka annigorsimangmatta isserluktut sorlo, saunikkalo ôtaumavut aumaliktutitut.
5 Omattiga annaulersimavok pannersimalunelo iviksukatitut, puigorama aglât nerrijaksakka nerrilugit.
6 Saunikka nippingavut uvinimnut, kêamut annersaumingmullo.
7 Tûliojartotut sunakangitomêtotut îpunga; imaingertaujârtotullo iglugaseksoarnêtotut asserorsimajune.
8 Pigârpunga, tingmiatullo innutôjotut iglub kângane îpunga.
9 Uvlut tamaita ômigijima okarnerlutigivânga uimajâdlarlutiglo akkerartortikka, angerput taivlunga.
10 Argjat nerrigapkit kakkôjaktut, imiksaralo akkupara kugviornermik.
11 Illulungnît ningarnîllo pivlugik, kivilauramga egilungalo nunamut.
12 Uvlukka tachaktut nakiglilerpalliajotut îput, pannilerpungalo iviksukatitut.
13 Igville Nâlegâk îtsainarpotit issokangitomut, erkaumajaunillo soraijuitsainaromârpok.

14 Igvit makkilaurittôk, Zionelo nâpkigilugo; nelliutingmat saimarvigilugo perkovlutit; nelliutok kajusimaviojok tikkisimavok.
15 Kivgakotivit ujarangit kuviasutigingmagit, sanningillo illapsugivait.
16 Tagva nellojut Nâlekab attinga sivuragijomârpât, attannîllo nunamêtut illûnatik opinarnît;
17 Nâlekab Zion iglugaselliormagit sakkermallo opinarnermine.
18 Tâpsoma kemaksimajut tuksiarningit sâvigivait, tuksiarningillo nachogingilait.
19 Tamanna aglaktaule kinguvâksannut; innugiartoksuillo pingortitaujuksat, Nâlegak nertoromârpât.
20 Tâmna tækkosarmat kotsiktonerminit ivsornaitomit; Nâlegak tækkonârpok killangmit nunamut;
21 Tussaromavlune parngnanairsortat annersauminingimnik, kellarudjarijomavlunelo kittorngannik tokkotaujuksannik.
22 Zioneme okâlakovlugit Nâlekab attinganik, nertornarninganiglo Jerusaleme;
23 Inukattigêksuit kattijomârpâtta, attaniovîllo, Nâlegak kivgartoromavlugo.
24 Tâpsoma pitsartunera mannigotitipâ apkome, uvlukka nailivait.
*25 Okarpunga: Gûdîk pêrniarnanga uvluma ketterkangæne. Jâritit itsainarput soraijuitomik.
26 Igvit sivurngane nuna tunganektâlaukpet, aggakpîllo killait sennagivait.
27 Tâpkoa nungujomârput, igville itsainaromârpotit. Illûnatik nutaungitôvalliajomârput ulliktut; âblatsângoromârput anorâktut, igvit âblatsângortitsomârungne.
28 Igville sorlo illingagavittut itsainarpotit, Jâritillo naggaserniatsengilet.
29 Kivgakotivît kittorngangit ìtsainaromârput, kinguvângillo sângne pitsornaromârput.

IMGERUT CIII.

Imgerut nertordlerutiksak Gûdemik nâpkigosuktomik.

Davidib imgerutâ.

TARNIK Nâlegak nertoruk, illumalo tamât attinga hailigeojok;

2 Tarnîk Nâlegak nertoruk, puigorniarnaglo sunamik ajungitullivigilaungmattit.
3 Issumagijungnainiktok ajornernik tamainik; inûliklertorlo kannoênernik tamainik;
4 Piuliklertok inôsernik asserornermit; niakosêjok illingnik, saimarvekarnermik nâpkiningnermiglo.
5 Kanernik namaksititsijok ajungitomik, inuosungormerkovlutit nektoraliktut.
6 Nâlekab illûnaita idluitulliviôjut idluarnermik idluarsainermiglo sakkêvigivait.
7 Tâpsoma Môse apkotiminik kaujitilaukpâ, Israeliblo kittorngangit pinniarnerminik.
8 Nâlegak nâpkigosukpok, saimarvekarosuklunelo, kenuêpok pitsiartoksôlarmelo.
9 Suatsainarniangilak, issokangitomullonêt ningarosugomângilak.
10 Piniarvigingilâtigut ajornivut malliklugit, akkilungilâtigullo idluitullinivut malliklugit.
11 Killaub pôktoningatut nunamit, taimak angitigijôvok saimarvekarninga, sivôragijinginut.
12 Uvlâb ungasingningatut unnungmit, taimak ungasiktigitipait tappanivut uvaptingnit.
13 Sorlo atâtab kittorngat nâpkigingmagit, taimak Nâlekab sivôragijine nâpkigivait.
14 Illitarksingmat kannok sennajaumangâpta, erkaumavok sanniôgapta.
15 Innub uvlungit iviksukatitut îput; nuvugolâktârpok nuvugolâktut natername.
16 Anorib kângagôrvigikpago, tagva tagvanêtsungnaipok, innigilauktangalo illitarijaujungnaipok.
17 Nâlekable saimavekarninga soraijuipok issokangitomit issokangtomut, sivôragijinginnut; idluarningallo kittorngat kittornganginut;
18 Tâpkonane angersimaninganik nâlektunne, erkaumajunnelo perkojanginik, tâpkoa malliklugit arvertaromavlutik.
19 Nâlekab iksivautane âkiksimavâ killangme, attaniôvingalo attanniotivok tamaitaksoarnut.
20 Nâlegak nertorsiuk, illipse Engelekotingit, sôngojoksôjose, perkojanginnik pinniartose, okausingita nippingæt tussartaukovlugo.
21 Nâlegak nertorsiuk kattimgajokotingit illûnase, kivgaujose tâpsomunga pijomajanganik pinniartose.
22 Nâlegak nertorsiuk, pinniarningit illûnase, nâlegauvingane illûnâne. Tarnîk Nâlegak nertoruk!

IMGERUT CIV.

Gûdib nertortauninga pingortitangit pivlugit.

TARNIK Nâlegak nertoruk! Nâlegak Gûdîk angijovaksôvotit; ânanauvotit, ânanaunelijarlutillo inerkonadlartomik.
2 Annorâkotit attortat kaumaniôvok; killak issivipet tulleraraktut.
3 Igvit iglokotitit kattigoliungatipattit imermut; igvit nuvujat aksalloaligiváttit; agvertarpotit annorib esarungita kângine.
4 Engelekotingnik annoringortitsijotit, kivgakotingniglo ikkoalajungortitsijotit.
5 Nunamik tunganektârilauktotit tungavinganut, aulajuerkovlugo issokangitomut.
6 Ittinnermut ullilaukpet annorâmut sorlo, immaksuillo kakkat kânginêlaukput.
7 Suarnernulle kemâlaukput; kallungnivît nippinganut, aulasâdlalaukput.
8 Kakkat kongmualilaukput, naksat kivilaukput unnunga innemut tunganektârlauktarnut tâpkonunga.
9 Igvit kiglilervekartitsilaukpotit, tâpsoma kângagut pingilet; amalo nunna ulligaksaringilât.
10 Igvit puailakojivotit puailavingnik naksarne kakkat akkorngæne kôkovlugit.
11 Immertitserkovlugit naternaub ômajunginnik illûnainik, ômajullo nujuartut imerugungnaiterkovlugit ingmingnik.
12 Tâpkoa senniane killaub tingmiangit nunakarput, nipjarlutiglo akkerkut attâne.
13 Igvit kakkat immertipáttit iglokotingnit pângat; perortunnillo pingortitarnit nuna namaksititauvok.
14 Iviksukanik perorkojivotit nergjutinnut perortutsianiglo innuit attoraksanginik, nerkiksannik kaitsilutit nunab illuanit;
15 Weinelo kuviasuktitserkovlugo innub ômattinganik, tautualo keblidlarkovlugo orksumut; kakkôjarlo nekkokserkovlugo innub ômattinganik.
16 Nâlekab nappârtokotingit iptekadlarkovlugit; Libanonib Cederekotingit tâpsoma illilauktangit.
17 Tagvane tingmitjat uvlokarput, Reigerillo (tingmitjat angijut) keblariktut innigivait.
18 Kakkat kingiktut kemâviksauvut tuktujartunnut, kairtullo kairusuggit ukkalliaitsijannut.
19 Takkek taimailingatipet nellunaikutaukovlugo nelliunernut; sekkerngub nippivine nellungilâ.

20 Târnekartitsivotit unnuangolerkovlugo; tagva nappârtut ômajungit tamaita aularput.
21 Loeviarkat kallingoartut aksârnigakaromamut, nerkiksarsiortullo Gûdemit.
22 Sekkinerle nuilerangat angerarput, innarlutiglo sittimingnut.
23 Tagva innuk aularpok sullijaksaminut, perorsainerminullo unnuk tikkilugo.
24 Nâlegak pinniarnitit angijovaksôvut, ila unudlartoksôvlutiglo. Illûnaita sillatôvlutit âkiksulaukpáttit, nunalo nâmavok perkutingnik.
25 Imarbingme angijome nerrotôjoksôjomelo, tagvane aulavut kittiksaungitut, tamarmik, ômajut angijut, mikkijullo.
26 Tagvane umiaksuit umiaktorput; tagvane arvekarpok, igvit sennalauktattit, tagvane kettikovlugit.
27 Illûnatik miperpâtit nerkiksamik tunnitsivigilugit perkovlutit nelliutome idluartome.
28 Tunnitsivigijaraigungne, tagva kattersoivut; aggaktit issivigungne tagva perkutinnik namaksititauvut.
29 Kênait ijerungne tagva koaksârput; annerningit pêrpáttit, tagva nungulerput, saningormilutiglo.
30 Igvit annernît aulartipet, tagva pingortitauvut; nunablo tautua nutângortipet.
31 Nâlekab opinarninga issokangitôvok; Nâlekab piniarnine kuviagivait.
32 Nuna tækkosarpâ, tagva sajukpilukpok; kakkat aktorpait, tagva isserlukput.
33 Nâlegak imgervigijomavara inôsera nâlugo, Gûdigalo nertoromavara înera nâlugo.
34 Okautigijakka kuviagilerligit tâpsoma. Nâlegak kuviasutigivara.
35 Ajortullijut nungutaulerlît nuname, Gûdekangitullo sorairlît. Tarnîk Nâlegak nertoruk! Halleluja!

IMGERUT CV.

Kujalijutiksat Gûdib ajungitulliningit atâtagilauktanut pivlugit.

NALEGAK kujagissiuk, attingalo okâlautigissiuk pinniarningit akpautigissigik inukattigêksuit akkorngæne.
2 Imgervigissiuk nertorlugolo; tattamnartulliningit tamaita okautigissigik.

3 Attinga hailigeojok nertorutigissiuk; tâpkoa Nâlekamik kennerasuartut ômattingit kuviasuglît.
4 Nâlegak sôngoningalo apperkutigissigik; kênanga kennitsainarsiuk.
5 Erkaumalersigik tattamnartulliningit, pinnialauktangit; nellunaikutangit kaningatalo idluarsainingit.
6 Illipse kivgangata Abrahamib kinguvângit; illipse anerimajangata Jakob kittorngangit.
7 Tâmna Nâlegauvok Gûdigijavut; tâmna idluarsaivok sillaksoarme illûnâne.
8 Angersimanine erkaumavâ issokangitomut, okautsit angerutigilauktane kinguvârênut 1000 dinut.
9 Angerutigilauktane Abrahamut, okarmaringninelo Isaangmut.
10 Tamannalo idluarningortipâ Jakomut angerkattigêngningortilâlo issokangitomik Israelemut.
11 Okarlunelo: Igvit tunnitivigijomavagit Kanaanib nunanganik, kingormgutijapse imerautinganik.
12 Ikkitôtillugit erkanangitotillugillo tujormijangotillugillo tâpsomâne.
13 Nûkattalaukpullo innukattigêksoarnit innukattigêksoarnut; attaniovingnit innukattigêksuit assinginnut.
14 Akkonartautailitilaukpaillo innuit nellianullonêt, attannîllo pitlalaukpait pivlugit,
15 Saimartitakka aktorniarassigik, nellautaijokotikkalo kiksartiniarassigik.
16 Kâksoarlo kaikovâ nunamut, kakkôjakarungnaimariktitsilunelo.
17 Angut tillivâ tâpkoa sivurngane; Josefe niorvgutigijauvok kivgaulerkovlugo.
18 Ittigangit kejuksoarmut ajoringortipait; timinga nellajariakalaukpok kikkiangme.
19 Okausingit tikkerkârtinagit, Nâlekab okauserijangit, namaksititsikartinagit tâpsominga.
20 Tagva attannek tilliklerpok parngnanairutjarkolâlo; attaniojub innukattigêksoarnut annititaukovâ.
21 Tâpsoma angajokângortipâ iglokotiminut, pimajingortilâlo perkutiminik tamainik;
22 Angajokâkotinginik aksorotjerkovlulugo issumaminik, sillatunermiglo ajochertuerkovlugo angajukliokotinginik.
23 Israelelo aulalaukpok Egiptenemut, Jakolo tækkorngartaulaukpok Hamib nunangane.
24 Innukotinelo unnuksivalliatipait angijomik, sôngonersautipaillo ômigijinginit.

25 Taipkoa ômattingit mumiktipait ômisukovlugit innukotinginik, pingitsertorlutiglo illusiâlungnik attorkovlugit kivganginnut.
26 Tâpsoma kivgane Môse tillilaukpâ, Aron annerilauktane.
27 Tâpkoa tâpsoma nellunaikutangit pinialaukpait akkorngæne, tattamnartulliningillo Hamib nunangane.
28 Târmik tikkerkojilaukpok tâktitsilunelo; okausingillo tappagilaungilait.
29 Imingæt ablatsângortipâ aungmut, tokkotsilunelo mingeriakotinginik.
30 Nunangæt narrâjinik unuktovaksoarnik sakkêvok, attaningita inningine.
31 Okalaukpok, tagva ômajokulluit tikkiput, komait kiglilervingine illûnaine.
32 Nettarkonarnik tunnitsivigivait sillalub inningane, ikkomablo ikkoalaninganik nunangæne;
33 Annaulerpaillo nappârtungit Weineliksak, Feigeliksallo, navikpaillo nappârtut kiglilervinginêktut.
34 Okalaukpok, tagva piglertaujârtut, mingôjârtullo kittiksaungitut tikkiput,
35 Nerrilaukpaillo iviksukkat tamaita nunangæne nerridlarlutiglo perorsêvikotingita perortunginik.
36 Annaulerpaillo nunangæne erniangokârtut illûnaita; pitsartuningita sivurlingit tamaita.
37 Aularutivaillo, Silberemik Goldemiglo neksilugit; tâpkoalo kinguvârêngine, kannoêtolikkalaungilak attautsemiglonêt.
38 Egiptenemiut kuviasulaukput aularmatta; erksinarningæta tupvigilaungmagit.
39 Tâpsoma nuvuja issivilaukpâ ulliksaukovlugo, ikkomalo kaumaikovlugo unuarme.
40 Tuksiarput, tagva Wachtelinik tikkerkojilaukpok, namaksitipaillo killaub kakkôjanginik.
41 Kairtok angmarpâ, tagva imiksuit kôlaukput tagvangat, kôgut kôlaungmatta sunakajuitome pannertome.
42 Okautsinne ivsornaitut erkaumangmagit kivgaminut Abrahamut okauserilauktane.
43 Taimak innugiartoksoakotine aularutivait kuviasuklune, annerimajangillo erkiêrtorlune.
44 Tunitsivigivaillo nellojut nunanginnik; innukattigêksuit perkutingit nangmineliutilugit pikovlugit.
45 Nâletsiartuksaukovlugit idluarijanginnik, ivlersijuksaukovlugillo malligaksaukojanginnik. Halleluja.

IMGERUT CVI.

Kujalijutiksak Gûdib ajungitullininit pivlugit, inukotine tappatôjut nâpkigitsainarlaungmagit.

Hallêluga.

NALEGAK kujagissiuk illanâkarmat, pitsiarningalo îtsainarpok issokangitomut.
2 Kia Nâlekab pinniarnersoangit nâlugit okautigijungnarpagît, nakorijungnarlugo nertornarninga tamât?
3 Pillorikput perkojamik nâlektut, piniatsainartullo idluartomik.
4 Nâlegak erkaringa, saimavekarnît, angerutigilauktat innukotingnut malliklugo. Nellipsalaunga ikajornernut.
5 Tækkojungnarkovlunga annerimajavît illingatsiarninginik, innukotivillo kuviasungningænik, kuviasutekarkovlunga, nertortitsungnarlungalo kingcrmgutijattit illagællugit.
6 Ajortullilaukpogut atâtagilauktavut illagilugit; namangitullilaukpogut, Gûdekangitôlauklutalo.
7 Atâtagilauktapta Egipteneme tattamnartullinitit tukkisijomalaungilait; pitsiarnersoarnît erkalaungilât, tappatôlaukpullo imarbingme, imarbingme iviktalingme suvlulingnik.
8 Ikkajulaukpaillo attinne pivlugo, sôngonine sakkertitsomavlugo.
9 Imarbiglo iviktalik suvlolingnik suarpâ, tagva ipterilingalerpok; tessiorpaillo ittinertigut, sorlo sunakajuitokut.
10 Ikajulaukpaillo tâpsoma illulugvigijingæta agganginnit.
11 Immaksuillo akkerartortingit ullikpait, attauserlonêllo amiakolaungilak.
12 Tagva okausingit okperivait nertornarningalo imgerutigivât.
13 Pinniarningille puigorsârpait; uttakkilaungilello attanertuininganik.
14 Ikligosulerpullo sunnakajuitome, Gûdelo ôktorpât innukangitome.
15 Tâpsomalo tuksiarkipait, nûsilingnartorlo tillivâ ikligosungningita akkorngænnut.
16 Môsemullo kippalilaukput tangmârvingme; Aronemut ivsornaitokotinganut.
17 Nuna ingminik angmarpok êlugolo Datane, ullikpaillo Abiramib kippalikattigijangit.
18 Ikkoma ikkilertaulaukpok kippalidlartokattigêt akkorngæne; ikkoalaniub Gûdekangitut ikkipait.

19 Nochangoak sennalaukpât Horebeme, tuksiarvigivâllo, adsingoak kovijaumajok.
20 Nertornautigijatiglo ablatsângortipât tuktuvangmut iviksukkanik nerrijomut.
21 Gûde piulijitik puigorpât, taimak angijôtigijomik pinnialauktok Egipteneme;
22 Tattamnartullilauktok Hamib nunangane, kappianadlartunniglo pinnialauktok imarbingme iviktalingme.
23 Okalaukporlo, nungutsomavlugit; Môsesib tâpsoma annerimajangata koppak sângerlaungipago sângane, kaningajârninga sangutilugo, asseroimarerkonago.
24 Nunalo ivlernartok nachogilaukpât; okausingit okperingilait.
25 Okalokivullo tuppermingne; Nâlekab nippinga nâlelaungilât.
26 Agganelo kongmuartipait akkerartorlugit, ochotitsomavlugit sunakajuitome;
27 Kinguvângit egilugit nellojut akkorngænut, nunannut siamartillugit.
28 Baal-Peorelo ungagivât, nerrilutiglo Gûdingoat innôsekangitut tunnergusianginit;
29 Ningaksarpâllo pinniarnermingnut; tagva kappianartok tikkitalâvok akkorngænut.
30 Tagva Pinehase tikkipok, idluarsailunelo pijokartomik tamattominga; tagva kappianartok nokkartitauvok;
31 Tamannalo idluarsititaujutigijanganut illingatitautsainarlaukpok issokangitomut.
32 Ningaksarpâllo imektarvingme akkerartornermik attelingme, Môse aglât kanoêtitaulaungmat pivlugit.
33 Annerninga ningaksarmatsuk, opallortornermullo okautsit illangit annivut tâpsomangat.
34 Inukattigêksuillo taipkoa nungulaungilait, Nâlekab perkolauralloarmagit.
35 Akkupulle ingminik nellojut akkorngænut, illiniarlutiglo tâpkoa pinniarninginnik.
36 Kivgartorlutiglo tâpkoa gudingoanginik, tâpoalo nigarutigivait ingmingnut.
37 Ernitiglo pannitiglo tunnergutautipait Sâtanasinnut.
38 Auglo passijaksaungitok kovilaukpât, ernimik pannimiglo aungit, tunnergutautilauktamik Kanaanemiut Gûdingoanut, nuna akkiliksannut aungmik ulliktaulaungmat;
39 Ivsornartipullo pinniarnermingnut, ajortullilutiglo illuserminngnut.
40 Tagva Nâlekab ningarninga illungertulerpok innugiartoksoakotine pivlugit, kingormgutijanelo makkojugililaukpait.

41 Tunnivaillo nellojut agganginut, ômigijingit attaniotERkovlugit tâpkonunga.
42 Omigijingitalo, nênerlaukpait; manigotititaulutiglo tâpkoa agganginnut.
43 Tâpsoma piulekattalaukpait; ningaksarlaukpâlle kajusinermingnut, ikkitôlerpallialaukpullo idluitullinitik pivlugit.
44 Kappiagijangællo tækkosarpâ, ârusungningit tussaramigit;
45 Erkaumalaukporlo pivlugit angersimanerminik, kakkialerporlo pitsiartoksônine malliklugo.
46 Nâpkigijautilaukpaillo illûnainut parngnanairsortinginnut.
47 Ikajortigut Nâlegak Gûdivut, kattersortigullo nellojunnit; nertordlerkovluta atternik hailigeôjomik, nakorsarkovlutalo nertornarnernik.
48 Nertortaule Nâlegak Israelib Gûdinga issokangitomit issokangitomut; innugiartoksuillo illûnamassiatik okarlît: Amen Halleluja.

IMGERUT CVII.

Kujalijutiksak Gûdemut piuliklerninga kappianartunnit sunatuinarnit pivlugo.

NALEGAK kujagissiuk, illanâkarmat, pitsiarningalo îtsainarmat issokangitomut.
2 Taimak okarlît Nâlekab piulijangit, tâpsoma kappianartomit piulilauktangit;
3 Nunannillo kattersulauktangit unangat, pângat, avangat imarbingmillo;
4 Tammarlutik arvertalauktut sunakangitome apkosiniôlungitome, iglugaseksoasilauratiglo iglokarvigijungnartamingnik;
5 Kâklutik immerudlarlutiglo, tarningillo perlilerlutik illungine;
6 Nâlekamullo niplialauktut kappiagijamingne, tâpsomalo piulilauktangit kappiasungninginnit;
7 Tessiulauktangillo apkosinekut tamarnangitokut, aikovlugit iglugaseksoarnut, iglokarvigijungnartamingnut:
8 Tâpkoa Nâlegak kuviagijaksarivât, pitsiarninga, tattamnartulliningillo pinniarnerijangit innuit kittornganginut pivlugit.
9 Tarne imeruktok namaksitimago; tarnelo kâktok illumertimago ajungitomik.

10 Iksivajuksaulauktut tâktome tâksinermelo, parngnanairsortauvlutik ajoringorsiume, kikkiangmelo;
11 Gûdib ôkausingit nâlelaunginamigit, kotsingnerpângojublo attannertuininga nachogilauramitsuk;
12 Tamanna pivlugo tâpsoma ômattingit kannoêtomut miklilertimagit, nellakovlugit tagvane, ikajortaunatiglo kinamut;
13 Nâlekamullo niplialertut kappiagijamingne; tâpsomalo ikajulauktangit kappiasungninginit.
14 Tessiorlugillo târmit, tâksinermillo, kellarutingillo kiktoratilugit:
15 Tâpkoa Nâlegak kujagijaksarivât, pitsiarninga tattamnartulliningilo innuit kittornganginne pinianerijangit pivlugit.
16 Upkoat kanujaujut pittarmagit, senneroallo kikkiangojut annaulugit navingmagit.
17 Sillaitut okumaiksartitaulauktut, arvertarnitik tappanitik, ajornitiglo pivlugit;
18 Tarningita nerkiksat tamaita makkojugilaungmagit, kannilauktullo tokkub ittervinginnut;
19 Mannalo niplialauktut Nâlekamut kappiagijamingne, tâpsomalo ikajulauktangit kappiasungninginnit;
20 Okautsine tillikliutivait, pijungnaitilugillo; piulilugillo ittersâlunginnit:
21 Tâpkoa Nâlegak kujagijaksarivât, pitsiarninga tattamnartulliningillo pinniarnerijangit innuit kittornganginne pivlugit;
22 Tunnijijuksaulutiglo tunnergutinnik kujalijutiksannik, pinniarningillo unnipkautigilugit igiakomijarlutik.
23 Umiaksoakut umiaktortut imarbiksoarme, niuveriartortullo imaksoakut;
24 Nâlekab piniarninginik tækkolauktut, tækkolauktullo tâpsoma tattamnartulliningimnik ittinnerme;
25 Okalaurangame akkonaksoakartitsilunelo, makkitatitsijomik mallingnik.
26 Tâpkoa kongmuartitaungmatta killangmut, sittotitaulutiglo ittinnermut, tarningit kappiasumut mungolermatta;
27 Tallangajotut aulajoksiormatta sennepiktorarmattalo, illisimaililermattalo;
28 Niplialermattalo Nâlekamut kappiagijamingne, tâpsomalo tessiortangit kappiasungninginnit,
29 Saimarlugolo sillarnerluksoak, aklairartuinarkovlugo, maggillo nokkarmatta;
30 Kuviasulertullo kassungangmat, tâpsomalo kissarvingmut âmagit tussugijangat malliklugo:
31 Tâpkoa Nâlegak kujagijaksarivât, pitsiarninga, tattamnartulliningillo pinniarnerijangit innuit kittornganginne pivlugit;

32 Nakorijaksarilugolo innugiartoksuit illagêngninginne, nertorlugolo angajuklit kachimioningæne.
33 Tâpsoma kôgut sunakajuitungortipait, puailavillo immermik imerungnárvingortipait;
34 Nunalo perutsianartok naksangortipâ sioraujalingmut, tâpkoa nunakartut tagvane kassêningit pivlugit.
35 Sunakajuitorlo tessingortipâ imektalingmut, nunnalo pannertok puailavingortipâ imilingnik.
36 Kâktullo pitipait tagvunga, iglugaseksoarnik âkiksoerkovlugit iglokarvigijungnartamingnik;
37 Perorsêvîllo kangasuivigilugit perkovlugit, Weineliksenniglo illijerkovlugit, Jârinelo tamaine perortunnik perkovlugit.
38 Pitsartutipaillo unnuksivalliadlarkovlugit, nergjutingillo ikkitôtilungilait;
39 Nukkingerotilaukârmagit, okkungatilaukârmagillo kanoêtub tettininganut, issumajârnermullo.
40 Nachonarnek nâvipâ attannernut, saksartilaitalo inukangitome apkosinekangitome;
41 Aklujorlo kakkitipa pattanganinganit, kinguvângillo kattimgajutitut îtipait.
42 Tamanna idluitailijut tækkoniarpât, kuviasungniarlutiglo; kassênerlo tamât nippangertitauniarpok.
43 Kina sillatôva puigortaililunelo tamattominga? Tagva tukkisiniarput, kannok unnuktigijunik ajungitullinernik Nâlegak sakkêmat.

IMGERUT CVIII.

Nertordlernek Gûdib pitsiarninganik, nertornarninganiglo; tuksiarnerlo ikajortaujomamut.

Davidib imgerutâ.

2 GUDE ômattiga oppalungairsimavok; imgeromavunga, nipliajogomalungalo, nertornarneratauk (tarniga).
3 Atte Psaltere Harfelo! uvlarârsukut makkitsomavunga.
4 Kujagijomavagit Nâlegak innukattigêksuit akkorngæne, nertorlutit imgervigijomavagit innuit akkorngaæne.
5 Saimavekarnît pingmat killaub îninga tikkidlugo, miksekârnîllo nuvujat tikkiningit tikkidlugit.
6 Kangattarit Gûde killaub kollânut, nertornarnîllo pile nunnannut illûnainut;

7 Nagligijattit piulijaukovlugit. Ikajolaurit tallerpingnut, tussarlungalo.
8 Gûde okarpok ivsornaitovekotimine, tamana pivlugo kuviasukpunga; Sicheme avigomavara, Suchotiblo ôktoromavara.
9 Gilead perkutigivara, perkutigivara Mannasse, Efraimelo sapputsauviksauvok niakumnut; Juda tunnijijigivara perkojanik.
10 Moabe ubvarvigivara; ittiggagutiga tessiutijomavara Edomib kânganut; Filistêa igiakomijarutigijomavara.
11 Kia tessioromavânga iglugaseksoarnut sôngojunut? Kia aiparijomavânga Edomemut?
12 Igvit pinniarniangilatit Gûde, ajaktuijotit uvaptingnik, aularlungilatillo Gûde kattimgajokotivut illagilugit?
13 Ikajornekartitigut kappiasungnerme, innuit ikajorningæt piutsengimat.
14 Gûde illagællugo pinniarnersoarnik pinniaromavogut. Tâpsoma ômigijivut tullerniarpait.

IMGERUT CIX.

Nellautainek Messiasib ômigijingit pivlugit.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

GUDE nertornarutigijara, nippangerniarnak.
2 Kannitik Gûdekangitut nellangaitoksôjullo angmarmagit akkerartorlunga, okarlutiglo uvamnut okannut sæglojunnut.
3 Illumavânga okautsinnut ômisungnelingnut, akkerartorpângalo pitjutekaratik.
4 Nagligigapkit, taimaimat kiglornipânga; uvangale tuksiarpunga.
5 Idluitomik akkiniarpânga ajungitomut, ômigijaunermiglo naglingnermut.
6 Gûdekangitok angajokângortiuk tâpsomunga; Sâtanaselo nangerle tâpsoma tallerpiane.
7 Erkartortaugune passijaksaunerartaule, tuksiarningalo ajorningorle.
8 Uvlungit ikkitôlerlit, pinniarkojauningalo assianut pijaule.
9 Kittorngangit illiarsungorlît nulliangalo uigarningorle.
10 Kittorngangit tammarnartovingme saksârtôlit kennulutiglo kennerlutiglo (nerkiksamingnik) sujuksimavlutik.
11 Pijomatudlartub pinnasuarligit perkutingit tamaita; tækkorngartællo arktautigiligit perkutingit.
12 Ajungitullijokartailile kinamik tâpsominga, kialonêllo nâpkigitaililigit illiarsukotingit.

13 Kinguvângit nungutaulît; attingit kinguvarêt aipangine pêjartaulit.
14 Atâtagilauktangita idluitulliningit issumagijaulît Nâlekab sângane, anânangatalo ajorningit pêrtautaililît.
15 Nâlekab ijîngme sângangnêtitsainarligit, tâpkoalo erkaumajauningæt pêjarlerliuk nunamit.
16 Tamana pivlugo issumalaunginame nâpkigosugomavlune; ajulertorle, aklujorlo kiksartorlo unangmigamiuk tokkotsomavlugo.
17 Ominaut pijomalaukpâ, tikkitauniarivok tâpsomunga; saimartitaunek pijomalaungilâ, tagva ungasingniarivok tâpsomangat.
18 Ominaullo attilaukpâ uvinerungmitut; itterporlo illuanut immektut orksutullo sauninginnut.
19 Tagva taimaivigiliuk annorâktut attortamitut; tapserutitut, tapseruserutigitsainartamitut.
20 Taimak akkilertaulit tâpkoa Nâlekamut akkerartortikka, idluitunniglo okausekartut tarniga akkerartorlugo.
21 Igville Nâlegak, Nâlegak, aiparilaunga, attit pivlugo; saimavekarnît manigornerigapko piulilaunga.
22 Aklugama, pattangalungalo, ômattigalo serkomisimavok illumne.
23 Nungusârpunga tachaktut nakiglilertotut, aijaliktauvunga piglertaujârtutitut.
24 Sêrkûka nukkingerôtivuk nerritailinermut; uvinigalo sallukpok kuinijungnairlune.
25 Mittautiksaujariakarpungalo tâpkonunga; tækkoleraiguninga illekettamârput.
26 Illilertulaunga Nâlegak Gûdîk; ikajulaunga saimavekarnît malliklugo;
27 Tukkisilerkovlugit tamana igvit aggarigangne, igvit Nâlegaujotit tamattominga pinniaravit.
28 Okarnerlotjileraikpatta, tagva igvit saimartitsilaurit. Akkerartoraikpánga, tagva kangusuktitaulît; kivgakotille kuviasugle.
29 Akkerartortikka mamailisartaunermik attititaulît; kangusuktitaunermiglo annorârtitaulit ullingmik sorlo.
30 Nâlegak kujagidlaromavara kannimnut, nakorijomalugolo unnuktut akkorngæne.
31 Aklujub tallerpiane nangermat ikajoromavlugo tâpkonangat, innôsinganik pitlaraksauneraijunnit.

IMGERUT CX.

Nellautainek Kristusemik attanniôjomik issokangitomik, ajochertuijersoangôjomiglo.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK okalaukpok Nâlekamnut: Tallerpingma tungânut ingitit, ômigijingnik illijerkârtinanga ittikavît ikovrangænut.

2 Nâlekab nâlegauvikpît opigijaujutiksanga tillijomârpâ Zionemit: Attanniotilerit ômigijivit akkorngæne.

3 Sâlakarnivît uvloksoangane inukotivit malligomârpâtit kunnutuidlutik, ânanausijaunelijarlutik ivsornaitomik. Inûtsûkotitit tikkilerput illingnut mitsuksoaktut kaub aupalungningata sânganit sorlo.

4 Nâlegak okamarilaukpok, kakkialerniangilarlo tamattominga: Ajochertuijôvotit issokangitomut, Melchisidekib illingaingattut,

5 Nâlekab tallerpingnêtub attannît egilugit serkomitsomârpait ningarnime nelliuningane.

6 Erkartuijomârpok nellojut akkorngæne, (nunna) tættætitsomârpâ tokkungajunnik; nunaksuit attanningat egilugo serkomitsomârpâ.

7 Apkomêdlune kôngmit immeromârpok; tamanna pivlugo niakone kagveromârpâ.

IMGERUT CXI.

Kujalijutiksak Gûdib ajungitullîningit timiptingnut tarniptingnullo pivlugit

Hallêluja.

NALEGAK kujagivara ômamut tamânut, idluitailijut kachimioningine illagêktunnelo.

2 Nâlekab pinniarningit angijôvut, makkoninga kamajub kuviagidlarpait.

3 Tâpsoma pinniarninga nertornarpok ânanaudlarlunelo, idluarningalo itsainaromârpok issokangitomut.

4 Tattamnartullinime erkaumajauninganik âkiksoilaukpok Nâlegak saimarvekarosuktok nâpkigosuktorlo.

5 Nerkiksamik tunnijivok tâpkonunga sivoragijiminut; angersimanine erkaumatsainarpâ issokangitomut.
6 Pinniarnersoane okautigivait inukotiminut, tunnijerkovlugo tâpkonunga nellojut kingormgutijangænik.
7 Aggangita pinniarningit miksekârniôvut, idluarneôlutiglo, perkojangit illûnatik sokkosijuiput.
8 Itsainartitauvut issokangitomut; malliktaulutiglo nertornartomik nellâgôrtomiglo.
9 Piuliklernek tillikliutivâ innukotiminut; angerpok angersimaninga îtsainartuksaungmat issokangitomut, Âttinga ivsornaitoksôvok, opinartoksôlarmelo.
10 Sivôranek Nâlekamik pigiarneôvok illissimanermut; tamanna sillatutsiarniôvok, taimailiorlune pijub, tâpsoma nertortauninga îtsainarpok issokangitomut.

IMGERUT CXII.

Idluartut aitornigajuktullo pillorîngningæt.

Hallêluja.

PILLORIKPOK Nâlekamik sivôrajok, kuviasutekadlartok tâpsoma perkojanginnik.
2 Tâpsoma kinguvângit sôngojomârput nuname; idluitailijut kinguvârêngit pitsartutisimajomârput.
3 Akluinek pittakaloringnerlo iglunginêtsomârpuk, idluarningællo itsainaromârpok issokangitomut.
4 Idluitailijut nuiviôvut kaumajomik târtome, saimarvekarosuktomit nâpkoarosuktomillo idluartomillo.
5 Pillorikpok nâpkoarosuktok, attarksiviôjorlo kununane, pinniaraksaminiglo pinniartok idluarnerme.
6 Itsainaromârame issokangitomut; idluartok puigortauniatsengilak.
7 Tussaumajaujut kappianartut erksigingilait; ômattinga mungojuidlune sungertutekarpok Nâlekamik.
8 Ômattinga maksoavok sivôrajuilunelo; tækkokârane kuviasutiksaminik ômigijimine.
9 Kangasuivok tunnijilunelo aklujunut; idluarninga îtsainarpok issokangitomut; naksunga kongmuartitauvok nertortauvlune.
10 Gûdekangitub tamanna tækkojomârpâ kangârutigijomârpâlo; kiggutine kêtitsomârpait nungujomârlunelo. Gûdèkangitut tussuningæt assiômangmat.

IMGERUT CXIII.

Nertordlernek Gûdemik pijoorijuitunnik saimarsaijomik.

Hallêluja.

KIVGAUJOSE Nâlekamut nertordleritse, Nâlekab attinga nertorsiuk!

2 Nâlekab attinga nertortaule mânnamit issokangitomut.

3 Sekkerngub nuininganit nippininga tikkidlugo Nâlekab attinga nertortaule!

4 Nellojut illûnatik Nâlegak kotsingnerpârivât; opinarninga pivok killaub îninga tikkidlugo.

5 Kina Nâlegaktut Gûdiptitut-îka? Kotsiktomut ingilauktok;

6 Tækkonârtorlo erkanangitunnut killangme nunamelo.

7 Makkititsijok erkanangitomik saningnit kakkititisijorlo aklujomik akkilupingmit;

8 Ingititserkovlugo tâpsominga attanît senniænut, innukotime attaningita senniænut.

9 Iglokartitsijok kittorngisuitomut, anânangorkovlugo kuviasuktok kittorngænut Hallêluja.

IMGERUT CXIV.

Gûdib ânanausijauninga aulartitsininganut

Israelitinik Egiptenemit.

ISRAELITIT aularmatta Egiptenemit, Jakokut innukattigêksoarnit tækkorngartannit:

2 Tagva Judakut ivsornaitoviôlaukput tâpsomunga, Israelekullo nâlegauviôlaukput.

3 Immarbik tækkolaukpok tamattominga kemâlunelo; Jordane uttilaukpok;

4 Kakkat kiggertalaukput saugârsuktitut, kakkârulaillo saugarkatitut.

5 Sulaukit igvit immarbiôjotit kemâlauravit? igvillo Jordaneojotit uttiûrlauravit?

6 Illipse kakkaujose, kiggertarlaurapse saugârsuktitut? kakkârulaujose saugarkatitut?

7 Nâlekab kênangata sângane sajukpiludlarit nunnaujotit, Jakob Gûdingata kênangata sângane;
8 Kairtomik ablatsângortitsijub tetsermut immilingmut, ujarkamiglo immektarvingnut.

IMGERUT CXV.

Gûdiojub nellâgôrtub pitsiarninga ojugakangitok; nellojut Gûdingoangita suksaungininingit.

UVAGUUNGITOK Nâlegak, uvaguungitok, attîlle opigijaunekartiuk, saimarvikarnît miksekârnîllo pivlugik.
2 Sôg nellojut okartuksauvât Gûdingat nanêka mânna?
3 Gûdivulle killangmêpok; pingortitsijungnarpok issumagijaminik.
4 Taipkoa gûdingoangit Silbereôvut, Goldeôlutiglo sennajaumajut innuit agganginnut.
5 Kannekarput okaratiglo; ijekarput tautugatiglo;
6 Siutekarput tussaratiglo; kingakarput nainatiglo;
7 Aggakarput tigussinatiglo; ittiggakarput, pissugatiglo; nippekaratiglo torklumikut.
8 Taimaitunnik sennajut taimaikoarivait; illûnatiglo sungertutekartut tâpkoninga.
9 Israelitille Nâlegak sungertutigilitsuk; tâmna ikajortigivât, sappulutarilugolo.
10 Aronekut Nâlegak sungertutigilitsuk; tâmna ikajortigivât sappulutarilugolo.
11 Nâlekamik sivurajut Nâlegak sungertutigilitsuk; tâmna ikajortigivât sappulutarilugolo.
12 Nâlekab erkaumavâtigut pitsartutilutalo; Israelekut pitsartutipait, Aronekut pitsartutipait;
13 Nâlekamik sivurajut pitsartutipait, tamarmik, mikkijut angijullo.
14 Nâlekab pitsartutipallialerlise, illipse kittorngaselo.
15 Illipse pitsartutitauvose Nâlekamut, killangmik nunamiglo pingortitsijomut.
16 Killait tamaita Nâlekab perkutigivait, nunale tunnilaukpâ innuit kittornganginnut.
17 Tokkungajut Nâlegak nertorniangilât, tâpkoalonêt unungartut tussarvikangitomut.
18 Uvagulle Nâlegak nertoromavavut mânnamit issokangitomut. Hallêluja.

IMGERUT CXVI.

Kujalijutiksak piulijaunek kanoêtomit pivlugo.

KUVIASUTIGIVARA Nâlekab nippiga kennunikkalo tussarmagit;
2 Siutinga manningmago uvamnut; tamanna pivlugo inôsera nâvlugo nipliavigijomavara.
3 Tokkub aklunângita napperlaukpânga, kappianartoviublo kappianarningata uvigalaukpânga, ogguarnartomut kappianartomullo pilaukpunga.
4 Nâlekable attinga nipliavigilaukpara: Nâlegak, tarniga piulilauruktôk!
5 Nâlegak saimarvekarpok idluarlunelo; Gûdivullo nâpkoarosukpok.
6 Nâlekab issumalingasuitut sapputivait. Sâlagijauleraiguma, tagva tâpsoma ikajorpânga.
7 Manna saimalermît tarnîk, Nâlekab, ajungitulliviging-mattit.
8 Igvit tarniga nussulaurangne tokkomit ijîkka kugvekarnermit, ittiggakka koitarnermit.
9 Arvertarniarpunga Nâlekab sângane inôjut nunangæne.
10 Okperpunga, tamanna pivlugo okarpunga. Angijomigle siorniortitauvunga.
11 Mungonimne okalaukpunga: Inuit illûnatik sæglotôvut.
12 Kannok Nâlegak akkiniarvigijaksarivigo ajungitulliningi-nik tamainik piniarnerijanginik uvamnut?
13 Ermgusiârsuk innûlijaunartok tigujomavara, Nâlekablo attinga okâlatigijomavara.
14 Angernerilauktamnik Nâlegak akkilêvigijomavara, innugiartoksoakotingita illûnatik sânginne.
15 Ivsornaitokotingita tokkungit ivlerijauvut Nâlekab sângane.
16 Nâlegâk, kivgarivarma: kivgarivarma kivgavit arnab ernerivânga. Kellarutikka kellarudjarlaukpattit.
17 Igvit kujalinermik tunitsivigijomavagit,
Nâlekablo attinga okâlatigijomavara.
18 Angernerilauktamnik Nâlegak akkilêvigijomavara, inugiartoksoakotingita illûnatik sângine.
19 Nâlekab iglungata avalungita illuane, illingne Jerusalem. Hallêluja.

IMGERUT CXVII.

Kajungersainek innukattigêksoarnik illûnainik Gûde nertorlugo.

NELLOJOSE tamapse Nâlegak nertorsiuk; innukattigengôjoselo tamapse nakorissiuk.

2 Tâpsoma saimarvekaningata, miksekârningatalo kollangiarmattigut issokangitomut.

IMGERUT CXVIII.

Kujalijutiksak tækkonârnerme Messiasemik.

NALEGAK kujagissiuk illanâkarmat, pitsiarningalo îtsainarpok issokangitomut.

2 Israelitit manna okarlît: Pitsiarninga îtsainarpok issokangitomut.

3 Aronekut manna okarlit: Pitsiarninga itsainarpok issokangitomut.

4 Nâlekamik sivôrajut manna okarlît: Pitsiarninga îtsainarpok issokangitomut.

5 Kappiasungnerme Nâlegak nipliavigilaukpara, Nâlekablo tussalaukpânga piulilungalo.

6 Nâlekab aiparivânga, tamanna pivlugo sivôralungitunga; sunamik innuit pinniarvigijungnarpângâ?

7 Nâlekab aiparivânga ikajoromavlunga; kuviasutiksaralo tækkojomavara ômigijimne.

8 Namanersauvok Nâlegak tettigilugo, sungertutekarnermit innungnik.

9 Namanersauvok Nâlegak tettigilugo sungertutekarnermit attannernik.

10 Nellojut illûnatik illumavânga; Nâlekable attingane ullimârlugit serkomitsomavakka.

11 Illumavânga illûnâne; Nâlekable attingane ullimârlugit serkomitsomavakka.

12 Illumavânga igupsaujârtutitut; isserlukput ikkomatut orpine kakkilautilingne; Nâlekable attingane ullimârlugit serkomitsomavakka.

13 Pingujartauvunga ochokojomavlunga; Nâlekable ikajorpânga.

14 Nâlegak sôngonerivara, imgerutigivaralo, piulijigilâlo.
15 Igiakomijarnermut piulijaunek imgerutigijauvok idluartut iglunginne; Nâlekab tallerpia sâlakatsainarpok.
16 Nâlekab tallerpia kongmuartitaumavok; Nâlekab tallerpia sâlakatsainarpok.
17 Tokkoniangilanga, innônialungale, Nâlekablo pinniarningit okautigilugit.
18 Nâlekab kaujisaralloarpânga tunnilungilângale tokkomut.
19 Idluarnerub upkoaksoangit upkoêsigik uvamnut, tagvunga itterkovlunga, Nâlegarlo kujagilugo perkovlunga.
20 Tagva Nâlekab upkoaksoango; idluartut tagvunga itteromârput.
21 Kujagivagit manigotitigamga, ikajulungalo.
22 Ujarak igluliortut nachogijangat, tâmna ujarangornerpok terrekomut.
23 Nâlekab tamanna pinialaukpâ tattamnartôlunelo ijipta sângine.
24 Tagva uvlôvok Nâlekab sennajanga; kuviasukta serrilutalo tâpsomane.
25 Nâlegak ikajulaurittôk! Nâlegak sullitsiartitsilaurittôk!
26 Nertortaule tikkitok Nâlekab attingane! Saimausertaukovapse illipse Nâlekab iglunganut illingajose.
27 Nâlegak Gudeôvok, kaumaksartivut. Uvloksiorvik pinnarnarsisiuk kessertutinik millukattalingnik, Altarib naksungit tikkidlugit.
28 Igvit Gûdigivagit, kujagivagillo, Gûdîk nakorijomavagit.
29 Nâlegak kujagissiuk illanâkarmat, pitsiarningalo îtsainarpok îssokangitomut.

IMGERUT CIXX.

Omattib kigligiudsiningit Gûdib okausingitanekkoksinarningæt pivlugo.

PILLORIKPUT tâpkoa passijaksaunatik innôjut, arvertartut Nâlekab malligaksaukojangit malliklugit.
2 Pillorikput tâpsoma kigligiutsininginik nâlektut, kennertut tâpsominga ômamut tamânut.
3 Tâpsoma apkosiningane arvertartut idluitullilunginamik.
4 Perkojilaukpotit pinniartaukojattit mallitsiarlugit attaruilijomik.
5 Kannoktôk inôtsima idluarijattit nâlekligit koksasungnermut nellâgôrtomut!

6 Perkojattit illûnaita nautsertorupkit, tagva kangusuktitauniangilanga.
7 Kujagivagit ômamut nellâgôrtomut, idluarnivît idluarijangit illiniarupkit.
8 Malliktaukojattit nâlegomavakka; kemmaniarnanga soraijunak.
9 Kannok innuosuktok apkosinermine passijaksaunane arvertarniarkâ? Okautsitit malliklugit piniarune.
10 Kennerpagit ômamut tamânut; tappagitailitilaunga perkojarnik.
11 Okautsitit torkorpakka ômattimne, idluitullerkonanga illingnut.
12 Nertortait Nâlegak! Ajochertulaunga idluarijarnik.
13 Kangasinâmnut kannerpit idluarijangit tamaita unipkautigijomavakka.
14 Kigligiutsinivît apkotingæt kuviagivara, akluinartutitut sunatuinatitut pivlugit sorlo.
15 Piniartaukojattit issumaksarsiorutigivakka apkosinitillo kamagivakka.
16 Idluarijattit kuviasutigivakka, okautsitillo puigorlungilakka.
17 Kivgait ajungitullivigiuk, innôkovlunga, nâletsiarkovlungalo okausernik.
18 Ijîkka uitâtikik tækkokovlunga malligaksaukojavît tattamnartullininginik.
19 Tujormijangôvunga nuname; perkojattit ijerniarnagit sâmnit!
20 Tarniga serkomisimavok kilianâtsainarmut idluarijarnik.
21 Piojorijut suarpattit; ôminartôvut perkojarnik tappajut.
22 Kângunarnek nachonarnerlo sangutikik, kigligiutsinitit nalegapkit.
23 Attannît iksivakattigêkputtauk okautigilungalo akkerartorlunga; kivgakotivîlle idluarijattit okautigivait.
24 Ilâ kigligiutsinitit alliagivakka, attannertortigivakkalo.
25 Tarniga nellavok sanningne; nekkoksitilaunga okautsitit malliklugit.
26 Apkosinitit unnipkautigivakka, igvillo tussarparma; ajochertulaunga idluarijarnik.
27 Illisalaunga piniartaukojavît apkosininginnik; tagva tattamnartullinitit okautigijomavakka.
28 Tarniga auksilerpok issumajârnermut; maksoatilaunga okautsitit malliklugit.
29 Apkut tammarnartok sangutilauruk uvamnit, annerpagilaungalo malligaksaukojarnik.
30 Miksekârnerub apkosininga annerilaukpara, idluarijattit pitilaukpakka sâmnut.

31 Kigligiutsinitit ungagivakka; Nâlegak kangusuktitaukoniarnangatôk.
32 Igvit ômattiga manigorungne, tagva perkojavît apkosiningæt akpangervigivara.
33 Unertutilaunga Nâlegak idluarijavit apkosiningænnik, ivlerserkovlunga tâpsominga naggatiksak tikkilugo.
34 Illisalaunga, ivlerserkovlunga malligaksaukojarnik, nâlekovlungalo makkoninga ômamut tamânut.
35 Tessiulaunga perkojavît apkosiningæne; tamanna kuviagigapko.
36 Omattiga kajungertilauruk kigligiutsinernut, pijomatudlarnermuungitorlo.
37 Ijîkka keviartikik tækkokonnagik suksaungitomut; nekkoksitilaungale apkosinerne.
38 Okautsitit nakkiterkit kivgarnut, tunijaumajut sivuragijingnut.
39 Kangusuktitaunek illimagijara sangutiuk uvamnit; idluarijattit inerkonarmatta.
40 Ahâk pinniartaukojattit kajungervigivakka; nekkoksitilaunga idluarnernut.
41 Nâlegak saimavekarnît pigilago, ikajornît, okautsitit malliklugit;
42 Kiojungnarkovlunga okarnerlotigijimnik; okautsitit sungertutigigapkit.
43 Kannimnillo miksekârnerub okausingit pêrniarnagittôk; idluarijattit nerriugigapkit.
44 Malligaksaukojattit nâletsainaromavakka sorairnanga issokangitomut.
45 Arvertarpungalo kuviasuklunga; pinniartaukojattit kennerapkit.
46 Kigligiutsinitit okautigivakka attanît sângine, sillasiungilangalo;
47 Kuviasutigivakkalo perkojattit ivlerilugillo.
48 Aggakkalo kongmuartipakka perkojarnut ivlerijamnut, idluarijattillo okautigivakka.
49 Kivgait erkaumavigiuk okausernik sungertutigijaukojarnik uvamnut.
50 Tamanna manigornerivara pattanganimne, okautsivît nekkoksitimanga.
51 Piojorijut mittautigidlarpânga; sullele nûlungilanga malligaksaukojarnit.
52 Nâlegak erkarangama, kannok igvit sillaksoakarninganit idluarsailauravit, tagva manigortauvunga.
53 Gûdekangitut, malligaksaukojarnik kemaijut illulugutigivakka.

54 Idluarijattit imgerutigivakka arvertarnima iglungane.
55 Nâlegak unnuarme attit erkaumavara, malligaksaukojattillo nâlekpakka.
56 Tamanna pivianartokutigivara, pinniartaukojattit nâlegapkit.
57 „Nâlegak illangiusiarivara,“ taimak okarkattarpunga okautsitit ivleritsainaromavlugit.
58 Kennuvunga illingnut ômamut tamânut, 'saimarviginga angernît malliklugo.
59 Apkosinikka nautsertorpakka; ittigakkalo torârtipakka kigligiutsinernut.
60 Errinesukpunga, siglotonangalo perkojattit malligomavlugit.
61 Gûdekangitokattigêt illumavânga; uvanga malligaksaukojattit puigorlungilakka.
62 Unnuab ketterarningane makkipunga, igvit kujalivigivlutit idluarnivît idluarijangit pivlugit.
63 Illûnainut illingnik sivurajunut piniartaukojarniglo nâlektunut illaukattauvunga.
64 Nâlegak, nuna nâmavok pitsiarnernik.
65 Kivgait ajungitullivigivet, Nâlegak, okautsitit malliklugit.
66 Ajochertulaunga illutsinik innûlingnartunnik, illitarksinermiglo; perkojattit okperigapkit.
67 Mannigotititaulaukârtinanga tammalaukpunga; mannale okautsitit nâlekpakka.
68 Igvit pitsiarpotit illanâkarlutillo, ajochertulaunga idluarijarnik.
69 Piojorijut sæglonernik issumertorpânga; uvangale pinniartaukojáttit nâlekpakka ômamut tamânut.
70 Omattingit kinerput pujotut; uvangale malligaksaukojattit kuviasutigivakka.
71 Kuviasukpunga manigotititaulaurama, illinialaukovlunga idluarijarnik.
72 Kanerpît malligaksaukojangit oeriginersarivakka kênaujannit Goldeojunnit Silbereojunnillo tausendinnit.
73 Aggakpît sennalaukpânga âkilungalo; illisalaunga perkojarnik illiniarkovlunga.
74 Sivurajut illingnik tækkovânga, kuviasuklutiglo; okautsitit tettigigapkit.
75 Nâlegak kaujimavunga idluarsainitit idluarmatta, nertornarlutillo nikkanarsârtilauramga.
76 Saimarvekarnît mannigortiksarilago, sorlo kivgait angervigilaurangne.
77 Nâpkiningnît pigilerlago innôkovlunga; malligaksaukojáttit kuviasutigigapkit.

78 Piojorijut sæglonernut okkungatitikka kangusuktitaulît; uvangale pinniartaukojattit okautigivakka.
79 Illingnik sivurajut, illitarksijullo kigligiutsinernik sâvigilinga.
80 Omattiga nellâgôrlune idluarijarnêtsainarle kangusuktitaukonanga.
81 Tarnima piuliklernît kêmitigvigivâ; okautsitit tettigivakka.
82 Ijîngma okautsitit kêmitigvigigivait okarlutiglo: Kakkugo mannigorniarpingâ?
83 Pôktut amivineôjotut isserlungmêtotut-îlerajaralloaruma; idluarijattit puigorlungilakka.
84 Kannok akkunêrtigijomik kivgait uttakkijuksauvâ? Kakkugo ômigijikka erkartoromavigît?
85 Piojorijut ittersalliorpânga, malligaksaukojattit malliklugit illingalungitunik.
86 Perkojattit miksekârnetuinauvut. Tâpkoa unangmivânga sæglonernut; ikajulaunga.
87 Nungukasalaukpânga nuname; uvangale piniartaukojattit kemmalungilakka.
88 Nekkoksilaunga saimarvêkarnît malliklugo, kannerpit kigligiutsininginnik nâlekovlunga.
89 Nâlegak okautsitit issokangitomut sokkosijuitsainarput killangme.
90 Miksekârnît îtsainaromârpok sorairane. Igvit nuna âkiksulaukpet, tâmnalo sokkosijuidlune tagvanêtsainarpok.
91 Sulle uvlome idluarijattit malliklugit illingavut; illûnamassiatik kivgartoriakarmattit.
92 Malligaksaukojattit manigornerilaungikupkit, nungutaunajalaukpunga pattanganimne.
93 Pinniartaukojattit puigoromatsengilakka; igvit nekkoksitigamga tâpkonunga.
94 Perkotigivarma, ikajulaunga; pinniartaukojattit kennerasuarapkit.
95 Gûdekangitut uttakkivânga innuaromavlunga; uvangale kigligiutsinitit kamagivakka.
96 Tamaita pijut naggatiksangit tækkolaukpakka; perkojattile îtsainarput.
97 Ila angijomik malligaksaukojattit ivlerivakka! uvlut tamaita okautigivakka.
98 Perkojavît illissimanersautipânga ômigijimnit; perkutigitsainarapkit issokangitomut.
99 Kaujimanersauvunga ajochertortimnit tamainit; kigligiutsinitit issumaksarsiorutigigapkit.
100 Sillatunersauvunga inutokaujunnit; piniartaukojattit torkorapkit.

101 Ittiggakka attortailitipakka apkosinernik idluitunnik tamainik, nâlekovlunga okausernik.
102 Nûlungilanga idluarijarnit; igvit ajochertoramga.
103 Okautsitit kannimnut mamanersauvut igupsaujârtut orksunginnit.
104 Piniartaukojarnut sillatotitauvunga; tamanna pivlugo apkutit tammarnartut tamaita ômigivakka.
105 Ittikkama okautsitit kaumaksaitigivait, kaumaniolutiglo apkosinimne.
106 Angermarikpunga malligomavaralo, idluarnivit idluarijangit torkoromagapkit.
107 Angijomik manigotititaumavunga; Nâlegak nekkoksitilaunga okautsitit malliklugit.
108 Nâlegak kanerma tunnergutingit pijarijut kuviagijaulît illingnut; ajochertulaungalo idluarijarnik.
109 Tarniga tigumiatsainarlugo akjarpara; malligaksaukojattillo puigorlungilakka.
110 Gûdekangitut nigartorpânga; uvangale tammarlungilanga pinniartaukojarnit.
111 Kigligiutsinitit kingormgutijarivakka issokangitomut ômattima erkiêrtorutigingmagit.
112 Omattiga sangutipara, idluarijattit malliklugit piniatsainaromavlunga issokangitomut.
113 Annerneggit nakkimârnijunik ômigivakka, malligaksaukojattillo ivlerivakka.
114 Igvit serngnigijigivagit sappulutarilutillo; okautsitit tettigivakka.
115 Aularitse uvamnit kassêtose; Gûdima perkojangit nâlegomavakka.
116 Angernerilauktat malliklugo inôsekainartilaunga; kangusuktitaukoniarnangalo tettekarnera pivlugo.
117 Nekkoksitilaunga atsuilerkovlunga; tagva idluarijattit kamagitsainaromavakka.
118 Tullerarpattit illûnaita idluarijarnik tammaijut; uivêriklerningit sægloniôtuinaumatta.
119 Gûdekangitut nunamêtut illûnaita pêjarpattit piunginerlukutitut; tamanna pivlugo kigligiutsinitit ivlerivakka.
120 Erksigapkit kêungomivunga idluarijatillo kakkilârutigivakka.
121 Idluarnek idluarsainerlo attorpâka; illingatiniarnanga aksorortitimnut.
122 Igvit kivgait akkisartutsialauruk namanerpângôjomik, piojorijut aksorotjikonnagit uvamnik.
123 Ijîngma piuliklernît kêmitigvigivâk, idluarnivîllo okausertangit.

124 Kivgait pinniarvigiuk saimarvikarnît malliklugo, ajochertorlaungalo idluarijarnik.
125 Kivgarivarma; illisalaunga, kigligiutsinernik illitarksilerkovlunga.
126 Nâlekab piniârvinga nelliusimavok; malligaksaukojattit serkomilaukpait.
127 Tamanna pivlugo perkojattit ivlerinersarivakka Goldemit, Goldemillo illakangimariktomit.
128 Tamanna pivlugo piniartaukojaujut illûnâne nâlemarikpakka, apkosinerlo tammarnartok tamât ômigivara.
129 Kigligiutsinitit tattamnadlarput, tamana pivlugo tarnima nâlekpait.
130 Nellonarungnaititaunek okausernik kaumaksaivok, sillatotitsilunelo illissimailingajunik.
131 Kanera aitarpara kêlerlungalo; perkojattit kajungervigigapkit.
132 Sâviginga saimarvigilungalo; sorlo tâpkoa pinniarvigivakangne atternik naglingniktut.
133 Arvertarnera nellonangilerle okauserne, idluanginerlo nelliallonêt attanniotitailitiuk uvamnut.
134 Piulilaunga innuit pinniarlungninginit; tagva pinniartaukojattit nâlegomavakka.
135 Nâlegak kênavît kivgait kaumaksarliuk, ajochertulaungalo idluarijarnik.
136 Ijîka kôktitsivuk kôngnik malligaksaukojattit nâlektaulungimatta.
137 Nâlegak igvit idluarpotit, idluarsainitillo idluarput.
138 Idluarnivît kigligiutsiningit, miksekârnerlo angijomik perkolaukpattit.
139 Tokkokasalaukpunga illungertornermut, akkerartortima okautsitit puigormagit.
140 Okautsitit illakarungnaitisimatsiarput, kivgavîllo ivlerivait.
141 Erkanangitôvunga nachogijaulungalo; pinniartaukojattit puigorlungilakka.
142 Idluarnît idluarniôvok issokangitok, malligaksaukojattillo miksekârniôvut.
143 Kappiasungnerub siorniornerublo uvigalaukpânga; perkojattille kuviasutigivakka.
144 Kigligiutsinivît idluarningæt issokangitôvok; illisalaunga, innôniarpunga tagva.
145 Omamut tamânut nipliadlarpunga; tussalaunga Nâlegak, idluarijarnik mallerkovlunga.
146 Nipliadlarpunga illingnut, ikajulaunga kigligiutsinernik nâlekovlunga.

147 Uvlarârsukut kaugiarnerme kaivunga, nipliadlalungalo; okautsitit tettigivakka.

148 Uvlogatârnekut unnuarme tuppakpunga, okautsitit okautigijomavlugit.

149 Nippiga tussalauruk saimarvêkarnît malliklugo; Nâlegak nekkoksilaunga idluarnît malliklugo.

150 Unangmijikka kassêtut uvamnûromavut, ungasiklutiglo malligaksaukojarnit.

151 Nâlegak igvit kannipotit, perkojattillo miksekârnetuinauvut.

152 Akkunît kaujimavunga kigligiutsinernit, issokangitome tunganilitilaurangne.

153 Pattanganera tækkonâruk ikajorlungalo tamattomangat; malligaksaukojattit puigorlunginapkit.

154 Illiornera aulatilauruk, piulilungalo; nekkoksitilaunga okautsitit malliklugit.

155 Piulijaunek ungasikpok Gûdekangitunnit; idluarijattit kennerlungimagit.

156 Nâlegak nâpkoarosungnît angijôvok; nekkoksitilaunga idluarijattit malliklugit.

157 Unangmijikka akkerartortikkalo unnuktôvut; uvangale nûlungilanga kigligiutsinernit.

158 Nachojut tækkovakka, kassilinarporlo uvamnut, okautsitit nâlelungimagit.

159 Ahâk pinniartaukojattit ivlerivakka; Nâlegak nekkoksilaunga saimarvikarnît malliklugo.

160 Okautsitit miksekârnetuinauvut; idluarnivîllo idluarijangit issokangitôvut illûnatik.

161 Attanît pitjutekaratik unangmivânga, ômattimale okautsitit sivuragivait.

162 Okautsitit kuviasutigivakka, kinatut perkutevaksoasijotut.

163 Sæglonerit ômigivakka makkojugilugillo; malligaksaukojattille ivlerivakka.

164 Uvlorme attautseme nertorpagit 7 êrtorlunga, idluarnivît idluarijangit pivlugit.

165 Angijomik ullapirsautekarput malligaksaukojarnik ivlersijut, koitarniangilello.

166 Nâlegak piuliklernit uttakkivara, pinniarlungalo perkojattit malliklugit.

167 Tarnima kigligiutsinitit nâlekpait, ivleridlalaitalo.

168 Piniartaukojattit kigligiutsinitillo nâlekpakka; apkosinerijakka illûnatik sângnêmatta.

169 Nâlegak ârusungnera kaglilerle sângnut; illisalaunga okautsitit malliklugit.

170 Kennunera tikkile sângnut; piulilaunga angernît malliklugo.
171 Kangasinâka kôktitsijuksauvuk nertordlernermik, igvit ajochertorumga idluarijarnik.
172 Okama okautsitit okauserijaksarivait; perkojattit illûnatik idluarniôngmatta.
173 Aggakpît illilertorlinga; pinniartaukojattit annerilaurapkit.
174 Nâlegak piuliklernit kajungervigivara, malligaksaukojattilo erkiêrtorutigivakka.
175 Tarniga innôle, nertordlerkovlugo illingnik, idluarijattillo ikajorkovlugit uvamnik.
176 Sanguerpunga saugaktut assiomajotut, kivgait kennilauruk; perkojattit puigorlunginapkit.

IMGERUT CXX.

Arusungnek ômisuktut kassêtut pivlugit.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

SIORNIORNIMNE kaigarsukpunga Nâlekamut, tâpsomalo tussarpânga.
2 Nâlegak, tarniga piulilauruk kannernit sæglonelingnit, okannit nellagôngitunnit.
3 Sunamik okab nellagôngitub pinniarvigijungnarpâtît? sumiglo sullijungnaralloarkâ?
4 Sôngojub karkjungititut ipiktutitut îpok, ikkomatut kigutangernaujakutit akkorngænêtotut.
5 Kappianamêk uvanga tujormiangôgama Mêsechit akkorngæne, iglokariakaramalo Kêdarit tuppingita akkorngæne!
6 Tarniga sivituksarpok akkunît iglokarlune tâpkonane ullapirsautekarnermik ômisuktunne.
7 Uvanga ullapirsautekainarasuarpunga, uvangale okaraiguma tagva tâpkoa unatadlalerput.

IMGERUT CXXI.

Israelitit udsertortingæt.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

ARLORPUNGA kakkannut ikajortaunermik tikkiutjivigijamnut.
2 Ikajortaunera Nâlekamit pivok killangmik nunamiglo sennalauktomit.

3 Tâpsoma ittikkattit koitarkoniangilait, serngnigijillo sinnilungilak.
4 Ahâk Israelitit udsertortingæt sinningilak sikkungingilarlonêt.
5 Nâlekab sappumijarpâttit; Nâlegak tachalinerivet aggakpît tallerpikpît kângæne.
6 Uvlôtillugo sekkinermut kappijaukonak, takkermullonet unuarme.
7 Nâlekabapputivâtit kannoêtunnit tamainit; tarnît sappumijarpâ.
8 Nâlekab anninît sapputivâ itternîllo mannamit issokangitomut.

IMGERUT CXXII.

Jerusalemib ânanaudlarninga.

Davidib imgeruta imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

KUVIASUKPUNGA okautileraikpánga: Nâlekab iglunganut itterta.
2 Ittikkavut Jerusalemiôjotit itterviksoarne nangerput.
3 Jerusaleme iglugaselliorsimatsiartotit iglugaseksoatitut attausingortitaumajutitut.
4 Kinguvârêt majorarvigijaksangæt, Nâlekab kinguvârêngita, (Gûdib) perkojanga Israelitinnut (malliklugo), Nâlekab attinga kujagilugo.
5 Tagvanele iksivautet nappatitauvut idluarsainermut, Dâvidib iglungata iksivautangit.
6 Jerusaleme pilloringnermik pekarkogissigik. Kanoêngitsiarlît naglingniktut illingnik.
7 Ullapirsautekarle avaloksoarpît illuæne, iglutsiakotingnelo pilloringnartokarle.
8 Kattangutikka illanârijakkalo pivlugit ullapirsautekarkojomavagit.
9 Nâlegapta Gûdipta iglunga pivlugo, idluarkutiksarnik kênnerasuaromavunga.

IMGERUT CXXIII.

Tussunek ikajortaunermik.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

ARLORPUNGA illingnut, killangme iksivajotit.

2 Ahâk, sorlo kivgat angutit ijingita angajôkamik aggangit kamagingmagit, sorlolo kivgat arnat angajokâmik aggangit kamagingmagit: taimak ijivut Nâlekamut Gûdiptingnut tækkonârput saimarvikakârtinago uvaptingnik.
3 Saimarvegitigut, saimarvigitigut; angijomik nachogijaugapta.
4 Tarnivut tættædlarput piojorijut mittautekarninginnik pingijaitullo nachoningænik.

IMGERUT CXXIV.

Gûde ikajortivut.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo uvloksioriartortunut Jerusalemut.

NALEKAB illagingipattigut, taimak Israelitit okarlît;
2 Nâlekab illagingipattigut, inuit kippalijarangattigut;
3 Tagva ênajarpâtigut inôtilluta, ningarningata illungertorvigikpattigut;
4 Tagva imersuit ippitinajarpâtigut, kôksuit tarnivut ullutsautinajarpait.
5 Tagva imersuit angijut tarnivut ullutsautinajarpait.
6 Nâlegak nertortaule, tunijilaungitok uvaptingnik aksârnigaksauvluta tâpkoa kigutinginnut.
7 Tarnivut anigoimavut, sorlo tingmiab nigartortib niganganit; nigak kiktorarsimavak uvagullo piulijaumavogut.
8 Ikajortaunivut Nâlekab attinganêpok, killangmik nunamiglo sennalauktub.

IMGERUT CXXV.

Nâlegak sappulutauvok innukotiminut.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

NALEKAMIK tettekartut aulaniangilet, îtsainaromârpullo issokangitomut, Zionib kakkangatut.
2 Jerusalemib avatâne kakkakarpok; Nâlegarlo innukotime avatinginêpok mânnamit issokangitomut.
3 Gûdekangitut ajaupiangæt opigijautiksak idluartut imernautingænut attanniôtitsainaromângimat, idluartut aggamingnut issakonagit idluitullinermut.

4 Nâlegak, ômattit ajungitut idluitailijullo ajungitullivigikit.
5 Sangulertulle apkosinermingnut niungapattekeamingnut,
Nâlekab aulartitsomârpait idluitullijut illagilugit. Israelitit
ullapirsautekarlît.

IMGERUT CXXVI.

Parngnanairsortaumalauktut Zionemiut piulijauningœt kuvianartok.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

NALEKAB parngnanairsortaumajut Zionemiut piulijomârpagit,
tagva sinnektomajutitut illingajomârpogut.
2 Tagva kannivut kungatsungudlaromârput, okavullo ner-
tordlerutiksakadlaromârput. Tagva nellojut akkorngane okar-
tokaromârpok: Nâlekab angijomik piniarvigilaukpait.
3 Nâlekab angijomik pinniarvigilaukpâtigut; tamanna ku-
viasutigivavut.
4 Nâlegak parngnanairsortaunivut uttertilauruk kôktutitut
nuname sekkernganêtomêtutitut!
5 Kugviorlutik kangasuijut, kuviasuklutik kattersijojomârput.
6 Arvertarput kugviorlutiglo, perortokalerlutiglo pivianar-
tunnik, kailutiglo kuviasuklutik, kaitsilarmiglo kippitamingnik.

IMGERUT CXXVII.

Gûdib sullititsininga tamainik pivok.

Salomob imgerutâ imgerutigilugo uvloksioriartortunut Jeru-
salemut.

NALEKAB iglo sennangipago, tagva sullinatik sennavut sen-
nanasuartut tâpsominga. Nâlekab iglugaseksuit sappumijar-
lungipagit, tagva pigârte sullinane pigârpok.
2 Sullingilak uvlarasukut makkinapse, akkunîllo iksivagap-
se, nerriluselo nerkiksapsingnik siarklerluse; illanârijane tunnit-
sivigingmagit tamattominga sinniktillugit (sorlo),
3 Ahâk, kittorngat Nâlekab tunnergutigivait, timiblo sing-
ainga pilliusiangôvok.
4 Sorlo karkjut pitsartojub agganginêtut, taimak nukapia-
rârsuit aglissikput.

5 Pillorikpok pittiksitaminik tættætjutekartok taimaitunnik; tâpkoa kangusuktitauniangilet, ômigijimingnik kachimiokattigêleraigunik itterviksoarme.

IMGERUT CXXVIII.

Idluitailijut iglungata illinganinga.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

PILLORIKPOK tâmna Nâlekamik sivôrajok, arvertartorlo tâpsoma apkosiningane.
2 Aggakpît sullijangit inogutiksariniarpâttit; pilloringnarmêk igvit, issumanârpotit.
3 Nulliat nappârtotut Weineliksatut pitsornartotut îniarpok iglokotivît kinguane; kittorngattit nappârtub orksuliub akkerungititut îniarput nerrimârvekotivît avatâne.
4 Ahâk, taimak angut pitsartutitauniarpok Nâlekamik sivôrajok.
5 Nâlekab pitsartutiniarpâtit Zionemit, tækkokovlutit Jerusalemib pilloringningænik inôsingne tamât.
6 Tækkokovlutillo kittorngavit kittorngangipik. Israelitit ullapirsautekarlît.

IMGERUT CXXIX.

Gûde piuliklerteôvok innukotiminik okkungatitaujunnik.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

TETTEKATTALAUKPANGA inuosungnimnit, taimak Israelitit okarlît.
2 Tettekattalaukpânga innuosungnimnit; sâlagilaungilângale.
3 Makpiteraijut tunnumne makpiterailaukput, ittersakotitiglo takkijorortilaukpait.
4 Nâlekab idluartôjub Gûdekangitut aklunângit kippilaukpait.
5 Illûnatik Zionemik illuluktut, kangusuktitaulit, uttimuartitaulillo.
6 Ilerlit iviksukatitut, iglut kânginêtutitut, kunnulertutitut nutsuktaukârtinagit.
7 Kibluijut tigumiarungnangitangit, kattersoijullonêt erkitsungnangitangit kellaksorlugit;

8 Sennerkotullo okarniaratik: Nâlekab pitsartutitsiningata kollangiarlise, saimausertaukovapse Nâlekab attingane!

IMGERUT CXXX.

Tuksiarnek issumagijaunekaromamut ajortunnit.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

ITTINERMIT nipliadlarpunga Nâlegak illingnut.
2 Nâlegak nippiga tussalauruk, siutikik kamalîk kennunima nippinganik.
3 Nâlegak igvit ajornerit akkileromagungne: Nâlegak kina îtsungnarniarkâ?
4 Illingne issumagijaujungnainekarmat, sivôragijaukovlutit.
5 Nâlegak nerriugivara, tarniga nerriukpok, okausingillo tettigivakka.
6 Tarnima Nâlegak uttakkivâ angiluartomik uvlâb pigârtinginit, uvlârmik uttakkijunnit.
7 Israelitit Nâlegak nerriugilitsuk; Nâlekame saimarvekarmat, piulijaunekarlunelo angijomik tâpsomane.
8 Tâpsomalo Israelitit piulijomârpait ajorninginnit illûnainit.

IMGERUT CXXXI.

Piojorijuinek nellâgôrtok.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

NALEGAK ômattiga pingijailungilak, ijîkalo piojorilungilâk, arvertarlungilangalo pijarialiksôjunne inortamne.
2 Ilâ tarniga uimajârungnaitilaukpara, nokkangatilugolo, sungiusimajungnaitisimavorlo uvamne, sorlo nelliat anânaminit sungiusimajungnaititaungmat.
3 Israelitit Nâlegak nerriugilitsuk mânnamit issokangitomut.

IMGERUT CXXXII.

Tuksiarnek Davidib iglunga Gûdiblo kivgartortauninga nellâgôrtok âkiktaukovlugik.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

NALEGAK Davide erkaumaguk, ânianingillo tamaita.
2 Okamarilauktok Nâlekamut, angilauktorlo Jakob pitsartojokotinganut:
3 Igluma pânganut itteromalungilanga, kagveromananga-lonêt inangavimnut.
4 Ijîka sinnerkojomangilâka, sikkungerkojomangilâkalonêt.
5 Nachvârkârnanga inniksamik Nâlekamut, iglomik Jakob pitsartojokotinganut.
6 Ahâk, tamanna tussaumavavut Efrateme; nachvârpavut nappârtut naternangæne.
7 Iglunginnut itteromavogut, opigosugomalutalo ikovrangata sângane.
8 Nâlegak oppalungairit tikkitsomavlutit merngoêrservingnut, igvit pitsartunivîllo iklervinga.
9 Ajchertuijokotitit idluarnermik annorârlit ivsornaitokotitillo kuviasuglit.
10 Kivgait Davide pivlugo, mingoartavît kênanga allartiniarnago pît.
11 Nâlekab Davide sokkoserungnangitomik angervigilaukpâ, tamanna allarniangilâ: Iksivautakotingnut ingititsijomavunga timivît kinguvâksanganik.
12 Kittorngakotivit angernera nâlengniarpatsuk, kigligiutsineralo ajochertutiginiartara tâpkonunga; tagva kittorngangittauk iksivajuksauvut iksivautarne sorairatik.
13 Nâlekab Zione annerilaungmago, kuviasutekarporlo tagvane inekaromavlune.
14 Tamanna merngoêrserviga soraijuitomik, mâne inekaromavunga; kuviagigapko.
15 Nerkiksangit pitsartutitsomavakka, aklujungillo nerkiksakartitsomavakka namaktomik.
16 Ajochertuijungit piulijaunermik annorâromavakka, ivsornaitungillo kuviasuktuksauvut.
17 Tagvane Davidib nakjunga nuerkojomavara, mingoartaralo kaumaumik âkiksoivigilaukpara.
18 Omigijingit kangusuktitaunermik annorâromavakka; tâpsomale kângane niakotâ nuvugolârtârtuksauvok.

IMGERUT CXXXIII.

Kattangutigêt issumakarkattigêngningœta ânanauninga.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

AHAK, ânanaudlarmêk, tækkoranidlarmêglo, kattangutigêt issumakarkattigêklutik iglomiokattigêkpátta.

2 Mingoarutitut pivianartotut Aronib niakoanit korlortotut uminginnut tamainut, korlortotut pângat anorângata sinânut.

3 Hermonib mitsuksoangatut, pângat kattaktotut Zionib kækkangænut. Tagvane Nâlegak pittakatsainarkojingmat saimartitaunermik innôtsemiglo issokangitomut.

IMGERUT CXXXIV.

Pigârtib imgerutâ.

Imgerut imgerutigilugo uvloksioriartortunnut Jerusalemut.

AHAK, Nâlegak nertorsiuk, kivgaujose Nâlekamut illûnase nangertose unnuangotillugo Nâlekab iglungane.

2 Aggase kongmuartissigik ivsornaitovingme, Nâlegarlo nertorsiuk.

3 Nâlekab pitsartutilitit Zionemit, killangmiglo nunamiglo sennalauktub.

IMGERUT CXXXV.

Nertordlerutiksak Gûdemut ajugakangitomut.

Hallêluja.

NALEKAB attinga nertorsiuk; kivgaujose Nâlekamut nertordleritse;

2 Nangertose Nâlekab iglungane, Gudipta iglungata avalungita illuæne.

3 Nâlegak nertorsiuk Nâlegak illanâkarmat; attinga nertorlugo imgervigissiuk, tâmna innerkonarmat.

4 Nâlekab Jako annerilaungmago ingminut, Israelelo perkotiminut.

5 Kaujimagama, Nâlegak angijôngmat, Nâlegaungmallo uvaptingnut, Gûdinit tamainit.

6 Nâlekab tamaita pijomajane piniarpait, killangme nunamelo, imarbingme ittinersoanelo tamaine.
7 Nuvujannik kongmuartitsijub nunab issunginit; kaumalangnik sillalungortitsijub; annoremik sakkêjub perkutitalikotiminit,
8 Erniangokârtunik annaunilauktub Egipteneme, tamarmik inuit nergjutillo.
9 Nellonaikutaminik tattamnartullinerminiglo tikkerkojilauktub illingnut, Egiptenemiut nunangænnut, Faraomut kivganginullo illûnainut.
10 Innukattigêksoarnik unnuktunik annaunilauktub, tokkotsilauktublo attannernik pitsartunelingnik.
11 Sihonemik Amoriterit attanningænik, Ogemik attanniolauktomik Basaneme, Kanaaniblo attaniovinginnik tamainik.
12 Nunanginniglo tunijilauktub kingormgutijaukovlugo, inukotiminut Israelitinut kingormgutijaukovlugo.
13 Nâlegak, attit îtsainarpok issokangitomut; erkaumajaunîllo Nâlegak, îtsainaromârpok sorairane.
14 Nâlekab inukotine erkartoromârmagit kivgakotinelo nâpkigilugit.
15 Nellojut Gûdingoangit Silbereôvut, Goldeôlarmiglo innuit aggangita sennamajangit.
16 Kanekarput okalungilello; ijekarput tautugatiglo;
17 Siutekarput, tussaratiglo, annernekangilarlo tâpkoa kaninginne.
18 Taimaitunik sennajut taimaikoarivait; illûnatik taimaitunnik tættekartut.
19 Israelekut Nâlegak nertorlitsuk; illipse Aronekunnit pijose, Nâlegak nertorsiuk;
20 Illipse Levikunnit pijose, Nâlegak nertorsiuk; Nâlekamik sivurajose, Nâlegak nertorsiuk.
21 Nâlegak nertortaule Zionemit, Jerusaleme inekartok. Hallêluja.

IMGERUT CXXXVI.

Gûdib pitsiarningata tattamnartulliningitalo nertortauningit.

NALEGAK kujagissiuk illanâkarmat; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
2 Gûdit tamaita Nâlegangæt kujagissiuk; pitsiarninga itsainarmat issokangitomut.
3 Nâlekat tamaita Nâlegangæt kujagissiuk; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.

4 Tattamnartullidlartotôjok; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
5 Sillatovlune killangmik senalauktok; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
6 Nunamik issivititsilauktok imaksoarnut; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
7 Kaumajunik angijunik sennalauktok; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
8 Sekkinermik, aulatserkovlugo uvlormik; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
9 Takkermik uvloritseniglo aulatserkovlugit unnuarmik; pitsiarninga itsainarmat issokangitomut.
10 Egiptenemik annaunilauktok erniarikârtangine; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
11 Israelitiniglo aulartitsilauktok tagvangat; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
12 Aggangnut pitsartojunut, tallermullo issamijomut; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
13 Imarbingmik iviktalingmik maggolêlauktok; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
14 Israelitinik pissuktitsilauktok tagvûna; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
15 Faraomik kattimgajoksoakotinginiglo ajaktuilauktok imarbingmut iviktalingmut; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
16 Inukotiminik tessiornilauktok sunakajuitokut; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
17 Attannersoarnik annauniktok; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
18 Tokkotsijorlo attanernik sôngonelingnik; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
19 Sihonemik Amoriterit attaningænik; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
20 Ogemiglo attanniolauktomik Basaneme; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
21 Tunnijilauktok nunanginik kingormgutijaukovlugo; pitsiarninga itsainarmat issokangitomut.
22 Kingormgutijamut kivgaminut Israelitinut; pitsiarninga itsainarmat issokangitomut.
23 Erkaumalauktok uvaptingnik nikkanarsârtaumatilluta; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
24 Piuliklilauktorlo uvaptingnik ômigijiptingnit; pitsiarninga îtsainarmat issokangitomut.
25 Nerkiksamik tunijijok pingortitaminut tamainut; pitsiarninga itsainarmat issokangitomut.
26 Killaub Gûdinga kujagissiuk; pitsiarninga itsainarmat issokangitomut.

IMGERUT CXXXVII.

Israelitit parngnanairsortaumalauktut Babeleme imgerutingæt oguarutiksak.

BABELIB kôngine iksivalaukpogut, kêalutalo Zione erkaumalaurangaptigo.
2 Harfekotivut nivingatilaukpavut nappârtunut tagvanêlauktunnut.
3 Tagvanele parngnanairsortautitipta imgerkolaukpâtigut, okumaitítiptalo kuviasukolaukpâtigut: Imgervigittigut Zionib imgerutingita illangænik!
4 Kannok Nâlekab imgerutâ imgerutigijaksarivittigo nuname takkorngartame?
5 Igvit Jerusalem puigorupkit, tagva tallerpiga puigortaule.
6 Okara killamnut nippingalerle, igvit erkaumalungikupkit, Jerusalem anginerpaujomik kuviasutigijaukolungikupko uvamnut.
7 Nâlegak Edomiut kittorngangit erkaivigikit Jerusalemib uvlungænik, okartut: Pêrmariklît, pêrmariklît, nungumarerkovlugit!
8 Babelib pannia asserortaumajotit, pilloringmêk akkiniarte illingnik pinnialauktarnik uvaptingnut.
9 Pilloringmêk kittorngârsukotingnik tigusijok serkomilugillo ujarkamut.

IMGERUT CXXXVIII.

Kujalijutiksak Gûdib ikajorninga pivlugo.

Davidib.

KUJAGIVAGIT ômamut tamânut, Gûdit sânginne nertorlutit imgervigijomavagit.
2 Opigosugomavunga Tempelekotingnut ivsornaitomut, sâlunga, attîllo kujagilugo pitsiarnît nertornarnîllo pivlugik; attit tamât tappilugo okautsitit ânanausitilaurangne.
3 Nipliavigijarangapkit, tagva tussarparma, tarnigalo tunnitsivigivet maksoarnermik pitsartunermiglo.
4 Attannît nunamêtut illûnatik kujagijomârpâtit Nâlegak, tussaromârunik kannerpît okausinginnik;
5 Imgeromârlutiglo Nâlekab apkosininginne, Nâlekab opinarninga angijôngmat.

6 Nâlegak kotsingmat, tækkonârlunelo erkanangitunnik, piojorijorlo illitarivâ kanningitomit.

7 Kappiasungnerub kerkane arvertaruma, tagva nekkoksitiparma, aggaktillo issakpattit ômigijima ningarningænut, ikajorlungalo tallerpingnut.

8 Nâlekab scrêrtitsomârpâ pivlunga. Nâlegak pitsiarnît issokangilak. Aggakpit pinniarningit kamagijungnaitaililaukit.

IMGERUT CXXXIX.

Erkaumanek Gûdemik ajugakangitomik tamainiglo kaujimajomik.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

NALEGAK igvit nautsertorparma illitarilungalo.

2 Iksivajarangama nikkovijarangamalonêt, tagva igvit kaujimavet; issumakka tukkisiváttit kaningitomit.

3 Pissugangama inangajarangamalonêt illumavarma; apkotigijakkalo tamaita illitariváttit.

4 Ahâgle okautsemik attautsemiglonêt okamnêtokangilak, igvit Nâlegak kaujimangitarnik.

5 Sivumut tunnumullo illumavarma, aggaktillo kollimnêtipattit.

6 Illitarksinek tamattominga tattaminiarnaluarpok innornarlunelo uvamnut, ipaksijungnangilara.

7 Namut aijuksauvîk anernernit? nâmullo kemâjuksauvîk? kênarnit.

8 Killaliarajaruma, tagva tagvanêpotit; inniksarsiorajaruma kappianartovingme, ahâk, tagva tagvanênivotit.

9 Kaub aupalungningata esarkunginik tigusinajaruma, iniksarsiorlungalo imarbiksub kaninginerpâb kiglingane;

10 Tagva tagvanetauk aggakpît tessiorajarpânga, tallerpikpîllo najuminajarpânga.

11 Okarajaruma: Tâktub ulliklinga; tagva unnuaktauk kaumajôjariakarpok avatimne.

12 Tâktauk tângimat illingne, unnuarlo kaumaivok uvloktut; tâk kaumajotun-îpok.

13 Igvit táktûka aulatikangne; igvit illumalaukparma anânab timingane.

14 Kujagivagit tamanna pivlugo kappianadlartomik tattamnadlartomik senajaumagama; pinniarnitit tattamnarput, tamannalo tarnima tukkisitsiarpâ.

15 Saunikka sângne ijersimalaungilet sagvangitome sennajautillunga; adsiliortautillunga nunab inningine atsinerpâne.

16 Ijikpit tækkolaukpânga sennajaukârtinanga sulle; uvlullo illûnaita aglaksimalaukput aglakotingne pijuksaulauktut sulle, tâpkoale nelliat pilaungitok sulle.
17 Ila pivianartoksôvut sâmne, Gûde issumattit! ila unnuktôvaksôvut.
18 Kittiksarinajarupkit, tagva unnurnersaunajarput siorkannit. Tuppaleraiguma illingnêpunga sulle.
19 Kanoktôk Gûde Gûdekangitut tokkolaukit, auruktullo kemaijuksaulît uvamnik!
20 Mamaitomik okarnerlotigingmatit; ômigijitillo makkitavut sullinatik.
21 Ilâ ômigivakka, Nâlegak illingnik ômisuktut, ningarivakkalo kippalijut illingnik.
22 Omigivakka ômigosungnermut koksasumariktomut, omigijigivakkalo.
23 Nautsertulaunga Gûde, ômattigalo tukkisileruk; ôktorlaunga, illitarksilutillo kannok issumakarnimnik.
24 Tækkolutillo, apkomêmangârma idluitome; tessiulaungalo apkome issokangitome.

IMGERUT CXXXX.

Tuksiarnek ikajortaujomamut ômisuktut unangmiklertillugit.

Davidib imgerutâ imgerutigilugo.

PIULILAUNGA Nâlegak innungnit idluitunnit; sapputilaunga innungnit pinnialuktunnit;
3 Idluitomik issumaksarsiortut ômattimingne, uvlullo tamaita unatadlarnekartitsijut.
4 Okatik ipiksarpait kuglugiangojârtotut, kuglugiarâlub tokkonartunga tâpkoa kangasinânginêpok, Sêla.
5 Sapputilaunga, Nâlegak, Gûdekangitut agganginit; udsertulaunga, innungnit pinnialuktunnit, arvertarnimnik ochotitsinasuartunnit.
6 Piojôrijut nikannik akunâniglo illijivigivânga; nullutjet issivipait apkosiniub senniane, mikkigianniglo âkiksoivigivânga, Sêla.
7 Uvangale Nâlekamut okarpunga: Igvit Gûdigivagit; Nâlegak kennunima nippinga timerolauruk.
8 Nâlegak, Nâlegak, ikajortiga sôngojok, igvit niakora serngnigivet sorsungnerub nelliuningane.
9 Nâlegak Gûdekangitok kajungervigijanganik tunnitsivigitailiuk; koksalaininga sullitailitiuk piojorijutiginajarmatsuk, Sêla.

10 Illumajima niakunginnut kangasinângita siorniornarningæt kattagle.
11 Tâpsoma aumanik nâvitsivigijomârpait; kattaktitsomârpait ikkomamut ittinersoarnut, makkitsuitsainarkovlugit.
12 Kannelik idluitomik pilloringnekarniangilak nuname; innuk pinniarluktok idluitok aijaliktaujomârpok ochotitaujomârlunelo.
13 Kaujimavunga Nâlekab pattangajub illiorninga aklujullo idluarningit âkijomârmagit.
14 Ila, idluartut attit kujagijomârpât, idluitailijullo kênavit sânganêtsainaromârput.

IMGERUT CXXXXI.

Tuksiarnek sapputijaujomamut nangiarnartome.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK, illingnut kaigarsukpunga, kaisâlaurit uvamnut; nippiga tussalauruk, nipliavigigupkit.
2 Tuksiarnera idluarle sângne, tunergutitut isserluanitotut; aggama kongmuartitauningæt tunnergutitut unusiutitut.
3 Nâlegak kannera pigârtekartiuk, kangasinângmalo upkuangak udsertortekartiuk.
4 Omattiga kajungertiniarnago sunamut idluitomut, Gûdekangitut illusingit attorlugit idluitullijut illagilugit, nerrerkonanga taipkoa oêrijanginnit.
5 Idluartub illanâkarlune annaulinga, pitlarlungalo; tamanna mingoarutiksauvok niakumnut, niakorma kunnujutigijaksaringila tamanna; sullele tuksiarpunga taipkoa kassêningæt akkerartorlugit.
6 Taipkoa idluarsaijungit ijukartitaulit kairtomit; tagva okauserijakka tussartauniarput tussarnermatta.
7 Sorlo makpiteraijok perorsêvingmik, kangâsuimat perorsêviub ittersanginut, taimâk saunivut kattarartauvut kappianartoviub torkluanut.
8 Illingnulle Nâlegak, Nâlegak, ijîka tækkonârpuk; tettigivagit, târniga pijautailitiuk.
9 Sapputilaunga aklunâmit tâpkoa illilauktanganit pivlunga, idluitullijullo niganginnit.
10 Gûdekangitut kattaglit nulluakotimingnut, uvanga kanoênanga kângertillunga.

IMGERUT CXXXXII.

Tuksiarnek, ikajortaujomamut kappiasungnerme.

Davidib illisaininga, tuksiarnek kairosungmêdlune.

2 NALEKAMUT nipliadlarpunga nippimnut; kenuvunga Nâlekamut nippimnut.

3 Arusungnera nâvipara sângane; siorniornera sakkertipara sângane.

4 Anernera kappiaktoalerangat, tagva igvit apkosinera illitarivet. Áklunânik illijivigivânga apkosinerme arvertarvimne.

5 Tallerpingmut tækkosarpunga, ahâglo, tagva kialonêt illitarijomangilânga. Namut kemâjungnangilanga, kialonêt tarnigâ kamagingilâ.

6 Nâlegak illingnut nipliadlarpunga, okarlungalo: Igvit tettigivagit, illangiusiarivagit inôjut nunangæne.

7 Kaigarsungnera kamagiuk, nukkingêrotidlarama; piulilaunga unnangmijimnit, sôngoluarmatta uvamnut.

8 Tarniga parngnanairsimavingmit annitilauruk, attit kujâgilugo perkovlunga. Idluartut kattilerniarput uvamnut, igvit ajungitullivigigumga.

IMGERUT CXXXXIII.

Tuksiarnek piulijaujomamut ômisuktunnit, tessiortaujomamullo apkome ajungitome.

Davidib imgerutâ.

NALEGAK tuksiarnera tussalauruk, kennunera timerolauruk miksekârnît pivlugo.

2 Kivgaillo erkartorniarnago pît; sângne idluartokatsengimat inôjut akkorngæne.

3 Omisuktub tarniga unangmingmago, innôseralo anaulugo ochotipâ nunamut; nellatipânga tâktomut, tokkungajutitut sillaksoarme.

4 Annerneralo illumne kappiasukpok; ômattiga illumne asserorsimavok.

5 Nelliunerit kângersimajut erkaumavakka, piniarnerijattit tamaita issumaksarsiorutigivakka, aggakpit pinniarningit issumakut nautserorasuarpakka.
6 Aggakka issakpakka illingnut; tarnima imerugvigivâtit nunatut pannertotut, Sêla.
7 Nâlegak killamik tussaksâlaunga, annernera nunguvalliangmat; kênait ijertailiuk sâmnit, adsekalerkonanga tâpkoninga ittersalliartunnik.
8 Uvlarârsukut tussarkovlunga saimarvekarnernik, tettigigapkit. Nellojungnaitilaunga apkosinermik arvertarviksamnik; kajungervigigapkit.
9 Nâlegak piulilaunga ômigijimnit, igvit kemâviginasuarpagit.
10 Ajochertulaunga kuviagijarnik pinniarkovlunga, Gûdigigapkit; annernerpît ajungitub tessiorlinga apkome manniktome.
11 Nâlegak nekkoksitilaunga attît pivlugo; tarniga kappianartomit annitilauruk, idluarnît pivlugo.
12 Omigijikkalo asserorkit pitsiarnît pivlugo inuarlugillo illûnaita tarnimnik kappiasuktitsijut; kivgarigamga.

IMGERUT CXXXXIV.

Tuksiarnek sapputijaujomamut, saimausertaujomamullo.

Davidib imgerutâ.

NERTORTAULE Nâlegak, kairtorijara, aggamnik illiniartitsijok sorsungnermik unatarnermiglo.
2 Pitsiarvigijiga, serngnigijiksakautigijaralo, sapputsijigalo, piulijigalo, sappulutarijara, tettigijara, innukotimnik nâlektitsijok uvamnik.
3 Nâlegak, innuk sunauvâ, taimak naipertorangne? innublo erninga, taimak kamagigangne?
4 Innuk pujomik adsekaralloarmat; nelliuninga ingergavok tachaktut.
5 Nâlegak killakotitit nakiglilertikit akkarlutillo; kakkat aktorkit isserlukovlugit.
6 Kaumalâlerle siamartilugillo; karkjukotitit pittiksautikit, koaksârtilugillo.
7 Aggaktit kotsingnermut tillikit piulilungalo; kakkitilaunga imaksoarnit, tækkorngartet kittorngangita agganginnit;
8 Kannekartut tukkekangitomik okartunnik, tallerpingmiglo aggakartut nellâgôngitunik.

9 Gûde imgerusertâmik imgervigijomavagit; nipliajorvigijomavagit Psalteremut nokaksersalingmut tellimaujortunnik.
10 Attanernut sâlakarnermik tunnijijotit piuliklerlutillo kivgakotingnik Davidemik saviksoarmit innuarnartomit.
11 Kellulaunga piulilungalo kittorngat tækkorngartat agganginnit, kanekartut tukkekangitomik okartunnik, tallerpingmiglo aggakartut nellâgôrlungitunnik.
12 Ernivut aglissivalliarkovlugit innuosungnermingne, perortutitut; pannivullo îlerkovlugit terrekut nappajungititut, igloksuit illusingit malliklugit.
13 Iglupta aiparusingit tættækovlugit, annitsijungnarkovlutalo kematulliosimajunik sunatuinarnik; saugakotivut iviksukatalikotiptingne unnuksivalliakovlugit 1000 diêrtortunnik 10000 diêrtortunniglo.
14 Tuktuvakotivut angijomik nangmarkovlugit; kannoêtokarkonago, assiomajokarkonagolonêt, ârusuktokarkonagolonêt apkosiniptingne iglupta akkorngæne.
15 Pilloringnarmêk innukattigêksuit taimaitunik illusekartut! Pilloringnarmêk innukattigêksuit Nâlekamik Gûdekartut!

IMGERUT CXXXXV.

Nertordlerutiksak Gûdib angijôninga sôngoningalo pivlugik.

Davidib nertordlerutiksanga.

ANGIJORORTITSOMAVAGIT, Gûdiga, attaniôjotit, attillo nertutsainaromavara issokangitomut.
2 Uvlut tamaita nertoromavagit, attillo nakoritsainarlugo sorairnanga issokangitomut.
3 Nâlegak angijôvok, nertornadlarlunelo, anginingalo nautsertortaujungnangilak.
4 Kittorngat kittorngangita pinniarnitit nakorijomârpait, okautigijomârlugolo pitsartunît.
5 Ananaunît pinarnartoksôjok tækkoranidlartok, tattamnartullinitillo imgerusiorutigijomavakka.
6 Pitsartunît kappianartok okautigijaukovlugo, angijônît unipkautigijomavara.
7 Pitsiarnivit unurninga nakorijauluarkovlugo, idluarnîllo igiakomijarutigijaukovlugo.
8 Nâlegak saimarvekarpok, nâpkigosuklunelo, kennuêlunelo, pitsiarlunelo angijomik.

9 Nâlegak pitsiarpok illûnainut, piniartanelo tamaita nâpkigivait.
10 Piniartavît illûnatik kujagijaksarivâtit Nâlegak, ivsornaitokotivîllo nertoraksarivâtit;
11 Attaniovikpîllo opinarninga nakorilugo, sôngojoksonîllo okautigilugo.
12 Innuit kittorngangit pitsartunernik nellojungnailerkovlugit, attaniôvikpillo ânanauninganik pinnarnadlartomik.
13 Nâlegauvît nâlegauviôvok issokangitok, attanniôtinillo îtsainarpok sorairane.
14 Nâlekab pâlaktut tamaita najumivait, maksoatilaitalo illûnaita kattalungajut.
15 Illûnatik ijingita miperpâtit; igvillo nerkiksanginnik tunnitsivigivâttit nelliuningine.
16 Igvit aggaktit issivitipâttit, annerneggillo illûnaita namaksitipâttit kuviasuklutit.
17 Nâlegak idluarpok apkotimine tamaine, ivsornailunelo pinniarnermine tamaine.
18 Nâlegak kannipok illûnainut nipliavigijiminut, illûnainut illungertorlutik nipliajunnut tâpsomunga.
19 Piniarpok Gûdemik sivôrajut kajungerninginnik, niplianingillo tussarpait ikajorlugillo.
20 Nâlekab nagligijine illûnaita sapputivait, Gûdekangitullo tamaita nungutsomârpait.
21 Kanerma Nâlekab nertornautâ okautigijaksarivâ, uvinniggillo illûnatik attinga hailigeojok nertutsainarlitsuk sorairatik issokangitomut.

IMGERUT CXXXXVI.

Nertordlernek Gûdib nertornarninganik issokangitomik.

Halleluja.

TARNIK Nâlegak nertoruk!
2 Nâlegak nertoromavara inôtsima sivitûningane tamât, Gûdigalo nertorlugo imgervigijomavara înimne.
3 Attannît sungertutiginiarassigik; inuôvut, tâpkoa ikajorungnangilet ilâ.
4 Innub annerninga nûleriakarmat, îvjungortuksaumilunelo; tagva kajusimaningit tamaita assiovut.
5 Pilloringnarmêk, ikajortekartok Jakob Gûdinganik, sungertutekartok Nâlekamik Gûdiminik;

6 Sennalauktomik killangmik, nunamik, imarbingmik; tamainiglo tâpkonanêtunik; okpernartomiglo issokangitomut.
7 Idluarnermik sakkêjomik aksorutijaujunut; nerrititsijomik kâktunnik. Nâlekab parngnanairsortat kellarudjarpait.
8 Nâlekab tautungitut tautuktipait. Nâlekab kattalungajut maksoatipait. Nâlekab idluartut nagligivait.
9 Nâlekab tujormitjat sapputivait, illiârsuillo uigarnerillo pattangaitipait, Gûdekangitullo apkosiningæt mumiktipâ.
10 Nâlegak attaniôvok issokangitomut, Gûdeotsainarpok illingnut Zion sorairane. Hallêluja.

IMGERUT CXXXXVII.

Nertordlernek Gûdib ajûngitulliningit tarnemut timemullo pivlugit.

NALEGAK nertorsiuk; Gûdivut nertorlugo imgervigilugo pivianarmat; nertordlernek taimaitok tussarnidlartok ânanaulunelo.
2 Nâlekab Jerusaleme sennavait, aijaliktaumajullo Israeleme kattersorpait.
3 Serkomisimajunik ômattiggit innûlivait, mangipsertorlugillo ânianingit.
4 Uvloritsat kittipait, tailugillo illûnaita attingittigut.
5 Nâlegavut angijôvok, pitsartojoksôlulunelo; sillatoningalo ôktortaujungnatsengilak.
6 Nâlekab pattangajut makkitipait, Gûdekangitullo pinguvait nunamut.
7 Nellekârluse Nâlegak kujagilugo imgervigissiuk; Gûdivut nipliajorvigissiuk Harfinnut.
8 Killangmik ulliksijok nuvujanut, sillalungmiglo âkiksoijok nunamut; iviksukannik perorsatitsijok kakkane.
9 Omajunnik nerkiksakartitsijok, tullugarkanik nipliajunnik tâpsomunga.
10 Horsib sôngoninga kuviagingilâ, kuviasutigingilaillonêt kia sauningit.
11 Nâlekab sivôragijine kuviagivait, pitsiarninganik sungertutekartut.
12 Jerusalem Nâlêgak nakoriuk; Zione Gûdit nertoruk.
13 Tâpsoma upkoaksoavît senneroangit atsungertimagit, saimartipaillo kittorngattit illingne.

14 Ullapirsautekartitsivok kiglilervingne, namaksitipâtillo kakkôjaksatsiangonerpangôjunut.
15 Okâlanine tillivait nunamut; okausingit sukkalidlarput.
16 Appumik tunnijivok saukab merkungititut, kakkornait kattararpait arksatitut.
17 Nettarkonâlukotine serkitivait tamuatitut; kia itjinga sappingikaûk?
18 Tâmna okarpok, tagva auksarpok; annorekotine annordlerkovâ, tagva aukpok.
19 Okauserminik Jako kaujitipâ, Israele illusiokojaminik, idluarijaminiglo.
20 Nellojut nellîllonêt taimailiorvigingilait, idluarijangillo illitarilungilait. Hallêluja.

IMGERUT CXXXXVIII.

Kajungersainek pingortitannik tamainik Gûde nertorlugo.

Hallêluja.

NALEGAK nertorsiuk killangmit; nertorsiuk kotsiktome.
2 Engelingit illûnase nertorsiuk; kattimgajokotingit illûnase nertorsiuk.
3 Sekkiniôjotit, takkiojotillo nertortiko; uvloriangojose kaumaijose illûnase nertorsiuk.
4 Killait killangit illûnase nertorsiuk, imiôjoselo killait kollânêtose.
5 Tâpkoa Nâlekab attinga nertoraksarivât; tâmna perkojilaungmat, tagva pingortissimalaukput.
6 Pitilaukpaillo sokkosijuikovlugit issokangitcmut; illusekartitsilaukporlo tappagijaulungitomik tâpkonunga.
7 Nâlegak nertorsiuk nunamit; arviôjose, ittiniôjoselo illûnase.
8 Ikkomab nettarkonâluillo, apputib, pujorablo; akkonaksuit, okausinginik nâlektut;
9 Kakkat, kakkârulaillo illûnatik; napârtut paungâluggit, Cederillo illûnatik.
10 Omajut nergjutilllo illûnatik, pâmgortut, tingmitjullo merkoggit;
11 Attanersoangojôse nuname, inôjoselo illûnase; attaniôjut, idluarsaijullo nuname tamaita;
12 Nullêtut uigasuillo; innutokaujut innuosuktut illagilugit:
13 Tapkoa Nâlekab attinga nertoraksarivât; tâpsoma attinga kissime kotsingmat; ânanauningata killak nunalo pittikipak.

14 Innukotimelo naksungæt kongmuartipâ, ivsornaitokotime illûnatik nertordlerningit kongmuartipait tagva Israelib kittorngangita, innugiartoksuit kannitut tâpsomunga. Hallêluja.

IMGERUT CIL.

Gûdib nertortauninga inukotiminut saimarvigijaujunut.

Hallêluja.

NALEGAK imgervigissiuk imgerusertâmik, nertortauninganik ivsornaitut illagêngninginne.

2 Israelitit sennajigilauktatik kuviagilitsuk; Zionib kittorngangita attannitik serrigilitsuk.

3 Attinga nertoraksarivât okigêserlutik; killautinut, Harfinnullo nipliajorvigijaksarivât.

4 Nâlekab innukotine kuviagingmagit; pattangajut pinarnarsitipait ikajortaunermik.

5 Ivsornaitut ânanaunek tamanna serrijutigijaksarivât, nertordlertuksaulutiglo inangavingmingnêdlutik.

6 Kaningita Gûde angijorortitaksarivât; tigumiartuksaulutiglo aggamingne saviksoarnik igluktut kênalingnik;

7 Akkiniarkovlugit nellojut akkorngæne;

8 Attanningit kellaksorlugit kellaumgujanut, opinartokotingillo kellarutinnut kikkiangôjunnut;

9 Pinniarvigilugit namanermik pikovlugit aglaksimajomik. Ivsornaitokotingit illûnatik taimaitomik opinarnekaromârput. Hallêluja.

IMGERUT CL.

Kaiblainek Gûde nertorlugo.

Hallêluja.

NALEGAK nertorsiuk ivsornaitovikotingane; nertorsiuk pitsartuningata aulangitungane.

2 Nertorsiuk piniarnersoanginne; nertorsiuk ânanaunersoanga malliklugo.

3 Nertorsiuk tiptulausijarnermut, Harfesijarnermullo.

4 Nertorsiuk killausijarnermut, okigêsernermullo; nertorsiuk nokakseralisijarnermut, nipsausijarnermullo;

5 Nertorsiuk attornermut Cimbelinnik nippekortojunnik.

6 Illûnatik annerneggit Nâlegak nertorlitsuk. Hallêluja!

SALOMOB OKALAGALANINGIT.

KAPITEL I.

Illisimanermik tâpsomalo erdligosungninganik anânatut.

TAMÆDSA Salomob Davidib erningata, Israelitit attaningæ-
ta okâlagalaningit;
2 Illissimanek nalektitsinerlo illitarijaukovlugik, sillatutsiar-
nerublo okausertangit tukkisijaukovlugit;
3 Illisimanerub nalektitsiningit, idluarnerlo, nâmanerlo, nel-
lagornerlo pigijaulerkovlugit;
4 Illissimaitut sillatunermik, innuosuktullo illitarksinermik,
issumaksarsiornermiglo tunnitsiviolerkovlugit.
5 Illissimajub tussârniarpait, pivallianiarlunelo ajochertut-
sinne, sillatôjorlo illissimanermik (attannertortautsiarnermik)
illangiutititauniarpok;
6 Tukkisilerkovlugo okautsinik ajochertusetalingnik, tukki-
sititsinermiglo; illissimajut okausinginik, nellaupsaraksanginiglo.
7 Sivôranek Nalekamik pigiarniôvok illitarksinermut. Sil-
laitut nachovut illissimanermik nalektitsinermiglo.
8 Kittorngâk, atâtavit nalektitsininga malliguk, anânavillo
perkojiningit allartailikit.
9 Tamakkoa pinarnarsijutitsiangongmatta niakungnut, kel-
laumgoangongmattalo kongeserne.
10 Kittorngâk, uivêtut idluitut kajungertilerangagit, tagva
malliktailikit.
11 Okaraigunik: Illagitigut aungmik uttakijomavogut, pas-
sijaksaungitullo pitjutekarata unangmijomavavut;
12 Inôtillugit êjomavavut, kappianartovingmut pijauvlutik
sorlo, idluitailijullo (êjomavavut) taipkotitunak ijukartutitut it-
tersâlungmut;

13 Perkutinnik pivianartunik sunatuinarnik nachvaromavogut; iglovut aksarnigaujunnik tettætitsomavavut.
14 Oktolerit illagiluta; illunata adsigêktomik ikkupiktuksaugapta tamakkoninga.
15 Kittorngâk, apkut tamne illagilugit arvertarviginiarnago pît; ittikettit torartailitikit tapkoa apkotinginnut.
16 Ittigangit akpangermatta idluitomut, tuavipullo auk kovijomavlugo.
17 Sullingimat tingmiarniutit âkilugit tingmitjat ijingita sanginne.
18 Taimaktauk akkonermingne aungmingnik uttakiutivut, pijugautiluglo.
19 Illunatik pijomatudlarnermik ungajut taimailingavut; taimaitub angajokâne inosêjarpa.
20 Illissimanek ârusukpok sillame, nippinelo tussartautipa apkosinerne iglut akkorngænne.
21 Kaigarsukpok kachimiovingne; okausine okauserivait iglugaseksuit itterviksoanginne:
22 Illissimaitose, kannok akkunêrtigijomik illissimaitsomavisse? Mittautekartullo mittautekarosugomavât? Sillaitullo illitarksinek omigijomavatsuk?
23 Sâtitse âkiksoinimnut. Ahâk Annernera kovijomavara illipsingnut, okausimnik kaujititsomavapse.
24 Kaikojinimnigle kunugapse; aggakka issangagapkit, kamajokangimallo tapkoninga;
25 Kaiblainikkalo allarapsigik; âkiksoineralo pijomanginapsiuk:
26 Tagva uvangatauk ijoromavunga kannoêtokarnipsingne, mittautigiluselo, sivôragijapsingnut tikkitaugupse;
27 Sivôragijapse akkunaksoatut tikkipasse, kannoênipselo tikkipasse sillarnerluksoatut; kappianarnermut siorniornermullo tikkitaugupse.
28 Tagva nipliavigijomârpânga, uvangale kiojomângilanga; kennersaromârpânga nachvarnangale.
29 Illitarksinek omigilauramitsuk, sivôranermiglo Nalekamik annerosunginamik;
30 Kaiblainikka pijomalaunginamigit, âkiksoineralo illunât okarnerlutigilauramitsuk:
31 Tamanna pivlugo nerrijuksauvut illutsimik kaitanginnik, kajusinermingniglo akkeartortuksauvlutik.
32 Illissimaitut ikligijamingnut tokkotaungmatta, sillaitullo pillorikornermingnut nungutaulermatta.
33 Uvamnigle nalektok, ussornarnarlune nunakarniarpok, merngoêrsernekarniarlunelo, kannoêtomiglo sivôraniangilak.

KAPITEL II.

Illangiutititaunermik illissimanermik.

KITTORNGAK, okausikka illalioromagungne, perkojakkalo illingnêtsainartitsomagungne;
2 Siutitik kamatsiarkogungne illissimanermik, omattillo torartigungne sillatunermut;
3 Ila illissimanermik kaikojiguvit, sillatunerlo nipliajutigigungne.
4 Kennerungne Silberetut, nautsertorungnelo pivianartoksojutitut:
5 Tagva sivôranek Nalekamik tukkisilârpet, (timerolârpet) illitarksinerlo Gudemik nachvarniarpet.
6 Nalegak illissimanermik tunnijingmat; tapsoma kaninganit illitarksinek sillatunerlo pivuk.
7 Tapsoma nellagortut sullitsiartipait, idluitailinermelo arvertartut serngnigivait;
8 Sapputivaillo namaktullijut, ivsornaititamelo apkotingæt udsertorpa.
9 Tagva tukkisilârpotit idluarnermik nâmanermiglo, apkomiglo nachojomik ajungitomiglo illunânik.
10 Illissimanek ômamiutarigungne, tarnivîllo illitarksinek kuviagikpago:
11 Tagva ajochertutsit idluartut serngniginiarpâtit, sillatunerublo sapputiniarpâtit;
12 Idluitut apkotingænut perkonnak, kannekadlartut mumiksimajut akkorngænullonêt;
13 Apkosinermik idluartomik kemmaijut, attortullo apkosinernik tâktunnik;
14 Idluitullinermik kuviasutekartut, serrijullo illusekarnerme idluitunnik mumiksimajunniglo;
15 Apkutekartut niungapattekeaktunnik, apkosinekartullo sangunartunnik.
16 Najorkonak assivît nullianganut, nulliarêngnermik asserorsaijomut, piaktannik okausekarpaktomut;
17 Uigijaminik innuosungnermine kemaijomut, Gudimelo angerninganik puigortomut.
18 Tapsoma iglunga torarmat tokkomut, ainingillo assiomajunnut.
19 Illunatik ittertut tapsomunga utterungnairput, inôgutiblo apkotinga tigungilât.
20 Arvertarkovlutit apkome ajungitome, apkosinerlo idluartok attutsainarlugo perkovlutit.
21 Idluartut iglokaromârmatta nuname, idluitailijullo tagvanêtsainaromârput.

22 Gudekangitulle pêjartaujomârput nunamit, nachojullo
nungutaujomârput.

KAPITEL III.

Illissimanerub pilloringnarninganik.

KITTORNGAK, malligaksaukojamnik puigornak, omattivîllo
perkojakka torkorligit.
2 Kaitsiniarmatta illingnut inôtsemik akkunêrtomik, Ja-
riniglo ajungitunnik, ullapirsaumiglo.
3 Saimanerub miksekârnerublo allarniatsengilâtit. Makkoa
nivingatikit kongeserne, aglakillo omattivit illuanut.
4 Tagva namagijaunermik illissimanermiglo nachvarniarpo-
tit, Gudemut innungnullo kuviagijaujunnik.
5 Nalegak tettigiuk ômamut illunânut, sillatunîllo tettigi-
nago pit.
6 Tamnale erkaumatsainaruk apkotingne tamaine: tagva
nâmaktomik tessiorniarpâtit.
7 Illissimanasuginak; Nalegarle sivôragiuk, idluinerlo kem-
maguk.
8 Tamattoma timit illunât atsuilitiniarpâ, saunîllo nekkoksi-
tiniarpait.
9 Nâlegak opigiuk perkutingnut, kattersivikpîllo perorsê-
jingita sivurlerpânginnut illunainut;
10 Tagva kemmatullivikotitit tetætsomârput, paungakoti-
villo iptejaivingit iptinnik ullipkittaromârput.
11 Kittorngâk Nâlekab nalektitsininga nachoginiarnago pit,
sugiarningalo kennutigitailiuk.
12 Nâlekab nagligijane sugiarmago; kuviagivâlo sorlo atâ-
tab ernine kuviagingmago.
13 Pilloringnarmêk innuk, illissimanermik nachvartok, in-
nuglo sillatunekartitaujok.
14 Namanersaungmat tamana pinasuarutigilugo, pinasuar-
nermit Silberemik; kaitangalo namanersauvok Goldemit.
15 Tamanna pivianarnersauvok sappangænnit; illunatiglo
tussugijungnartavit nelligingilât.
16 Inôsek akkunêrtok mattoma tallerpianêpok; saumianelo
akluinekarpok nertornarnekalarmelo.
17 Apkutingit apkutauvut inerkonartut, apkosiningillo
ullapirsautauvut.
18 Napartôvok inogutelik, tigusijunut tamattominga; pil-
loridlarpullo illunatik ivlersijut tamattominga.

19 Nalekab illissimanermut nuna tunganektâlaukpa, sillatunerminullo killait pingortilaukpait.
20 Sillatuninganut ittinersuit sakkijartitauvut, nuvujallo kussertitsijungortitauvut missuksoannik.
21 Kittorngâk, (illissimanek) nûtailitiuk ijingnit; sillatunermiglo issumaksarsiornermiglo ivlersilerit.
22 Tamanna tarnivît innogutiginiarpa, kannillo tussarominartokarniarpok.
23 Tagva ussornarnarlutit arvertarniarpotit apkotingne, ittikettit aporviksakarkonagit.
24 Inilaleruvit sivôraniangilatit; inanganiarlutille, sinitsiarniarlutillo.
25 Sivôrajariakarkonnak koaksartitaunermik tikkisaraidlartomik, Gudekangitullonêt asserorsainingænik, tikkitokarpát.
26 Nâlegak tettekarvigigangne; tapsoma ittikettit sapputivait, pijaukonagit.
27 Kununiarnak ajoksartok ajungitullivigilugo, Gûdib aggaktit perkutekartipagit, taimailiorungnarlutit.
28 Okarniarnak innukattingnut: Annit kailermilutillo, kaupát tunitsivigijomavagit; pijomajanganik pekaralloarlutit.
29 Idluitomik pinasuarnak innukattingnut, ullapirsautekarlune nunakartomut illingne.
30 Nelliallonêt akkerartorniarnago pitjutekarnak, tapsoma kiksartilaungipáttit.
31 Pinniarluktok malligasuartailiuk, apkotigijangitalo nelliallonêt anneriniarnago.
32 Nâlekab kemaijut tapsominga makkojugingmagit; nellonarningalo idluitailijunnepok.
33 Nâlekab ominarsikojininga Gudekangitub iglunganêpok; idluartulle iglungit pitsartutiniarpait.
34 Mittautekartut mittautiginiarpait; piojorijuitulle napkiginiarpait.
35 Illissimajut opigijaunermik kingormgujijomârput; sillaitulle pingijaijutiksarsikpattalonêt, kangusuktitauniarput sulle.

KAPITEL IV.

Atatab ajochertusinginik.

KITTORNGAKKA tussaritse, atâtapse nalektitsininganik; kamatsialeritse, illiniarkovluse sillatulerkovluselo.
2 Ajochertutsemik ajungitomik tunnitsivigigapse; malligaksaukojakka kemangniarassigik.

3 Atâtama nagligidlarlunga ernerilaungmanga erdligijaulunga ernetuaktun ilaukpunga anânama sângane.
4 Tapsomalo ajochertorlaukpânga, okarlunelo: Omattivit okausikka tigumiarligit; perkojakka torkorkit, tagva innôniarpotit.
5 Pinasiarit illissimanermik, pinasualerit sillatunernik; puigortailikit uniornagillo kanerma okausingit.
6 (Illissimanek) kemaktailiuk, tagva pigitsainarniarpâtit; erdligiuk, tagva sapputiniarpatit.
7 Illissimanerub pigiarninga imaipok: Illissimaneksinialerit; perkutingnullo illunainut sillatuneksinialerit.
8 Angijônasugiuk, tagva angijorortiniarpâtit, nertornartiniarlutillo erkigungne.
9 Tapsoma niakoit ananâmik pinarnarsititsomârpâ, niakômiglo pinnarnadlartomik manijervigijomârpâtit.
10 Taimaimat kittorngâk tussarit, okausikkalo illalliorkit; tagva innôtsivit Jâringit unnuksivalliajomârput.
11 Illissimanerub apkotinganik ajochertoromavagit, tessioromavagit apkosinerme idluartome.
12 Pissuleraiguvit pissungnît siorniornarkonago illingnut, akpangeraiguvillo apôrkonak.
13 Nalektitaunek tiguleruk, nippotitailiuk; torkoruk, inôgutigigangne.
14 Tikkiniarnak Gudekangitut apkosiningænut, tutiniarnaglo idluitut apkotingænut.
15 Kemmaguk, pissugviginiarnaglo; allivaruk uniorlugolo.
16 Sininginamik, idluitullilaukâratik, merngoêrsinginamiglo kannoêtokartitsilaukârlutik.
17 Kassênerub kakkojanga nerkiksaringmatsuk, immerlutiglo pinialungnerub Weininganik.
18 Idluartulle apkotingat kaumanerub keblarningatut ipok, sivumuartotut, kaumaksaijotullo uvlok sokkosijuitok tikkilugo.
19 Gudekangitulle apkotingat tâksinertun ipok, nellovullo nanê pâlangniaramik.
20 Ernîk okausikka kamagitsiarkit, siutikiglo mannikik okâlanimnut.
21 Nûlerkoniarnagit ijingnit; torkorkillo omattingnut.
22 Inôgutiksaungmatta nachvartunnut tamakkoninga, atsuilinarpullo timinginnut illûnanginnut.
23 Tamainit anginerpangojomik omattit udsertoruk: omangat innôsek anningmat.
24 Kannek mumiksimajok pêruk illingnit; kanekadlarnerlo mittautelik ungasigle illingnit.
25 Ijikik sivumumarik tækkolîk, ijikpîllo attâ kollâlo tækkosarlik nacholutik sângnut.

26 Issumaksarsiolerit namaktomik ittikavit apkutiksanganik, tagva tamarnangitomut pissungniarpotit illunâne.
27 Sanguniarnak tallerpingmullonêt saumingmullonêt; ittikettit sangutikit idluitomit.

KAPITEL V.

Unganermik ivsornaitomik.

KITTORNGAK, illisimanera kamagitsiaruk; siutikiglo manikik sillatunimnut.
2 Issumaksarsiornermik ajungitomik ivlirserkovlutit, kangasinâkiglo illitarksinermik udsertorkovlugik.
3 Anguniarpaktub kangasinâgik igupsaujartut orksuanik kussertokarpuk, killangalo piangnersauvok orksumit;
4 Kingorngagulle kassilingnarpok Wermutetut, ippiktoksolarmelo saviksoatut igluktut kênaliktut.
5 Ittiggangit akpangerput ununga tokkomut, ainingillo torarput kappianartovingmut.
6 Sivumuangilak inogutib apkutingane; ablorningit sangusaraiput, taimaimat nellovok nane pissungnerminik.
7 Tagva kittorngakka naleksinga manna. nûniarasselo kannerma okausinginnit.
8 Apkotigijattit ungasiglit tapsomangat (anguniarpaktomit) iglungalo upkoango kaglitailiuk.
9 Nertornautiksarnik tunijerkonak assingnut, Jâringniglo takopsoajuitomut;
10 Tækkorngartat akkeartorutekarkonagit perkutingnik, piniartatillo illingakonagit assivit iglunganut;
11 Kingornganelo annersaumijuksaunajarlutit timit uvinillo nungutaukpanik.
12 Okarlutillo: Kappê nalektitaunek omigilaurapko, omattimalo sugiartaunek nachogilaungmago;
13 Nalelaunginamalo ajochertortima nippinginnik, siutigalo manilaunginapko illiniartitsijunut uvamnik!
14 Tagvainak kanoetunut tamainut tikkipunga, inuit illunatik, innugiartoksuillo illunatik sangine.
15 Imermik immerit imektarvekotingnit, kôkarillo puailavekotingnit pijunnik.
16 Imektarvekotitit anilugit kôlerlit, imiublo kôngit kôlerlit apkosinernut iglut akkorngænêtunnut.
17 Igville kissivit perkutigiuk, assillo perkutekattiginiarnago.

18 Puailavekotit pitsartutitaule, nulliarijallo inuosungnerne kuviagiuk.
19 Inerkonarpok tuktutut, tækkoranidlarporlo tuktungajojartotut Tapsoma unganingata namaksititsainarlitit, naglingningalo alliarutigitsainaruk.
20 Kittorngâk, sôg nulliaringitát alliagijomaviuk, nulliavillo assia erkipiuk?
21 Illunamassiatik attunît apkotingit Nalekab ijikita sangangnêput, ainingillo tamaita nautsertorpait.
22 Gudekangitok idluitullinerminut pijaujomârpok, ajortullinimelo kellerutânut pittuktaujomârpok.
23 Tokkojomârpok nalektitaujomanginame; sillaitoksoninelo pitjutigællugo tamaromârpok.

KAPITEL VI.

Ulloreasungnermik, katsungainermiglo, nellagornermiglo, ikliguktailinermiglo attorkojauvut.

KITTORNGAK, innukattit akkisartoromavlugo angermarilauruvit, tækkorngârtarlo angermarigutigilaurungne;
2 Kannerpît okausinginnut kellaksortauguvit, kannerpîllo okausinginnut pijauguvit.
3 Tagva kittorngâk, imailiorittôk, piulilutillo illingnik; innukattivît agganginnut pijaumagavit; tuavilerit, katsungaitomiglo innukattit tuksiarvigilugo pit.
4 Ijingnik sinnerkojinak, kemeriangniglo sikkungerkojinaglonêt.
5 Piuligit illingnik tuktungajojartotut omajoksiortib agganginnit, tingmiatullo nigartortib agganginnit.
6 Erkeasuktotit, ailerit apkallajomut, tapsoma illusinga kemergoleruk, illinialerillo.
7 Tâmna attanekangigalloarame, aulatsijokangigalloarameloneêt, angajokakanginamelonêt;
8 Sulle nerkiksalliorpok aujakarningane, nerkiksaminiglo kattersivok kattersiviub nelliuningane.
9 Erkeasuktotit kannok akkunêrtigijomik inangavit? Kakkugo makkitsomavit sinigvingnit?
10 Ila sinnilârsulerit sulle, sikkungilârsulerit sulle, aggaktit pârtigêklit kêta, merngoêrserkovlutit:
11 Tagva aklunerub tikkitsomârpâtit angutitut pissuktotut, ajoksarnerublo sangijoksojotut sakkuliktut.

12 Innuk koksalaitok, angut uivêtok, kanellijarpok mumiksimajomik,
13 Ijingmikpakpok, ittikkannullo kairkojivok, aggangnullo nullorarpok.
14 Pinasuatsainarpok idluitomik mumiksimajomiglo omattimine, aivanekartitsilunelo.
15 Tamanna pivlugo suilaminit kanoêtokanerminut tikkitaujomârpok; tuavitomiglo serkomitaujomârpok ikajortaunekaranelo.
16 Illutsit tapkoa 6 it Nâlekab omigivait, 7 ingællo makkojugiva:
17 Ijit pingijaitut, okkállo nellangaitut, aggaillo aungmik passijaksaungitomik kovisijut;
18 Omat idluitunik issumaksarsiortok; ittikkállo tuavitut idluitullijomamut;
19 Nellonailêjok nellangaitok, iktoriktailune sæglonernik okartok; aivanêkartitsijorlo kattangutigêt akkorngæne.
20 Kittorngâk, atâtavit perkojangit torkorkit, anânavîllo malligaksaukojangit sapkotailikit.
21 Kellaksorsimatsainarkit omattingne, nivingatikillo kongeserne;
22 Pissuleraivit, tapkonunga tessiortaukovlutit; inilaleraiguvit, tapkonunga sapputijaukovlutit; tuppaleraiguvit okausiksaukovlugit illingnut.
23 Perkojak kaumaniongmat, malligaksaukojaujullo kaumajovut; nalektitaunerublo sugiarninga apkosiniôvok innôtsemut.
24 Sapputijaukovlutit arnâlungmit, nulliaringitavit okanganit piaktomit.
25 Ananauninga ikligiktailiuk omattingne, ijigingnullo uiverijauniarnak.
26 Anguniarpaktub angut nerkiksakarungnairtingmago; arnablo nulliarêngnermik asserorsaijub tarne aksarnigariva.
27 Nelliattauk ikkomakarungnaralloarka sagvime ikkiangane, anorâne ikkitautinagit?
28 Kannok nelliat pissugungnarajarka aumane, ittikkenne ônagit?
29 Taimak illingavoktauk nelliat, inukattime nullianganut aijok; attauserlonêt pitlartautaililungilak tapsominga aktuajok.
30 Tigliktub nachonarninga, tiglikune nerrijomamut kâdlarame, mikkinersauvok.
31 Tigujaugunelo, tagva tiglilauktane 7 ertortorlugit uttertiniarpait, perkutillo igluminêtut tamaita tigujaukovait.
32 Nulliarêngnermigle asseroijok, tâmna sillaitovaksôvok; taimailiortub innôsine pitipa asserornartomut.

33 Okkumainartoksoarmut mittautigijaunartomullo tikkitauniarpok, nachonarninga pêjartauniangilak.
34 Arnab uingat ningaumajarninga illungertudlarmat, akkiniarnerublo nelliuningane pitlarniktailiniangilak.
35 Akkilerutiksamiglo kamangilak; sattomaniangilarlo unnuktunnik pillitsivigijomanajarungnelonêt.

KAPITEL VII.

Arnamik assiniartomik.

KITTORNGAK okausikka puigortailikit, perkojakkalo torkorkit illingne.
2 Perkojakka puigortailikit, tagva innôniarpotit, malligaksaukojakkallo ijivît tækkonatingatut ilerlit.
3 Kellaksorkit aggangnut, aglakillo omattivit illuanut.
4 Okalerit illissimanermut: najagivagit; sillatunerlo taileruk illanarijingnik.
5 Sapputijaukovlutit arnamit nulliaringitarnit, assianit, piaktunnik okausekartomit.
6 Iglumale igalangane killapataktutigut ijainilaukpunga;
7 Tækkolungalo illissimaitut akkorngænut, missigilungalo ernerit akkorngæne innuosuktomik angumik;
8 Tâmna ailaukpok iglut akkorngæne, taipsoma arnalub terrekunga tikkilugo, pissulerlunelo apkosinerme tapsoma iglunganut.
9 Allajalertillugo, uvlub unulerningane, unnuangokasalermat tâksilertillugolo.
10 Ahâglo, tagva arnab assiniaromajotut annorarsimajub pârpa, pingitsertorlune.
11 Kuksalaidlarlune, uimajartoksovlunelo, ittiggangit iglomine kikkârungnalungimatta.
12 Manna sillamêpok, manna apkosinermepok iglut akkorngæne uttakkilunelo terrekunne illunaine.
13 Tigukallakpalo (innuosuktok angut) kunikpalo iktoriktailune, okautilâlo:
14 Tunergutiksanik kujalitiksanik najortekarpunga, uvlome angerutikka akkililaukpakka.
15 Tamanna pivlugo annilaukpunga pâromavlutit, kênait kennersaromavlugo, nachvarsimavagillo.
16 Sinigviga pinarnarsitilaukpara, karnut aglalingnut Egiptenemit pijunnut.

17 Sinigviga tippitsiariktunut Mirinik Aloeniglo Zinnamen-
niglo taijaujunut, serparsarlaukpara.
18 Kailerit, ajortullikattigêlauluk uvlub kaulerninga tikki-
lugo; naglingnermik kuviasutekalauluk.
19 Uiga iglomêngimat, aularsimavok ungasiktomut.
20 Ikpiârsuk kênaujatalik neksalaukpa, uvloksiorviub nel-
liuningane kissiane uttileromârpok.
21 Inaurinersoarmut kajungertipa, kannerminullo piakto-
mut sâlagiva.
22 Tâpsoma mannakut mallikpa, sorlo tuktuvâk tokkotau-
vingminut ataungmat, sorlolo parngnanairsutinut sillaitut su-
giartaujutigijanginut;
23 Karkjumut tingunga koppijaukârtinago, sorlo tingmiak
tuavidlarmat nigarmut, nellovlunelo ômanekarungnaititauniar-
nerminik.
24 Taimaimat neleksinga kittorngakka, kannermalo okau-
singit kamagitsiarsigik.
25 Omattit sangutiniarnago taipsoma apkotinganut, tamar-
titautailitilerillo taipsoma apkosininginnut.
26 Unuktut killerlaungmagit ochotilaungmagillo, pitsartune-
liksuillo sunatuinait taipsomunga kimitauvut.
27 Iglunga apkutauvok kappianartovingmut, kanungarvik
tokkub inninginnut.

KAPITEL VIII.

Illissimanerub annerninganik.

ILLISSIMANEK kaigarsungilak, sillatunerublo nippine tussar-
tautingipauk?
2 Kakkarulait kângine apkome, apkosinerillo aviktarviæne
nangerpok.
3 Iglugaseksuit upkoaksoanginne, innuit itterviksangine
nipliadlarpok:
4 Illipse angutaujose nipliavigivapse, innuillo kittorngangit
kairkovakka.
5 Illipse illissimaitose kamatsialeritse sillatutsiarnartomik;
sillaitoselo omamiutarksileritse.
6 Tussaleritse, pijariakarnerpângojomik okaromagama, ka-
ngasinâkalo ajochertuijuksauvuk nellágortomik.
7 Kanera miksekârtomik okausekartuksaungmat, kangasi-
nârmalo Gudekanginek omigivâk.
8 Kannerma okausingit illunatik idluartovut; tapkonane
tammartovinekangilak, nellangaitokaranelo.

9 Illunatik tukkisinarput sillatôjunut, idluartôvullo illitarksinermik nachvartunnut.
10 Nalektitsinera illalliungarsiuk Silberemit; illitarksinerlo anginersaunasugissiuk Goldemit pivianartomit.
11 Illissimanek namanersaungmat sappangænnit; tussugijaujungnartullo illunatik nellegijungnangilât.
12 Uvanga illissimaniôjunga, sillatutsiarnartomik aipakarpunga, ajochertutsemiglo sillatutsiartomik nachvarungnarpunga.
13 Sivôranerub Nalekamik idluinek, pingijainerlo, piojorinerlo apkullo idluitok omigivait, kannerlo mumiksimajok kennugivara.
14 Ajochertusek, (attanertuinek) piniarnerlo tamarmik nangminerivâka; sillatunekarpunga, pitsartunekalarmalo.
15 Uvapkut attannit attanniotivut, attannertuijullo idluarsijutiksamik akikoivut.
16 Uvapkut angajokâksuit angajokajallo aulatsivut, attannillo illunatik nunamêtut.
17 Uvamnik erdligosuktut erdligivakka; kenersartullo uvamnik, nachvarpânga.
18 Akluinek nertornaullo uvamnêpuk; perkutillo miksekartut, idluarnerlo.
19 Kaitakka ajunginersauvut Goldemit, Goldemillo illakangitomit; pigijakkalo (tunergusiakka) ajunginersauvut Silberemaringmit.
20 Arvertarpunga apkome idluartome, idluarnerub apkosiningita kerkâne.
21 Uvamnik erdligosuktut namaktomik ajochertorungnarpakka (attannertorungnarpakka) pivianartokotinginniglo namaksititsijungnarpunga.
22 Nâlekab pigilaukpânga apkotigijame pigiarningane; pingortitsilerkârtinago tapsomanêlaukpunga.
23 Attaningortitaulaukpunga issokangitomit, pigiarnermit, nunakakârtinago.
24 Ittinnersuit pilerkârtinagit, erniangolaukpunga; imersuit puilakârtinagit immekarvingnut.
25 Kakkat illijaukârtinagit, kakkarulakakârtinnago erniangolaukpunga.
26 (Nâlekab) nunaksoak tapsomanêtullo sennalaungilait sulle, nunaksub sanningita unurningillonêt.
27 Killait pingortilermagit, tagvanêlaukpunga; ittijoksoak angmaloriktilermago.
28 Nuvujat takpâne atsungertilermagit, ittijoksub puailaviksangit atsungertimagit;
29 Imarbiksoak kiglilervekartingmago, imersuillo, tappakonagit perkojanginik; nunaksub tungaviksanganik illijitillugo:

30 Tagva tapsomanêdlunga pingortitsilaukpunga, uvlullo tamaita kuviasutekarlaukpunga, alliajutigitsainarpângalo;
31 Alliajutiksakarpungalo tapsoma nunaksoakotingane, innuillo kittorngangit kuviasutigivakka.
32 Taimaimat naleksinga manna kittorngakka; pilloridlarput apkotimnik ivlersijut.
33 Nalektitsinek tussarsiuk, illissimaleritselo, sapkotailissiuglo.
34 Pilloringnarmêk innuk uvamnik nalektok, pigârkovlugo uvlut tamaita ittervekotimne, uttakkerkovlugo upkoakotima sillatâne.
35 Uvamnik nachvartok, innôtsemik nachvarpok, Nalekamillo kuviagijaunermik piniarpok.
36 Idluitullijuble uvamnut tarnine ikkilerpa; illunatik, uvamnik omisuktut, tokko ungagivât.

KAPITEL IX.

Illissimanerub iglunganik, nerrimaraksanganiglo.

Arnab assiniartub kajungersaininganik.

ILLISSIMANEK igluksakotiminik igluliulaukpok, nappajuksakotiminiglo 7 innik ullimâlaukpok;
2 Nergjutekotinne tokkolaukpait, Weinekotiminiglo attuinaruivok, nerrimaraksaminiglo âkiksoilaukpok;
3 Kivganelo tillilaukpait, kaikojerkovlugit takpikkane iglugaseksuit kakkarulangine:
4 Illissimaitok kailerle tamaunga; sillaitunullo okarlaukpok:
5 Kaileritse, kakkojakotimnillo nerrileritse, Weinemillo namaksitilauktamnit immileritse.
6 Illusek illissimainartok allarsiuk, tagva innôniarpose; arvertaritselo sillatunerub apkotingane.
7 Mittautekartomik sugiarte, kangusutiksarsiniarpok; Gudekangitomiglo innerterijok, tâmna mittautigijaujuksauvok.
8 Mittautekartok innertitailiuk tâpsoma omiginiarpâtit; illissimajok inerteruk, tapsoma nagliginiarpâtit.
9 Illissimajok illiniartileruk, tagva illissimanersaulerniarpok sulle; idluartok ajochertuleruk, tagva ajochertutseme pivallianiarpok.
10 Illissimanerub pigiarninga sivôraniovok Nalekamik, illitarksinerlo Hailigeojomik sillatuniôvok.
11 Uvapkut uvlotit unnuktoleromârmatta, innôtsivîllo Jâringit unnurnersaujomârput.

12 Illissimaguvit tagva nangminernut illissimavotit; mittautekartôguvit, tagva kissivit nangmarniarpet.
13 Arnauvorle sillaitok, uimajadlartorlo, kannekadlartorlo kaujimangitorlo sumiglonêt:
14 Tâmna iglome itterviane iksivavok iksivautame, igluga-seksoarne takpikkane;
15 Kairkojinasuarlune kângertunnik, arvertartuniglo idluartomik apkotimingne.
16 Kina illissimaitova, tâmna kailerle tamaunga, sillaitunnullo okarpok:
17 Imersuit tigliktaumajut mamadlerput, kakkojarlo ijersimajok kuvianarpok.
18 Tâmnale (uiverijaujok) nellovok, tokkungajokarmat tagvane, tapsomalo (arnab) nerrekattigijangit kappianartovingmêmatta ittijoksoarme.

KAPITEL X.

Ajochertutsit sunatuinait okautauninginik.

SALOMOB okalagalaningit. Ernek illissimajok kuviagijauvok atâtaminut; ernerle sillaitok kiksautigijauvok anânaminut.
2 Perkutit idluitut (namangitullinermut pijaujut) ikajortiksaungilet; idluarnerle piuliklerpok tokkomit.
3 Nâlekab idluartub tarninga kâkolungilâ; Gudekangitulle pijomatudlarningit ochotipait.
4 Aggait erkeasuktut aklutitsivut; erkinaitulle aggangit akluititsivut.
5 Aujakarningane kattersoijok, tamna sillatôvok; kattersiviuble nelliuningane sinniktok, kangusuktitauniarpok.
6 Idluartub niakoa saimanekarpok; Gudekangitulle kaningit piungitoalungmut ulliktauniarput.
7 Idluartut erkaumajauningat saimanarneliutsainarpok; Gudekangitulle attingit nunguniarput.
8 Omattimine illissimajub perkojat illalliorpait; kannekartorle sillaitomik ochotiniarpok ingminik.
9 Passijaksaunane innojok, ussornarnarlune innôvok; mumiksimajorle apkotimine sakkertitaujomârpok.
10 Ijingmiktok sænikterijutiksakartitsivok, kannekartorlo sillaitomik ochotiniarpok ingminik.
11 Idluartub kaninga puailaviovok omanartok; Gudekangitulle kaningit piungiluktoâlungnut ulliktaujomârput.
12 Omisungnek aivanekartitsivok; naglingneruble tappatônerit illunaita mattovait.

13 Sillatôjub kangasinâgingne illissimanek naipitauvok; sillaituble kemerdlunganut issakaut illingajuksauvok.
14 Illissimajut illitarksinermik torkorsivut; sillaitulle kanningit kannidlarput asserornermut.
15 Akluitub perkutine iglugaseksoakotigivait songojunik; aklujulle aklunermut iktôrtitauvut.
16 Idluartok perkutiminik attorpok inôtsemut; Gudekangitorle pinasualauktaminik attorpok idluitomut.
17 Nalektitaunek ivlerilugo apkutauvok inôtsemut; sugiartaunermigle kemaijok tamatsainarpok.
18 Kannît nellangaitut omisungnermik ijersivut; mangatsivlunelo pijok, sillaitovok.
19 Okausekartune unuktunnik, tapkonane ajornekartailiniangilak; kangasinângminigle udsertortok tâmna sillatôvok.
20 Idluartub okanga Silberetut pivianartotut-ipok; Gudekangitulle omattingit sunaungitotut-iput.
21 Idluartub kangasinâgik unnuktunik nekkoksititsivuk; sillaitulle tokkojomârput sillainermingne.
22 Nâlekab pitsartutitsininga akluititsivok siorniornekarane.
23 Sillaitub idluitullinek saipakutiksariva; angutiblo sillatôjub illissimanek saipakutiksariva.
24 Gudekangitub sivôragijangata tikkitsomârpâ; idluartullo tussugijanginik tunnitsivioniarput.
25 Gudekangitok suarutaktut, kângertotut, sorairtotulloipok; idluartorle tungaviktut nungusuitotut-ipok.
26 Sorlo sêrnartok kigutinnut, iserluglo ijinnut illusekarmannik; taimak erkeasuktok illusekarpok tillijiminut.
27 Sivôranerub Nâlekamik uvlut unnuksivalliatipait; Gudekangitulle Jaringit ikiglijauvut.
28 Idluartut nerriungningit kuviasutingoromârput; Gudekangitulle nerriungningit assiojomârput.
29 Idluitailijub Nâlekab apkutinga serngnigiksakautigiva; idluitullijullo illerasukput.
30 Idluartok ochotitauniatsengilak; Gudekangitulle nunamêtsainaromângilet.
31 Idluartub kanninga kaitsivok illissimanermik; okarle mumiksimajok pêjartauniarpok.
32 Idluartut kangasinângit ajochertuivut attorominadlartunik; Gudekangitulle kanningit mumiksimaniovut.

KAPITEL XI.

KIKTITAUTIT nellangaitut Nâlekab makkojugivait; okumaiutalle nâmamariktut nâmagivait.

2 Piojorinek sakkerpat, tagva kangusuktitaunek kaivoktauk; piojorijuitunnele illissimanekarpok.
3 Idluitailijut nellagornermingnut tessiortauniarput; nachojulle kassênermingnut asserortauniarput.
4 Perkutit ikajungilet ningarnerub uvlungane; idluarnerle piuliklerpok tokkomit.
5 Idluitailijub idluarningata apkotinga manniktipa; Gudekangitorle pâlaktitaujomârpok illuserminut idluitoâlungmut.
6 Idluitailijut idluarnermingnut piulijauniarput; nachojulle kassênermingne pijaukallangniarput.
7 Innuk Gudekangitok tokkolerpat, nerriungnek assiovok; idluitullo nerriungningit nunguniarput.
8 Idluartok kappianartomit piulijauniarpok; Gudekangitorlo tapsoma ininganut pivok.
9 Takkomôrtub kaninganut innukattinga asserortaulerpok; idluartulle tamanna mallugivât piulijaulerlutiglo.
10 Iglugaseksoarmiut kuviasukput, idluartut kannoêngitsiarpatta; Gudekangitullo nungutaukpatta serrivut.
11 Idluitailijut saimarsaininginnut iglugaseksuit angijorortitauvut; Gudekangitulle kanninginnut serkomitaulerput.
12 Innukattiminik kangunartitsijok sillaitôvok; angulle sillatojok ullapirsautekarkojivok.
13 Mangatsijok kaujimatuaminik nellonêrsivok; omattekartorle nellagôrtomik, ijersivok tamattominga.
14 Kajusimajokangininganc inuit asserorput; âkiksoijulle (attanertuijut) unnukpatta, tagva sullitsiarput.
15 Assiminik akkisartuijomavlune angermariktok, kannoêtitauniarpok; angermaringnermigle tamattominga ulloreasuktok, ussornarnarpok.
16 Arnak illusitsiariktok nertornautiksarsivok; pitsartuneliksuillo akluineksarsivut.
17 Angut naglingniktok timiminut ajungitullivok; takopsoajuitorle kiksartitsivok uviniminik.
18 Gudekangitut sulliningit piksarsivut nellangaitunik; idluarnermigle karngasoijub, tapsoma akkilertauninga nellagôrpok.
19 Idluarnek piganerutiksaungmat innôtsemut; pinnasuarnerle idluitomik pigannerutiksauvok tokkomut.
20 Nâlekab omattiggit mumiksimajunnik makkojugivait; idluitailijullo kuviagivait.
21 Idluitut pitlartautailiniatsengilet, illunatik oggatik illagêktipagillonêt; idluartulle kinguvângit piulijaujomârput.
22 Arnab kênatsiariktub, nertornartunnik illusekangitub kuingêngek kelleksiutelik Goldemik adsigiva.
23 Idluartut pijomajangit sullitsiartuksauvut ila; Gudekangitulle nerriungningit ningarijaunermut illingavut.

24 Illangat aitortuijongovok, pekarpalliatsainarlunelo, assia kippilukpok pijuksaungigalloarnermine, aklupallialunelo.
25 Tarne, nekkoksititsikattartok kuininiarpok; nâmaktomiglo imertitsijok, nâmaktomik immertitauniarpok.
26 Kakkojaksannik (akkitudlarkojimut) niuverniaromangitok, tâmna innuit okarnerlotigivât; niuverniartorle makkoninga saimarsaumik piksarsivok.
27 Ajungitomik kennertok, tâmna kuviagijauniksarsivok; pijaksaungitomigle pinnasuartok, taimaitomut pârtauniarpok.
28 Akluinerminik tettekartok kattangniarpok; idluartulle tungojoksiniarput millukattaktitut.
29 Iglomiokattiminik kiksartitsijok, annoremik kingormgutijaksakaromârpok; sillaitorlo kivgaujariakarpok illissimajomut.
30 Idluartub perortungit nappartôvok inogutelik; illissimajorlo tarninnik amuarsivok.
31 Idluartok akkiniartaungmat nuname, kannok piluartomik Gudekangitok idluitullijorlo.

KAPITEL XII.

Illiniartitaujomadlartok, tâmna sillatôlerniarpok; sugiartaujomangitorle sillaitôtsainarniarpok.
2 Idluitailijok, Nalekamut kuviagijauvok; nellangaitorle erkartoraksangortipok ingminik.
3 Illusekarnerub idluitomik innuk pallangaitilungila; idluartulle amângit aulatauniangilet.
4 Nulle illusitsiariktok, niakoteovok uiminut; illuserluktorle marnetun-ipok tapsoma sauninginne.
5 Idluartut issumangit nellagôrput; Gudekangitulle kajusimaningit uiveriklerniôvut.
6 Gudekangitut okausingit pinasuarput aungmik; idluitailijulle kaningit piuliklerput.
7 Gudekangitut ochotitaujomârput, itsungnairomârpullo; idluartulle iglungit sokkosijuiput.
8 Sillatuninga malliklugo angut nertortauvok; omattekartorle mumiksimajomik kangusuktitauvok.
9 Kina pijariakitogune nangminerijaminiglo udsertorune tamanna namanersauvok angijojomanermit ajoksarnermillo nerkiksannik.
10 Idluartub nergjutekotine napkigivait; Gudekangitulle omattingit takopsoajuiput.
11 Perorsêvingminik sennajok nerkiksakarniarpok nâmatsiartomik; pijariakangitunnigle pinnasuartok, tâmna sillaitôvok.
12 Gudekangitut ogguanarnerub nulluangit kajungersautigivait; idluartulle amangit perortokarniarput.

13 Idluitub okausine nellangaitut pijaujutigivait; idluartorle annigoivok kappiasungnermik.
14 Angutib kanerme annititangit namaksijutigijomârpait; innuglo akkiniartaujomârpok aggame piniarlauktangit mallik-lugit.
15 Sillaitub apkotigijane kuviagiva; attanniotivigijaunermigle nalektok, tâmna illissimavok.
16 Sillaitok ningarnerminik sakkertitsisaraipok; nachogijaunerminigle kamangitok, sillatôvok.
17 Illerasugane miksekartomik okartub, idluarnek okautigiva, nellonêrsijuble nellangaitub uiveriklernek (okautigiva).
18 Ittaktailune opallortortok, saviksoatut kappisivok; illissimajulle okangit innulijaunarput.
19 Kannek nellagôrtok sorairniatsengilak; okarle nellangaitok ijib kablukealarningatut; attautsetut akkunêrtigijôvok.
20 Idluitomik sennajut uiveriklernekarput omattimingne; ullapirsautekarkojijulle kuviasutekarput.
21 Idluartok kiksarnartomut tikkitaujomângilak; Gudekangitulle tettætsomârput pijaksaungitomik.
22 Nalekab kannît nellangaitut makkojugivait; nertornartunnigle illusekartut kuviagivait.
23 Angut sillatôjok sillatunerminik nertungilak; sillaitulle omattingit sillainermingnik kaujititsivut.
24 Aggait erkinaitut aulatsijomârput; erkeasuktulle akkiliksanik akkilêjariakaromârput.
25 Siarklernek innub omattingane kiksartitsivok; okauserle illanarnartok kuviasuktitsivok.
26 Illuartub illanârijinne idluartomik unertutiva; Gudekangitulle apkotingæta uivêrivait.
27 Omarêtok ômajoksiornermine sullingilak; omaringnerle akluiniovok pivianartok innungmut.
28 Apkome idluartome innôsekarpok, apkosinermêlo sennamatsiartomê tokkokangilak.

KAPITEL XIII.

Ernek illissimajok nalektitaunermik atâtaminut kunnulungilak; mittautekartorle innertertaunermik nâlengilak.
2 Nelliat kanerme perortunginut ajungitomik illangiutititauvok; nachojulle tarningit piungitoâlungmik nerrijuksauvut.
3 Kannerminik udsertortok, innôserminik udsertorpok, kangasinângminigle aitangatitsilartok koaksarnermut tikkitauniarpok.
4 Erkeasuktok tussuvok, piniangilarlo; erkinaitulle tarningit namaksititaujomârput.

5 Idluartub sæglonek omigiva; Gudekangitorle makkojungnarpok kangunartilunelo ingminik.
6 Idluarnerub passijaksaungitok sapputiva; illutsille idluitut kattaktitsivut idluitullinermut.
7 Illangæt akluvok perkutekaralloarlune unnuktunnik; illangællo akluipok aklugalloarlune.
8 Akluinermut inub inôsine piulijungnarpa, aklujorle suartaunerminik tussangilak.
9 Idluartut kaumautingæt kuvianartomik kaumanekatsainarpok; Gudekangitulle kaumatingæt kaminiarpok.
10 Piojorijut akkorngæne akkerartornekatsainarpok; attaniotivigijaujomajunele illissimanekarpok.
11 Akluinek miklilerpok nungutsijunne pijariakangitunut; sennanermulle kattititaujut unnuksivalliavut.
12 Nerriugijak mullujok ômamik kanimatitsivok; tussugijaujorle tikkilerpat, tamanna inogutib nappartungatut-ipok.
13 Okautsinik nachojok, asserortitsivok nangminerminik; perkojanigle sivôrajok, tâmna akkilertauniarpok.
14 Illissimajub ajochertusinga puailaviôvok omanartok, tokkub aklunangit ulloreagilugit.
15 Sillatutsiarnek namagijaunermik kaitsivok; nachojulle apkotingit ñangiarnartoksôvut.
16 Sillatutsiartok issumaksarsiorkârlune tamainik pinniarpok; sillaitorle sillainermik sakkertitsivok.
17 Tillijak Gudekangitok kattakpok pijaksaungitomut; tillijarle nertornartok atsuilinarpok.
18 Nalektitaunermik sapkotsijok, aklunermik kangusungnermiglo pekarpok; innertertaunermigle kamatsiartok, nertornautiksarsivok.
19 Tussugijaujok nellautsikpat, tamanna nekkoksinarpok ômamut; idluinerle attornago, tamana sillaitut makkojugivât.
20 Illissimajunnut illaujok, illissimalerniarpok; sillaitunnulle illaujut, kanoêtokarniarput.
21 Kanoênerub ajortullijut unangmivait, idluartulle ajungitomik akkilertauvut.
22 Ajungitok kingormgutijaksanik kemaijomârpok kittorngame kittornganginnut, idluitullijuble perkutingit komergutigijaujomârput idluartomut.
23 Nerkiksakarpok unuktunnik aklujut perorsêvinginne, idluitomigle pinniartut asserorput.
24 Issakautiminik attungitub, ernine omigiva, ernerminigle naglingniktub, sugiasaraipa.
25 Idluartok nerrivok tarnine namaksitilugo, Gudekangitulle nângit namaksijuiput.

KAPITEL XIV.

ARNANNUT sillatojunnut iglo sennajauvok; sillaituble aggangminut serkomipa.

2 Nalekamik sivôrajok, tâmna arvertarpok apkome idluartome; tapsomingale nachojok, tâmna arvertarpok apkutinne niungapattekeaktunne.

3 Piojorinerub issakautinga sillaitub kanninganêpok; illissimajulle kangasinângita sapputivait.

4 Tuktuvâkangitunne nerchevik sallumavok; nannele tuktuvâk sennalerpat, tagvane kattitaksakarpok unnuktunnik.

5 Nellonailêjok nertornartok sæglolungilak; nellonailêjorle nellangaitok iktoriktailune sæglunernik okarpok.

6 Mittautekartok illissimanermik kenneralloarpok nachvangilarle; sillatôjuble illitarksinek okigiva.

7 Aularit sillaitomit; tapsomangat illinianginavit sumik.

8 Tamanna sillatôjub illissimajutigiva, udsertorame apkotiminik; tamanale sillaitut sillaijutigivat, uiveriklernermut illingatuinaramik.

9 Sillaitut ajornek pingoarutigivat; idluitailijulle idluitailijut kuviagivait.

10 Omattib issumajarnine illitariva; tækkorngartarlo illangiutingilak tapsoma kuviasungninganik.

11 Gudekangitut iglungat nungutaujomârpok; idluitailijulle iglungat tungojoksijomârpok.

12 Apkutekarpok kuviagijaugalloartomik innungmut; kingorlermigle apkotib oma âpa tokkomut.

13 Ijornermuttauk ômat kappiasuktitaujungnarpok, kingorlermigle; kuviasungnek taimaitok kiksarningorpok.

14 Omat tappatôjok apkotigijame illinganinganik tukkisiniarpok, angullo ajungitok nangminerminut nâmaksititauniarpok.

15 Illissimaitok (okautsinnik) tamainik okperpok; sillatôjorle arvertarviksaminik kamavok.

16 Illissimajok sivôravok, idluinerlo attortailiva; sillaitorle iktoriktailune kammatsengilak sumiglonêt.

17 Kennusaraitok sillainermik pinniarpok; nellangaitorle ominartoksôvok.

18 Illissimaitut kingormgutijaksakarput sillainermik; sillatôjulle illitarksinek niakotigivat.

19 Idluitut okkungajuksauvut ajungitut sânginne, Gudekangitullo idluartut itterviksoangine.

20 Aklujok omigijauvoktauk innukattiminut; akluitulle illanârijekarput unuktunnik.

21 Idluitullijub innukattine nachogiva; pilloridlarporle pattangajunnik nâpkigosuktok.

22 Nellangainermik attorasuartut tamadlarniarput; ajungitomigle issumaksarsiortut, tapkoa saimarvionermik miksekârnermiglo tunnitsivioniarput.
23 Sennajunne nâmaksinekarpok; okausetuinarnulle pinnasuartunne ajoksarnekarpok.
24 Illissimajut akluinitik niakotigivait; sillatulle sillainingit sillainiutsainarput.
25 Nellonailêjok nellagôrtok piuliklerpok tarninik; nellangaitorle sæglonernik okaladlarpok.
26 Nalekamik sivôrajok tettekarpok sôngojomik; kittorngangillo serngnigijaugivut.
27 Nalekamik sivôranek puailaviovok omanartok, tokkub aklunângit ulloreagilugit.
28 Nanê attanek inugiartoksoakutekarune, tâpkoa nertornautigivait; nunakattigêlle ikkipatta, tamanna angajokamik illerasuktitsivok.
29 Kenuêrsartok, sillatunnekarpok angijomik; kennusaraitorle sillainerminik sakkertitsivok.
30 Omat atsuilijok timib innôgutigiva; annerudsinerle marnektut saunernetotut-ipok.
31 Aklujomik okumaititsijub, tapsoma aklujub pingortitinga mittautigiva; aklujomigle napkiniktub Gude opigivâ.
32 Gudekangitok kassênerminut ochotitauvok; idluartorle tokkoviksamine aglât sivorângilak.
33 Sillatôjub omattingane illissimanekarpok, sakkertitaulerlunelo sillaitut akkorngæne.
34 Idluarnerub nunakattigêt angijorortipait; idluitullinerle innuit nachonautigivait.
35 Attanniub kivgak sillatôjok kuviagiva; kivgarle uivêtok ningariva.

KAPITEL XV.

KIGUTSIB illanérsartub ningaumajarnek ikublatipa; okauserle songosartok ningaumajartitsivok.
2 Illissimajut okangit ajochertutsinnik attorominartitsivut sillaitut kaningit sillainetuinarmik annititsivut.
3 Nâlekab ijingit illunanêmiunik tautukput, illunainik idluitunnik idluartunniglo.
4 Okak atsuilinartok inôgutib nappartungatun-ipok; mumiksimajorle kiksartitsivok omattinnik.
5 Sillaitub atâtame nalektitsininga nachogiva, sugiartaunermigle kamatsiartok, tâmna sillatôjungorniarpok.

6 Idluartub iglungane perkutekarpok unnuktunnik, Gudekangitulle perkutingine asseroinekarpok.
7 Illissimajut kanningit illitarksinermik karngasoivut, sillaitulle omattingit taimailiutsengilet.
8 Gudekangitut tûnnergutingit Nâlekab makkojugivait, idluitailijulle tuksiarningit kuviagivait.
9 Gudekangitub apkutinga Nâlekab makkojugiva, idluarnermigle pinnasuartok, tamna nagligiva.
10 Kemainerub apkosinermik pitlartaunek songojok kaipa, pitlartaunermiglo omisuktok, tokkojuksauvok.
11 Kappianartovik asserorsimanerlo Nâlekab sakkanêpuk; kannok piluartomik innuit omattingit?
12 Mittautekartub sugiartine nagligingila illissimajullo aivigingilait.
13 Omat serrijok serrinermik sakkijartitsivok kênarme; ômalle kiksarpat, tagva maksoanekarungnairivok.
14 Omat sillatojok illitarksinermik kennerpok; sillaitulle kaningita sillainek kuviagidlarpât.
15 Kiksartok kanoêtokangitomik uvloksitsengilak; maksoatsiarnerle nekkoksitiksauvok uvlut tamaita.
16 Nâmanersauvok perkutekarlune ikkitunnik sivôranek Nâlekamik illagilugo, perkutevaksoarnit siarklernelingnik.
17 Nâmanersauvok nerkiksakarlune perorsijannik naglingnerme, tuktuvakartomit koinijomik omisungnerme.
18 Angut ningaumajartok akkerartornekartitsivok, kennuêrsartorle aivanermik ikublatitsivok.
19 Erkeasuktut apkotingat orpinnut kakkilautelingnut avaluliorsimavok; idluitailijulle apkutingat âkiksimavok.
20 Ernerub illissimajub atâtanne kuviasuktipa; innublo sillaitub anânane nachogiva.
21 Sillaitub sillainek kuviagiva; angulle sillatojok apkome idluartomêtuatsainarpok.
22 Issumait nungulerput kajusimanekangipat; nanele akiksoijut (attannertuijut) unnukpatta, sullitsiarput.
23 Angut kuviasutekarpok idluartomik kiogune; okauserlo pijariakarvinermine tussarnidlarpok.
24 Inôgutib apkotinga torarpok takpaunga sillatôjomut attortaulune, kappianavik kananêtok ulloreagijaukovlugo.
25 Nâlekab pingijaitut iglungit imiktitsomârpait, uigarnerillo kiglilervingit sokkosijuititsomârpait.
26 Nâlekab idluitub kajusimaningit makkojugivait, ivsornaitulle okausekarput tussarnidlartunik.
27 Torkuijok kiksartitsivok iglomiokattiminik; pilliusianigle omisuktok inôniarpok.
28 Idluartub omattinga issumaksarsiorpok kannok kiojuksaunermik; Gudekangitulle kaningit idluiluktunnik oriarput.

29 Nalegak ungasikpok Gudekangitunnit; idluartulle tuksiarningit tussarpait.
30 Tækkonârnek illanârnartok omattib kuviasutigiva; tussaumanek ajungitok saunernik uvinariktitsivok.
31 Siut, nalektok innôtsib innerterininginnik, illissimajut akkornganêtsomârpok.
32 Nalektitaujomangitok nangminerminik nachovok; innertertaunermigle tussâjok sillatojungorpok.
33 Sivôranek Gudemik nalektitauniôvok illissimanermut, nertornautiksarsijokakârtinagolo, miklijorortitaujariakakârpok.

KAPITEL XVI.

INNUK issumaksarsioralloarpok omattimine, okable okautigijaksanga Nalekamit pivok.
2 Illunatik attunît apkotigijatik ivsornainasugivait, Nalekable annernerit nautsertorpait.
3 Pinniarniksatit perkokit Nalekamut, tagva kajusimanerijatit sullitsiarniarput.
4 Nalegak pinniarpok tamainik pijomajane malliklugo, Gudekangitoktauk uvlormut idluinelingmut illingatipa.
5 Omat piojorijok Nalekab makkojugiva, pitlartautailiniangilarlo, taimaitut illunatik illagêlerpattalonêt.
6 Napkigosungnermut miksekârnermullo idluitullinek ullapkosertauvok, sivôranermullo Nalekamik idluinek attortautailivok.
7 Nelliata apkotingit Nalekamut kuviagijaukpatta, tagva omigijingittauk nâmaksártipait tapsominga.
8 Nâmanersauvok perkutekarlune ikkitunnik idluarnekarkassiutjilune, perkutekartitaunermit unnuktunnik idluangitullinermut.
9 Inub omattinga apkotiksaminik issumaksarsioralloarpok; Nalekable nâmaksitipâ.
10 Attanniub idluartub kanningane nellautainiksakarpok; kanninga tammangilak erkartuinerme.
11 Kiktitautit, okumailuttallo idluartut Nalekamit pivut, okumailutállo pongnêtut Nalekab sennajarivait.
12 Attannit nâmangitullinek makkojugivat, idluarnermut attanniovik nakkitertaungmat.
13 Attannît kangasinât idluartut kuviagivait, idluartunniglo okauselik nagligijauvok.
14 Attannersub ningaumajarninga tilliklerteôvok tokkomik, angutible illissimajub saimarniarpâ.

15 Attanniub kênanga illanârnarpat tamanna inôgutauvok,
saimavekarningalo sillaluktut unnulerningane-ipok.
16 Pinasuarnek illissimanermik nâmanersauvok Goldemit,
sillatunekartitaunerlo pivianarnersauvok Silberemit.
17 Idluitailijut apkotingat idluinek attortailiva; apkotigi-
jaminiglo udsertortub, inosine sapputiva.
18 Asserortuksak piojorilerkârpok, kattaksimanerublo pingi-
jainek sivurleriva.
19 Nâmanersauvok annernekarlune nikkanarsartomik patta-
ngajut illagilugit, aitortuinermit aksarnigaujunnik pingijaitut
illagilugit.
20 Sillatôlune aulatsijok sunamik, tamna pilloringnermik
nachvarpok, pilloridlarporlo Nalekamik tettekartok.
21 Illissimajomik omattelik, sillatôjomik okautauvok, oka-
lanerillo tussarnertut illiniartitsivut ânanâmik.
22 Sillatunek puailaviovok omanartok, sillatunekartomut;
sillaitulle illiniartitsiningit sillainartovut.
23 Illissimajub omattinga kanninganik sillatotitsivok, ka-
ngasinâgingnullo ajochertutsinnik unnuksivalliatitsivok.
24 Okalanerit tussarnertut igupsaujartut orksuatut-iput,
tarne manigorpât, saunillo nekkoksitipait.
25 Apkutekarpok kuviagijaugalloartomik inungmut; issuale
illingavok tokkomut.
26 Ajoksartub tarningata ikajorpa sennanerme, kaninele
aulatsijigiva.
27 Innuk Gudekangitok idluilungnartomik pinasuarlune
ittersalliorpok, kangasinâgingnelo ikkomatut ikkomavok.
28 Innuk mumiksimajok akkerartornekartitsivok; mangatsi-
jublo angajokaksuit illagêgungnaitipait.
29 Piniarluktub innukattine oêritipa, tessiulâlo apkomut
idluangitomut.
30 Ijingmiktok, ajungitomik issumakangilak; kangasinâng-
minullo nellonaikutekartitsijok idluitullinermik kajusivok.
31 Nutjat kêrtojut nertornautib niakotiksarivait, nachvar-
taulertut idluarnerub apkutingane.
32 Kenuêrsartok ajunginersauvok sôngojomit; kajungilar-
nerminiglo nalektitsijok, salakartomit iglugaseksoarnik.
33 Imeraut egitauvakpok innub sânganut; nellautsivorle
Nâlekab pijomajanganut.

KAPITEL XVII.

TAMOA pannertok attausek ullapirsautekarningane, namaner-
sauvok iglomit tettætomit nerkiksannik akkerartornekarningane.

2 Kivgak sillatojok attanniotijomârpok ernermut tappatojomut, kattangutigêllo kingormgutijaksanginnik aitortuijomârpok tapkonunga.
3 Sorlo ukkusib Silber kiæksautiblo Golde, taimak Nâlekab omattit oktorpait.
4 Idluitub kannît idluitut kammagivait, nellangaitublo okát asserortitsinasuartut nalekpait.
5 Aklujomik mittautekartub, tapsoma pingortitinga mittautigiva; pijaksaungitomiglo kuviasutekartok pitlartautailiniangilak.
6 Innutokaujut erngutatitik niakotiksarivait, sorrutsillo atâtatik nertornautigivait.
7 Sillaitok pijarialiksojunnik okautekarune ânanaungilak, piluartomigle angajokaksoak sæglogune.
8 Pillitsijungnartok, tamanna ujarkatut pivianartotut-ipok tapsomunga; sâlervinganelo tamaine sillatônasugijauvok.
9 Idluinermik mattojijok, tamna naglingnermik kennerpok; tamarnernigle nutautitsijok illanarêngnik aviktitsivok.
10 Suartaunek kibliktaunarnersauvok sillatojomut, sillaitub annaulertauninganit hundertertorlune.
11 Innuk idluitok pikabladlarniksannik kennigatuakarpok, Engelible takopsoajuitub tikkitsomârpa.
12 Namanersauvok aklak piarakotiminik aksartaujok pârlugo, pârnermit sillaitomik sillaidlarningane.
13 Ajungitullivionermik idluitomut akkiniartok, tapsoma iglunganit idluinek nûniatsengilak.
14 Akkerartornermik pigialertok, imeksub kipputanik serkomitsijotun-ipok. Akkerartornek kemmaguk pigiarkârtinago.
15 Gudekangitomik idluarneraijok, idluartomiglo pitlaraksauneraijok, tâpkoa tamarmik Nâlekab makkojugivâk.
16 Kênaujat suksauvât sillaitub agganginne, illissimanermik pissiniaromamut, omattekanginingane?
17 Illanâkartok naglitsainarpok kattangullo kanoêtokadlarningane sakkijalerpok.
18 Innuk assime aggangit tigulugit angertok, innukattinelo akkisartoromavlugo angermariktok sillaipok.
19 Aivanermik kuviasutekartub, ajornek kuviagiva; upkoakotiminiglo poktosêjok (angutaudlaromajok) asserornermik kennerpok.
20 Omat nellangaitok ajungitomik nachvangilak; okaliglo mumiksimajomik kattangniarpok pijaksaungitomut.
21 Sillaitomik kittorngilauktok issumajarutiksakarpok; sillaitublo atâtanga kuviasutekangilak.
22 Omat serrijok kautsiakartitsivok; annernekarnerle mungungajomik saunernik pannertitsivok.
23 Gudekangitok pilliusianik tigusivok sagviub ikkianganit, idluarnerub apkotinga sokkosertitsomavlugo.

24 Sillatôjok illusekarpok sillatôjunîk, sillaitorle îjingminut sunatuinarnut tækkopsarkattarpok.
25 Ernek sillaitok atâtangata sinaungajutigiva, anânangatalo ernilauktub tâpsominga kiksautigiva.
26 Idluartok pitlarlugo idluangilerêrmat, idluanginersauvok angajokâk annaulugo nellagorninga pitjutigællugo.
27 Sillatunekartub okausine unnukongilait, angullo sillatôjok annernekarpok sinaungaitomik.
28 Sillaitok nippangerajarune illissimanasugijaunajarpoktauk, sillatônasugijaunajarlunelo kanekartailigune.

KAPITEL XVIII.

NANGMINERMINIK avitub ikligunine pinnasuarutigivait, ajungitullo tamaita akkerartorpait.
2 Sillaitub sillatônek kuviagingila, omamigijanele kaujijaukovait.
3 Gudekangitub tikkivinganut tikkitokarivok nachonartomik kangusuktitaunermiglo, mittautigijaunek illagilugo.
4 Okautsit illissimajub kaninganêtut imeksoatut ittijotut-iput, illissimanerublo puailavinga koksoangôvok ullingajok.
5 Nâmangilak Gudekangitub kinauninga kamagilugo, idluartok passijautilugo erkartuivingme.
6 Sillaitub kangasinâgik illingasaraipuk aivanermut, kanningalo anaulertaunermik kairkojivok.
7 Sillaitub kanine asserortaujutigiva, kangasinâgingnelo nigaksarivak tarniminut.
8 Mangatsijub okausingit annaulertaunertut-iput, erchavîllo ittininginut pivut.
9 Erkeasuktub sullijaksamine, tapsoma perkutiminik nungutsijok kattangutigiva.
10 Nâlekab attingaapputsauviksauvok songojok; idluartub akpangervigiva, sapputijaulunelo.
11 Akluitub perkutine iglugaseksoangonasugivait songojut, karmaksoatullo poktojotut-inasugivait.
12 Kina asserortuksaulerpat, tapsoma omattinga piojorilerkârpok; nertornautiksarsijokarkârtinagolo, mikkijorortitaujariakarkârpok.
13 Kiojub tussarkârane, tamanna sillaitsugijaujutigiva, kangusuktitaujutigilâlo.
14 Serrijomik omattekartok, kiksartitaunerminut salagijauniangilak; omalle serkomitaukpat, kia maksoatitsungnarkauk?
15 Omat sillatôjok illitarksinermik piksarsivok, illissimajullo siutingit kennerput tamattominga.

16 Innuk pilliutiksaminut agviarutiksakarungnaititsivok, itterviksakartitauvorlo angajokaksuit sânginnut.
17 Idluartok akkerartornermut illingalerune passikârpok nangminerminik, akkeranga tikkikune kiglissiniarungnarpa.
18 Imerautib akkerartornek sorairtipa, idluarnekartitsilunelo pitsartuneliksuit akkorngæne.
19 Kattangut kiksartitaumajok saimarlugo ajornarnersauvok salakarnermit iglugaseksoarnik songojunik, aivanerlo sôngonersauvok igluksub aulatailijutinganit.
20 Angut akkiniartauvok kaningata okauserijangit mallik-lugit, namaksititaulunelo kangasinâkita perortunginut.
21 Tokkolo inôserlo okab sôngoninganepûk; mattomingalo kuviasutekartok, perortunginik nerrijomârpok.
22 Nulliamik idluartomik nachvartok, ivlernartomik nachvarpok, Nalekamullo ajungitulliviovok.
23 Aklujok kennunermik okausiksakarpok, akluitok kiovok pingijaidlune.
24 Unnuktunik illanârijekartok asserorungnaralloarpok; pekaruville illingnik naglimariktomik, tamna unganersauvok illingut kattangumit.

KAPITEL XIX.

AKLUJOK idluitailinermine arvertartok, ajunginersauvok kangasinâlingmit mumiksimajungnik, sillaitongmalle.
2 Taimaktauk tarne illitarksinekangitok nâmalungilak; ittikaminullo tuavidlartok tammarpakpok.
3 Innub sillaininga tamartitsivok apkotinganik, omattinga akkerartorkovlugo Nalekamik.
4 Perkutit illanakartitsivut unnuktunnik; aklujorle illanarijiminut kemaktauvok.
5 Nellonailejok nellangaitok pitlartautailiniangilak; sæglonerniglo iktoriktailune okausekartok asserorniarpok.
6 Unuktut angajokaksoak tuksiarvigivakpat, illunatiglo illanângôvut pilliutinnik aitortuijomut.
7 Aklujok kattangutiminut illunainut omigijauvok, piluartomik illanârijangita kemmakpât; okausetuinarnik sungertutekartok sunaungitunnik pivok.
8 Sillatunekartok inôserminik naglikpok; illitarksineliglo ajungitomik nachvarpok.
9 Nellonailêjok nellangaitok pitlartautailiniangilak; iktoriktailunelo sæglonernik okausekartok, nungutaujomârpok.
10 Sillaitomut namangilak uvlokarlune kanoêngitsiartunnik; sungiluartomik kivgamut, attanniotilune angajokaksoarnut.

11 Innub sillatuningata kennuetipa, nertornarporlo tapsomunga idluitullivionermik kamangikune.
12 Attanniub ningaumajarninga Loevib inutsub errinaluakijadlarningatut ipok; saimaningale missuksoatut iviksukannut-ipok.
13 Ernek sillaitok atâtangata kiksautigiva, nullelo aivanigojok, sillaluksub soraingitub kuttingititut ipok.
14 Iglo perkutillo kingormgutijauvut angajokângnit; nullele sillatojok Nalekamit pivok.
15 Erkeasungnek kaitsivok siningmik, tarnelo omarêtok kângnermik tukkisijomârpok.
16 Perkojanik ivlersijub, inosine ivleriva; apkotiminigle kamalungitok tokkojomârpok.
17 Aklujomik napkiniktok, attartortitsivok Nalekamik; tapsoma akkivigijomârpa ajungitullininginik.
18 Ernît sugiaruk nerriungnekarningane sulle, tarnîlle illungertutiginiarnago tokkolugo.
19 Ningaumajarnek angijok pijaksaungitomik sakkertitsingmat; tamana pivlugo sugiarnît ominga sorêrle, tagva (pijariakarningane) ama sugiarungnarpet.
20 Attaniotivionek naleguk, nalektitaunerlo illallioruk, kingorngane illissimalerkovlutit.
21 Kajusimanekarpok unnuktunnik innub omattingane; Nâlekable kajusimaninga sokkosijuitsainarpok.
22 Innub ajungitullinine killanârutigiva; aklujorlo ajunginersauvok sæglojomit.
23 Sivôranek Nalekamik innosekartitsivok, namaksitsainarniarlunelo, kanoêtomut tikkitauniarane.
24 Erkeasuktok aggangminut tigusigalloarpok illulerkutib illuanêtomik, kivingilaille illulerkumit kannerminut.
25 Mittautekartok annaulerungne, tamanna illissimanekangitub illissimajungortitaujutigiva; sillatunekartok sugialeruk tagva illiniartitaunermik kunnuniangilak.
26 Atâtaminik perkuteijaijok, anânaminiglo aulartitsijok, tâmna kittorngauvok ominartoksojok piungitôvaksojorlo.
27 Ernîk ajochertutsit tammartitsijut ajochertutsinit illissimanartunnit tussarungnairkit.
28 Nellonailêjub piungitub erkartuivik mittautigiva; Gudekangitullo kanningit idluangitomik êsivut.
29 Mittautekartunnut pitlautiksat âkiksorsimavut, annaulernerillo sillaitut tunnunginnut.

KAPITEL XX.

WEINETUDLARNEK mittautekartitsivok, immiksallo pitsartojut pikabladlarnekartitsivut; makkoninga ikliguktok illissimalerniatsengilak.
2 Attanniub erksinarninga Loevib inûtsub errinaluakijarningatut-ipok; tapsominga ningaksaijub, inôsine pitipa nangiarnartomut.
3 Angutib akkerartornek ulloreagiguniuk, tamanna nertornautigiva; aivanigojulle illunatik sillaitovut.
4 Keujanarsinek pivlugo erkeasuktok makpiteraijomangilak (perorsêvingmik); taimaimat kattersiviub nelliuningane kennujuksauvok pinanelo sunamiglonêt.
5 Kajusimanek angutib omattingane imersoatut ittijotut-ipok; sillatôjuble illunat kalluva.
6 Inuit unuktut attunit ajungitullinitik nertorpait; kiale nellagortomarik nachvarungnarkauk?
7 Idluartub idluitailinermine arvertartub kittorngangit kannoêngitsiaromârput tapsoma kingorngane.
8 Attannek iksivautaksoarmine iksivajok erkartuilune, idluitunnik tamainik siamartitsivok ijiminut.
9 Kina okarungnarka: Ivsornaipunga omattimne, epkêjarsimalungalo ajornimnit?
10 Okumailutat adsigêngitut, ôktutillo adsigêngitut, makkoa tamaita Nâlekab makkojugivait.
11 Nukappiak illusinginit illitarijaulerêrpok idluitailijomajomârmangât, nellagoromajomârmangâllo.
12 Siutik tussâjomik ijemiglo tautuktomik, tamangnik Nalegak pingortitsivok.
13 Siningmik unganiarnak, aklulerkonnak; ijikik keptaingatikik, tagva nerkiksamik ajoksarniangilatit.
14 Okartokarpok idluipok, idluipok, sunakarningane; pitakarungnaipalle, tamanna nertortauvok.
15 Golde sappangillo unnuktut pivianarput; kannerle sillatunelik pivianartôvok ivlernartok.
16 Tækkorngartak akkisartoromavlugo angermariktub annoranga tiguleruk, akkilerkojimullo aksartaule illitarijaungitok pivlugo.
17 Kakkojak tigliktaumajok nelliata mamagidlarpa: kingorngagulle kaninga ujarakullungnik tettætsomârpok.
18 Kajusimanerit sullidlarput idluarsainermut âkiktaulerpatta; unnatadlarnerlo sillatunermut aulataujuksauvok.
19 Kaujijaujuksaungitunik nellonaijaijok mangatsijotun-ipok; kannekadlartomiglo illakarniarnak.

20 Atâtaminik anânaminiglo okarnerluktub, tapsoma kaumautinga târmaringnerme kamminiarpok.
21 Kingormgutijaksak sivurlermik tussugijaudlartok, kingorngagut pilloringnaromângilak.
22 Okarniarnak: Idluitomik akkiniaromavunga, Nalegak nerriugiuk, tapsoma ikajoromârpâtit.
23 Okumailutát adsigêngitut Nâlekab makkojugivait; kiktitautillo namaksititsingitut idluangilát.
24 Illunamassiatik attunit arvertarningit. Nâlekamit pivut; kannorlo innub apkosinerivaktane ipaksijungnarkauk?
25 Nigaksauvok innungmut ivsornainek mittautigilugo, tungagullo angermaringneksiorlune.
26 Attanniub illissimajub Gudekangitut. Siamartipait, aksalloarâlungmullo tikkitaukovait.
27 Nâlekab kaumaninga innub tarnigiva; tapsoma innub illuata inningit tamaita nautsertorpait.
28 Idluitailijonerub, nellagortonerublo attannek sapputivak; iksivautaksoangalo idluitailinermut sokkosijuipok.
29 Innuosuktut angutit nukkekarnitik nertornautigivait; innutokaujullo nutjat kêrtojut: pinarnarutigivait.
30 Ajuat killillo idluitut epkêjautigivait; annaulertaunerillo timib illuanut tikkitut.

KAPITEL XXI.

ATTANNIUB omattinga Nâlekab agganginêpok kôktitut imiliktitut; tapsoma sangutipa pijomajaminut.
2 Illunatik apkotigijatik idluarasugivait; Nâlekable omattit nautsertorpait.
3 Nâmanermik idluarnermiglo attorlune Nâlekab nâmaginersariva tunnergutinnit.
4 Ijit pingijaitut, ômallo piojorijok, Gudekangitullo kaumautigijangæt ajorniôvut.
5 Omaridlartub kajusimaningit aksinekartitsivut; pijomaluartorle ajoksaromârpok.
6 Sæglonernut perkutinik kattersoinek pujoraktut tiktaujotut-ipok, tapkonunga tokkomik kennertunnut.
7 Gudekangitut arktainermingnut koaksartitaujomârput; idluartomik piniaromalaungimatta.
8 Apkotinnik niungapattekeaktunnik attortok, idluitoksôvok; ivsornaituble piniarningit nachovut.
9 Innekarnek iglub kangata terrekoane, namanersauvok iglomiokattekarnermit arnamik aivanigojomik.

10 Gudekangitub tarninga tussuvok idluitomik, innukattinelo ajungitulliviokongilâ.
11 Mittautekartok pitlartaukpat, tagva illissimaitut illissimajungortitaulerput, illissimajorlo ajochertortaukpat, tagva illitarksinekarpalliavok.
12 Idluartok mallugosukpok Gudekangitub iglunganit, kattaktitsijokarmat Gudekangitunnik asserornartovingmut.
13 Siutiminik simiksijok aklujub niplianinganik tussaromangimut, tamna nipliadlaromârpoktauk tussartaunanelo.
14 Tunnergutib angigutaujub ningaumajarnek ikublatipa, pilliutiblo illijaujub innub sânganut kaningaumajarnerit anginerpangat ikublatipa.
15 Idluartub idluartullinek kuviasutigiva; koaksarutiksauvorle idluitullijunnut.
16 Innuk sillatunerub apkotinganit tammartok, tâmna tokkungajut illagêngninginêtuatsainaromârpok.
17 Ikligungnermik kuviasutekartok ajoksaromârpok; Weinemiglo orksumiglo ikligosuktok akluitsomângilak.
18 Gudekangitok akkilliutiksauvok idluartok pivlugo, nachojorlo idluitailiut pivlugit.
19 Nâmanersauvok nuna sunakangitok nunagilugo, iglomiokattekarnermit arnamik aivanigojomik ningartomiglo.
20 Illissimajub iglungane perkutekarpok ivlernartomik, orksukalarmelo; sillaitorle pioresârlukarpok makkoninga.
21 Idluarnermik napkiningnermiglo pinnasuartok, inôtsemik, idluarnermiglo nertornaumiglo nachvarpok.
22 Illissimajub pitsartôjut iglugaseksoangit salagivait, tettekarningitalo songoningit ochotipait.
23 Kanerminik okarminiglo udsertortok, tâmna tarniminik udsertorpok kappianartomit.
24 Piojorilunelo iktoriktaitok, mittautekartomik atserartauvok, pinniarporlo pingijainime illungertorninganut.
25 Erkeasuktok tussunerminut tokkotauvok; aggangit sennajomangimatta sumiglonêt.
26 Tussuvok tussulunelo uvlok nâvlugo; idluartorle aitortuivok kippilungilarlo.
27 Gudekangitut tunnergutingit makkojungnarniôvut; piluartomik nellangainermut tunnijijokarpat.
28 Nellonailêjok sæglojok asseroromârpok, tussâjorle okausekatsainarniarivok.
29 Gudekangitub iktoriktailune pijomajane kissiat pinniarutigiva; idluartuble apkotinga sokkosijuiniarpok.
30 Illissimanerlonêt, sillatônerlonêt, kajusimanerlonêt sullitsengilât Nâlegak akkerartorlugo.
31 Horsit parngnaidlartitaulerput unnatadlarnerub uvlunganut; salakarnerle Nalekamit pivok.

KAPITEL XXII.

IDLUARTOMIK okautaunek pivianarnersauvok akluinermit angijomit; namagijaunerle ajunginersauvok Silberemit Goldemillo.
2 Akluitut aklujullo akkulerêktuksauvut; Nâlekab illunaita sennalaukpait.
3 Sillatunekartub pijaksaungitok mallugiva ijerlunelo; illissimaitut mattomunârput akkunartaulutiglo.
4 Aniajokartune sivôranerme Nâlekamik, tamanna malliktokarpok kingorngagut akluinermik, nertornaumiglo innôtsemiglo.
5 Kakkilautit nikallo mumiksimajub apkotinganêput; inôserminik udsertomajok allivakpok tagvangat.
6 Sorlo nukappiak apkotingane sungiutisartaugune, tamana ipperaromângilâ innutokaugune.
7 Akluitub aklujut attaniotivigivait; attartortorlo kivgauvok attartorvigijaminut.
8 Idluangitomik karngasoijok, merngortornartomik kattersijomârpok, kassêningatalo issakautinga nungujomârpok.
9 Ije pitsiartok pitsartutitauniarpok, nerkiksaminit aitortuingmat aklujunnut.
10 Mittautekartok annitileruk, tagva aivanekarungnaipok, akkerartornerlo okarnerlotigijaunerlo sorairpuk.
11 Omamik ivsornaitomik nagliktub tapsoma kangasinâgik saimanarpûk, attaniub tamna illanâriva.
12 Nâlekab ijikita illitarksinekartut serngnigivait; nachojuble okausingit mumiktipait.
13 Erkeasuktok okarpok Loevekarpok sillame, apkosinerme iglut akkorngane tokkotauniarpallaivunga.
14 Anguniarpaktut kanningit ittersalungôvut ittijut; Nâlekablo makkojugijanga kattakpok omunga.
15 Sillainek nukappiab omattinganêpok; nalektitauneruble issakautingata ungasiktitsomârpa omangat.
16 Idluiliortok aklujomut, perkutiminik unnuksivalliatitsijomagame, tâmna tunnijijuksaujomârpok akluitomut, ajoksaromârlunelo.
17 Siutikik mannikik, illissimajullo okausingit tussarkit, ajochertusikkalo omamiutarikit.
18 Tamakkoa nekkoksitiginiarangne illungnêtsainarkogungne, illagêklutiglo kangasinângne attuinauniarput.
19 Sungertutekarnit illingamarikovlugo Nâlekamut. Uvlome ajochertorpagit, igvit pivagit ila.

20 Pivianartunik sunatuinarnik aglagvigilaungilagit, attanniotivigivlutit ajochertorlutillo?
21 Unnertuilerkovlunga miksekârnerub tungamaringninganik illingnut, kiojungnarkovlutit namaktomik tilliklertunik illingnik.
22 Aklujok aksartailiuk, akluninga pitjutigællugo; pattangajorlo idluitullivigitailiuk iglugaseksuit itterviksoangænne.
23 Nâlekab tapkoa illiornerijangit âkigomârmagit, arktaijingillo aksartautitsomârpait tarninginik.
24 Illauniarnak ningartomut, angullo kanningaumajadlartok aipariniarnago.
25 Illuserivaktanganik illiniarajaravit, tarnivîllo niganganik pinajaravit.
26 Tunninermut aggamingnik angermariktut, assitik akkisartoromavlugit illagitailikit.
27 Sappidlaruvit akkilerlugit aumitingnik aksartauniaravit.
28 Nunab kiglilervingit nutaungitut, atâtagilauktavit âkilauktangit nûtiniarnagit.
29 Angut attaruilijok sullijaksamine tækkogungne, tamna attanersoarmik kivgartoromârpok, pijariakitullo kivgartoromângilait.

KAPITEL XXIII.

ANGAJOKAKSOAK iksivakattigigungne, nerrekattigigungnelo, tagva kamatsialerit sângnêtok kinaumangat;
2 Sorlo savik kongesingnut illingajotut nangiarutigiuk, angijomik ikligunekaruvit.
3 Ikligungniarnak tapsoma nerkiksanginnik mamadlartunnik, nerkiksat tapkoa nellangaidlarmatta.
4 Akluinasuarnak, sillatunîllo tamattomunga allaruk.
5 Ijikik torartailitikik pijungnangitarnut; tamanna esarokartingmat nektoraliktut, tingilunelo killangmut.
6 Annerudsijok nerrekattigitailiuk, ikligungniarnaglo tapsoma nerkiksanginnik mamadlartunnik.
7 Mittiliktun imat illumine. Tapsoma okautivâtit: nerrilaurit, immerlutillo; omattingatale taimailiorkongilâtit.
8 Tamoatit, nerrilauktattit orriaraksarivâttit, okautsitillo illanârnartut assiojijaksarivâttit.
9 Okausekarniarnak sillaitub siutigingnut; tapsoma okalanivit tukkekadlarningit nachogingmagit.
10 Nunab kiglilervingit nûtaungitut nûtitailikit, illiârsuillo perorsêvinginut ainiarnak (illangeromavlugit).

11 Tapkoa piulijingat ajugakangimat; tapsoma tapkoa illiorningat âkiniarpa akkerartorlutit.
12 Omattit tunniuk nalektitaunermut, siutikiglo okautsinut tukkekartunnut.
13 Sorêrniarnak sorrusek sugiarlugo; issakaumulle sugiarungne tokkoniangilak.
14 Issakaumut sugiarpet, tarningale piulivet kappianartovingmit.
15 Ernîk omattit illissimakpat, tagva omattigatauk kuviasungniarpok;
16 Taktûkalo serriniarpuk, kangasinâkik idluartunnik okausekarpanik.
17 Omattit mallingniarane idluitullijunik; uvlut tamaitale sivôranermelerit Nâlekamik.
18 Mattoma kingorngane idluaromârmat illingnut, uttakkinîllo sullinanêtsomangilak.
19 Ernîk tussalerit, illissimalerlutillo, omattillo torartiuk apkomut (idluartomut).
20 Weinemik imertudlartut, timimingniglo sujuktitsijut akkornganêniarnak.
21 Imertudlartut, timimingniglo sujuktitsijut, taimailiornermut aklutitaulerput, sinniluartorlo annoranik alliktorsimajunnik attoriakarpok.
22 Atâtait kittorngilauktok illingnik nâleguk; ananailo nachogitailiuk ningiungolerpat.
23 Miksekârnek pissiariuk niorvgutiginiarnagolo, taimaktauk illissimanek, nalektitaunerlo sillatunerlo.
24 Idluartub atâtanga, kuviasukpok; kittorngakartorlo illissimajomik serrijutekarpok tapsominga.
25 Atâtait anânaillo kuviasutekarlik, illingnigle ernilauktok serrile.
26 Ernîk omattit tunniuk uvamnut, apkotikkalo ijikingnut kuviagijaulit.
27 Anguniartok ittersaluktut ittijotut imat, nulliarêngnermiglo asseroijok ittersaluktut nerrokitotut ipok.
28 Arktaijotuttauk uttakkivok, nachojullo inuit akkorngane unnuksivalliatipait.
29 Nanê kappianartokarka? Nanê kiksarnartokarka? Nanê aivanekarka? Nanê ârusungnekarka? Killit passijaksaungitokartune nanekat? Ijit aupalluktaujut nanekat?
30 Tagvanele akkunêrtomik Weinetudlartune, imairtitsijunnelo âkiksimajunnik.
31 Tækkoniarnak Weinib aupallungninganik, ânanauningaigniglo ermgusiarsungme. Imernek tapsominga piakpok;
32 Kingornganele kuglugiaksoatut kêsivok, kuglugiaksublo adsingatut kappisivok.

33 Taimaidlutit ijikik nulliaringitatit tækkonasuarpait, omattillo mumiksimajunnik okausiksalliorniarpok.
34 Sinniktotullo immarbiksub kerkane illinganiarpotit, sinniktotullo napparutab kângane.
35 (Okarpotit:) Issakavânga, âniangitungale; annaulerpânga ikpigingilarale. Kakkugo tuppangniarkik ama taimailiormerkovlunga?

KAPITEL XXIV.

INNUIT idluitut malliktailikit, tussuniarnaglo illagijomavlugit.
2 Tapkoa omattingit asserornermik pinasuarmatta, kangasinângillo okausekarput pijaksaungitomik.
3 Illissimanermut iglo sennajauvok, sillatunermullo sokkosijuititauvok.
4 Illitarksinermullo aiparusingit perkutinnik pivianartunnik, ananaujuniglo tettætitauvut.
5 Angut illissimajok sôngovok, angullo illitarksinekartok pitsartusivalliavok.
6 Kajusimanermut sillatunelingmut unatadlarnek aulataujariakarmat, âkiksoijokartunelo unnuktunnik, salakarnekarpok.
7 Illissimanek innornarpok sillaitomut; tamna kanerminik aitartitsijuksaungilak (okausekaromamut) kachimiovingme.
8 Asserornartomik pinasuartok ingminut, tamna nellangaitoksoarmik taijauvok.
9 Sillaitub issumaksarsiorninga ajorniôvok; innuillo mittautekartok makkojugivât.
10 Kappianartokarningane sokkosilungitok, songolungilak.
11 Tokkotaunasuartut piulikit, allarniarnagillo kimitaunasuartut.
12 Okaruvit: Ahâk tamanna tukkisingilavut; issumangilatit omattinik kiglissiniartub tamanna mallugingmago? Tarningniglo nautsertortub tamanna illitaringmago? innuglo akkiniarmago piniarningit malliklugit?
13 Ernîk igupsaujartut orksuænik nerrilerit, ajungimat, igupsaujartullo orksoat ingninga mamadlarpok kannerpit kiilanganut.
14 Taimak illitarksinek illissimanermik illingagivok tarningnut. Tamanna nachvarungne, kingorngagut inotsiarniarpotit, nerriungnîllo sullinginiangilak.
15 Uttakkiniarnak Gudekangitotut idluartub iglunganik; tapsoma merngoêrserninganik asseroiniarnak.
16 Idluartok 7 ertorlune kattangmat (kiksarnartomut) makkilerivorlo; Gudekangitulle kattakput pijaksaungitomut.

17 Omigijivit kattaksimaninga kuviasutigitailiuk, omattillo
serrijutekarniarane tapsoma koitarninganik;
18 Nalekamut tækkojaunajarmat, idluigijaunajarmallo tap-
somunga, ningaumajarninelo allartinajarmago tapsomangat.
19 Idluitut ningaumajarutigitailikit, Gudekangitullo illu-
ngertorutiginiarnagit.
20 Idluitok nerriugijaksakangimat sumiglonêt, Gudekangi-
tullo kaumautingæt kamitsomârpok.
21 Kittorngâk, Nâlegak attannerlo sivoragikik; pikabladlar-
tullo illagitailikit.
22 Tapkoa pitlartauvingat suilanginit tikkitsomârmat, nel-
lonarporlo kakkugo tamarmik kannoêningæt tikkitsomârmangat.
23 Tamakkoa kamagijaksauvuttauk illissimajunut: Innub
kinauninga kamagilugo erkartuivingme nâmalungilak.
24 Gudekangitomut okartok: Idluarpotit, tâmna innuit
okarnerlutigivât, inukattigêllo ômigivât.
25 Pitlarniktulle kannoêngitsiarniarput, pilloringnartoksoar-
mullo tikkitaulerput.
26 Kigusek nellagôrtok salutitsijub kuningningatun-ipok.
27 Sullijaksatit sillame pijarêrkit, perorsêvekotillo senna-
leruk; tungagut iglungnik igluliolerit.
28 Pitjutekarnak nellonailêjôniarnak innukattit akkerartor-
lugo, kannernullo uiveriklerniarnak.
29 Okarniarnak: Sorlo pinniarviogama, pinniaromavunga-
tauk, illunaitalo attunît piniarninginik akkiniaromavakka.
30 Erkêasuktub perorsêvinga kangiutilaukpara, sillaitublo
Weineliksakotingata kakkanga.
31 Ahâglo tâpkonane perortokalaukpok ôtitsiutunik kissê-
nik, Disteliniglo nâmalaukpok, avalungillo ochosimalaukput.
32 Tamakkoninga tækkogama, omamiutarilaukpara; tækko-
nârpunga illiniarlungalo tamakkonangat.
33 Kêtamik sinnigomavotit, kêtamiglo sikkungeromavotit,
aggaktillo kêtamik partigêktitsomaváttit merngoêrserkovlutit;
34 Kissianele aklunivit tikkiniarpâtit pissuktotut, ajoksar-
nivillo sangijoksojotut sakkuliktut.

KAPITEL XXV.

Kattititaumajut aipangit Salomob okâlagalâninginit.

TAMAKKOA Salomob okâlagalâningittauk, illautitaumajut
Hiskiab attanniub Judame angutinginnut.
2 Illinganine angiarilugo tamanna Gûdib nertornautigiva;
illinganerle nautsertorlugo tamana attanniub nertornautigiva.

3 Kilak poktôjoksôvok nunalo ittijoksovok; attannîlle omattingit nautsertorlugit innornarpok.
4 Silberib illakarningit piungitut pêjartaulit, tagva Silberemik sennaje illulerkumik pinarnartomik sennajungnarpok omangat.
5 Gudekangitok aularkojaule attannermit tagva attaniôvinga idluarnermut sokkosijuititauvok.
6 Pingijainiarnak attanniub sângane, ainiarnaglo angajokâksuit inigijanginnut.
7 Namanersaungmat illingnut, okautsauguvit: Tamaungarit issuklermut, miklilertitaunernit angajokaksub najoromalauktavit sângane.
8 Aivasarainiarnak; sumigle kingorngane piniaromavit, innukattingnut kangusuktitaumaguvit.
9 Innukattit aiparilugo illiornît âkiguk, assivillo angiarijanginik nellonaijainiarnak;
10 Tamakkoninga tussartomut okautigiluktaukonak, okautigiluktaunîllo soraingerkonago.
11 Okausek, okauserijaujok pijariakarvinermine, paungâluktitut Goldeôjutitut, itteringujane Silbereojunêtutitut-ipok.
12 Illissimajub innerteridlarninga siumut naletsiartomut, kaurutitut Goldeôjotut, ujamiktullo Goldeôjotut-ipok.
13 Sorloapputib niglidlarninga kattersiviub nelliuningane-imat, taimaipok tillijak nellagôrtok tillijiminut, angajokâmelo tarninga nekkoksitipa.
14 Unnuktunnik okausekartok, nellautsititsinanelo, tamna nuvujattitut, annoretullo sillalukangitotun-ipok.
15 Kenuêrsarnermut angajokâksoak saimarsartaulerpok, okablo illannersartub saunît akkitipait.
16 Igupsaujartut orksuænik nachvaruvit, namatuinartomik nerrilerit; nâmaksiluarkonnak, merriarkonaglo tapsominga.
17 Ittergajuilerit sillalivit iglunganut; tapsomunga ariutaukonnak, omigijaukonaglo.
18 Nellonailêjok taimangolungitunik innukattine pitjutigallugo, tamna kauktatut, saviksoatullo karkjutullo ippiktotut-ipok.
19 Nachojub nerriungninga kappianartokarningane, kigutitut auniojotut, ittikettitullo majangadlartutitut ipok.
20 Imgerutsinnik imgertok omattekartomut kuviasujuitomik, tamanna sorlo persinek annorânik itjelidlarningane, sorlolo sêrnartok kovilugo sioraujannut-ipok.
21 Omigijit kâkpát, tagva nerkiksamik nerrititsuk, immerukpát tagva immermik immertitsuk.
22 Aumænik kattitiniaravit oma niakoanut, Nâlekablo tamanna akkilerutigijomârpa illingnut.

23 Attuarnek sillarnerluksoarmik kaitsivok, okarlo issib-
suktok kênarnik anûtunnik.
24 Iksivalune iglub kangata terrekoane nâmanersauvok,
iglomiukattekarnermit arnamik aivanigojomik.
25 Tussaumanek ajungitok nunnanit ungasiktometunnit, pi-
jok, imektut nigliktotut immeruktomut ipok.
26 Idluartok Gudekangitub sângane kattaktok idluitomut,
tamna imektârviktut issortitaujotut puailaviktullo asserortau-
majotut-ipok.
27 Igupsaujartut orksuænik nerriluadlarnek, tamanna nâ-
malungilak; taimak innungnut pinasuarnek nertortaunerming-
nik, nertornautiksaungilak.
28 Angut annernerminik nunojungnangitok, iglugaseksoa-
titun avaluksoakarungnaitutitut-ipok.

KAPITEL XXVI.

SORLO apput aujakarningane, sillaluglo kattersiviub nelliu-
ningane nâmalungimanik, taimaktauk nertornaut nâmalungilak
sillaitomut.
2 Sorlo tingmiak taikunga ingergadlarmat, tullugarnerlo
tingimat; taimak ominarsijaunek passijaksaungitok uvigailungi-
lak.
3 Ipperautak illingavok Horsemut, kingmiaraglo siutekok-
tojomut; issakaulo illingavok sillaitub kemerdluanut.
4 Sillaitok kiotailiuk sillaininga malliklugo, tâpsôtunak
illingakonnaktauk.
5 Sillaitorle kioleruk sillaininga pitjutigællugo, sillatonasu-
gerkonago nangminerminik.
6 Sumik pinniarkojijok tillijamut sillaitomut, tamna ittika-
minik kippisivok sorlo, pijaksaungituniglo pivok nâmaktomik.
7 Sorlo kiggertarnek sibvêtomut illingangmat, taimak sil-
laitomut ânanaulungilak illissimanermik okautekarune.
8 Sillaitomik nertordlertok, tamanna imaipok, sorlo illijo-
karajarpat ujarkamik pivianartomik ujaratuinarnut kattititau-
majunnut.
9 Adsiujok sillaitub kaninganut okauserijaujok Dornetut,
kakkitijotut tallatub agganginut-ipok.
10 Omajoksiorte naipitaminik illunainik killerniktok, tillik-
lertorlo sillaitomik, saksartomiglonêt, tapkoa adsigêkpuk.
11 Sorlo kingmek merrialauktaminik nerrimingmat, taimai-
pok sillaitok sillainerminik attormiktok.
12 Illissimanasugijomik tækkoguvit, tagva sillaitub âkik-
taujomârninga nerriungnarnersauvok omangat.

13 Erkeasuktok okarpok: Loevekarpok apkosinerme, Loevekarporlo apkosinerme iglut, akkorngane.
14 Erkeasuktok mumilerpok sinnigvingmine, sorlo upkuak kevertautimine.
15 Erkeasuktub aggane ijerpait illulerkutib illuanut, kiviklugillo ama omangat kannerminut, tamanna okumaigiva.
16 Erkasuktok illissimanersaunasugivok nangminerminik illusitsiariktunnik ajochertuijunnit 7 init.
17 Sennerkotsijok aivakattigêngnik, illaulertorlo, tamna pudsuniktotut kingmimik siutingagut ipok.
18 Sorlo nelliat illissimaidlartotut egitsijotut ikkitaumajunnik, karkjunniglo tokkonartuniglo avamigut.
19 Taimailiorpok innuk nellangaitok innukattiminut, okarlunelo kingorngæne: Pingoarkauvunga.
20 Ikkomaksakarungnaimarikpát tagva ikkoma kammilerpok; mangatsijorlo aularsimakpat, tagva aivanekarungnaipok.
21 Sorlo aumat illijaukpatta aumakunut, kejuillo ikkomamut, taimak innuk aivanigok akkerartornermik pigialerpok.
22 Mangatsijub okausingit annaulertaunertut iput, erchavîllo ittininginnut pivut.
23 Kangasinâkartok illungertutsiartungnik, omattekarlunelo idluitomik, machavinetut kallinekartotut Silberemik-ipok.
24 Omisuktok okauserminut takkomôrpok, omattimigut nellangaitomik pinnasuaralloarlune.
25 Nippine tussarnidlartileraikpago, tagva okperitailiuk; omattingane makkojungnartokarmat 7 inik.
26 Omisungnek pingitsertornermut ulliktaugalloarpallonêt; tapsoma kassêninga illagêktut sângine sakkijaromârpok.
27 Ittersâlungmik ittersalliortok kattagomârpok tapsoma illuanut; ujaraksoarmiglo aksakâtitsijok, omunga uttervioniarpok.
28 Okak nellangaitok omisukpok kiksartitiminik; kannerlo takkomornelik asserornermik sennavok.

KAPITEL XXVII.

UVLUB mattoma kaupaksanga pivlugo nertordlernak, nellogavit sunamik uvlome pijokarungnarmangat.
2 Assingnut nertortaulerit, kannernuungitorlo; tækkorngartamut kangasinângnuungitorlo.
3 Ujarak okumaipok, siorkallo okikasalungilát; sillaituble ningaumajarninga okumainersauvok tamangnit.
4 Ningaumajarnek piusiovok kennajuktok, kaningaumajarnerlo aksorotjiniôvok; kiale anerudsinek salagijungnarkauk?

5 Pitlartaunek sagvartome namanersauvok naglingnermit angiarijaujomit.
6 Naglingniktub issakaningit pitsiarniovut; omisuktuble kuningninga takkomorniôvok.
7 Tarnib namaksijub igupsaujartut orksua tullerarpa aglât; tarnible kâktub kassilingnartut tamaita mamagivait.
8 Sorlo tingmiak uvlominik kemaijok illingangmat: taimainivoktauk innuk piniarvingminik kemaijok.
9 Mingoarutiksat, isserluaniutiksallo omat kuviasuktipât, illanakartorle innerkonarpok attannertuininga tarnemik pivlugo.
10 Illanarijingnik, atâtavîllo illanarijinganik kemainiarnak; itternaglo kattangutivit iglunganut kiksarnartomut tikkitaulerai-guvit; innukattit najornernetok ajunginersaungmat, kattangumit ungasiktomêtomit.
11 Ernîk, illissimalerit, omattigalo kuviasuktitsuk kiojungnarkovlunga mittautigijimnik.
12 Sillatunekartub pijaksaungitok mallugiva ijerlunelo; illissimaitulle tagvunârput, akkunartaulutiglo.
13 Assine akkisartoromavlugo angertub annoranga tiguleruk, akkilerkojimullo aksartaule illitarijaungitok pivlugo.
14 Nippekortôjomut innukattiminik sullerkojijok, makkitorlo uvlarârsukut, ominarserkojijotut-inasugijauvok.
15 Arnak aivanigok, kussertokatsainarlo sillalukarningane, adsigêkpuk.
16 Ominga ikubliatitsinasuartok, tamna annoremik nokkartitsinasuarpok, orksub ingninganik tigumiaromavok aggangminut.
17 Sâvik sâviub assianut ippiksartauvok, innublo innukattine.
18 Nappartokotiminik Feigeliksamik udsertortok, tamna paungænik nerrivok omangat; angajokaminiglo naipertutsiartok opigijauvok.
19 Sorlo tachak immerme innub kênanganut, taimak illingagivok innub omattinga innukattiminut.
20 Kappianartovik, asseroinerlo nâmaksiniatsengilâk, innuillo ijingit nâmaksititaujungnatsenginivuttauk.
21 Angut, nertordlertib kaninganut idluarsititaulerpok, sorlo Silberetut ukkusingme, Goldetullo kiæksaume.
22 Sillaitok serkalitsivingme tôgarlugo serkaligungnelonêt, serkalimajutitun erkovlugo, tagva sulle sillainerminut kemaktaunajangilak.
23 Saugakotitit kamatsiarkit, kattimgajokotitillo nâmaktomik serngnigikit.
24 Perkutit soraijuitsengimatta, niakotelo itsainarlungilak.
25 Ivit nungutauvut, iviksukakarivorlo, perorsijaniglo kattersoijokarpok kakkane.

26 Saugarsuit annoraksakartipâtit, angusalluillo pissiniar-
ungnartipâtit perorsêviksannik.
27 Tuktungajut imunginnik ajoksangilatit nerkiksarnut,
iglomiokattivit nerkiksanginnut, kivgavillo nerkiksanginnut.

KAPITEL XXVIII.

GUDEKANGITOK kemâvok unangmiklertokanginingane; idlu-
artorle sivôrajuipok, Loeveârsutut.
2 Nunakattigêt idluiningit pitjutigællugit attanniovît ablat-
sangortitaukattarput; innuille sillatojut illissimajullo pivlugit,
akkunnît sokkosijuiput.
3 Angut aklujok, pijariakitunnik okumaititsijok, suarutak-
tut perorsijanik asseroijotut ipok.
4 Malligaksaukojaujunik nalegungnaitut Gudekangitut ner-
torpât; ivlersijulle makkoninga, illulugvigivait.
5 Inuit idluitut idluarnek tukkisingilât; Nâlekamigle ap-
pertsutekartut tamainik tukkisivut.
6 Aklujok idluitailinermine arvertartok, ajunginersauvok,
akluitomit apkosinerne nellangaitunne majangadlartomit.
7 Malligaksaukojaujunik ivlersijok, tamna kittorngauvok
sillatôjok; illaujorle timimingnik sujuktitsijunnut, kangusuktit-
sivok atâtaminik.
8 Perkutiminik pivarlungnermut, tappiksakarkojimullo un-
nuksivalliatitsijok, tamna kattersoivok ajungitullijok aklujunnik
pivlugo.
9 Siutiminik allartitsijok tussarnermit malligaksaukojauju-
nik, tapsoma tuksiarninga makkojungnarniôvok.
10 Idluartunnik illusekartunnik tammartitsijok apkomut
idluitomut, tamna ittersâlungminut kattagomârpok, idluitaili-
julle ajungitomik kingormgujijomârput.
11 Akluitok illissimanasugivok nangminerminik; aklujuble
sillatojub nautsertorlugo illitariva.
12 Idluartut angajokaulerpatta, tagva illusitsiariktôkaler-
pok; Gudekangitulle angajokaulerpatta innuit ergojivut.
13 Idluitullinerminik missiudjijok, tamna sulliniatsengilak;
kigligiksartorle, ipperaijorlo makkoninga, tamna napkoarijau-
niarpok.
14 Pilloridlarpok sivôratsainartok (Gûdemik); omattimi-
nigle mangaititsijok kattagomârpok pijaksaungitomut.
15 Gudekangitok, attaniotijok nunakattigênut aklujunnut,
Loevetut errinaloakijadlartotun, aklatullo kêsuktoksôjotun-ipok.
16 Attannek sillatunekangikune, idluitomik pinniarkattar-
pok; torkoinermigle omisuktok akkunêrtomik inôjomârpok.

17 Innuk, innub aunga pivlugo patsitiksakartok, sapputijauniangilak, kemâlerpallonêt ittersâlungmut.
18 Idluitaililune arvertartok piulijauniarpok; apkomele mumiksimajome arvertartok, tagvainak pâlagomârpok.
19 Perorsêvingminik sennajok nerkiksakarniarpok nâmaktomik; sullijaksakanginermigle pinnasuartok, aklunekarniarpok nâmaktomik.
20 Angut nertornartok pitsartutitaukattarpok; tuavidlartorle akluitsomavlune, passijaksaungitotsainarniangilak.
21 Innub kinauninga kamagilugo nâmalungilak; taimailiortok idluitullinajarpok, tamoînak kakkojamit pitjutigællugo aglæt.
22 Annerudsijok katsungaipok akluitsomavlune, nellovlunelo ajoksarnermut tikkitauniarnerminik.
23 Inungmik pitlarniktok kingorngagut nagligijaujomârpok, anginersamik okarminut takkomôrtomit.
24 Atâtaminik, anânaminiglonêt aksarniktok sumik, okartorlo, taimailiornek idluiniolungimat; tamna asseroijub aipariva.
25 Piojorijok aivanekartitsivok; tettekartorle Nalekamik pilloridlarniarpok.
26 Omattiminik tettekartok sillaitovok; illissimanermigle attutsiartok, kemâjungnarniarpok.
27 Aitortuijok aklujunnut, tamna ajoksaromângilak; ijiminigle allartitsijok, ominarsijutiksarsiniarpok unnuktunik.
28 Gudekangitut angajokaulerpatta, tagva innuit ergujivut; tapkoale nungulerpatta, idluartut unuksivalliavut.

KAPITEL XXIX.

KUNNUJOK pitlartaunermik, tamna tagvainak asseromârpok, ikajortaunekarane.
2 Idluartut unuktokpatta, nunakattigêt kuviasulerput; Gudekangitorle attanniotilerpat, nunakattigêt annersaumilerput.
3 Illissimanermik ivlersijub atâtane kuviasuktipa; illaujorle anguniartunnut, perkutinginik aksartauniarpok.
4 Attannek idluarnermut nunamik akiksoivok; pijomatudlartorle asseroivok ominga.
5 Takkomôrtok innukattiminut tâmna nullutjannik illijivok taipsoma ittigganginut.
6 Idluitok idluitulligune, nigaksimatipok nangminerminik; idluartorle nertordlerutiksakaromârpok, kuviasutiksakaromârlunelo.

7 Idluartub aklujut illiornerijangit illitarivait; Gudekangitorle sillatunermik kamatsengilak.
8 Mittautekartut iglugaseksoarnik nigaksimatitsivut: illissimajulle ningaumajarnermik ikublatitsivut.
9 Illissimajub sillaitok piniarkattigikpago, ningarmangallonêt, ijormangallonêt, issumangit adsigêgungnatsengilát.
10 Aungmik pinnasuartut idluitailijok omigivât: idluartorle tarninga âkigasuarpât.
11 Sillaitub annernine illumigijane attautsekut navipa; illissimajorle nunnovok.
12 Angajokab sæglonernik nalektub, tapsoma kivgangit, illunatik piungitovaksôvut.
13 Aklujullo akluitullo pârtigêkput; illunatigle ijingit Nâlekab kaumaksarpait.
14 Attanniub nertornarlune aklujunnik idluarsaijub, tapsoma iksivautaksoanga sokkosijuitsomârpok issokangitomut.
15 Issakaulo pitlartaunerlo tunnijivut illissimanermik; nukappiarle issumainâkititaujok, kangusuktitsivok anânaminik.
16 Gudekangitokartune unnuktunnik, idluitullinekarpok unnuktunnik, idluartulle tapkoa katteksimaningit tækkojomârpât.
17 Ernît sugiaruk, tagva ullapiniangilâtit, kuviasuktitsijomârporlo tarningnik.
18 Nellautainekarungnaimarikpát, nunakattigêt kuksalaidlalerput; pilloridlarporle malligaksaukojaujunik ivlersijok, attortorlo.
19 Kivgakulluk okausetuinarnut âkiktaukolungilak; okautsit tukkisigalloarlugit, perkojaunerminik mallingilak.
20 Okausekartomik akkulaidlartunnik tækkoguvit, tagva sillaitub âkiktaujomârninga nerriungnarnersauvok omangat.
21 Kivgaksak sorrusionerminit pitsiartautsainalaurune, tagva kingorngane nangminek angajokaksaujomavok.
22 Angut ningaumajartok akkerartornekartitsivok, kassêtorlo idluitullivok unnuktunnik.
23 Innuk pingijainerminut kattaktitauniarpok; piojorijuitorle opigijauniarpok.
24 Illangutivekartub tigliktunik tapsoma inôsine omigiva; ominarsikojinermik tussavok, kaujijautingilâlo.
25 Innuit sivôragilugit nigaksimatitsivok; tettekartorle Nâlekamik, serngnigijauniarpok.
26 Unnuktut attanniub kênanga kennerasuarpât; illunatigle attunît illingatitauningit Nâlekamit pivut.
27 Idluartub angut idluitok makkojugiva; Gûdekangitublo arvertartok apkome idluartome makkojugiva.

KAPITEL XXX.

Agurib okauserijanginik.

TAMAKKOA Agurib Jakib erningata okauserilauktangit, nellautainingit, ajochertusingillo angumut Itielemut, Itielemullo Uchalemullo.
2 Pokênerpângogalloarama, inublo sillatuninga uvamnêngilak.
3 Illissimanermik illinialaungitunga; onêlle illitarksinekaralloartunga Hailigeojomik.
4 Kina kongmuarka killangmut akkarlunelo? Kia aggangminut annore tiguvauk? Kina immaksoarnik kellaksiva ûlliksoarmut? Kia sillaksub kiglingit tamaita âkilaukagit? Kannok attekarka? Kannorlo tapsoma erninga attekarka? Tamakkoninga kaujimavit?
5 Gudib okausingit illunatik illakangilát; tâmna sappulutauvok tettigijiminut illunainut.
6 Illautitsiniarnak sunamik okausinginut, pitlartaukonak tapsomunga, sæglojolutillo naipitaukonak.
7 Maggungnik kennuvigivagit tamakkungninga kippiluktaililaunga tokkokârtinanga:
8 Nellangainek, sæglonerillo ungasiktikit uvamnit; aklunermiglo, akluinermiglo tunnitsiviginiarnanga; nâmatuinartomigle nerkiksekatsainarlangatôk.
9 Nâmaksiluarajaruma missiarajarpunga, okarajarlungalo: Nâlegak kinauva? Ubvalo akluluarajaruma, tiglinajarpunga, attornerlugajarlungalo Gudima attinganik.
10 Kivgak mangartailiuk angajokanganut; okarnerlotiginajarmattit, igvillo pitlautiksarsinajarpotit.
11 Innukarpok atâtamingnik okarnerluktunnik, saimarsaijuitunniglo anânamingnik;
12 Innungnik, ivsornainasugijunnik nangminermingnik, ippermingnillo ubvarsimatsengilâllo;
13 Inungnik, ijekartunnik pingijaitunnik, allortunniglo piojorinermut;
14 Inungnik saviksoakartunik kigutit iningine, savikartunniglo erklerpait inningine, nungutsijuniglo pattangajunnik nuname, aklujuniglo innuit akkorngane.
15 Aungmik milluksijok pannekarpok maggungnik: Kaitsit, kaitsit; namaksititaujungnatsengitut pingasôvut, tapkoalo sittamangat okatsengilak: Namaksivok:
16 Tokkungajut iningât, arnarlo kittorngisuitok, nunalo imermik namaksiniangilak, ikkomalo okangilak: Namaksivok.

17 Ije atâtaminik allekutekartok, nalengnermiglo anânami-
nik nachojok, tâmna tullukat kongme pêraksarivât, nektorali-
arkallo nerrijaksarivât.
18 Inornartokarpok uvamnut pingasunik, tamakkoalo sitta-
mangat tukkisingilara:
19 Nektoraliub opkotinga kingitoksoarme, kuglugiaksub ap-
kotinga kairtome, umiaksub apkotinga imarbiub kerkane, angu-
tiblo apkotinga uigasungmut ivsornaitomut.
20 Taimainivoktauk arnab nulliarêngnermik asseroijub ap-
kotinga; tâmna êsivok, kannerminik allarterivok, okarlunelo:
Idluitullilaungitunga.
21 Nunab uimajarutigijangit pingasovut, tapkoalo sitta-
mangat sapperpâ:
22 Kivgak attanningolerpát; sillaitok akkeartorsimaluarpat;
23 Arnak omisuktok nulliarijaukpát; kivgarlo arnak king-
ormgujijuksangortitaulerpát angajokaminut.
24 Sittamat mikkijôvut nuname, sillatunersaulutiglo illissi-
majunnit.
25 Apkallajut omajokattigêkput sangêtut, taimaigallorlutik
kattersoivut nerkiksamingnik aujakarningane.
26 Ukaliatsiat omajokattigêkput sangêtut, taimaigalloarlu-
tik iniksamingnik sennavut kairtune.
27 Piglertaujartut attanekangilát, taimaigalloarlutik kattim-
gajoksovlutik innimingnit aularput, ingergakattigêklutiglo;
28 Asivak ittikaminut sennavok, attannillo iglutsianginnêpok.
29 Pingasut pissusekarput ânanâmik, sittamangallo pissu-
lorikpok:
30 Loeve songojoksoak omajut akkorngæne, utterlungilarlo
nelliallonêt pivlugo.
31 Kingmek (omajoksiornermik illissimajok) niokartok nuk-
kelingnik; angusallorlo; attannerlo akkerartorviojungnatse-
ngitok.
32 Sillaidlalauruvit, pingijaidlalauruvillo idluitomiglo kaju-
simalauruvit, tagva passijuksauvotit nangminernik.
33 Immuk aulakattartaukpát, tagva immub orksua senajau-
lerpok; kingarminiglo kakkiluartok, aungmik annititsivok oma-
ngat; ningaumajarnermiglo kajungersaijok, aivanermik sakker-
titsivok.

KAPITEL XXXI.

Lemuelib okauserijangit.

TAMAKKOA attanniub Lemuelib okauserilauktangit; okautsit
anânangata ajochertutigilauktangit tapsomunga.

2 Annerimajik, igvit timima ernerijanga, ernîk tussugidlalauktara!
3 Nukkingnik tunnijiniarnak arnannut, apkosinerillo attannît asserorutigivaktangit attorniarnagit.
4 Ila Lemuel, attannît immertitailikit Weinemik, Weinemik tunijiniarnak attannernut, imiksaniglonêt sôngojunik angajokaksoarnut.
5 Immertudlarajarmatta, perkojallo puigorlugit, sokkosertilugillo innuit pattangajut illingatitaujariakarningit.
6 Sutêrtuksat tunitsivigissigik imiksamik pitsartojomik, Weinemiglo omattiggit kiksartunik.
7 Immerkovlugit ajulermingniglo puigorkovlugit, kappiagijamingniglo issumagijungnaikovlugit.
8 Kannît angmarsuk okajuitut pivlugit, kemmaktaujullo illunatik illiorningit pivlugit.
9 Kannît angmaruk erkartuilerillo idluartomik, pattangajut aklujullo akkiniarutigilugit pagvisartinginnut.
10 Kina nulliamik illusitsiariktomik nachvarniarka? tâmna ivlernarnersauvok angijomik sappangannit pivianartoksôjunnit.
11 Uingata omattingata sungertutigijungnarpa, perkutinniglo ajoksaromângilak.
12 Ajungitullivigitsainarpâ, kiksartitsengilâlo (uine) innosermine tamât.
13 Saukab merkunginnik, ivaluksajakseniglo kattersoivok, aggangminullo kunnutuidlune sennavok.
14 Niuverniartib umiaksoakotingatun, tapsoma attoraksanginik ungasiktomit tikkiudsijotun-ipok.
15 Makkilerpok unnuangotillugo sulle, tunijilunelo nerkiksamik iglomiukattiminut, sullijaksamiglo kivgaminut arnannut.
16 Perorsêviksak ullernaigijartorpa pissiarilâlo; illijivigilâlo Weineliksanik aggame kaitanginik.
17 Pitsartunermut tapserusijarpok makkitimigut, tallingnelo pitsartunekartipâk.
18 Mallugosukpok niorvgutigijame sullidlarninganik; kollinga kammingilak unnuarme.
19 Aggane issakpait ivaluksaliorvingmut, aggangminullo ivaluksaliorut tiguva.
20 Agganne issivipait aklujunnut, agganelo issakpait ajoksartomut.
21 Iglomiokattine pivlugit apput sivoragingilâ, iglomiokattingit attunnit annorakarmatta tappitarêngnik.
22 Kebbikotine nangminek sennavait; annorânga sâtomit Seidemit, Purpuremillo sennajaumavok.
23 Uinga okausionginarpok iglugaseksuit itterviksoangine nunakattigêt angajokâksoangit iksivakattigikpagit.

24 Annoraksamik sâtomik sennavok, niorvgutigilâlo; tapserumik tunnisivok niuvertemut.
25 Annorangit sôngovut pinarnarlutiglo; uvlullo kaijomârtut kuviasutigivait.
26 Kannine angmarpa illissimanekarlune, ôkanganelo ajochertusekarpok tussarnidlartunnik.
27 Iglomiukattime illiorningit nautsertorpait, erkeasutsenanelo nerkiksaminik nerrivok.
28 Erningit aglissivalliavut, pilloringnerarpâlo; uingatalo nertorpa.
29 Pannît unnuktut idluartunnik illusekalaukput; igville illunaita pitikipáttit.
30 Pinnarnarnekarnek ânanaunekarnerlo sunaungilâk; arnarle Nâlekamik sivôrajok nertoraksauvok.
31 Tâmna nakorijauniarpok, aggangita sakkertitangit pitjutigællugit; pinniarningitalo nertorniarpát iglugaseksuit itterviksoanginne.

OKALUKTOK SALOMO.

KAPITEL I.

Nunab pingita tamaita sunaunginingit.

TAMADSA okaluktub, Davidib erningata, attanniojub Jerusaleme okâlaningit.
2 Ilâ, sulinginerit sulinginingit! okaluktok okâlaukpok; ilâ sulinginerit sulinginingit. Tamât sulinginiovok.
3 Sunakarka inuk siorniornerminit tamât pigijaminit sekkerngub attâne?

4 Kinguvârêt attautsit nungulerput, assingit kaivut; nunale itsainarpok issokangitomut.
5 Sekkinek nuilerpok, nippilerlunelo, aisâdlalarmelo inniminut, tagvane ama nuilerkovlugo.
6 Annore ingergavok sekkernganut, kaivalailunelo tachâ tikkidlugo; kaivalaimarilunelo inne tikkidlugo annitainarvigijane.
7 Kôgut illunatik kôlerput imarbingmut, sullelo imarbik ullipkinersaulerlungilak; innimut kôgut annitainarvigijamingnut, tagvunga kôlerivut.
8 Piniarnerit tamaita taimak siorniornartigijôvut, kinamut okautigijaujungnangimat. Ije tækkungotsengilak, siullo tussangotsengilak.
9 Sunauva pijokalauktok? Taimaluatsiak kingorngane pijomârtok. Sunauva piniartaumalauktok? Taimaluatsiak kingorngane piniartaujomârmijok; nutâmiglo piniartokangilak sekkerngub attâne.
10 Piniartokaralloarkâ okautigijaujungnarajartomik: Ahâk tamanna nutauvok? Piniartaulaurivok nelliutune sivuvaptingnêtune.
11 Pilauktut sivurngane erkaumajaungilet; taimaglotauk tamanna, kingorngane piniartok, erkaumajaujomângilak tâpkonane kingurnganêtsomârtunne.
12 Uvanga okalukteojunga, attanniolaukpunga Israelitinnut Jerusaleme;
13 Omattigalo tunnilaukpara kennerlugit nautsertorasuarlugillo sillatunermut tamaita killaub attâne piniartaujut. Gûdib inuit kittorngangit pinasuarnermik taimaitomik pillorijuinartomik tunnitsivigilaukpait, tamattomane siorniudlarkovlugit.
14 Piniartaujut sekkerngub attâne tamaita kemergolaukpakka; ahâglo tamaita sulinginiolaukput ogguarnituinaulutiglo.
15 Niunganek naggojungnangilak, kanoêtullo kittitaujungnangilet.
16 Okalaukpunga ômattimne: Ahâk illissimanekarnersauvunga anginersamiglo illunainit, sivunamnêlauktunit Jerusaleme; ômattigalo unnuktunnik illinialaukpok tukkisilauklunelo.
17 Omattigalo tunnilaukpara tamattomunga, illiniarkovlunga illissimanermik, sillainermiglo, sillatunermiglo. Tukkisilaukpungale tamannatauk siorniorniongmat.
18 Nanele illissimanekartome unnuktunik, issumajârnekarivok unnuktunik; unnuktuniglo illinniaromajok unnuktunik âniajariakarpok.

KAPITEL II.

Kuviasungnek nunab pingit pivlugit tamât sulingilak annigosarailunelo.

OKALAUKPUNGA ômattimne: Attê, innônatsoringnermik ôksijuksauvotit, uvlokartuksaulutillo ajungitunik; ahâgle, tamanna sulinginiolaurivok.

2 Ijornermut okalaukpunga: kaujimangojarpotit; kuviasungnermullo: sunaliorkît?

3 Tagva issumalaukpunga ômattimne, uviniga nekkoksititsomavlugo Weinemut, ômattiga illissimaneksiorkovlugo, sillainermekassiutjerkovlugolotauk sulle, illiniarkârnanga suna inungnut idluarmangât, innôsingita killaub attâne sivitôninginne.

4 Pijunik angijunik pinialaukpunga; igluksamnik igluliulaukpunga; perorsêvilliulaukpungalo Weineliksenik;

5 Perorsêvingnik sennalaukpunga uvamnut, perorsêvingnik kuvianartunik, illijilungalo tagvunga nappârtunik pitsornartunik sunatuinarnik;

6 Tesselliulaukpunga, tagvangat imertilugit nappârtut tungojoktat;

7 Kivgaksilaukpunga angutinik arnaniglo, innukutekalaukpungalo iglumne inûlilauktunik; perkutevaksoakarnersaulaukpunga kattimgajunik tuktuvangnik saukaniglo, illunainit, sivunamne Jerusalemêlauktunit.

8 Kattersuilaukpunga uvamnut Silberemik, Goldemiglo, attannernillo nunamêtunit perkutevaksoarnik; imgertokartitsivunga uvamnut angutinik arnaniglo, inuillo kuvianarninginnik nokakseralijarnernik sunatuinarnik.

9 Angijororlaukpungalo pivalliarnersaulungalo illunainit sivunamne Jerusalemêlauktunit; illissimaneralo uvamnêtsainalaurivok;

10 Tamainiglo ijîngma kajungervigijanginnik, tamakkoninga pekartilaukpâka, ômattigalo agvialaungilara kuviasungnerit nellianik, kuviasulaukovlugo sulinerijakka tamaita pivlugit; tamannalo illangiusiangonasugilaukpara uvamnut suliarijamnit tamainit.

11 Pinniarnikkale tamaita aggangma pinialauktangit kemergogapkit, siorniornerlo tukkisilauktara; ahâk, tagva tamanna tamât sulinginiolaukpok, ogguarnarniolunelo, sunaulungilarlo sekkerngub attâne.

12 Tagva sangulaukpunga tækkojomavlunga, illissimanermik, kaujimangojarnermiglo, sillainermiglo. (Sunamigle inuk

tâmna attanniub kingorngane tikkiniartok piniarkâ? Mattoma sivurngane pinialauktanginniktauk!)

13 Tagva tækkolaukpunga illissimanerub sillainek pitikingmago, sorlo kaumajub târnek;

14 Illissimajub ijîgik niakoanêmanik, sillaitorlo tâksiormat. Missigilaukpungaletauk tamarmik adsigêktomik illusekarmanik.

15 Tagva ômattimne issumalaukpunga: Uvangatauk taimailuatsiartomik illusekarama sillaitotut: sôg tagva sivurngane taimak illissimaneksiudlalaukik? Tagva ômattimne issumalaukpunga, tamannatauk sulinginiongmat.

16 Illissimajut erkaumajautsainarnersaulungimatta sillaitunit, uvlôjomârtune tamaita akkunît puigortaujarêrmatta; ila illissimajok taimaluatsiak tokkojariakarpok sillaitotut!

17 Tamanna pivlugo innôsek arriulaukpara; kuvianaigilaurapko, tamaita sekkerngub attâne piniartausût, taimamarik sulinginiongmatta siorniorniongmattalo.

18 Sulijaksakkalo tamaita sekkerngub attâne pigilauktakka arriulaukpakka, tamakkoa inungmut kemajariakarapkit kingunamnêtuksaujomut.

19 Kinale kaujimava, imna illissimaniarmangât, kaujimangojarniarmangâllônêt? Aulatsijôjuksaugolloarivok suliarijamne tamaine illissimavlunga piniarnerilauktamne sekkerngub attâne. Tamanna sulinginiogivok.

20 Tamanna pivlugo sangulaukpunga, ômattiga nippotjikovlugo pinniarnernik tamainik, piniarnerilauktamnik sekkerngub attâne.

21 Innûble piniaraksaminik illissimavlune sillatolunelo pikariklunelo pinnialauktub kingormgutijaukojariakarpait assiminut sennalaungitomut tâpkonane. Tamanna sulinginiogivok pijaksaunginiolunelo angijok.

22 Sunamigle innuk 'piva sulijaminit tamainit ômattimelo siorniorninginnit pigijaminnit sekkerngub attâne?

23 Inôtsime uvlunginne tamaine, ânianik, issumajârnermiglo illakarlune kiksarnermik pivok. Tamanna sulinginiogivok.

24 Nâmanersaungilak manna innungmut, nerrilune immerlunelo, tarninelo kuviasukolugo suliaksamine? Tamannale tækkolaurivara Gûdib agganginnit pingmat.

25 Kinale kuviasungnersauvlune nerrilauka serridlalauklunelo uvamnit?

26 Inuk nâmagijane tunnitsivigingmago illissimanermik sillatunermiglo kuviasungnermiglo; ajortorle tunnitsivigivâ siorniornermik kattersuikovlugo kallerêktitsilunelo, tunijaukovlugille sulle tâpsomunga Gûdib nâmagijanganut. Tamanna sullinginiogivok, ogguarnarniolunelo.

KAPITEL III.

Innuit piniarningit tamaita nelliunekarput, Gûdible piniarningit itsainarput.

TAMAINUT pijunut nelliunekarpok, kajusimanerillo killaub attâne illunatik piviksakarput.

2 Erniangonek, tokkonek;
illiorkainek, pêjainek illijaumajunik;
3 Tokkotsinek, inûliklernek;
serkomitsinek, igluliornek;
4 Kugviornek, ijornek;
ârusungnek, okigêsernek;
5 Ujarkanik serkititsinek,
ujarkanik kattersuinek; } nelliunekarpok.
erkitsinek, erkitsitailitinek;
6 Kennernek, assiojinek;
pekainarnek, egitsinek;
7 Alliktuinek, mersoinek tamattominga;
nippangernek, okarnek;
8 Naglingnek, ômisungnek;
unatarnek, ullapirsautekarnek.

9 Sennajokaralloarpat kannok angitigijomik, sulle anginersamik sulijungnangilak.

10 Tamanna pivlugo siorniornek tækkolaukpara, Gûdib tunnilauktanga inungnut tamattomane siorniudlartitaukovlugit.

11 Tâpsomale tamaita pinniatsiarpait nelliunermine, ômattingillo kappiasukovait, kannok illiornekartuksaungmat sillaksoarme; tamanna pivlugo innuk nellautsijungnangimat piniarnermik Gûdib pinniartanganik, pigiarnermiglonêt nânermiglonet.

12 Tamanna pivlugo missigilaukpunga, tamakkonane nâmanersakalungimat kuviasungnekarnermit ajungitullinermillo ingminut inôsermine.

13 Amalole, inuit nelliat nerrijok imertorlo, maksoalunelo pijok sulijaksamine tamaine, tamana tunnergusiangovok Gûdemit.

14 Missigilaukpunga, tamaita Gûdib piniartangit sokkosijuitsainarmatta; illajaujungnangilêt, illangertaujungnaratiglo; Gûdelo taimaitomik piniarpok inuk sivôrajuksaungmat tâpsominga.

15 Piniartaujok, nutaungitome piniartaulaukpok; pijomârtuksarlo pinniartaulaurivok; Gûdiblo annigortok kennerlugo sagvarpâ ama.
16 Amalo sekkerngub attâne tækkolaukpunga erkartuivingnik, tagvanelo illusekalaukpok Gûdekangitut illusinginnik; inniniglo (tækkolaukpunga) idluarnermik najortekartuksaujunik, tagvanelo idluitullinekalaukpok.
17 Tagva issumalaukpunga ômattimne: Gûdib idluartok Gûdekangitorlo erkartoriakarpak; kajusimanerit tamaita nelliunekarmatta; pinniarnerillo tamaita tagva kamagijauniarput.
18 Okalaukpunga ômattimne, innuit kittorngangita illiorningit pivlugit, Gûdib epkêjarmagit, tâpkoalo tækkojuksaungmatta nangminek ômajutitut imatta.
19 Inuk taimailuatsiartomik illusekarmat ômajutitut; sorlo tâpkoa tokkungmatta, taimâk tokkogivok; illunatiglo adsigêktomik annernekarput; innuglo anginersakalungilak ômajunit; tamaita sulinginiongmatta.
20 Tamaita aivut innemut attautsemut; tamaita sanningnit sennajaumavut sanningolermilutiglo,
21 Kina kaujimavâ, inub anerninga kongmuarmangât, ômajullo anerningit unungarmangâtta nunab illuanut?
22 Tamanna pivlugo tækkolaukpunga, nâmanersakangimat inub kuviasungnekarninganit sulijaksamine; tamanna illangiusiaringmago. Kiale taimailingatitsomavauk tækkokovlugo piniartaujomârtunik kingunermine?

KAPITEL IV.

Nautsertorasuarnermut pillorijuinersauvallialaukpunga.

SANGULAUKPUNGALO, tækkonârlaukpakkalo illunaita idluitulliviojut sekkerngub attâne: ahâglo, idluitulliviojut kugvingit tagvanêlaukput, manigoijekalaungilello; idluitullilauktullo tâpkonunga pitsartuluarlaukput manigoijekarungnarkonagit.
2 Tagva tokkungajut tokkojarêlauktut nakorinersarilaukpakka inôjunnit, innôsekalauktunit sulle.
3 Pingitorlo sulle nâmanersauvok tamangnit, idluitomik tukkisilaungitok sekkerngub attâne pinniartaujomik.
4 Tækkonâlaurivakkalo pinasuarnerit tamaita pikaringnerillo tamaita sulijaksanut, tagvane illunatik annerutiutingmatta. Tamanna sulinginiogivok siorniorniolunelo.

5 Sillaitub aggait pattaktorpait nerrilugolo uvinine (anerutjinermut).
6 Tigumiarak attausek innilanganerme nâmanersauvok tættætokarnermit aggangnik igluktut siorniornekarkassiutjilune ogguarnekarkassiutjilunelo.
7 Sangulaukpungalo tækkolugolo sulinginek sekkerngub attâne:
8 Innutôjokarpok; aipakaranelo kittorngakangilak, kattangutekangilarlônêt, sullelo sennaninga naggatekangilak, ijîgiglo akluinermik nâmaksijungnangilâk. Kinamut sennagalloarkîk, kippiluklugolo tarniga? Tamanna sulinginiogivok siorniorniolunelo okumaitok.
9 Taimak nâmanersauvok maggôkpanik innutônermit; tagvale pinniarnikitâ kaitanginnik attorungnaralloarpûk.
10 Aipâ pâlagaikpat, tagva aipangata ikajorlugo makkitipâ. Kappianamêgle tâmna innutôjok; pâlakpat, tagva assekangilak ikajorlugo makkititsijomik tâpsominga.
11 Taimaktauk magguk sennilerêklutik innangagunik, tagva aukanersautivuk; kannok innutôjok aukanerungnarkâ?
12 Inutôjok sâlagijaujugnarajarpok, maggûgle akkerartonungnaralloarpûk; kellarutiksarlo pingasolijok kiktorasarailungilak.
13 Sorusek aklujok sillatojorlo nâmanersauvok, attanermit inutokaujomit sillaitomillo tennersartaujomangitomillo.
14 Illangat parngnanaersimavingmit pivlune attaningorpok; tâmnalo attanniovingmine inûlilauktok aklulerpok.
15 Tækkolaukpungalo inôjut sekkerngub attâne illunatik assiata kittornganga agvertarkattigilaungmatsuk, tâpsoma inningane kagvartuksaujok.
16 Inugiartoksuillo tâpkoa sivurlerijangit kittiksaulaungilet; kingorlertullo tâmna kuviasutiginiangilât sulle. Tamannatauk sulinginiovok ogguarnarniolunelo.

KAPITEL V.

Kaiblainerit sunatuinait.

ITTIKKATIT sapputikit Gûdib iglunganut aijarangavit, kaingarlutillo tussaromamut, âtsinernit sillaitut tunnergutinginnik; tâpkoa kaujimangimatta sunamik idluitullinermingnik.
2 Tuaviniarnak kannernut, ômattillo tuaverkoniarnago, su-

namik okarlune Gûdib sângane; Gûde killangmêmat, igvillo nunamêpotit; tamanna pivlugo okautsitit ikkitôlit.

3 Nanele siarklernekartome, tagvane sinnektomanekalerpok, nanelo okausekartome unnuktunnik, tagvane sillaitok tussartauvok.

4 Gûde sunamik angervigileraigungne, tagva siglotonak nellautsitilugo; sillaitut kuviagingimagit Angernerijat nellautsitiuk.

5 Nâmanersauvok angilungikuvit sumik, nellautsititsinginermit angernerilauktarnik.

6 Kannît perkotailiuk uvinît ajortolingortilugo; (Gudiblo) tillijangata sângane okarniarnak: Tammartoviniolaukpok. Gûde ningarosulerungnarajarpok nippît pivlugo, asserorajarlugillo aggakpit piniarningit.

7 Sinnektomanekartome unnuktunik, tagvane sulinginekarpok, okautsiniglo unnuktunnik; igville Gûde sivoragiuk.

8 Tækkoguvit aklujok idluitulliviongmat, idluarnerlo nâmanerlo aksorotijauvlutik nussuktaungmat nunamit, kajusimanek tamanna tattaminiaritailiuk; udsertortokarmat sulle pôktojomik pôktojut kânginne, pôktonersakarporlo sulle tâpkoa magguk kânginne.

9 Nunab kaitangit illûnanêput; perorsêvikotiminik perorsaijok, attanniôvok.

10 Kênaujanik naglingniktok, kênaujannik nâmaksijuipok; akluinermiglo naglingniktok, idluarkutiksakarniangilak tamattomangat. Tamanna sulinginiôgivok.

11 Perkutekartome unnuktunnik, tagvanêput unnuktut nerrijut tamakkoninga; pitaliublo tamakkoninga kanok idluarkutiksarivagît ijingmingnut takkonârlugit assianik?

12 Sennavaktomut sinnik mâmakpok, mikkijomik angijomiglonêt nerrilaungmangârme; akluituble pittakaloringningata sinigungnartailitipa.

13 Siorniovok idluitok, tækkolauktara sekkerngub attâne, akluinek pigênarlugo pittaliub tamattominga idluikutiksanganut.

14 Akluitok taimaitok asserormat kappianarnekarlune angijomik; ernetârlaurunelo, tâmna tigumiaraksakainarlungilak sunamik.

15 Sorlo ussingavlune anâname timinganit pilaurame, taimak ingerarivok tagvunga, sorlo tikkisimagame, neksarlungilarlo sunamik siliarijaminit, tigumiarlugo aggangminut neksarungnarajartaminik.

16 Tamannatauk idluiniovok okumaitok, ingergagame tagvunga taimaluatsiak sorlo tikkisimagame. Sunamik tagva ikajorka tapsominga, sulinane sennalaurame?

17 Inôtsine nâlugo tâktome nerrilaukpok, paksarnekalaukporlo unuktunnik, kannimasekalauklunelo kuvianailijutiksakalaurlarmelo.
18 Tagva manna tamanna tækkolugo nâmagivara, ânanaungmat, inuk nerrigune, immerlunelo maksoalunelo sulijamine tamaine, pinniartamine sekkerngub attâne, inôsekivingmine, Gûdib tunnijangane tâpsomunga; tamanna illangiusiarigamiuk.
19 Amalo inuk Gûdemut tunnitsiviojok akluinermik perkutiniglo, sappinginermiglo, tâpkonangat nerrilune pikovlugo, tigusikovlugolo illangiusiaminik, kuviasuklunelo sulijaksamine, tamanna tunnergusiangovok Gûdemit.
20 Innôsek pattanganartok akkulaitomik issumaginginamiuk, Gûdib ômattinga kuviasuktingmago.

KAPITEL VI.

Akluitub illipaujub pillorijuininga. Nertortaujomanerub sulingininga.

PIJAKSAUNGITOVOK tækkolauktara sekkerngub attâne, pigajukporlo inungne.
2 Inuk tunnitsiviojok akluinernermik, perkutiniglo, nertortaunermiglo, ajoksarlungikunelo sunamik ômattime tussugijanganik; Gûdiblo pitsartunermik tunnitsivigingipagole tâpkoa attorungarlugit, tækkorngartable nerrilugit nungupagit. Tamanna sulinginiovok, siorniorniolunelo idluitok.
3 Nelliat kittorngatârajaralloarune 100 dinnik, inôsekarajarunelo, taimak akkunêrtigijomik, Jarit unnuktut kângerlugit pinajarune, tarningalo nâmaksitikassiutinajalungikune ajungitomik, illijartortaunajalungikunelo: Taimaitok okautigivara, alliktuak nâmanersaungmat tâpsomangat.
4 Sulinginerme tikkimat, aularlunelo tâktomut, attingalo târmut ulliksimatsainarpok;
5 Sekkinek tækkolungilâ, kaujimangilarlo sunamik, merngoêrsernekarnersauvorlo taipsomangat.
6 Inônajaralloarune Jârinnik 2000 dinnik, maksoanekajuitsainarpok; illunatik ailungilat innemut attautsemût?
7 Inûb sulijaksangit tamaita kaninga pivlugo pivut; ômattingale nâmaksititaujungnangilak tâpkonunga.
8 Illissimajorle sunakarnersauva sillaitomut? Aklujorlo illisimajok sunakarka, agvertarame inôjut akkorngæne?

9 Nâmanersauvok perkutit najortaumajut attorlugit, issumaksarsiornermit assingit pivlugit. Tamannatauk sulinginiovok ogguarnarniolunelo.
10 Kinalo sunaugalloarmangât, attinga itsaksoarme taijaumalaukpok, kaujijautsiarporlo inuongmat; aivanigungnangilarlo tâpsominga sôngoluarijaminik.
11 Sulinginiojut unnuluadlarmatta; inuk sunakarka tâpkonangat?
12 Kinale kaujimava suna idluarkutiksaumangât inungmut inôtseme, uvlune ikkitune inôvigijamine sulinginermine, naggasertamine tachaktut. Ubvalo kia inuk okautitsomavauk sunamik kingorngæne tikkitokaromârmangât sekkerngub attâne.

KAPITEL VII.

Illissimanerub unertutigijauninga.

ATTEK ajungitok nâmanersauvok, mingoarutiksamit ajungitomit; tokkonerublo uvlunga erniangonerub uvlunganit.
2 Nâmanersauvok ailune ogguarnerub iglunganut, ainermit immernerub iglunganut; inuit illunamassiatik nâningit sivurlermêput, inôjublo omamiutarivâ.
3 Kiksarnek nâmanersauvok ijornermit; kênarmut tautorlungajomut ômat âkiktaulermat.
4 Illissimajut ômattingit ogguarnerub iglunganêput, sillaitullo ômattingit kuviasungnerub iglunganêput.
5 Nâmanersauvok illissimajub suarninga tussarlugo, tussarnermit sillaitut imgerninginnik.
6 Sillaitub ijorninga Dornit nierkorningititut ukkusît attânne iput; tamanna sulinginiogivok.
7 Okumaiksartitaunerub illissimajok kaujimangojartipâ, pilliusiallo ômat sujuktipât.
8 Sunab nâninga nâmanersauvok pigiarninganit. Annernek kennuersârtok nâmanersauvok annernermit piojorijomit.
9 Tuaviniarnak annernerne ningarosulerlutit; ningarnek nokkangangmat sillaitut ômattingine.
10 Okarniarnak: Sunauvâ, uvlut sivurlit nâmanersaulaungmatta tamakkonangat? tamattominga appertsutekanginavit illissimanermut.
11 Illissimanek idluarpok kingormgutijatut, piksarsinarlunelo kâpkonunga sekkinermik tækkojunnut.
12 Illissimanek sapputsingmat, kênaujallo sapputsigivut; illissimanerle tunnijiumijarpok innôtsemik pilingmut tâpsominga.

13 Gûdib pinniarninga kemergoleruk, kiale tamanna naggosarungnarkauk tâpsoma niungatitanga?
14 Uvlorme ajungitome kuviasugit, uvlorlo ajortok nâmagiuktauk; Gûdib tâmna pingortingmago taipsoma senniane, inuk kaujijuksaungimat pijomârtunik.
15 Sunatuinarnik tækkolaukpunga sulinginima nelliuningane. Tagva idluartokarpok asserorlunelo idluarnermine; Gûdekangitokarporlo, tâmna inokitarpok kassênermine.
16 Idluartôluarniarnak, illissimaluarniarnaglo, asserorkonak.
17 Idluitôluarnak, sillaitullo illusingit attortailikit, tokkokonak nelliutilerkârtinago.
18 Nâmakpok tamanna tigumilugo perkovlutit, aipanganiglotauk sapkuserkonak aggangnit; Gûdemik sivôrajok annigoingmat tamakkonangat tamainit.
19 Illissimanerub illissimajok pitsartutinersautipâ sôngojunit tellimaujortunit iglugaseksoarnêtunit.
20 Inuk attauserlonêt nuname taimak idluartigijolungimat, idluartullînarlune idluitullinanelo.
21 Okautigijaumajuttauk illingnut tamaitaungitok ômamiutarikit, tussariakarkonak, kivgavît okarnerlôtigingmattit.
22 Omattit kaujimangmat, assitit okarnerlôtigikattarlaurangnetauk.
23 Tamanna tamât ôktulaukpara illissimanerme. Issumalaukpunga, illissimajomavunga; ungasililaukporle uvamnit.
24 Ungasikpok, sunauniarkâ? ittijoksôvorlo, kia nachvârungnarkaûk?
25 Sangulaukpunga, ômattipkut tukkisijomavlunga, nautsertoromavlungalo, kenneromavlungalo illissimanermik sappinginermiglo, tukkisijomavlungalo Gûdekangitut sillaininginnik, kaujimangojartullo tammarningænik;
26 Nachvâlaukpungalo kassilinersamik tokkomit: arnamik ômattelingmik nulluangojomik aklunângojomiglo, aggalingmiglo kellarutiksaujunik. Gûdemut nâmagijaujok anigoiniarpok tâpsomangat, idluitorle angujauniarpok tâpsomunga.
27 Ahâk, tamakkoa nachvâlaukpakka, okaluktok okarpok, nellekârlugit, nautsertorlugit sappinginermik nachvârkovlunga.
28 Tarnigalo sulle kennerasuarpok, nachvâlaungilaralo. Tausendit akkorngane innuksilaukpunga attautsemik, arnamigle illunatik akkorngane nachvâlaungitunga.
29 Ahâk, tamanna kissiane nachvârlaukpara, Gûdib inuk nellâgôrtilugo sennalaungmago; tâpkoale issumalinganartunik unnuktunik kennerasuarput.

KAPITEL VIII.

Nâlengnek attannermik. Piojorijuinek kuviasungnerlo Gûdeme.

KINA taimak illissimatigijôvâ? Kialo tamannâ tukkekartitsungnarkaûk? Innub illissimaningata kênanga kaumaksarpâ; kênangatalo tappatôninga ablatsângortitaulerpok.
2 Okarpunga: Attanniub okausingit Gûdiblo angervioningit nâlekit.
3 Tuaviniarnak aularomavlutit kênangata sânganit, nokkanganiarnak pijokartome idluitome; tâmna piniarmat pijomajaminik.
4 Attanniub okausinginne sôngonekarmat, kialo okautitsungnarkaûk: Sunaliorkît?
5 Perkojamik nâlektok, tâmna idluitomik tukkisiniangilak; illissimajublo ômattinga illitarksivok nelliunermik piusermiglo.
6 Kajusimanerit illunatik attunit nelliunekarmatta piusekarlutiglo; inub kanoêningit unuktôgalloarmatta tâpsomane.
7 Kaujimangimat pijomârtunik; kialo okautijungnarkaûk, kanok pijomârtuksaumat?
8 Inuk pitsartunekangilak anernermut, anernek agviarlugo; pitsartunekangilarlo tokkoviksame; kellarutjarnekalungilarlo sorsungnerme taimaitome; uivêtublo illusingita inune piulingilât.
9 Tamanna tamât tækkolaukpara, ômattigalo torârtilaukpara piniarnernut tamainut piniartaujunut sekkerngub attâne. Inuit nelliat illâne attanniotivok assiminut kanoêtitaujutiksaminut.
10 Tækkolaukpungalo idluitullijunik illijartortaulauktunik, ailaukpullo, agvertaromârpullo tagvunga innemit ivsornaitomit; puigortaulaukpullo iglugaseksoarne idluartullilaungmatta. Tamanna sulinginiôgivok.
11 Piniarnerit idluitut sugiartausarailungimatta, tamattomunga inuit kittorngangita ômattingit tættælerput idluitullijomanermik.
12 Idluitullijok hundertêrtorlune idluitulligalloarpat, inôkitâgalloarpallo: tagva sulle kaujimavunga tâpkoa kanoêngitsiaromârmatta Gûdemik sivôrajut, kenanganik illerasuktut.
13 Idluitullijullo kanoêngitsiaromângilet, tachaktullo idlutik akkunît inôniangilet Gûdemik sivôralungitut.

14 Sulinginiovok nuname pivaktok: Idluartokarpok tâpkoa illiornekarput, Gûdekangitut piniarninginnik pekarajaruniktut sorlo, Gûdekangitokarporlo, tâpkoa illiornekarput, idluartut piniarninginnik pekarajaruniktut sorlo. Okalaukpunga: Tamanna sulinginiogivok.

15 Tamanna pivlugo kuviasungnek nertulaukpara, inuk nâmanersakangimat sekkerngub attâne nerrinermit immernermillo kuviasungnekarnermillo; tamannalo pigênarlugo sulijaksamine, inôtsine Gûdib tunijanga tâpsomunga sekkerngub attâne nâlugo.

16 Omattiga tagva torârtilaurapko illissimanek kaujijomavlugo, tækkolugolo siorniornek nuname attortausûk, (nelliat aglât uvlôtillugolonêt unuarmelônêt siningmik tækkolungimat ijingminut).

17 Tagva Gûdib piniarninga tamât tækkolaukpara, inûb Gûdib piniarninga sekkerngub attâne pinniartaujok nachvarungnangimago; angiluartomiglo inuk pinasuarune nautsertorlugo, sungiluartomik tukkisiva. Okaralloarune: illissimavunga, kaujimavaralo; sulle nachvarungnangilâ.

KAPITEL IX.

Kallinekut idluartut idluitullo adsigêktomik illiornekarmatta, inûb tammarutigijaksaringilâ, Gûdible tunergutingit kuviasuklune attorlugit, piniarlunelo sappingitaminik. Illissimanerub pijariakortoninga.

TAMAKKOA tamaita ômamiutarilaurapkit, tamaitalo nautsertorasuarlugit, idluartut illissimajullo piniarningillo Gûdib agganginêmatta. Innuit nelliata illitarilungilâ naglingnerlonêt ômisungnerlônêt tâpkoa sângminêtut illangænnelônêt.

2 Illunatik adsigêktomik illiornekarput, pijokarpaktut tikkiput adsigêktomik idluartomut Gûdekangitomullo, ajungitomut ivsornaitomullo ivsornartomuttut, tâpsomunga tunnergutiksamik tunnijijomut, tunnergutiksamik tunnijilungitomuttut. Sorlo ajungitok illiormat taimailingavoktauk ajortok. Sorlo sæglovlune angertok illiormat, taimak illingavoktauk angernermik sivôrajok.

3 Tamanna sugalungnerpauvok tamainit sekkerngub attâne pijokartunit, illunatik adsigêktomik illiornekarmatta; tamanna pivlugo inuit ômattingit tættælerputtauk idluitomik, kaujimangojarnekarlunelo ômattinginne inôtillugit; kingornganelo tokkungajunut aijariakarput.

4 Kinalo pijariakangilâk? Inôjune illunaine nerriungnekarpok; kingmek ômajok nâmanersaungmat Loevemit tokkungajomit.
5 Inôjut kaujimagamik tokkoniaramik; tokkungajulle kaujimalungilet sunamiglônêt, ikajusekarungnairivut, erkaumajauningæt puigortaumangmat;
6 Akkunît nagligijaujungnaimatta, ômigijaungimattalônêt, annerutaungimattalônêt, illangiusiakarungnaipullo sillaksoarme, tamaine sekkerngub attâne piniartaujune.
7 Tagva ailerit nerrilutillo nerkiksarnik kuviasuklutit, Weiniksallo immeruk maksoavlutit; Gûdib piniarnît kuviagingmago.
8 Anorâkotitit kakkortautsainarlit, niakoillo ajoksarkotailiuk mingoarutiksamik.
9 Inôsek attoruk, nulliat nagligijat aiparilugo inôtsivit sulingitub iningane, Gûdib tunilauktangata illingnut sekkerngub attâne, innôtsivit sulingitub iningane; tamanna illangiusiarigangne inôtseme, sulijaksarnelo piniartarne sekkerngub attâne.
10 Aggakpit nachvârtangit piniaraksat ômariklutit piniarkit; tokkungajut inningæne aivigijarne piniarnekangimat, pikkaringnekangilarlônêt, sillatunekangilarlônêt, illissimanekangilarlônêt.
11 Sangulaukpunga, tækkolungalo kannok sekkerngub attâne illiornekarpangmat: akpangernermut sukkalinek ikajorlungimat, sorsungnermut pitsartunekarnek ikajorlungilak, inûgutiksarsiornermut pikkaringnek ikajorlungilak, akluinermut sillatunek ikajorlungilak, oerigijaunermut illissimanekarnek ikajorlungilak; nelliutorle pilloringnerlo pitjutauvûk tamaimut.
12 Inubtauk nelliunine kaujimangilâ; sorlole mingeritjat angujaungmatta nullutjanut asserornartunut, tingmitjallo aklunânut: taimak inuit kittorngangit nigartortaugivut nelliutome idluitome, tagvainak tupvigikpagit.
13 Illissimanerlo tamanna tækkolaurivara sekkerngub attâne, angijônasugilauktara:
14 Iglugasakalaungmat, illuænelo inukalaungmat ikkitunik, attannersûblo tikkilaukpait akkerartorlugit, illuvaillo talluliorlunelo avatânne angijunik;
15 Takkamanelo nachvârtokalaukpok angumik illissimajomik, iglugasengnik tâpkoninga piuliklerungnartomik illissimanerminut; inublo attautsiblônêt angut aklujok tâmna erkaumalaungilâ.
16 Tagva uvanga okalaukpunga: Illissimanek ilâ nâmanersauvok pitsartunermit. Sullelo aklujub illissimaninga nachogijaulaukpok, okausingillo nâlektaulaungilet.
17 Illissimajut okausingit tussaksaungitome tukkekarnersauvut nâlekat kaggudlarninginnit sillaitune.

18 Illissimanek nâmanersauvok sakkunit; idluitullijorle attausek asseruivok ajungitunik unnuktunik.

KAPITEL X.

Illissimanerub sillainerublo kaitangit.

NIVIUVAUJARTUB tokkonartub attautsib âniasiusiortit mingoarutingit tippeluktipait puvjuktilugillo; taimak sillaineârsub illissimanerub opinarnerublo ânanauningak tippeluktipâ.
2 Illissimajub ômattinga tallerpianêpok; sillaitublo ômattinga saumianêpok.
3 Apkosinerillo nellianelônêt sillaitok agvertaralloarune, ajoksarpok ômamiutiksamik; sullelo inuit illunaita sillaitônasugivait.
4 Sôngojub ningarninga kagvarangat akkerartorlutit, tagva siblutitauniarnak; illaneksârnek saimaimat pijaksaungitunik angijunik.
5 Kannoêtôvok tækkolauktara sekkerngub attâne, tammartovinetut itok attanniotijomit annijotut:
6 Sillainek angijomik opigijaulermat, akluitullo unnane iksivajariakarmatta.
7 Kivgat tækkolaukpakka horsit kânginne, attannîllo pissuktut kivgatitut.
8 Ittersalliortorle assiminut, tâmna nangminek ijukarniarpok tagvunga, avalungniglo serkomitsijok kuglugiamut kêjauniarpok.
9 Ujarkanik aksakartitsijok âniakarniarpok tamattomangat; kejungniglo kobluijok ikkilertauniarpok tamattomunga.
10 Kikkiak ipkêlilerpat, kênangalo morêrtaulungipat, tagva anginersamik pitsartunekariakarpok tamattomunga; illissimanerublo idluarkutiksanga imaipok, suna nâmaktomik pinniarlugo.
11 Kanekadlartok nâmanersaungilak kuglugiarmit angakoktortaunane kêsijomit.
12 Okautsit illissimajub kanninganit saimanarput; sillaituble kângasinâkita êvâk nangminek.
13 Okausingita pigiarningæt sillainiovok, nâningællo kaujimangojarniovok asserornartok.
14 Sillaitok okausekarpok unuktunik; innuk kaujimangilak sunamik pijokarniaralloarmangât? kialo okautijungnarkaûk, sunamik tâpsoma kingorngane pijomârmangât?
15 Sillaitut sulijaksangit siorniornarput tâpkonunga, kaujimangimatta kannok iglugaseksoarnut aijokarungnarmat.

16 Kappianamêk igvit nuna, attanelik sorrusiojomik, angajokâksoaliglo uvlâkut nerrijunik!
17 Pilloringnarmêgle igvit nuna, attannelik issumagiktomik, angajokâksoaliglo, nelliutome idluartome nerrijunik, nekkoksijaujomanermut, serrititaujomanermulloungitok!
18 Aunermut ikatjat nakiglilerput, agganulio kattaktisimajunut iglo kussilerpok.
19 Nerkiksannik akiksoivut ijorutiksakaromavlutik, Weineliblo inôjut kuviasuktipait; kenaujallo tamaita ajornartailitipait.
20 Attannek okarnerlôtigitailiuktauk issumakut, akluitorlo okarnerlôtigitailiuk sinnigvingne, killaub tingmiangita nippe neksarmatsuk, esaroggillo akpautigivât.

KAPITEL XI.

Kaiblainek avagosungnermut, attaruilinermullo sulijaksane.

NERKIKSATIT ikârtitaukokit imaksuit akkianut, tagva nachvâromârpattit akkunît kingorngane.
2 Aitortuilerit 7 inut, 8 inullo; kaujimanginavit kanoêtut nelliat tikkiniarmangât nunamut.
3 Nuvujat tættægangamik sillalungmik, tagva kovivât nunamut; nappârtorlo ocholerpat, ochomangât sekkernganut, tachanullônêt, ochovigijamine ajakkitârpok.
4 Annoremik kammajok, tâmna kângasuingilak, nuvujaniglo tækkonârtok kattersingilak.
5 Sorlo kaujimanginavit annorib apkotânik, kanorlo saunît âkiksortaumangâtta anânab timingane: taimak Gûdib pinniarningit pinniartangit illûnane kaujijungnanginivâttit.
6 Uvlâkut kângasutekotitit kângasorkit, unnungmelo aggaktit allartailitikit; kaujimanginavit tamanna imnalônêt sulingitailigalloarmangât; tamarmiglo sulingitailinajarpanik, nâmanerpaunajarpok.
7 Kaumanek mamakpok, ijinullo ânanauvok sekkinek tækkolugo.
8 Inuk Jârit unuktut nâlugit inôgalloarune kuviasuklunelo tâpkonane illûnaine: tagva erkailerletauk uvlunik idluitunik, tâpkoa unuktôlerniarmatta; tamaita pijomârtut sulinginiongmatta.
9 Tagva inuosuktotit kuviasugit inuosungnerne ômattillo alliasulerle, inuosungnivit uvlunginne. Piniarit ômattivit tussugijanginnik, ijîkpillo tækkungiartanginnik; kaujimalerille Gû-

dib tamakkoa tamaita pivlugit pititsomârmattit erkartuivingmut.

10 Kiksarnek nûle ômattingnit, idluinerlo pêruk timingnit; sorrusionek inuosungnerlo sulinginiongmanik.

KAPITEL XII.

Kaiblainek idluitailinermut inuosungnerme. Inutokaunerub okumainarninga.

PINGORTITIT issumagiuk inuosungnerne, uvlut idluitut tikkerkârtinagit, Jârillo najulerkârtinnagit, okaromâravit: Kuviagingilakka.

2 Sekkinek kaumajorlo, takkerlo uvloritjallo tâksilerkârtinagit, nuvujallo tikkimerkârtinagit sillalungnerub kingorngane;

3 Nelliutome taipsomane, iglub udsertortingit sajukpatta, sôngojullo kallangalerpatta, serkalitsijut nokkangakpatta ikkitôlermatta, tâksilerpattalo igalâkut ijainirsartut.

4 Upkoallo sillamut pallangairtaukpatta, serkalitsiviublo nippinga tussaksaunikipat, inuglo tuppalerpat tingmitjat nipjalertillugit, okkotillugillo imgertut panningit tamaita.

5 Pôktojuttauk sivôragijaukpatta, koaksârnartokatuinarpat apkosinerme; nappârtok Mandeleliksak nuvugulâlerpat, piglertarlo ussekartitaulerpat, kuvianartullo tamaita sorairpatta; inuk mânna aijuksaulerpat iglominut nâksaungitomut, ogguartullo pissulerpatta apkosinerme iglut akkorngæne.

6 Aklunâk Silbereojuk pêrtaukârtinago, puailaviglo Goldeojok siamarkârtinago, kattarlo imektarvingme erngarkârtinago, kaivitorlo imektarvingme serkomerkârtinago.

7 Sannerlo ama nunamut pilermikârtinago sorlo illingalaurame, annernerlo Gûdemut, tunnijilauktomut tâpsominga.

8 Ilâ sulinginerit sulinginingit! okaluktok okalaukpok; tamaita sulingilet.

9 Okaluktok tâmna illissimatuinalaungilak, inugiartoksuillo ajochertorkassiutilaurivait illitarksinermik, kamatsiarlunelo, issumaksarsiorlunelo, âkiksuilaukporlo okautsinik malligaksanik unuktunik.

10 Kennerasualaukpok nachvâromavlune okautsinik tussarnertunik, miksekârnerublo okausingit nellâgôrtut aglalaukpait.

11 Illissimajut okausingit kakkilautitut, kakkitjatitullo manguktitaumajutitut îput; kattersorsimajut tunnijaumajut mianersijomut attautsemut.
12 Ulloreasugit ernîk assinginik unurnersanik; aglaliornek naggatekangimat, issumaksarsiornerub akkulaitub time merngortortipâ.
13 Ajochertutsit tamaita pijariakôrtonerpângit tussarlavut: Gûde sivôragiuk, malliklugillo perkojangit; tamanna inungnut illunainut illingangmat.
14 Gûdib piniarnerit tamaita pititsomârmagit erkartuivingmut, tamaita illaliudlugit sagvarsimangitut, idluarmangâta idluimangâtalonêt.

SALOMOB IMGERUSERSOANGA.

KAPITEL I.

Killanârnek Kristusemik; okarkattigêngnek tâmna pivlugo, tâpsomingalo.

Salomob imgerusersoanga.

2 TAPSOMA kuniklinga kaningata kunningninganut; naglingnît nâmanersaungmat Weinemit.
3 Mingoarutiksakotivît tippingæt mamadlarpok; attit mingoarutiovok kovijaumajok, tamanna pivlugo uigasuit nagligivâtit.
4 Amualaunga illingnut, tagva akpangerpogut. Attanniub tessiorpânga aiparusekotiminut. Kuviasukpogut serrilutalo pivlutit; naglingnît issumaginersarivavut Weinemit. Idluitailijut nagligivâtit.

5 Kernertauvunga, innerkonadlarlungale, illipse Jerusalemib paningit, Kedaremiut tuppingititut, Salomob tullerarangititut.
6 Tækkonârniarassinga, taimak kernertigijôgama, sekkerngub taimak pallerlaurmanga. Anânama kittorngangita ningarivânga. Udsertortingortilaukpânga perorsêvingnik Weineliksanik; perorsêvigale Weineliksak nangminerijara sapputilaungilara.
7 Okautilaunga igvit tarnima erdligijanga', nanê mianersimangârpit, nanê merngoêrsermangârpit uvlub ketterarningane? nangeriarkarkonanga kiksartotut illagijavit kattimgajokotinginne.
8 Kaujimangikuvit tamattominga, ânanaunerpângôjotit arnat akkorngæne: tagva ailerit saukat tuminginnut, mianersilutillo tagvane tuktungajoarakotingnik, mianersijut iglungita kannitanginne.
9 Adsiutipagit illanâra (arnak) horsinut kemuktunut Faraub aksalloalinginne.
10 Ulloakik tækkoranidlarpuk ujaralijarlutik pivianartunik, kongesillo kellaumgujalijarlune Goldeojunik.
11 Mattarêkutinik Goldeojunik taksapatâlingnik Silbereojunik sennavigijomavaptigit.
12 Attannek sâlermat tamaunga, tagva mingoarutekotima tippine siamartipâ.
13 Illanârijara kippitatut Mirriojotut, iviangêngma akkornganêtsainartototut ipok uvamnut.
14 Illanârijara nuvugulâktut Coferemik atteliktut perorsêvingne Weineliksanêtotut Engidime ipok uvamnut.
15 Ahâk, illanâra (arnaujotit) ânanaudlarpotit; ilâ ânanauvotit, ijikik Taubit ijingititut îpuk.
16 Ahâk illanâra ânanauvotit tækkoranidlarlutillo. Inangavivut tungojoksilerpok.
17 Iglupta ikângit Cêdereovut, illupiarutangit Cipressiovut.

KAPITEL II.

Tarnib, okpertokattigêllônêt Kristusiblo okarkattigêngningit.

NUVUGULANGOVUNGA Saroneme, paunaujaujartôlungalo naksarme.
2 Paunaujaujârtotut kakkilautiggit akkorngane, taimaipok illanârijara pannit akkorngæne.
3 Nappârtotut paungâluliktut nappartotuinait akkorngæne, taimaipok illanârijara, ernerit akkorngæne. Iksivavunga tâp-

soma tachaliningane kêmitivigijama, paungâlungillo killamnut mamakput.

4 Tâpsoma tessiorpânga iglomut Weinetalingmut, naglingnerlo saimatiovok kollimne.

5 Nekkoksitipânga nuvugulângnut, maksuserpângalo paungâlungnut, kannimagama naglingnermut.

6 Aggangit saumît niakorma attânêput, tallerpingitalo erkisimiarpânga.

7 Okautimarikpapse Jerusalemib panningit illipse, tuktungajôjârtune, naternaub tuktunginnêlônêt, nagligijaujok tuppaksartaililugo perkovluse, koksalâtinagolônêt, nâmagijaukârtinago tâpsomunga nangminek.

8 Tagva illanârijama nippinga. Ahâk kaivok, kiggertarpok kakkane, akpangerlunelo kakkârulângne.

9 Illanârijara adsekarpok tuktungajôjârtomik tuktuarkamiglônêt. Ahâk iglupta sennerangata tunnuane nangerpok, itsuarlunelo igalâkut, ijainilunelo killapatâlikut.

10 Illanâra kiovok okautilungalo: Makkitit illanâk ânanaugijâk, kailutillo tamaunga.

11 Ahâgle okkiok annigorpok, sillaluk sorairpok aularlunelo.

12 Nuvugulât sakkersimavut nuname, operngâk tikkisimavok, Taubelo tussartauvok, nunaptingne.

13 Nappârtub Feigeliksab kuglungajune siggilertipait, nâppârtut Weineliksat nuvugulâtârput, tunijilutiglo tippinermingnik. Makkitit illanâk, ânanaugijâk kailutillo tamaunga.

14 Taubekotîk kairtut kôrungnângine, ujaraksuit koppanginne, tautungnik tækkotilaunga, nippît tussarlaulago; nippît mamadlarmat tautuillo innerkonarpok.

15 Terrianniat angulersigik uvaptingnut, terrianiarkat, perorsêvingnik Weineliksenik asseroijut; nappârtokotivut Weineliksat nuvugalâkarmatta.

16 Illanârijara pigivara, tâpsomalo pigivânga, Rosit akkorngane nerrijub.

17 Uvlok niglilerkârtinago, tachaillo nûkârtinagit, utterit, tuktungajôjârtotullo ilerit illanâk, tuktuaraktullonêt kakkanne aviktarvingne.

KAPITEL III.

Tarnib, okpertokattigêllônêt kennerningæt Nalekamik nertortauningallo tâpsomunga; tâpsoma ânanaudlarninga.

UNNUARME innangavimne tâmna tarnima erdligijanga kennerlaukpara. Kennerlaukpara, nachvârnagole.

2 Makkitsomavunga iglugaseksuillo apkosinginne agvertaromavunga, kenneromalungalo tarnima erdligijanganik. Kennerlaukparalo nachvârnagole.
3 Udsertortit iglugaseksoarne agvertartut naipipânga: Tarnima erdligijanga tækkolaungipissiûk?
4 Tâpkoa annikitomik sennerkolaurapkit, tagva tâmna tarnima erdligijanga nachvârlaukpara. Tigumivara sapkotailijomalugolo, âtsikârnanga tâpsominga anânama iglunganut, ernilauktub uvamnik aiparusinganut.
5 Okautimarikpapse illipse Jerusalemib paningit tuktungajôjârtunêtose naternaub tuktunginnelônêt illanâra (uigasuk) tuppaksarlugo perkonnase, koksâlatinagolônêt, nâmagijaukârtinago tâpsomunga nangminek.
6 Kinauva tâmna (arnak) majorartok sunakajuitomit, isserluktut kongmualuatsiartotut, isserluktut Mirrinit Weirauchemillo âniasiusiortiblo serkallijanginnit sunatuinarnit pijotut?
7 Ahâk, Salomob inangaviata avatâne nangertokarpok sôngojunik 60 ginik, Israêlitit sângojunginnit.
8 Illunatik tigumiarput saviksoarnik, pikkaridlarlutiglo sorsungnermut. Attunît saviksoalijarput makkitimingne, sivoranarnek unuarme pivlugo.
9 Attannek Salomo sennakojilaukpok ingminut inangavingmik kejungnit Libanonemit pijunit;
10 Napppajungit Silbereôjut, egangavingit Goldeôjut, iksivavingat aupalloriktok, nettingalo kerkane ivertitaumajok tækkoranidlartomik Jerusalemib panninginnut.
11 Annileritse, Zionib paningit illipse, tækkonârlugolo attanek Salomo, niakotelijarlune niakosertaujutigijanganik anânaminut kattititauvingata uvlungane, ômattingatalo kuviasungningata uvlungane.

KAPITEL IV.

Nagligijaujub nulliaksab tagva okpertokattigêt ânanauninga. Tâpsoma tussuninga.

AHAK, illanâk igvit ânanauvotit, ahâk ânanauvotit. Ijikik Taubit ijingititut îpuk ingungausijartukpît akkorngangne. Nutsatit tuktungajutitut kattimgajutitut kakkame Gileademe iput.
2 Kigutit saukattitut kattimgajutitut sallimajutitut ubvarvingmit pijutitut, attunît maggungnik nochaliktutitut, nochaitokangitutitullo akkorngane iput.

3 Kangasinâkik kellarutiksatut aupaluktotut ipûk, okâlanîllo tussarnidlarpok. Ulluakik paungâlub Granatib koppangatut ipûk ingungausijartukpit akkorngangne.
4 Kongesit Davidib nuvugusingatut ipok sappulutaliktut, nivingaviojotut sappulutanik 1000 dinik, sôngojullo sakkunginnik sunatuinarnik.
5 Iviangêkik tuktungajôjâraktutitut magguktut maggoliaviniktut ipuk, paunaujaujartut akkorngæne nerrijûktut.
6 Uvlok niglilerkârtinago, tachaillo nûlerkârtinagit, kakkamut Mirrilingmut, kakkârulangmullo Weirauchelingmut aijomavunga.
7 Ilâle illanâk ânanauvotit, taksakalungilarlo illingne attautsemiglônêt.
8 Kailutit aiparilaunga nulliaksara, Libanonemit, aiparilaunga Libanonemit. Tamaunga nangeriartorit pôktojomit Amanamit, pôktojomit Seniremit, Hermonemillo, Loevit iglunginnit, Leopardit kakkanginnit.
9 Igvit ômattimnik tigusivigivarma najâk, nulliaksâklo; ômattimnik tigusivigivarma ijikpît aipanganut, kellaumgujavit kongesermiutit illangænut.
10 Ananaudlarmêk naglingnît, najâk nulliaksâklo! Naglingnît nâmanersauvok Weinemit, mingoarutekotivillo tippingata tauvlukutiksat tamaita pitikipait.
11 Kangasinâkik, nulliaksâk, kusserpûk igupsaujârtut orksungita ingningænik; igupsaujârtut orksungat imuglo okavit attânêpûk. annorâkpillo tippingat Libanonib tippingatut ipok.
12 Najâk, nulliaksâklo perorsêviovotit pallangairsimajok, puailaviovotit pallangairsimajok, imektarviovotit nakkitersimajok.
13 Perortitatit perorsêviktut kuvianadlartotut paungâluliktut Granatinik perortuniglo pivianartunik Ciperinik Nardinniglo iput;
14 Nardinik Safran illaliudlugo Kalmusemik Zimete illaliudlugo, nappârtuniglo Weirauchelingnik; Mirriniglo Aloeniglo, illakarlutik tauvlukutiksanik nâmanerpânik.
15 Perorsêviub puailavingatut, imektarviktut inôselingmik imekartotut Libanonemit kôlertotut iput.
16 Makkitarit attuarnek, kailutillo uarngnerluak annordlerlutillo perorsêvekotipkut, tauvlukutingit kusserkovlugit.
17 Illanârijara (Nalegara) kaile perorsêvekotiminut, nerrilunelo perortunginnik pivianartunik.

KAPITEL V.

Nagligijaujub illanâb nippinga tussarpâ okautigivâlo ananauninga.

KAIVUNGA najâk nulliaksâklo, perorsêvikotimnut. Mirrekotikka, tauvlukutiksakotikka illagællugit nappilaukpakka; orksukotimalo ingninga, igupsaujârtunit orksukotiga illagællugo nerrilaukpara, Weinekotigalo immukotiga illagællugo immilaukpara. Nerrileritse nagligijakka, immerluselo illanârijakka nâmaksilerluselo.

2 Sinnikpunga, ômattigale erkomavok. Tagvanêpok illanârijama avilortartub nippinga: Upkoêrutilaunga, najâk, illanâk, Taubekotîk, idluitailijokotîk; niakora nâmangmat missuksoarmik, erkisulângajukka nâmavut unuab kuttinginnik.

3 Ulliga pêlaukpara, kannok attijaksaringmivigô? ittiggakka ubvalaukpakka, kanok ipperaksarigivakkâ?

4 Illanârijamale aggane nuitatipait killakut, timimalo sajugutigivait.

5 Tagva makkilaukpunga illanârijara upkoêrutijomavlugo; aggakka kussilaukput Mirrinik, Mirrillo kôlerput aggamnit pallangairuserviub senneroanganut.

6 Illanâralo upkoêrutijarêlaurapko, tagvanêtsungnailaukpok, aularlunelo. Tagva tarniga annilerpok okausingit pivlugit. Kennerasuarpara nachvârnagole; kaigarsugvigivara, tâpsomale kiolaungilânga.

7 Udsertortit iglugaseksoarne agvertartut naipipânga, tâpkoa annaulerlunga amêrpânga; udsertortit avaluksuit kânginne tâlutakotimnik aksârpânga.

8 Okautimarikpapse Jerusalemib panningit illipse, illanâra naipigupsiuk, tagva okautissiuk, naglingnermut kannimagama.

9 Illanârijat sunaunersauva illanârnerit assinginnit, igvit ânanaunerpângojotit arnanit tamainit? Illanârijat sunaunersauva illanârnerit assinginnit, taimak okautimarikaptigut?

10 Illanârijara kakkorpok aupalluklunelo, annerijaumavok tausendiokattartunit.

11 Niakunga Goldeôvok ivsornainerpâk, nujangit erkisulângavut, kernertauvut tullugaktut.

12 Ijigik Taubit kôngnêtut ijingititut, ubvarsimajutitut imungme iput, ivertisimatsiarlutiglo.

13 Ulloagik perorsêviârsuktitut, mingoarutiksaksanik tippitsiariktunik perorviojutitut ipûk. Kangasinâgik paunaujaujartotut Mirrinik kussertotut ipûk.

14 Aggangit suvloliktut Goldeôjotut, Tirkiseliktotut unnuk-
tunnik. Timinga Elefantit tôgângatut ivsornaitotut pinnarnar-
sijaujotut Safirinut ipok.
15 Niungit nappajutitut Marmoreôjutitut tunganilititauma-
jutitut ittikkanut Goldeojunut ipuk. Tautua Libanonetut ipok
annerijaumavlune Cederititut.
16 Kaninga mamaksauteôvok innerkonamariklune. Taimai-
tôvok nagliktanâra, illanâra taimaitôvok, Jerusalemib paningit
illipse.
17 Namungarsimavâle illanârijat, ânanaunerpangôjotit arna-
nit tamainit? Namut illanârijat sâmalerkâ? Tagva illagilutit
kennerasuaromavavut.

KAPITEL VI.

Nagligijaujub nulliaksab nertortauninga.

ILLANARIJARA attersârsimavok perorsêvikotiminut, perorsê-
viârsungnut mingoarutiksaksalingnut tippitsiariktunik, nerrijo-
mavlune, perorsêvingne paunaujaujartuniglo nappitsijomavlune.
2 Illanarijara pigivara, tâpsomalo pigivânga, paunaujaujar-
tut akkorngænne nerrijub.
3 Ananauvotit illanarijâk, (arnak) Tirzatut, tækkoranidlar-
potit Jerusalemetut, kappianadlarpotillo soruktuksatitut kattim-
gajutitut.
4 Ijikik allartikik uvamnit, tâpkoa sâlagingmanga. Nutja-
tit tuktungajutitut kattimgajutitut, majoartutitut Gileademe
iput.
5 Kigutit saukatitut kattimgajutitut ubvarvingmit pijutitut,
illunatiglo attunit maggungnik nochaliktutitut nochaitokangitu-
titullo akkorngæne iput.
6 Ulloakikpaungâlub Granatib koppangatut îpuk ingungau-
sijartukpit akkorngængne.
7 Arnat attanniojut 60 giôvut, pannervgallo 80 giôvut, ui-
gasuillo kittiksaungilet.
8 Attauserle Taubekotigivara, idluitailijokotigivara. Attau-
sek anânangata nagligijanârivâ, anerijaumajovorlo erniarijimi-
nut. Panît tækkolauramitsuk pilloringnerarpât; arnat attan-
niojut pannervgallo nertorpât.
9 Kinauvâ allakkârtok kaub aupallungningatut, ânanaulune
takkertut, annerijauvlune sekkinertut, kappianadlarlune sorsuk-
tuksatitut kattimgajutitut?

10 Attersârsimavunga perorsêvingmut nappârtolingmut Nusseliksanik, tækkojomavlugo tungójoktak kôb senniane, tækkojomavlunga nappârtok Weineliksak nuvugolâtârmangât, paungâluillo Granatit nuvugolâkarmangâtta.
11 Kaujimalaungitunga killanârnima ikkitingmanga inugiartoksuit angajokangita aksalloalekotinginnut.
12 Utterlaurit, utterlaurit Sulamit, utterlaurit, utterlaurit, tækkokovluta illingnik. Sunamik tækkovise Sulamiteme? Okigêsernermik Mahanaime.

KAPITEL VII.

Nagligijaujub nulliaksab nertortauganerninga. Tâpsoma naglingninga illanârijamınut. (Nalekamut.)

ANANAUDLARMEK pissungnît ittiggagutine, igvit attanniub panninga. Makkitîkpît kotsinâgik mattarêkutitut îpuk illissimajub aggangita sennajangititut.
2 Kallasît ermgusiârsuktut angmaloriktotut ipok, imiksamik ajoksajuitotut. Natjakik kakkojaksatitut kallerêktitaumajutitut, avatânetokartutitut paunaujaujartunik ipûk.
3 Iviangêkik tuktungajoraktutitut magguktut maggoliavinîktut ipûk.
4 Kongesit nuvogusertut Elefantit tôgânganit sennamajotut ipok. Ijikik tessîktitut Hesboneme itterviksoarmetûktitut Batrabbimik attelingme ipuk. Kingait nuvugusertut Libanonemêtotut ipok, Damaskusemut sângajotut.
5 Niakoit nappavok illingne Karmeletut. Nutjatit niakorne, attanniub Purpurekotingatut kellaksortauvlune ungiarnelliortaumajotut iput.
6 Ananaudlarmêk, innerkonadlarlutillo, nagligijaujotit erkisimiarnerme!
7 Takkinivît Palmib nappârtunga adsigivâ, iviangêkpîllo Weinib paungangit kattingajut adsigivait.
8 Okalaukpunga: Palmib nappârtunga majoariakarpara, akkerungillo tigulugit. Iviangêkik Weineliksab paungangititut kattingajutitut ilerlik, kingavillo naimakarninga ilerle paungâluktitut.
9 Killaillo ilerle Weinetut idluarnerpaujotut illanârijamnut imernerijaujotut, sinniktunniglo kangasinâkartitsijotut okarungnartunik.

10 Illanârijamnut illingavunga, tâpsomalo tussuninga torârpok uvamnut.

11 Kailaurit illanâk, naternamut ailauluk, iglugasengnelo siniktalauluk;

12 Uvlarârsukut makkerkovlunuk, perorsêvingnut Weineliksanut, tækkokovlunuk nappârtok Weineliksak siggilermangât, kuglungajungit, kârsimangmangâtta, nappârtut Granatiliksat nuvugulâktârmangâtta; tagvane naglingnimnik tunnitsivigijomavagit.

13 Dudait tippekarput, upkoaptalo sângane perortokarpok pivianartunik sunatuinarnik. Illanâk tamangnik komerguservigilaukpagit, mannanitanik sivurnganenitanniglo.

KAPITEL VIII.

Okpertokattigêt Kristusiblo okarkattigêngningita kingorlingæt. Nagligijaujub ânanausijauninga.

KANNOKTOK anniginajarlagit, anânama iviangêgingnik amâmalauktok! Sillame naipinajarupkit, kunniklutit pijungnarajarkovlunga, kinamullo mittautigijaukonanga.

2 Tessioromanajarpagit ittertitsomanajarlutillo anânama iglunganut, ajochertuivigijaksarnut uvamnik; tagvane immertitsomanajarpagit Weinekotimnik tauvlukutiksalingmik, paungâluillo Granatit iptinginnik.

3 Aggangit saumît niakorma attânêput tallerpingitalo erkisimiarpânga.

4 Okautimarikpapse illipse Jerusalemib panningit, nagliktanâra tuppaksarlugo perkonase', koksalâtinagolônêt, nâmagijaukârtinago tâpsomunga nangminek.

5 Kinauva tâmna majorartok sunakajuitomit, egangajorlo illanârijaminut? Nâppartub paungâluliksab attâne tuppaksarlaukpagit, anânavit ernivigilauktangane illingnik, erniarilauktivit ernivigilauktangane illingnik.

6 Pitilaunga nakkitsutut ômattingnut, nakkitsutut tallernut. Naglingnek sôngongmat tokkotut, singnânerlo pallangaipok kappianaviktut. Aumaninga ikkomauvok ikkoalaniolunelo Nâlekamit.

7 Imersuit unnuktut naglingnek kamitsungnangimatsuk, kôksuillônêt ippititsungnangimatsuk. Nelliata iglokotime perkutingit tamaita tunnijomanajarunigit naglingnek pivlugo, tamanna tamât sunaunajatsengilak.

8 Najakarpogut mikkijomik, iviangekangilarlo. Sunamik najavut piniarvigijaksarivittigô, manna okausekartuksaugupta tapsomunga?

9 Karmaukpat tagva tallulioromavogut kângane silbereôjomik. Upkoangokpat, tagva sillapâromavavut sâtujanik ivjujunnik Cedereojunnik.
10 Karmauvunga, iviangêkalo nuvugosîktitun îpuk. Tagva tâpsoma ijîkita sângangne, taimangorpunga, ullapirsaumik nachvârtotut.
11 Salomo perorsêvekalaukpok Weineliksamik Baal-Hamoneme. Perorsêvik Weineliksak tunnivâ udsertortunnut, attunît paunganginnut kaitserkovlugit Silberlinginik tausendinik.
12 Perorsêvikotiga Weineliksak sâmnêpok. Igvit Salomo pijuksauvotit tausendinik; 200 dinigle perortungita udsertortingit.
13 Nunakartotit (nulliaksara) perorsêvingne, illaujut nippît tussarnârpât, tussalaulago!
14 Kemâlerit illanâk, adsekarlutillo tuktungajôjârtomik, tuktuarkamiglônêt kakkane tauvlukutiksatalingne.